

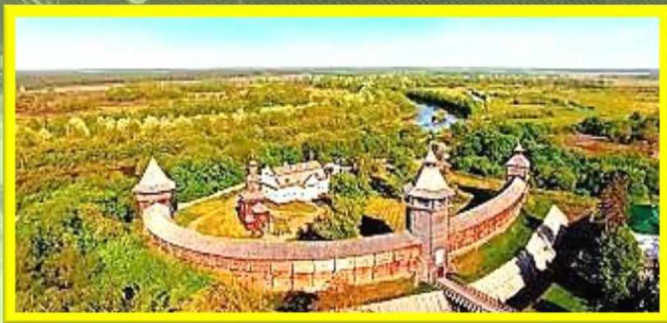

Чернігівська обласна універсальна
наукова бібліотека
імені Софії та Олександра Русових

Культурно- мистецьке життя Чернігівщини (2017–2021)

Бібліографічний покажчик

Чернігівська обласна універсальна наукова бібліотека
імені Софії та Олександра Русових

Серія «Культура Чернігівщини»
Вип. 2

**КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКЕ
ЖИТТЯ ЧЕРНІГІВЩИНИ
(2017–2021 РР.)**

**Бібліографічний покажчик
Випуск 2**

Чернігів
2023

УДК 016.7(477.5 1)«2017/2021»

К 90

Культурно-мистецьке життя Чернігівщини (2017–
К 90 2021 рр.) : бібліограф. покажч. **Вип. 2** / Чернігів. обл.
універс. наук. б-ка ім. Софії та Олександра Русових ;
уклад.: О. І. Іваненко, О. М. Плаунова ; відп. за вип.
Ю. О. Соболев. – Чернігів : [Чернігів. ОУНБ], 2023. – 288 с.

Різноманітність і насиченість культурно-мистецького життя Чернігівщини відображається в діяльності культурних та мистецьких закладів, творчих та клубних об'єднань, аматорських та професійних колективів, народних майстрів та умільців. Значне місце в історико-культурному просторі області займають різноманітні свята, фестивалі, конкурси, культурно-мистецькі проекти.

Метою даного покажчика є спроба шляхом систематизації книг та публікацій з періодичних видань відобразити культурно-мистецьке життя Чернігівської області в період з 2017 по 2021 рік.

Видання може бути корисним краєзнавцям, екскурсоводам, викладачам та студентам вищих навчальних закладів, журналістам і літераторам, бібліотечним та музейним працівникам, дослідникам в галузі культури та історії України, зокрема Чернігівщини.

УДК 016.7(477.5 1)«2017/2021»

ВІД УКЛАДАЧІВ

Аби ознайомити громадськість з культурно-мистецьким життям Чернігівської області, фахівці Чернігівської ОУНБ імені Софії та Олександра Русових підготували бібліографічний покажчик «Культурно-мистецьке життя Чернігівщини (2017–2021 рр.)».

За видовою ознакою до покажчика включені: книги, збірники, брошури, бібліографічні посібники, публікації з газет та журналів. Матеріал систематизований за розділами, які в комплексі відображають культурне життя Чернігівщини. Для зручності користувачів у межах кожного розділу матеріали розміщено в хронологічній послідовності, а у межах року – за алфавітом авторів та назв документів.

Опис літератури здійснено відповідно до чинних державних стандартів. Бібліографічні описи пронумеровані. До випуску ввійшли 1832 друковані джерела.

Довідковий апарат складається з іменного та географічного покажчиків.

Відбір матеріалу завершено 01.11.2023 року.

З онлайн-версією покажчика можна ознайомитися на сайті Чернігівської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Софії та Олександра Русових у розділі «Електронна бібліотека» за адресою: <http://libkor.com.ua/plugin?type=lib>.

Свої зауваження та побажання надсилайте на адресу:

14000 м. Чернігів, просп. Миру, 41,
Чернігівська обласна універсальна наукова бібліотека
імені Софії та Олександра Русових,
відділ наукової інформації та бібліографії,
Тел.: (0462) 67-61-97;
E-mail: bibliograf2016@gmail.com.

КУЛЬТУРНЕ І МИСТЕЦЬКЕ ЖИТТЯ ОБЛАСТІ

2017

1. **Демченко С.** Седнів – культурно-мистецький центр Чернігівщини / Світлана Демченко // Art museum: минуле і сьогодні : зб. наук. ст. – Чернігів, 2017. – С. 95–106.

2. **Твої таланти, рідний краю!** : обдаровані діти Чернігів. р-ну / [упоряд. Л. А. Герасименко]. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 88 с. : фот.

3. **Чепурний В.** Відродив [газету] «Сіверщину» за власні кошти [О. Шевченко – новообраний голова Чернігівського обласного товариства «Просвіта» ім. Т. Шевченка] / Василь Чепурний // Голос України. – 2017. – 7 берез. – С. 6.

4. **Чепурний В.** Зброя перетворилася на музичні інструменти / Василь Чепурний // Голос України. – 2017. – 20 груд. – С. 5.

Прохід та учасників обласного патріотичного заходу солідарності з кримчанами, які втратили домівки, у Чернігівському обл. молодіжному центрі.

5. **Чепурний В.** Знак єднання з кримськими татарами / Василь Чепурний // Голос України. – 2017. – 29 лип. – С. 7.

Про відкриття пам'ятного знака єднання з кримськими татарами у с. Круничполе (Ічнящина).

6. **Чепурний В.** Сіверянин, який навчав галичан мистецтва / Василь Чепурний // Голос України. – 2017. – 21 листоп. – С. 4.

Про відкриття меморіальної дошки громадському та політичному діячеві, засновнику спілки «Гуцульське мистецтво» М. Куриленку (1885–1940) у селищі Короп.

7. **Чепурний В.** Тепер можна ганяти велосипедом і милуватися фонтанами / Василь Чепурний // Голос України. – 2017. – 26 верес. – С. 3.

Про урочисте відкриття оновленого парку ім. Б. Хмельницького у м. Чернігові.

2018

8. **Бахін С.** Чернігівщина вшанувала [100-річний] ювілей [кримськотатарського національного героя, політичного діяча Н.] Челебіджіхана / Сергій Бахін // *Культура і життя*. – 2018. – 2 берез. – С. 11.

Відкриття меморіальної дошки Н. Челебіджіхану у м. Ічня.

9. **Бахін С.** Ювілейні Крути / Сергій Бахін // *Культура і життя*. – 2018. – 2 лют. – С. 4–5.

Урочисті заходи у Ніжинському р-ні до 100-річчя бою під Крутами.

10. **Єлісеєва М.** У Чернігові святкували Новруз Байрам / Марта Єлісеєва // *Чернігів. відом.* – 2018. – 28 берез. – С. 19.

11. **Журавель С.** Хай здійсняться Софіїні мрії / Станіслав Журавель // *Слово Просвіти*. – 2018. – 1/7 берез. – С. 13.

Урочисті заходи до 162-річчя від дня народження педагога, літературознавця, громадської діячки С. Ф. Русової (1856–1940) у Ріпкинській гімназії ім. С. Русової.

12. **Стельмашевська О.** Ми пам'ятаємо! : [про заходи поблизу с. Крути] / Ольга Стельмашевська // *День*. – 2018. – 30 січ. – С. 6.

13. **Чепурний В.** Вшанували гетьмана [України І. Мазепу у м. Чернігові] / Василь Чепурний // *Голос України*. – 2018. – 22 берез. – С. 7.

14. **Чепурний В.** Пам'ять про борців за волю жива / Василь Чепурний // *Голос України*. – 2018. – 26 січ. – С. 6.

Про відкриття меморіальних дошок героям Української революції 1917–1921 років у селах Шабалинів та Івангород.

15. **Чепурний В.** У Петрушині [Чернігівська обл.] відкрили меморіальну дошку [А.] Петруші [сину засновника села, козаку Роїської сотні] / Василь Чепурний // *Голос України*. – 2018. – 2 листоп. – С. 15.

16. **Ясновська Л.** Науково-краєзнавча експедиція [НСКрУ] «Історико-культурна спадщина Чернігівщини: проблеми збереження та форми популяризації» [у м. Чернігові] /

Людмила Ясновська // Краєзнавство. – 2018. – № 2. – С. 149–152.

2019

17. **Бобрик Д.** Проблеми Гоголя чи науковців?.. / Дарія Бобрик // Слово Просвіти. – 2019. – 8/14 серп. – С. 9.

Про хід XIV Міжнародної наукової конференції «Микола Гоголь і сучасний художній контекст» у Ніжинському держ. університеті ім. М. Гоголя.

18. **Краца** фотографія області в конкурсі «Вікі любить пам'ятки» // Світ-інфо. – 2019. – 3 січ. – С. 13.

Міжнар. фотоконкурс іст. пам'яток, який проводить Вікіпедія. Крацюю фотографією Чернігівської обл. стала робота Р. Наумова «П'ятницька церква в Чернігові, що відображається в новому фонтані».

19. **Область** налагоджує культурні зв'язки з Австрією // Світ-інфо. – 2019. – 18 квіт. – С. 3.

Візит до Чернігова Надзвичайного та Повноважного посла Австрії в Україні Г. Поппеллер і Директора австрійського культурного форуму в Києві У. Хаусбрандта. Зустріч з представниками культурного загалу області.

20. **Павленко Д.** Креатив як засіб соціалізації інклюзивної молоді / Дмитро Павленко // Деснян. правда. – 2019. – 11 лип. – С. 10.

Презентація креативної студії для молоді «MIGS 4U», створеної за підтримки Укр. культурного фонду в рамках програми «Інклюзивне мистецтво», у Чернігівському обл. молодіжному центрі.

21. **Самойленко Г. В.** Ніжин як центр культури Північного Лівобережжя України в історії та сучасності / Григорій Самойленко // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2019. – Вип. 94. – С. 243–251.

22. **Тищенко М.** Півстолітній ювілей будинку культури [в с. Киселівка Менського р-ну] / Микола Тищенко // Чернігівщина. – 2019. – 24 жовт. – С. 6.

23. **Чепурний В.** Герої Крут і досі на війні / Василь Чепурний // *Голос України*. – 2019. – 31 січ. – С. 6.

На Чернігівщині вшанували пам'ять Героїв Крут на місці бою, провівши історичні паралелі між тодішніми подіями і сьогоденням.

24. **Чепурний В.** Закарпатський скульптор створив образ Лук'яненка / Василь Чепурний // *Голос України*. – 2019. – 21 верес. – С. 7.

Урочисте відкриття меморіальної дошки політичному діячу, правозахиснику, письменнику, Герою України Л. Лук'яненку (1928–2018) в м. Чернігові під час святкування Дня міста. Скульптор – М. Бельень.

25. **Чепурний В.** Нашадкам козаків не страшні вороги / Василь Чепурний // *Голос України*. – 2019. – 21 трав. – С. 8.

Урочисте відкриття Пам'ятного знака на честь заснування у 1652 році Веркіївської сотні Ніжинського полку Війська Запорозького відбулося 8 травня у Вертіївці, адміністративному центрі об'єднаної територіальної громади.

26. **Чепурний В.** ОТГ: в одних – густо, в інших – пусто / Василь Чепурний // *Голос України*. – 2019. – 10 січ. – С. 4–5.

Аналіз діяльності ОТГ Чернігівської обл., зокрема в галузі культури.

27. **Чепурний В.** Пам'ятник переможцям у Ніжині / Василь Чепурний // *Голос України*. – 2019. – 26 серп. – С. 1.

Про відкриття пам'ятника «Борцям за Незалежність» у м. Ніжині. Скульптор – Д. Ровенчин.

28. **Чепурний В.** Чернігівський центральний парк [культури та відпочинку] стане відомий усій країні : [програма реконструкції] / Василь Чепурний // *Голос України*. – 2019. – 30 трав. – С. 13.

2020

29. **Бутко С.** Вшанували пам'ять жертв геноциду кримськотатарського народу [на приватній території козацької

садиби у Вижні, що в передмісті м. Ічня] / Сергій Бутко // Світ-інфо. – 2020. – 4 черв. – С. 4.

30. **Інклюзивний** креативний хаб «Зачарована Десна» [запрацював у липні 2020 р. в Чернігові, мета якого створити умови для творчого розвитку молоді та людей з інвалідністю] // Світ-інфо. – 2020. – 5 листоп. – С. 3.

31. **Должикова І.** Головне – це змінити ставлення до культури загалом! / Ірина Должикова // Деснян. правда. – 2020. – 29 жовт. – С. 1, 9.

Директор КП «Міський палац культури», заслужений працівник культури України І. О. Должикова вважає, що культура формує душу нації.

32. **Кокта Г.** Всупереч випробуванню / Галина Кокта // Отчий поріг. – 2020. – № 10 (жовт.). – С. 12–13.

Діяльність Новгород-Сіверського від-ня т-ва «Чернігівське земляцтво» у Києві.

33. **Міський** Палац культури [в Чернігові] // Деснян. правда. – 2020. – 5 листоп. – С. 1, 8–9.

34. **Могінська П.** Відкрився інклюзивний хаб / Поліна Могінська // Деснян. правда. – 2020. – 23 лип. – С. 13.

Про креативний хаб «Зачарована Десна», мета якого – допомога в реалізації культурних потреб молоді та людей з інвалідністю старшого віку.

35. **Чепурний В.** Довженко зустрічає на в'їзді в Сосницю / Василь Чепурний // Голос України. – 2020. – 17 верес. – С. 7.

У день міста в Сосниці урочисто відкрили цікаву пам'ятку, присвячену О. П. Довженку. Силует земляка, виконаний у металі, зустрічає всіх, хто в'їжджає до населеного пункту.

36. **Чепурний В.** Міністру уряду УНР відкрили пам'ятний знак / Василь Чепурний // Голос України. – 2020. – 15 верес. – С. 6.

У центральному парку селища Сосниця відкрито пам'ятний знак Миколі Ковалевському, міністру із земельних відносин уряду УНР.

37. **Чернігівський** Міський палац культури: 50-річчя [святкує] // Світ-інфо. – 2020. – 17 груд. – С. 3.

38. **Чорна С.** «Важливо пам'ятати подвиг Крут» / Світлана Чорна // Слово Просвіти. – 2020. – 6/12 лют. – С. 2.

Урочисті заходи на території Меморіального комплексу «Пам'яті Героїв Крут».

2021

39. **Біломитцева М.** «Веселі люди» – агенція, яка перетворює свята на незабутні перформанси : інтерв'ю / Марія Біломитцева ; [спілкувалась] Поліна Могінська // Деснян. правда. – 2021. – 24 черв. – С. 14.

Бесіда з засновницею святкового агентства аніматорів «Веселі люди».

40. **Горобець С.** Вшанували героя Другого Зимового походу армії УНР [Митрофана Кузьменка] / Сергій Горобець // Світ-інфо. – 2021. – 21 січ. – С. 2.

На фасаді Музею національної пам'яті у с. Вертіївка Ніжинського району встановлено меморіальну дошку на честь земляка Митрофана Кузьменка, підполковника армії УНР.

41. **Науменко В.** Віктор Ковальовський: художник, письменник, керівник народного хору / Валентина Науменко // Деснян. правда. – 2021. – 13 трав. – С. 13.

З с. Монастирище, що на Ічнящині.

42. **Науменко В.** Чернігівські КВН-щики, які можуть розсмішити всю Україну / Валентина Науменко, Поліна Могінська // Деснян. правда. – 2021. – 11 лют. – С. 1, 14.

*Учасники Чернігівської команди КВН «7*я» розповіли про гумор у звичайному житті та про свої творчі плани.*

43. **Науменко В.** «Космічні мандри у майбутнє»: творчі, дружні, особливі / Валентина Науменко // Деснян. правда. – 2021. – 3 черв. – С. 7.

Про III обласний інклюзивний конкурс творчих груп дітей та молоді «Космічні мандри у майбутнє», присвячений пам'яті

засновниці заходу та громадської організації «Голос батьків»
Олені Трубенюк.

44. **«Ніжинський огірок»** увійшов до списку переможців міжнародного культурно-соціального проекту // Деснян. правда. – 2021. – 12 листоп. – С. 14.

Благодійний Фонд «Чисті Серцем» та Центр української культури у м. Таллін (Естонія) започаткували міжнародний культурно-соціальний проєкт «Таємниці України для тебе», метою якого є залучення громад для створення єдиної бази даних нематеріальної спадщини України.

45. **Президент** України відзначив митців з Чернігівщини // Деснянка. – 2021. – 11 лют. – С. 3.

Президентськими стипендіатами стали художній керівник і головний диригент академічного симфонічного оркестру «Філармонія» М. Сукач і художній керівник капели бандуристів імені О. Вересая Р. Бориц. Митці працюють у Чернігівському філармонійному центрі.

46. **Раїса** Решетнюк – Жінка-Українка, або Спочатку було Слово... / підгот. Л. Пархоменко // Деснян. правда. – 2021. – 19 серп. – С. 5.

Стаття присвячена пам'яті Р. Решетнюк-Костарчук (1948–2014) – заслуженої артистки України, артистки Чернігівського філармонійного центру, засновниці і першої керівниці Чернігівського відділення Союзу українок, лауреата премії імені М. Коцюбинського та премії імені С. Русової.

47. **Чепурний В.** Над створенням рекордного рушника працювали всі громади / Василь Чепурний // Голос України. – 2021. – 30 черв. – С. 7.

200-метровий рушник з вибитим українським орнаментом розгорнули на в'їзді у місто Чернігів до 25-річчя Конституції України.

ФЕСТИВАЛІ, МИСТЕЦЬКІ СВЯТА, КОНКУРСИ

2017

48. **Балабко О.** Знову покликав дзвін «Литаврів» : нотатки про II Міжнародний фестиваль інтеграції слова у сучасному арт-просторі / Олександр Балабко // Слово Просвіти. – 2017. – 28 верес. – 4 жовт. – С. 11.

49. **«Відлуння»** знову в Чернігові / матеріали підгот. В. Гаврик, С. Дзюба, І. Гільов, Р. Міненко // Деснян. правда. – 2017. – 27 квіт. – С. 6.

Про учасників, хід та програму Міжнародного театрального фестивалю моновистав «Чернігівське відлуння» у м. Чернігові.

50. **Винник Т.** «Литаври» на Чернігівщині / Тетяна Винник ; розмовляв В. Татарин // Літ. Україна. – 2017. – 5 жовт. – С. 12 ; Деснян. правда. – 2017. – 26 жовт. – С. 8.

Письменниця, голова громадської організації «Центр новітніх ініціатив та комунікації» про організацію та проведення II Міжнародного фестивалю інтеграції слова у сучасному артпросторі «Литаври» на Чернігівщині.

51. **Гільов І.** І знову – «Седнівська осінь»... / Ігор Гільов // Деснян. правда. – 2017. – 5 жовт. – С. 3.

Всеукраїнське літ.-мистецьке свято у Седневі Чернігівського р-ну.

52. **Гільов І.** «Яскраві діти України», або Голос Богдани Марченко – найяскравіший! / Ігор Гільов // Деснян. правда. – 2017. – 28 груд.

Про підсумки обласного відбіркового етапу дитячого пісенного конкурсу «Яскраві діти України» на участь у Міжнародному фестивалі SanremoJunior (Італія) та гала-концерт учасників конкурсу в м. Чернігові.

53. **Гільов І.** Яскрили залізні мечі над Десною... / Ігор Гільов // Деснян. правда. – 2017. – 20 лип. – С. 1, 4.

Про учасників і програму фестивалю «Сіверські вікінги» у м. Чернігові.

54. **Гольцов В.** Наші лялькарі знову з нагородами, або Дипломи «Гамлет-машини» / Віталій Гольцов ; [інтерв'ю вів] І. Гільов // Деснян. правда. – 2017. – 2 листоп. – С. 7.

Художній керівник Чернігівського обл. театру ляльок ім. О. Довженка про враження від участі театру у X Міжнародному фестивалі театрів ляльок «Подільська лялька» у м. Вінниці.

55. **Дерейчук І.** Чари голубих озер / Ірина Дерейчук // Деснян. правда. – 2017. – 13 лип. – С. 2.

Про хід VI Міжнародного фестивалю авторської пісні «На Голубих озерах» у с. Олешня.

56. **Карась С.** Янголи і відьми – «2DFest» у Чернігові / Сергій Карась // Деснян. правда. – 2017. – 9 листоп. – С. 7.

Про учасників та хід фестивалю аніме «2DFest».

57. **Квітницький С.** Аллу Кудлай причарувало село Піски : на Бахмаччині з великим успіхом відбувся IV Всеукр. фестиваль «Відродження українського села, його духовності і культури» / Сергій Квітницький // Деснян. правда. – 2017. – 15 черв. – С. 5.

58. **Леус В.** Диплом фестивалю «Оберіг» – Вікторові Погуляю / Віталій Леус // Деснян. правда. – 2017. – 16 листоп. – С. 8.

Про участь та відзнаку актора та виконавця власних патріотичних пісень В. Погуляя з м. Прилуки у фестивалі авторської пісні та співаної поезії «Оберіг» у м. Луцьку.

59. **Литвин О.** Оживає Київська Русь / Олександр Литвин // Отчий поріг. – 2017. – № 10 (жовт.). – С. 13.

IX відкритий фестиваль традиційної слов'янської культури та бойових єдиноборств «Київська Русь», який відбувся в Любечі.

60. **Ломоносов М.** Знову лунали «Литаври» : [про хід та учасників фестивалю] / Михайло Ломоносов // Україна молода. – 2017. – 26 верес. – С. 11.

61. **Макеєв В.** Багатоголоссям – до небес! / Володимир Макеєв // Деснян. правда. – 2017. – 15 черв. – С. 6.

Про учасників, хід і підсумки фольклорного фестивалю-конкурсу ім. В. Полевика у Сновську.

62. **Макеєв В.** «Янголи світла» – як перша ластівка / Володимир Макеєв // Деснян. правда. – 2017. – 4 трав. – С. 3.

Про учасників, хід та підсумки обласного фестивалю «Янголи світла» у м. Чернігові.

63. **Майшев О.** І знову – про слов'янські театральні зустрічі / Олександр Майшев // Деснян. правда. – 2017. – 2 листоп. – С. 5.

Про учасників, хід та враження від XXV Міжнародного театрального фестивалю «Слов'янські театральні зустрічі» у Чернігові.

64. **Міненко Р.** Золоті оплески Буковини – шевченківцям / Раїса Міненко // Деснян. правда. – 2017. – 9 листоп. – С. 7.

Про участь та відзнаку Чернігівського обл. акад. укр. муз.-драм. театру ім. Т. Шевченка у Всеукраїнському фестивалі комедії «Золоті оплески Буковини» у м. Чернівці.

65. **Міненко Р.** Тепло і щирість «Слов'янських театральних зустрічей» / Раїса Міненко // Деснян. правда. – 2017. – 26 жовт. – С. 7 ; День. – 2017. – 24 жовт. – С. 2.

Урочистості з нагоди відкриття XXV Міжнародного фестивалю «Слов'янські театральні зустрічі» у м. Чернігові.

66. **Мусієнко Р.** Хемінгуей, Париж і Вершинова Муравійка / Ростислав Мусієнко // Деснян. правда. – 2017. – 8 черв.

Враження від відкритого районного фольклорного фестивалю «Народні скарби Куликівського краю» у с. Вершинова Муравійка.

67. **Онищенко Н.** Славні нащадки Тараса / Надія Онищенко // Деснян. правда. – 2017. – 23 берез. – С. 7.

Про організаторів, учасників і підсумки XII регіонального конкурсу учнівської творчості у м. Ніжині.

68. **Селянський Д.** «Mamont fest»: первісні люди, крейдяні пляжі, польоти на повітряній кулі, сафарі та стейк із мамонта... / Дмитро Селянський ; розмовляла О. Шевчук // Деснян. правда. – 2017. – 22 черв. – С. 5.

Один з організаторів фестивалю творчості «Mamont fest» на території Мезинського нац. природного парку про особливості програми цьогорічного фестивалю (14–15 липня).

69. **Татарин В.** І ще раз про «Литаври» / Віктор Татарин // Деснян. правда. – 2017. – 26 жовт. – С. 8.

Про організаторів, учасників, хід та враження від Міжнародного фестивалю «Литаври» у Чернігові.

70. **Татарин В.** Фестиваль «Литаври» – з добрим словом поміж люди / Віктор Татарин // Деснян. правда. – 2017. – 21 верес. – С. 7.

Про учасників, хід та враження від фестивалю.

71. **Шило О.** На тому ж місці, в той же час / Олександр Шило // Деснян. правда. – 2017. – 25 трав. – С. 4.

Про відкриття традиційного фестивалю мистецтв «Зелена сцена» у м. Чернігові, його заходи, фінансування фестивалю, перший вечір за участю французького джазового музиканта С. Берто.

72. **Шеремет В.** «Мама-Африка» – в кожному з нас! / Валерія Шеремет // Деснянка. – 2017. – 10 серп. – С. 1.

Фестиваль «Мама-Африка» відбувся вперше в Україні на артхурі «Обирок» Бахмацького р-ну.

73. **Щербонос В.** Відлуння віків – у дзвонах, піснях і слові / Василь Щербонос // Культура і життя. – 2017. – 8 верес. – С. 16.

Про хід IX відкритого фестивалю традиційної слов'янської культури та бойових єдиноборств «Київська Русь» у селищі Любеч.

74. **Щербонос В.** Новий успіх «Поліських дзвіночків» / Василь Щербонос // Деснян. правда. – 2017. – 18 трав. – С. 2.

Про участь та відзнаку зразкового дитячого ансамблю ударних інструментів «Поліські дзвіночки» на V Міжнародному інструментальному конкурсі Є. Станковича у м. Києві.

75. Щербонос В. Парад талантів розмовного жанру / Василь Щербонос // Деснян. правда. – 2017. – 23 лют. – С. 2.

Про учасників і підсумки огляду-конкурсу дитячої та юнацької творчості «Молоді таланти Чернігова–2017».

76. Щербонос В. Подих давнини глибокої / Василь Щербонос // Культура і життя. – 2017. – 20 жовт. – С. 7.

Про відкриття та проведення II Чернігівського історичного фестивалю до Міжнародного дня туризму.

77. Щербонос В. Свято видалось на славу – колоритне і яскраве / Василь Щербонос // Культура і життя. – 2017. – 1 верес. – С. 13.

Про культурно-мистецьку програму XV Миколаївського ярмарку у Короні.

78. Щербонос В. Фестиваль, що зближає народи / Василь Щербонос // Чернігівщина. – 2017. – 31 серп. – С. 7.

XII фестиваль національних культур «Поліське коло» у Чернігові.

2018

79. Гільов І. Духова музика поліпшує здоров'я та звеличує душу / Ігор Гільов // Деснян. правда. – 2018. – 17 трав. – С. 4.

Підсумки V обласного конкурсу дитячих духових оркестрів у м. Чернігові.

80. Гільов І. Ексклюзивно-інклюзивні космічні мандри / Ігор Гільов // Деснян. правда. – 2018. – 19 квіт. – С. 5.

Про організаторів та учасників обласного конкурсу творчих груп «Космічні мандри у майбутнє» для дітей та молоді з інвалідністю у Чернігові.

81. Гільов І. Сто пар усмішок на «CheTwinsFest» / Ігор Гільов // Деснян. правда. – 2018. – 9 серп. – С. 5.

У Чернігові відбувся фестиваль двійнят – «День подвійної радості».

82. **Дзюба С.** Грандіозний фестиваль у Пісках: мрії збуваються / Сергій Дзюба // Деснян. правда. – 2018. – 14 черв. – С. 3.

Про фестиваль «Відродження українського села, його духовності і культури», який відбувся в с. Піски на Бахмаччині.

83. **Дзюба С.** Тисячі людей побували на цьогорічному святі «Качанівські музи» / Сергій Дзюба // Деснян. правда. – 2018. – 13 верес. – С. 5.

XII Всеукраїнське літературно-мистецьке свято «Качанівські музи» у Нац. історико-культурному заповіднику «Качанівка».

84. **Епатажно** й веселково – на Chernihiv Fest // Деснян. правда. – 2018. – 26 квіт. – С. 1.

Про відкриття фестивалю Chernihiv Fest у м. Чернігові.

85. **Задорожна О.** Фестиваль «Санич» єднає аматорські театри / Олена Задорожна // Голос України. – 2018. – 12 трав. – С. 10

Хід і підсумки III Всеукраїнського фестивалю аматорських театрів «Санич», присвяченого пам'яті режисера, поета О. Норова, у м. Чернігові.

86. **Запольська В.** Три дні у гетьманській столиці / Валерія Запольська // Україна молода. – 2018. – 20 черв. – С. 12.

Програма фестивалю БатуриxFест «Шабля» (м. Батурин).

87. **Карась С.** Із днем народження, Чернігове! : [про святкові заходи до Дня міста] / Сергій Карась, Магдалена Северин // Деснян. правда. – 2018. – 27 верес. – С. 1–2.

88. **Карась С.** Пригощали веселим настроєм і дмухали у метрового свищика... : [заходи у м. Чернігові] / Сергій Карась, Ігор Гільов // Деснян. правда. – 2018. – 30 серп. – С. 5.

Святкування Дня Незалежності України у Чернігові.

89. **Міненко Р.** Гран-прі у Польщі здобув облмуздрамтеатр / Раїса Міненко // Деснян. правда. – 2018. – 3 трав. – С. 2.

Про перемогу Чернігівського обл. акад. укр. муз.-драм. театру ім. Т. Шевченка у V Міжнародному фестивалі українського театру «Схід–Захід» у м. Кракові.

90. **Міненко Р.** Подвійна перемога чернігівських театрів / Раїса Міненко, Мирослав Губар // Деснян. правда. – 2018. – 6 груд. – С. 8.

Про участь і відзнаку Чернігівського обл. акад. укр. муз.-драм. театру ім. Т. Шевченка та Чернігівського обл. театру ляльок ім. О. Довженка у I Всеукраїнському театральному фестивалі-премії «ГРА/GRA».

91. **Міненко Р.** «Чернігівське відлуння – 3» стартувало / Раїса Міненко // Деснян. правда. – 2018. – 14 черв. – С. 5.

Про церемонію відкриття і програму III Міжнародного театрального фестивалю моновистав «Чернігівське відлуння» у м. Чернігові.

92. **Онищенко Н.** Вікторія Черненко: «Ми розривались римою, строфами, прозою...» / Надія Онищенко // Слово Просвіти. – 2018. – 24–30 трав. – С. 13.

Про учасників і підсумки XIII регіонального конкурсу учнівської творчості «Славні нащадки Тараса» у Ніжинському обл. педагогічному ліцеї.

93. **Посполітак Є.** Три велетні Грудневих вечорів / Єлизавета Посполітак // Деснян. правда. – 2018. – 13 груд. – С. 4.

Про учасників і програму фестивалю «Грудневі театральні вечори» у Чернігівському обл. молодіжному театрі.

94. **Прочай Н.** «Чернігівська Січ» у Качанівці / Надія Прочай // Деснян. правда. – 2018. – 5 лип. – С. 2.

Підсумки I відкритого фестивалю патріотичної пісні та поезії «Чернігівська Січ» у с. Качанівка.

95. **Самченко В.** Дав сили Батурич / Валентина Самченко // Україна молода. – 2018. – 28 серп. – С. 13.

Про учасників і хід концерту-фестивалю «Батурич. Ренесанс Незалежності» у м. Батурич.

96. **Титенок Я.** «Шабля»: в Батуринській громаді відгудів фестиваль європейського рівня / Яна Титенок // Голос Чернігівщини. – 2018. – 5 лип. – С. 2.

Козацьке свято у новому форматі – «БатуринФест».

97. **Чепурний В.** Руслана співатиме у гетьманській столиці / Василь Чепурний // Голос України. – 2018. – 16 серп. – С. 2.

Про програму культурно-мистецьких заходів у м. Батурині.

98. **Щербонос В.** Пісень прадавніх і сучасних над тихим плесом перегук / Василь Щербонос // Культура і життя. – 2018. – 20 лип. – С. 13.

Про хід та підсумки VII Міжнародного фестивалю авторської пісні та свята купальської традиції «Івана Купала на «Голубих озерах»» у с. Олешня.

99. **Ясний А.** Європейські вікінги гостювали у Чернігові / Андрій Ясний // Чернігівщина. – 2018. – 20 верес. – С. 15.

III Чернігівський історичний фестиваль.

2019

100. **Адруг В.** «Зелена сцена» – це творчий простір, який об'єднує різні напрями мистецтва / Віталій Адруг // Деснянка. – 2019. – 15 серп. – С. 1, 9.

Культурно-соціальний проект, мініфестиваль, безкоштовний, відкритий для жителів Чернігова і його гостей. Існує на пожертви. У ньому беруть участь музиканти і літератори з усієї України.

101. **Бельман С.** «Хай усіх єднає пісня, хай лунає людям на добро!» / Семен Бельман // Тхія. – 2019. – 10 мая. – С. 1, 3.

Підсумки Чернігівського міського фестивалю єврейської культури імені Шолома-Алейхема.

102. **Ломоносов М.** «Литаври»: слово йде в люди / Михайло Ломоносов // Україна молода. – 2019. – 29 жовт. – С. 13.

Про хід та учасників III Міжнародного фестивалю інтеграції слова у сучасному артпросторі «Литаври» (Lytavry) у Чернігівській обл.

103. **Михайлов А.** Третя міжнародна відзнака юного соліста / Анатолій Михайлов // Деснян. правда. – 2019. – 18 лип. – С. 14.

Про перемогу юного співака корюківчанина А. Обараза в українсько-турецькому дитячому фестивалі.

104. **Ніжин:** на фестиваль польської культури завітали поляки [на чолі з першим радником Консульського відділу Посольства Польщі в Україні Б. Яблонським] // Світ-інфо. – 2019. – 6 черв. – С. 3.

105. **Пишаємося** / [підгот.] О. Шило // Деснян. правда. – 2019. – 4 квіт. – С. 10.

Про перемогу юного співака з Чернігова Ореста Макаренка у Всеукраїнському дитячому пісенному конкурсі «Соловейко України» (м. Київ).

106. **Підлужна А.** Ніжин – для Марії Заньковецької / Алла Підлужна // День. – 2019. – 13 листоп. – С. 7.

Підсумки XV Міжнародного театрального фестивалю жіночої творчості ім. М. Заньковецької у м. Ніжині.

107. **Позняк О.** Фестиваль огірка у Ніжині / Олександр Позняк // Отчий поріг. – 2019. – № 10 (жовт.). – С. 7.

Цей овоч – візитка, бренд Ніжинщини.

108. **Пухкало О.** Батурин-фест «Шабля» / Олександр Пухкало // Отчий поріг. – 2019. – № 8 (серп.). – С. 15.

Фестивальна програма присвячена 350-річчю заснування гетьманської козацької столиці.

109. **Саєнко Н.** Ювілей суверенної влади : вшановуємо 350-річчя з дня започаткування гетьманської столиці у Батурині / Наталія Саєнко // Україна молода. – 2019. – 22 січ. – С. 11.

110. **Сидорова В.** Усе народжується з любові! / Вікторія Сидорова // Деснян. правда. – 2019. – 11 лип. – С. 4.

Про культурно-мистецькі заходи на свято Купала у Центральному парку культури і відпочинку (м. Чернігів).

111. **Соломаха О.** Два свята «Просвіти» / Олександр Соломаха // *Голос України*. – 2019. – 26 січ. – С. 13.

Культурно-мистецький захід, присвячений 150-річчю ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка та 30-річчю від часу відновлення Чернігівської обл. організації товариства, у Чернігівському обл. філармонійному центрі фестивалів та концертних програм.

112. **Стельмах О.** Від «Капелюша» до арт-резиденції / Оксана Стельмах // *День*. – 2019. – 17 лип. – С. 12 ; *Деснян. правда*. – 2019. – 25 лип. – С. 13.

Про підготовку до II молодіжного фестивалю кіно та мистецтва «Капелюш» у Сосниці. До 125-річчя до дня народження кінорежисера О. Довженка.

113. **Фещенко Є.** Шабля – це правда / Євдокія Фещенко // *Україна молода*. – 2019. – 5 черв. – С. 12.

Програма проведення культурно-мистецького фестивалю БатуриФест «Шабля».

114. **Чепурний В.** У Плиски – на фестиваль / Василь Чепурний // *Голос України*. – 2019. – 29 жовт. – С. 7.

Про організаторів, учасників та хід муьльфестивалю «Плиски-тур-фест» у с. Плиски. Проєкт – переможець конкурсу «Малі міста – великі враження».

115. **Щербонос В.** Злива оплесків, маса нагород / Василь Щербонос // *Культура і життя*. – 2019. – № 14/17. – С. 19.

Про перемогу дитячого ансамблю ударних інструментів Чернігівської ДМШ № 2 ім. Є. Богословського у VII Міжнародному інструментальному конкурсі Є. Станковича (м. Київ).

2020

116. **Латиноамериканські** ритми відкрили «Зелену сцену» // *Світ-інфо*. – 2020. – 18 черв. – С. 3.

Відкрили IX фестиваль «Зелена сцена» музиканти київського колективу «Latin Legacy».

117. **Чепурний В.** Рекордний борщ / Василь Чепурний // *Голос України*. – 2020. – 15 січ. – С. 10.

Під час фестивалю «Де коза ходить, там жито родить» у Чернігові міське управління культури та туризму створило Книгу рекордів Чернігова, а 200 літрів сіверського борщу стали її першим досягненням.

118. **Як сіверяни** на площі [у Чернігові] 200 л борщу з'їли // *Голос Чернігівщини*. – 2020. – 16 січ. – С. 2.

Про фольклорний фестиваль «Де коза ходить, там жито родить».

2021

119. **Атаманчук І.** Зберегти те, що у нас ще є – там, де воно має бути. Фестиваль [монументального мистецтва] «Перезавантаження» у Чернігові як осмислення монументальної спадщини / Інеса Атаманчук // *Слово Просвіти*. – 2021. – 3–9 черв. – С. 10–11.

120. **Здоровило Т.** Монументальне «Перезавантаження» : художниця-шістдесятниця Галина Севрук у Чернігові через 40 років побачила знову своє панно / Тарас Здоровило // *Україна молода*. – 2021. – 25 трав. – С. 3.

Перший фестиваль монументального мистецтва «Перезавантаження».

121. **Пархоменко Л.** Перемогти сестрам Тетяні та Інні Чабан допомогла «Любов»... / Людмила Пархоменко // *Деснян. правда*. – 2021. – 18 берез. – С. 1, 16.

Вокальний дует сестер Чабан з Чернігова отримав дві перші премії на всеукраїнському багатожанровому фестивалі-конкурсі мистецтв «СМАЙЛ ФЕСТ» «Українські візерунки» в номінаціях авторська пісня та академічний вокал.

122. **«Перезавантаження»:** у Чернігові відбувся фестиваль монументального мистецтва // *Деснян. правда*. – 2021. – 20 трав. – С. 13.

У приміщенні Чернігівського обласного художнього музею відбувся фестиваль монументального мистецтва «Перезавантаження».

БІБЛІОТЕЧНА СПРАВА

2017

123. **Антоненко П.** Канадсько-український центр потіснили / Петро Антоненко // Світ-інфо. – 2017. – 16 берез. – С. 2.

Про Канадсько-український бібліотечний центр у Чернігові.

124. **Анцибор О.** Розмай творів / Ольга Анцибор // Отчий поріг. – 2017. – № 5 (трав.). – С. 15.

День поезії у Борзнянській район. бібліотеці.

125. **Божок В.** Небуденна зустріч / Віктор Божок // Літ. Чернігів. – 2017. – № 3. – С. 206–207 ; Деснян. правда. – 2017. – 5 жовт. – С. 8.

Презентація кн. засл. журналіста України, краєзнавця, мазепознавця С. О. Павленка «Війська Карла XII на півночі України» у Корюківській район. бібліотеці.

126. **Відвідали** Полтавщину // Вісті Борзнянщини. – 2017. – 29 лип. – С. 2.

За ініціативи ГО «Чернігівське обласне відділення УБА» відбулася культурно-освітня поїздка бібліотечних працівників обл. до бібліотек Полтавської обл.

127. **Зустріч** сільських бібліотекарів Чернігівщини // Чернігівщина. – 2017. – 15 черв. – С. 15.

Професійна наук.-освітня зустріч сільських бібліотекарів обл. відбулася на Борзнящині за участю ГО «Чернігівське обласне відділення УБА».

128. **Квітницький С.** Кращі читачі пишуть вірші, малюють і грають на бандурі / Сергій Квітницький // Деснян. правда. – 2017. – 16 берез. – С. 7.

Другий етап конкурсу «Найкращий читач України» відбувся у Чернігівській міській бібліотеці ім. О. Довженка.

129. **Кедровська Н.** Біль втрати час не гоїть... / Надія Кедровська // Деснянка. – 2017. – 23 лют. – С. 15.

З тематичної зустрічі «Чорний тюльпан – це Афганістан» у бібліотеці села Шибиринівка Чернігівського р-ну.

130. **Кожем'яко А.** Бібліотечними стежками Полтавщини / Алла Кожем'яко // Деснян. правда. – 2017. – 27 лип. – С. 7.

За ініціативи ГО «Чернігівське обласне відділення УБА» відбулася культурно-освітня поїздка бібліотечних працівників обл. до бібліотек Полтавської обл.

131. **Кошмал В.** Книжковий пікнік у Березовому гаю [під гаслом «Читаємо всією родиною!» започаткувала Чернігівська обл. бібліотека для дітей] / Віктор Кошмал // Деснян. правда. – 2017. – 27 лип. – С. 3.

132. **Лобода Г.** Молодь. Право. Час / Ганна Лобода // Бібліосвіт. – 2017. – № 3. – С. 11–18.

Досвід роботи бібліотек м. Чернігова з виховання правової культури населення.

133. **Ломоносов М.** Що може друковане слово? / Михайло Ломоносов // Деснянка. – 2017. – 2 листоп. – С. 9.

Перший фестиваль родинного читання «Словограй» у Ніжинській центр. міській бібліотеці.

134. **Маджуга Г.** Дитячій бібліотеці імені О. Довженка [у Чернігові] – 65! / Ганна Маджуга // Деснян. правда. – 2017. – 20 лип. – С. 2.

135. **Мовчан В.** Свято храму книг / Валентина Мовчан // Світ-інфо. – 2017. – 7 груд. – С. 3.

До 145-річчя з часу заснування Сосницької центр. район. бібліотеки.

136. **Нехай В.** «Від серця до серця хай йде доброта» / Вікторія Нехай // Деснян. правда. – 2017. – 24 серп. – С. 8.

Виставка творчих робіт майстрині з рукоділля з обмеженими можливостями В. Овчаренко у Прилуцькій район. бібліотеці.

137. **Нехай В.** Шана матерям і родинам : [як День матері і Міжнародний день сім'ї відзначили учасники клубу «Міленіум» Прилуцької район. бібліотеки] / Вікторія Нехай // Світ-інфо. – 2017. – 18 трав. – С. 3.

138. **Остапчук І.** Роман «Безбатченки» бере в полон все більше й більше читачів / Іван Остапчук // Чернігівщина. – 2017. – 13 квіт. – С. 8.

Зустріч з автором цього твору Г. Войтком у Прилуцькій район. бібліотеці.

139. **Стеценко Н.** Його душа живе у пісні, спогадах, книжках... / Надія Стеценко // Деснян. правда. – 2017. – 23 берез. – С. 8.

Презентація у Прилуцькій район. бібліотеці книги спогадів «Співучий син України», присвяченої В. І. Бойку – солісту хору ім. Г. Верьовки, народному артисту України, почесному громадянину Прилук.

140. **Тимошик С.** Від хати-читальні до бібліотеки / Сергій Тимошик // Чернігівщина. – 2017. – 20 верес. – С. 7.

Історія бібліотеки с. Володькова Дівиця Носівського (нині Ніжинського) р-ну. Започаткована 9 жовт. 1897 р.

141. **Федусь В.** У службі зайнятості нові партнери – бібліотекарі / Валентина Федусь // Деснян. правда. – 2017. – 23 берез. – С. 4.

Наук.-практ. конф. «Роль бібліотек у профорієнтаційній діяльності навчальних закладів. Завдання, місія, результат».

142. **Шеремет Т.** Із славетного козацького роду – до контрадмірала / Тетяна Шеремет // Деснян. правда. – 2017. – 20 лип. – С. 6.

Іст. портрет «Обличчя української історії – В. О. Савченко-Більський» – назва заходу, який відбувся в Олишівській селищній бібліотеці Чернігівського р-ну. В. О. Савченко-Більський (1867–1955) – начальник Морського генерального штабу УНР, командувач Чорноморського флоту. Народився в Олишівці Чернігівського повіту. Помер у Франції.

143. **Шеремет Т.** Лист-звернення завідувачки Олишівської селищної бібліотеки до односельців, небайдужих до духовного розвитку та патріотичного виховання / Тетяна Шеремет // Деснян. правда. – 2017. – 3 серп. – С. 4.

Заклик зберегти бібліотеку, що була побудована у 1958 р.

144. **Шикула І.** Сторінками історії села Горбове Куликівського р-ну / І. Шикула // *Голос Чернігівщини*. – 2017. – 24 серп. – С. 7.

У Горбівській сільській бібліотеці відбулася краєзнавча експедиція «Сторінки історії села Горбове. 450-річчя з дня заснування».

145. **Бібліотеки** Чернігівщини на сторінках преси : бібліогр. покажч. публ. за 2017 р. Вип. 21 / Чернігівська обл. універс. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка ; [уклад. О. Ф. Шурубенко ; відп. за вип. А. М. Мальована]. – Чернігів : [б. в.], 2018. – 118 с.

2018

146. **Бібліотеки** пропонують досвід // *Світ-інфо*. – 2018. – 19 лип. – С. 2.

Круглий стіл «Я пропоную свій досвід», який відбувся завдяки обл. від-ню УБА в партнерстві з Чернігівською ОУНБ на базі Замглайської селищної бібліотеки.

147. **Вакуленко Л.** Хранителі мудрості : замітки до історії Ічнянської район. б-ки для дорослих ім. Степана Васильченка, згодом Центральна район. б-ка / Любов Вакуленко, Таміла Пилипенко // *Оживає минувшина : творчість ічнянців*. – Київ, 2018. – Кн. 8. – С. 125–134.

148. **Вересоцька В.** Чернігівська обласна бібліотека для дітей: 120 років у житті Чернігівщини / Віра Вересоцька, Лариса Казакова // *Сіверян. літопис*. – 2018. – № 1/2. – С. 356–360.

149. **Дзюба С.** Відкрили міні-музей Олександра Довженка в Чернігові [у міській бібліотеці для дітей ім. О. Довженка] / Сергій Дзюба // *Деснян. правда*. – 2018. – 20 верес. – С. 5.

150. **Калюжна Н.** Двадцять років на варті духовності / Наталія Калюжна // *Живи з надією*. – 2018. – 1 лип. – С. 6.

Клуб «Берегиня» Носівської центральної район. б-ки.

151. **Карась С.** Проблеми й перспективи бібліотек в ОТГ / Сергій Карась // Деснян. правда. – 2018. – 7 черв. – С. 3.

152. **Клюй Т.** Дитячу книгозбірню захищав сам Михайло Коцюбинський / Тамара Клюй // Деснян. правда. – 2018. – 3 трав. – С. 7.

120 років б-ці для дітей. Історія книгозбірні почалася від 5 трав. 1898 р., коли із загальної читальні Чернігівської громад. б-ки (нині ОУНБ імені Софії та Олександра Русових) було відокремлено дитячий відділ.

153. **Клюй Т.** Книгозбірні – 120, а найстаршому читачеві – 94! / Тамара Клюй ; спілкувався А. Ясний // Деснян. правда. – 2018. – 20 верес. – С. 7.

Ексклюзивне інтерв'ю директорки б-ки.

154. **Курико В.** Фінансувати чи не фінансувати: чим живуть міські бібліотеки / Віра Курико // Семь дней. – 2018. – 7 марта. – С. 4.

Із засідання Чернігівської міськради, на якому розглядався формат діяльності б-к.

155. **Лагідна М.** У Чернігові відкрили безплатний музей Довженка / Марія Лагідна // Уряд. кур'єр. – 2018. – 14 верес. – С. 8.

Про відкриття мінімузею у Чернігівській центральній міській бібліотеці для дітей ім. О. Довженка.

156. **Трансформація** бібліотек в умовах об'єднаних громад // Світ-інфо. – 2018. – 20 верес. – С. 2.

Таку назву мав обл. семінар бібліотекарів, який відбувся у Сновську на базі район. б-ки.

157. **Бібліотеки** Чернігівщини на сторінках преси : бібліогр. покажч. публ. за 2018 р. Вип. 22 / Чернігівська обл. універс. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка ; [уклад. О. Ф. Шурубенко ; відп. за вип. А. М. Мальована]. – Чернігів : Чернігівська ОУНБ ім. В. Г. Короленка, 2019. – 102 с.

2019

158. **Бібліотеки** Чернігівщини в цифрах : стат. зб. (2018 р.) / Чернігівська ОУНБ ім. В. Г. Короленка ; [упоряд. Л. Притиковська ; відп. за вип. В. Примак]. – Чернігів : [б. в.], 2019. – [13] с. : табл.

159. **Горбань Н.** Творчі миттєвості Ніни Кочубей / Ніна Горбань, Надія Марчук // Деснян. правда. – 2019. – 17 січ. – С. 7.

У Прилуцькій міській центр. б-ці ім. Л. Забайти відбулася зустріч з Н. Кочубей – письменницею з с. Сокиринці на Срібняниці. Автор кн. прози «Земні миттєвості».

160. **Дацько О.** Відновлення бібліотечної установи міста Ніжина в післявоєнні роки (1946–1950) / О. Дацько // Наш український дім. – Ніжин, 2019. – № 2. – С. 46–50.

161. **Дзюба С.** Дмитро Головка: «Піски – це мій Всесвіт» / Сергій Дзюба // Чернігівщина. – 2019. – 30 трав. – С. 6.

У Бобровицькій ЦРБ відбулася зустріч з укр. письменником Д. А. Головком.

162. **Дзюба С.** «Найкращий читач – 2019» / Сергій Дзюба // Чернігівщина. – 2019. – 7 берез. – С. 15.

Підсумки традиц. конкурсу в Чернігівській міській б-ці для дітей ім. О. Довженка.

163. **Дзюба С.** П'ята книжка сеньйори Людмили / Сергій Дзюба // Чернігівщина. – 2019. – 6 черв. – С. 10.

У Чернігівській б-ці для дітей ім. О. Довженка презентували кн. казок «української італійки» Л. Шутько «Як птахи пастуха князем зробили».

164. **Єлісеєва М.** «Бібліо-Оскар – 2019»: нагороди отримали найкращі [читачі, партнери та друзі Чернігівської обл. б-ки для дітей] / Марта Єлісеєва // Чернігів. відом. – 2019. – 22 трав. – С. 14.

165. **Єлісеєва М.** «Бібліопрофі – 2019» / Марта Єлісеєва // Чернігів. відом. – 2019. – 2 жовт. – С. 15.

Заключний етап IV обл. конкурсу бібліотечної майстерності серед працівників дитячих бібліотек відбувся в Чернігівській обл. б-ці для дітей.

166. **Єрмак В.** «Майдан Софії Русової: історія без міфів» / Володимир Єрмак // Деснян. правда. – 2019. – 23 трав. – С. 4.

Таку назву має іст.-культурний проєкт, підготовлений Чернігівською обл. бібліотекою для юнацтва за підтримки Благодійного фонду ім. С. Русової, який очолює меценат І. Чаус.

167. **Понад 25 тисяч книг 714-ти назв** закупили для бібліотек // Світ-інфо. – 2019. – 7 лют. – С. 3.

168. **Свято «Діти, що читають, – майбутнє України»** : [в обл. б-ці для дітей відбувся цей конкурс у рамках Всеукраїнського конкурсу дитячого читання «Книгоманія»] // Світ-інфо. – 2019. – 18 квіт. – С. 3.

169. **Сіверські** поети виступили у Куликівці // Світ-інфо. – 2019. – 1 серп. – С. 3.

У б-ці Куликівської селищної ради відбулися завершальні виїзні поетичні читання «Поезія в променях сонця» у межах проєкту «Мандрівний поетичний бібліонпростір А+».

170. **Бібліотеки Чернігівщини на сторінках преси** : бібліогр. покажч. публ. за 2019 р. Вип. 23 / Чернігівська обл. універс. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка ; [уклад. О. Ф. Шурубенко ; відп. за вип. А. М. Мальована]. – Чернігів : Чернігівська ОУНБ ім. В. Г. Короленка, 2020. – 87 с.

2020

171. **Бібліотечне краєзнавство Чернігівщини** : зб. матеріалів II обл. наук.-практ. конф., м. Чернігів, 9–10 жовт. 2019 р. / упоряд.: А. М. Мальована, І. Я. Каганова. – Чернігів, 2020. – 152 с.

172. **Горбань Н.** Як бібліотекарки з Прилук «перевтілилися» в образах героїнь відомих картин світових

художників / Ніна Горбань // Укр. культура. – 2020. – № 4/6. – С. 57–59 : фот.

До Всеукраїнського дня бібліотек працівниці Прилуцької міської б-ки ім. Л. Забашти презентували власний фотопроєкт у тандемі з місцевою фотомисткинею Ю. Потіпакою «Перевтілення».

173. **Гусєва Л.** Із глибини історії: Ніжинська центральна міська бібліотека / Любов Гусєва // Бібліотечне краєзнавство Чернігівщини : зб. матеріалів II обл. наук.-практ. конф., м. Чернігів, 9–10 жовт. 2019 р. – Чернігів, 2020. – С. 73–80.

174. **«За вашу і нашу свободу»** // Світ-інфо. – 2020. – 5 берез. – С. 13.

Таку назву має іст.-культурний проєкт Чернігівської обл. б-ки для юнацтва патріотично-краєзнавчого спрямування.

175. **Зубко Л.** Прилуцька міська центральна бібліотека імені Любові Забашти [визначилася з лауреатами літ.-мистецької премії імені Л. Забашти «Квіт папороті» 2019] / Людмила Зубко // Світ-інфо. – 2020. – 20 лют. – С. 4.

176. **Зустріч** у Прилуках [у МЦБ ім. Л. Забашти письменника і редактора П. Антоненка з читачами] // Світ-інфо. – 2020. – 19 берез. – С. 2.

177. **Казакова Л.** Електронні краєзнавчі ресурси Чернігівської обласної бібліотеки для дітей як інструмент адаптації в медійному середовищі та засіб залучення дітей до читання / Лариса Казакова // Бібліотечне краєзнавство Чернігівщини : зб. матеріалів II обл. наук.-практ. конф., м. Чернігів, 9–10 жовт. 2019 р. – Чернігів, 2020. – С. 92–96.

178. **Кривець Н.** Сільські бібліотеки – центри відродження і збереження історико-культурної спадщини рідного краю та історичної пам'яті народу / Наталія Кривець // Бібліотечне краєзнавство Чернігівщини : зб. матеріалів II обл. наук.-практ. конф., м. Чернігів, 9–10 жовт. 2019 р. – Чернігів, 2020. – С. 88–92.

На прикладі роботи Оленівської сільської б-ки-філії Борзнянського (нині Ніжинського) р-ну.

179. **Шурубенко О.** Етнографічне краєзнавство в контексті роботи бібліотек Чернігівщини / Ольга Шурубенко // Бібліотечна планета. – 2020. – № 4. – С. 14–17.

180. **Бібліотеки** Чернігівщини на сторінках преси : бібліогр. покажч. публ. за 2020 р. Вип. 24 / Чернігівська обл. універс. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка ; [уклад. К. Райхіль ; відп. за вип. А. Мальована]. – Чернігів : Чернігівська ОУНБ ім. В. Г. Короленка, 2021. – 48 с.

2021

181. **Помаз В.** Київ – Чернігів : товариська зустріч митців / Валерій Помаз // Світ-інфо. – 2021. – 18 берез. – С. 3.

Про виставку «Спільний простір: місто на місто» семи київських та шести чернігівських художників у Мистецькому центрі (ART Centre) обл. б-ки для юнацтва.

182. **Помаз В.** Простір, що поєднав дванадцятьох / Валерій Помаз // Світ-інфо. – 2021. – 4 лют. – С. 3.

«Спільний простір» – під такою назвою було відкрито художній сезон 2021 у Мистецькому центрі (ART Centre) Чернігівської обл. б-ки для юнацтва.

183. **Помаз В.** «Так просто» / Валерій Помаз // Світ-інфо. – 2021. – 2 верес. – С. 15.

Виставка «Так просто» чернігівських художників відкрилася у Мистецькому центрі (ART Centre) Чернігівської обл. б-ки для юнацтва.

184. **Помаз В.** Чорна в червоній!?! / Валерій Помаз // Світ-інфо. – 2021. – 7 січ. – С. 15.

Про художню виставку «Чорна зона» історика, літератора і художника Святослава Подлевського, яка відкрилася у Мистецькому центрі (ART Centre) Чернігівської обл. б-ки для юнацтва.

185. **Бібліотеки** Чернігівщини на сторінках преси : бібліогр. покажч. публ. за 2021 р. Вип. 25 / Чернігівська обл. універс. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка ; [уклад. О. Шурубенко ; відп. за вип. В. Примак]. – Чернігів : Чернігівська ОУНБ ім. В. Г. Короленка, 2022. – 59 с.

**ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСНА УНІВЕРСАЛЬНА
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ІМЕНІ СОФІЇ
ТА ОЛЕКСАНДРА РУСОВИХ
2017**

186. **Актор** Євген Бондар і його ролі // Світ-інфо. – 2017. – 21 груд. – С. 15.

У «Мистецькій вітальні» відбулася зустріч з Євгеном Бондарем – актором Чернігівського обл. акад. українського музично-драматичного театру ім. Т. Шевченка.

187. **Анатолій** Шкурко: плідне 93-річчя // Світ-інфо. – 2017. – 16 листоп. – С. 3.

Мистецька година та презентація двох картин народного художника України Анатолія Шкурка до 93-річчя від дня його народження.

188. **Бібліотека** під зеленими вітрилами // Світ-інфо. – 2017. – 15 черв. – С. 15 : фот.

Святкування Міжнародного дня захисту дітей та відкриття літнього читального залу «Бібліотека під зеленими вітрилами».

189. **Бутко С.** До свого 140-річчя головна бібліотека області отримала нові книги / Сергій Бутко // Світ-інфо. – 2017. – 20 квіт. – С. 5.

Видання Українського інституту національної пам'яті.

190. **Валентин** Макар і його творчість // Світ-інфо. – 2017. – 5 січ. – С. 3.

Творча зустріч з актором Чернігівського обл. молодіжного театру Валентином Макаром.

191. **Валерій** Інютін: фотохудожник, журналіст // Світ-інфо. – 2017. – 16 берез. – С. 15 : фот.

Виставка творів фотохудожника Валерія Інютіна.

192. **Величко В.** Його кредо – світ мистецтва / Віктор Величко // Деснян. правда. – 2017. – 9 листоп. – С. 7.

Мистецька година та презентація двох картин народного художника України Анатолія Шкурка до 93-річчя від дня його народження.

193. **Виставка** вишитих робіт до 90-річчя Віри Шевченко // Світ-інфо. – 2017. – 2 листоп. – С. 3 : фот.

Про виставку вишитих робіт «Любов до життя розвітнула на полотні» чернігівської майстрині Віри Шевченко.

194. **Виставка** Ірини Василюк // Світ-інфо. – 2017. – 16 берез. – С. 15 : фот.

Відкриття першої персональної виставки вишитих стрічками картин «Танок стрічки і полотна» ніжинської майстрині Ірини Василюк.

195. **Виставка** картин і презентація книги Ганни Ломакіної // Світ-інфо. – 2017. – 16 берез. – С. 3.

Виставка картин та презентація книги «Троянда під дощем» чернігівської художниці, поетеси та композиторки Ганни Ломакіної.

196. **Виставка** фотомайстра Віктора Кошмала // Світ-інфо. – 2017. – 1 черв. – С. 15.

Відкриття фотовиставки чернігівського фоторепортера і фотохудожника Віктора Кошмала під назвою «І шепочуть ніжно квіти пелюстками...».

197. **Від газетної** читальні – до культурно-освітнього центру // Ніжин. вісник. – 2017. – 7 жовт. – С. 2.

Про історію та сучасний стан бібліотеки.

198. **Войток Г.** Розумні стосовно історичних подій, але недолугі у творенні своєї історії / Григорій Войток // Чернігівщина: новини та оголошення. – 2017. – 30 листоп. – С. 3.

Про засідання круглого столу «Голодомор 1932–1933 років – наша печаль і скорбота».

199. **Гільов І.** Квітуче літо Віктора і Зої Кошмалів / Ігор Гільов // Деснян. правда. – 2017. – 25 трав. – С. 12.

Відкриття фотовиставки чернігівського фоторепортера і фотохудожника Віктора Кошмала «І шепочуть ніжно квіти пелюстками...».

200. **Гільов І.** «Учітеся, брати мої! Думайте, читайте...» / Ігор Гільов // Деснян. правда. – 2017. – 5 жовт. – С. 3.

Про святкування в обласному філармонійному центрі фестивалів та концертних програм 140-річчя від часу заснування бібліотеки.

201. «Деснянська палітра» // Світ-інфо. – 2017. – 5 січ. – С. 3.

Відкриття звітної виставки картин Чернігівського народного аматорського об'єднання художників «Деснянська палітра».

202. **Дзюба С.** Майстер, що спіймав вічність / Сергій Дзюба // Деснян. правда. – 2017. – 2 берез. – С. 12.

Пам'ятна виставка фотохудожника Валерія Інютіна.

203. **Єлісеєва М.** Головні книжковій скарбниці Чернігівщини – 140 років // Марта Єлісеєва // Чернігів. відом. – 2017. – 29 берез. – С. 14.

Про історію бібліотеки та її послуги.

204. **Єлісеєва М.** Обласна бібліотека відсвяткувала 140-річний ювілей / Марта Єлісеєва // Чернігів. відом. – 2017. – 4 жовт. – С. 15.

205. **Єлісеєва М.** Чернігів відзначив День поезії «Дотиком душі» / Марта Єлісеєва // Чернігів. відом. – 2017. – 22 берез. – С. 15.

Перший Всеукраїнський поетичний стартап «Дотиком душі» за участю поетів з Житомира, Івано-Франківська, Києва, Чернігова та інших міст України.

206. **І у свої 95** Анаталію Шевченку вдається літати // Живи з надією. – 2017. – 15 груд. – С. 6.

Про творчу зустріч, відкриття виставки картин та презентацію двох книг полковника у відставці, чернігівського митця Анатолія Шевченка.

207. **Каганова І.** Людина, в якій є сонце / Ірина Каганова // Літ. Чернігів. – 2017. – № 3. – С. 54–57.

Розповідь про творчу дружбу бібліотеки з письменником Михасем Ткачем.

208. **Каганова І.** «На край землі» – як персоніфікована історія / Ірина Каганова // Деснян. правда. – 2017. – 2 берез. – С. 7 : фот.

Презентація книги Вадима Бойка «На край землі. Переселення селян Лівобережної України в Південно-Уссурійський край (1883–1894 рр.)».

209. **Каганова І.** Славна ювілярка Чернігівського краю / Ірина Каганова // Сіверян. літопис. – 2017. – № 1/2. – С. 260–261 : фот.

20 січня виповнилось 75 років відомій чернігівській бібліотекарці-бібліографині, краєзнавиці, дослідниці, журналістці, публіцистці, заслуженій працівниці культури України Людмилі Студьоновій.

210. **Каганова І.** «Чернігівський beau monde, або Записки бібліографа» та «Чернігівська старовина» / Ірина Каганова // Деснян. правда. – 2017. – 16 лют. – С. 8.

Презентації двох нових книг: Людмили Студьоновій «Чернігівський beau monde, або Записки бібліографа» та громадського діяча, краєзнавця Василя Хижнякова (1842–1917) «Чернігівська старовина» (збірник праць).

211. **Картини** та книги Анатолія Шевченка – до його 95-ліття // Світ-інфо. – 2017. – 21 груд. – С. 15 : фот.

Про творчу зустріч, відкриття виставки картин та презентацію двох книг полковника у відставці, чернігівського митця Анатолія Шевченка.

212. **Картини** Тамари Дудко // Світ-інфо. – 2017. – 7 груд. – С. 3.

Відкриття виставки картин «Життя ріка чарівна» Тамари Дудко до 70-річчя від дня її народження.

213. **Квітницький С.** Леонід Горлач презентував у Чернігові свою нову книжку / Сергій Квітницький // Деснян. правда. – 2017. – 28 верес. – С. 7.

Презентація книги «Проценки Любомудрівські, рід козацький».

214. **Квітницький С.** «Сузір'я зачарованої Десни» / Сергій Квітницький // Деснян. правда. – 2017. – 9 берез. – С. 5 ; Літ. Україна. – 2017. – 9 берез. – С. 3.

Вручення обласної літературно-мистецької премії імені Леоніда Глібова.

215. **Козацька** доблесть // Отчий поріг. – 2017. – № 10. – С. 10.

Презентація книги Леоніда Горлача «Проценки Любомудрівські, рід козацький».

216. **Кошмал В.** Брати Капранови: «Майдан. Таємні файли» / Віктор Кошмал // Деснян. правда. – 2017. – 28 груд. – С. 3.

Презентація книги «Майдан. Таємні файли» та творча зустріч з Віталієм та Дмитром Капрановими у бібліотеці.

217. **Кошмал В.** Книга спортивного журналіста / Віктор Кошмал // Деснян. правда. – 2017. – 2 берез. – С. 3.

Презентація другого випуску книги Віктора Берегового «Спортивне сузір'я Чернігівщини».

218. **Круглий** стіл про Голодомор // Світ-інфо. – 2017. – 7 груд. – С. 2.

Засідання круглого столу «Голодомор 1932–1933 років – наша печаль і скорбота».

219. **Курданов А.** Нова книжка та вітання з ювілеєм / Андрій Курданов // Наш край. – 2017. – 26 січ. – С. 3.

У межах обласної програми книгодрукування побачило світ літературно-художнє видання «Чернігівський beau monde, або Записки бібліографа» від бібліотекарки-краєзнавиці Людмили Студьонової.

220. **Куценко В.** «І оживе добра слава, слава України...» / Валентина Куценко // Деснян. правда. – 2017. – 16 берез. – С. 3.

Про однойменну книжкову виставку, присвячену геніальному поетові Тарасу Шевченку.

221. **Лаврентьєва Н. Б.** Людина починається з добра / Н. Б. Лаврентьєва // Соц. захист. – 2017. – № 1/2. – С. 70–71.

Про роботу центру обслуговування користувачів з особливими потребами «Долати перешкоди разом», який з 2009 року діє в бібліотеці.

222. **Леонід** Горлач представив книгу «Проценки Любомудрівські, рід козацький» // Світ-інфо. – 2017. – 5 жовт. – С. 2.

223. **Лобода Г.** Виїзний круглий стіл «Я пропоную свій досвід» / Г. Лобода // Бібліотечна планета. – 2017. – № 1. – С. 21–23.

Відбувся у 2016 році в Держанівській сільській бібліотеці-філії Носівської ЦБС.

224. **Мокросноп Н.** Краєзнавчі читання / Ніна Мокросноп // Промінь. – 2017. – 25 листоп. – С. 2.

У Сновській центральній бібліотеці за участі краєзнавців міста та завідувачки відділу краєзнавства ОУНБ Ірини Каганової.

225. **Наукові** читання // Світ-інфо. – 2017. – 2 берез. – С. 2.

На засіданні клубу «Краєзнавець» відбулися наукові читання «Визначні діячі Чернігівщини у подіях Української революції 1917–1921 років».

226. **Національний** архітектурно-історичний заповідник «Чернігів стародавній» відзначив 50-річчя // Світ-інфо. – 2017. – 19 жовт. – С. 2.

Про засідання клубу «Краєзнавець», присвячене 50-річчю з часу створення Національного архітектурно-історичного заповідника «Чернігів стародавній».

227. **Петруняк Я.** І дощ, і сонце Ганни Ломакіної / Яна Петруняк // Деснян. правда. – 2017. – 9 берез. – С. 7 : фот.

Виставка картин та презентація книги «Троянда під дощем» чернігівської художниці, поетеси та композиторки Ганни Ломакіної.

228. **Презентація** збірки поезій «Неси Зірку» Олексія Маслова // Культура і життя. – 2017. – 10 лют. – С. 20.

229. **Сидорова В.** Як уберегти наших синів і доньок? / Вікторія Сидорова // Деснян. правда. – 2017. – 4 трав. – С. 4 : фот.

Про фахову дискусію «Підліткова жорстокість і ризикована поведінка дітей», яка відбулася для батьків, педагогів та вихователів з ініціативи медіацентру «Моє місто» у Чернігівській ОУНБ.

230. **Скрипка К.** «Життя ріка чарівна» Тамари Дудко / Катерина Скрипка // Деснян. правда. – 2017. – 30 листоп. – С. 7.

Відкриття виставки картин Тамари Дудко до 70-річчя від дня її народження.

231. **Скрипка К.** «Занурюючи пензлик у натхнення» / Катерина Скрипка // Деснян. правда. – 2017. – 19 січ. – С. 3.

Відкриття однойменної виставки картин чернігівської художниці Віри Летошко.

232. **Скрипка К.** Краса та духовність творів Миколи Турчина / Катерина Скрипка // Деснян. правда. – 2017. – 28 верес. – С. 8 : фот.

Відкриття виставки подарованих світлин «Краса та духовність творів Миколи Турчина», присвяченої пам'яті чернігівського фотохудожника.

233. **Скрипка К.** «Любов до життя розквітнула на полотні» / Катерина Скрипка // Деснян. правда. – 2017. – 26 жовт. – С. 5.

Про однойменну виставку вишитих робіт чернігівської майстрині Віри Шевченко до 90-річчя від дня її народження.

234. **Скрипка К.** «Побачення з морем» Миколи Гайдука / Катерина Скрипка // Деснян. правда. – 2017. – 7 верес. – С. 2 ; Культура і життя. – 2017. – 15 верес. – С. 12.

Відкриття ювілейної виставки чернігівського художника Миколи Гайдука до 70-річчя від дня його народження.

235. **Скрипка К.** Популяризація європейських цінностей у бібліотеках Чернігівщини / К. Скрипка, О. Плаунова // Бібліотечна планета. – 2017. – № 2. – С. 36–37.

Про науково-практичну конференцію «Роль публічної бібліотеки в утвердженні європейських цінностей в житті місцевої громади».

236. **Скрипка К.** «Так буває у дні війни» / Катерина Скрипка // Деснян. правда. – 2017. – 11 трав. – С. 5.

Відкриття однойменної виставки світлин прилуцького фотохудожника Віктора Молодого.

237. **Скрипка К.** Танок стрічки і полотна / Катерина Скрипка // Деснян. правда. – 2017. – 9 берез. – С. 7 : фот.

Відкриття першої персональної виставки вишитих стрічками картин «Танок стрічки і полотна» ніжинської майстрині Ірини Василюк.

238. **Скрипка К.** «Чернігівські пейзажі» Іллі Субботенка / Катерина Скрипка // Деснян. правда. – 2017. – 25 трав. – С. 8 : фот.

Відкриття виставки картин.

239. **Скрипка К.** «4383 дні дитинства» / Катерина Скрипка // Деснян. правда. – 2017. – 23 листоп. – С. 7.

Відкриття однойменної виставки світлин.

240. **Спортивне сузір'я Чернігівщини** // Світ-інфо. – 2017. – 2 берез. – С. 2.

Презентація другого випуску книги Віктора Берегового «Спортивне сузір'я Чернігівщини».

241. **Творчість** «Деснянської палітри» // Світ-інфо. – 2017. – 16 листоп. – С. 3.

Відкриття звітної виставки картин Чернігівського народного аматорського об'єднання художників «Деснянська палітра» до 35-річчя з часу його заснування.

242. **Удостоєні** звання заслужених // Деснянка. – 2017. – 16 листоп. – С. 4.

Звання «Заслужений працівник культури України» присвоєно завідувачці відділу краєзнавства Ірині Кагановій.

243. **Утиро Н.** Година пам'яті «Забуттю не підлягає» / Наталія Утиро // Тхия. – 2017. – 23 фев. – С. 2 : фот.

До Міжнародного дня пам'яті жертв Голокосту.

244. **Утиро Н.** «Голодомор 1932–1933 років – наша печаль і скорбота» / Наталія Утиро // Деснян. правда. – 2017. – 30 листоп. – С. 3.

Засідання круглого столу з однойменною назвою.

245. **Утиро Н.** Дотиком душі... / Наталія Утиро // Деснян. правда. – 2017. – 23 берез. – С. 5 : фот.

Перший Всеукраїнський поетичний стартап «Дотиком душі».

246. **Ювілейна** виставка Миколи Гайдука / Світ-інфо. – 2017. – 14 верес. – С. 3.

Про відкриття ювілейної виставки «Побачення з морем» чернігівського художника Миколи Гайдука до 70-річчя від дня його народження.

2018

247. **А добра** пам'ять житиме // Деснян. правда. – 2018. – 24 трав. – С. 5.

Літературний вечір з нагоди 80-річчя письменника, літературного критика, перекладача, журналіста та громадського діяча Станіслава Реп'яха (1938–2012 рр.).

248. **Адруг В.** «Цей невгамовний Карнабед...» / Віталій Адруг // Деснянка. – 2018. – 26 квіт. – С. 8 : фот.

Про спільне засідання членів клубу «Шанувальники старого Чернігова» та користувачів бібліотеки на тему «Андрій Карнабед: життя, творчість, пам'ятки».

249. **«Андрій Карнабед: життя, творчість, пам'ятки»** // Світ-інфо. – 2018. – 3 трав. – С. 15.

Спільне засідання членів клубу «Шанувальники старого Чернігова» та користувачів бібліотеки.

250. **«Бібліотека і громада: взаємодія в новому форматі»** // Світ-інфо. – 2018. – 16 серп. – С. 2.

Про однойменний круглий стіл.

251. **Бібліотекарі** переймали досвід польських колег // Життя Полісся. – 2018. – 22 черв. – С. 6.

Про перебування бібліотекарів Чернігівської ОУНБ у Сілезькому воєводстві Республіки Польща з навчальним візитом «Розвиток культури, діяльність і різносторонній розвиток бібліотек на фоні реформи місцевого самоврядування в Польщі».

252. **Бібліотеки** перетворюються на культурні простори // Панорама. – 2018. – 1 черв. – С. 6.

Про круглий стіл «Розвиток молодіжного культурного простору громади», організований бібліотекою та Чернігівським центром розвитку місцевого самоврядування.

253. **Бібліотеки** пропонують досвід // Світ-інфо. – 2018. – 19 лип. – С. 2.

Про виїзний круглий стіл «Я пропоную свій досвід», який відбувся завдяки обласному відділенню УБА в партнерстві з Чернігівською ОУНБ на базі Замглайської селищної бібліотеки Ріпкинського (нині Чернігівського р-ну) – переможниці конкурсу «Краця бібліотека року».

254. **Благодійність** у дії // Світ-інфо. – 2018. – 16 серп. – С. 15.

Про благодійний літературно-музичний вечір «Музика. Слова. Почуття», кошти з якого пішли на поповнення фонду бібліотеки, який постраждав від сильної зливи.

255. *Виставка картин Романа Найдьона // Світ-інфо. – 2018. – 16 серп. – С. 15.*

Про виставку картин «Симфонія пейзажу» молодого талановитого чернігівського художника Романа Найдьона.

256. **Виставка** «Німці в Україні: історія і культура» / Світ-інфо. – 2018. – 15 берез. – С. 2.

Про відкриття мобільної виставки світлин та документів.

257. **Виставка** фотоклубу «Чернігів» // Світ-інфо. – 2018. – 5 квіт. – С. 15.

Відкриття звітної виставки обласного народного аматорського фотоклубу «Чернігів».

258. **Виставка** Ядвіги Белявської // Світ-інфо. – 2018. – 5 лип. – С. 3.

Про виставку картин «Коли душа у барвах оживає...» чернігівської художниці Ядвіги Белявської.

259. **Вишиті** картини Любові Брановської / Світ-інфо. – 2018. – 15 берез. – С. 3.

Про відкриття виставки вишитих картин «Мені здається, все пішло від жінки...» чернігівської майстрині Любові Брановської.

260. **Войток Г.** Епоха рідного краю як під мікроскопом у Юрія Плаксюка / Григорій Войток // Чернігівщина: новини і оголошення. – 2018. – 29 листоп. – С. 7.

Презентація двотомного літературно-художнього видання «Все в минулому» Юрія Плаксюка.

261. **Вшанували** пам'ять Станіслава Реп'яха // Світ-інфо. – 2018. – 7 черв. – С. 15.

Літературний вечір у бібліотеці з нагоди 80-річчя письменника, літературного критика, перекладача, журналіста та громадського діяча Станіслава Реп'яха (1938–2012).

262. **Галета Л.** Гори книжок та підшивок рятують гармати і добрі люди / Лариса Галета // Деснянка. – 2018. – 19 лип. – С. 4.

Про ліквідацію наслідків підтоплення бібліотеки після сильної зливи, що сталася 30 червня.

263. **Галета Л.** Фонди сушили дві сотні людей і 56 установ та організацій / Лариса Галета // Деснянка. – 2018. – 9 серп. – С. 4.

Про ліквідацію наслідків підтоплення бібліотеки після сильної зливи, що сталася 30 червня.

264. **Гільов І.** «І оберіг, і символ долі... » / Ігор Гільов // Деснян. правда. – 2018. – 17 трав. – С. 5.

Відкрилася однойменна виставка чернігівських майстринь, членкинь громадської організації «Спілька жінок Чернігівщини» Лариси Ганненко, Наталії Дорошенко, Ірини Лепехи, Олени Мічкової та Галини Близнюк.

265. **Гончар О.** Польська культура: сільська бібліотека-мільйонерка і популярний театр з ...одним працівником! / Олександр Гончар // Маяк. – 2018. – 13 лип. – С. 6–7 : фот.

Про перебування бібліотекарів Чернігівської ОУНБ в Сілезькому воєводстві Республіки Польща.

266. **Дешура О.** Борець-одинак, вбитий режимом: у Чернігові згадали відомого земляка / Олег Дешура // Голос Чернігівщини. – 2018. – 12 квіт. – С. 2.

Презентація збірки віршів Леоніда Тереховича «...До правди незалежного життя».

267. **Дзюба С.** Чудове повернення Павла Грабовського / Сергій Дзюба // Деснян. правда. – 2018. – 13 груд. – С. 9.

Презентація книги чернігівської журналістки Євдокії Тютюнник «Грабовський».

268. **Єлісеєва М.** Бібліоніч – містично, позитивно і дуже креативно / Марта Єлісеєва // Чернігів. відом. – 2018. – 7 лют. – С. 15 : фот.

Про цікавий масовий захід «Бібліоніч у колі літературних героїв».

269. **Єлісеєва М.** Осінній антидепресант / Марта Єлісеєва // Чернігів. відом. – 2018. – 21 листоп. – С. 15.

Про чергову зустріч учасників клубу любителів поезії «Поетичний бібліопростір «А+».

270. **Єлісеєва М.** «Чарівна усмішка природи» від поетичного клубу «А+» / Марта Єлісеєва // Чернігів. відом. – 2018. – 20 черв. – С. 15 : фот.

Про чергову зустріч учасників клубу любителів поезії «Поетичний бібліопростір «А+».

271. **Каганова І.** А добра пам'ять житиме / Ірина Каганова // Отчий поріг. – 2018. – № 6. – С. 15.

Літературний вечір з нагоди 80-річчя письменника, літературного критика, перекладача, журналіста та громадського діяча Станіслава Реп'яха (1938–2012).

272. **Каганова І.** «Людина доти жива, доки про неї пам'ятають, говорять і продовжують її справи» / Ірина Каганова // Тхія. – 2018. – 19 янв. – С. 4.

Година пам'яті з нагоди 60-річчя від дня народження талановитого вченого, історика, архівознавця, краєзнавця-дослідника Григорія Кураса.

273. **Каганова І.** Нові лауреати / Ірина Каганова // Отчий поріг. – 2018. – № 4. – С. 4 : фот.

Про урочисте нагородження лауреатів літературно-мистецької премії імені Леоніда Глібова.

274. **Каганова І.** «У пошуках нових героїв» / Ірина Каганова // Деснян. правда. – 2018. – 27 верес. – С. 5.

Про літературний вечір «У пошуках нових героїв», присвячений письменниці, журналістці Валентині Михайленко з Корепа.

275. **Карась С.** Проблеми й перспективи бібліотек в ОТГ / Сергій Карась // Деснян. правда. – 2018. – 7 черв. – С. 3.

Про круглий стіл «Розвиток молодіжного культурного простору громади», організований бібліотекою та Чернігівським центром розвитку місцевого самоврядування.

276. **Квітницький С.** Вийшли книги Володимира Кашки та Юрія Ананка / Сергій Квітницький // Деснян. правда. – 2018. – 4 січ. – С. 4.

Про презентацію книг «Час плоду» Володимира Кашки та «Книга радості» Юрія Ананка.

277. **Квітницький С.** «Він був добрим, наскільки може бути доброю людиною» / Сергій Квітницький // Деснян. правда. – 2018. – 15 лют. – С. 7 : фот.

Про вечір пам'яті українського письменника, журналіста і краєзнавця Віталія Леуса.

278. **Квітницький С.** Миколі Будлянському вручили нагороду імені Пантелеймона Куліша / Сергій Квітницький // Культура і життя. – 2018. – 23 берез. – С. 14.

Презентація книги письменника та журналіста Миколи Будлянського «Час рікою пливе».

279. **Квітницький С.** На честь видатного українця Леоніда Глібова / Сергій Квітницький // Деснян. правда. – 2018. – 8 берез. – С. 5 : фот.

Про урочисте нагородження лауреатів літературно-мистецької премії імені Леоніда Глібова.

280. **Квітницький С.** Юрій Плаксюк: «Журналістську творчість ніщо не замінить» / Сергій Квітницький // Деснян. правда. – 2018. – 15 листоп. – С. 14.

Презентація двотомника «Все в минулому» журналіста, заслуженого працівника культури України Юрія Плаксюка.

281. **Квітницький С.** Як щиро і світло пливе час для Миколи Будлянського... / Сергій Квітницький // Деснян. правда. – 2018. – 15 лют. – С. 7 : фот.

Презентація книг письменника та журналіста Миколи Будлянського «Час рікою пливе» та «Розкажіть мені, мамо».

282. **Книга** бійця добровольчого батальйону Петра Билини // Світ-інфо. – 2018. – 1 берез. – С. 3 : фот.

Презентація книги Петра Билини «Війна кличе. Стань переможцем! Нотатки на полях російсько-української війни».

283. **Книга** «Вклоняємось доземно українському солдату» // Світ-інфо. – 2018. – 19 квіт. – С. 3.

Презентація четвертого видання книги.

284. **Книги-лідери** обласного конкурсу рукописів 2017 року // Панорама. – 2018. – 5 січ. – С. 3.

Про презентацію книг «Час плоду» Володимира Каушки та «Книга радості» Юрія Ананка.

285. **Коваль А.** Зупинений час : [презентація книги М. Будлянського «Час рікою пливе»] / А. Коваль // Отчий поріг. – 2018. – № 3. – С. 13.

286. **Куннова О.** Вернісажі зимового настрою / Олена Куннова // Деснян. правда. – 2018. – 20 груд. – С. 15.

Виставка з колекції міжнародного фотоконкурсу «4383 дні дитинства».

287. **Куценко В.** Книга, друкарська фарба якої пахне кров'ю / Валентина Куценко // Голос України. – 2018. – 17 квіт. – С. 7.

Презентація четвертого видання книги «Вклоняємось доземно українському солдату».

288. **Лук'яшко Н.** Бібліотекарі області обмінювалися досвідом на базі кращої бібліотеки – Замглайської / Наталія Лук'яшко // Життя Полісся. – 2018. – 13 лип. – С. 1 : фот.

Про виїзний круглий стіл «Я пропоную свій досвід», який відбувся завдяки обласному відділенню Української бібліотечної асоціації в партнерстві з ОУНБ на базі Замглайської селищної бібліотеки Ріпкинського (нині Чернігівського р-ну) – переможниці конкурсу «Краща бібліотека року».

289. **Маленькі** вірші великої Ліни // Чернігів. відом. – 2018. – 12 груд. – С. 15.

Презентація збірки філософської лірики письменниці та дитячої лікарки Ліни Ланської.

290. **Мальована А.** Бібліотеки Польщі: досвід для України / А. Мальована // Бібліотечна планета. – 2018. – № 3. – С. 27–30.

Про перебування бібліотекарів Чернігівської ОУНБ в Сілезькому воєводстві Республіки Польща з навчальним візитом «Розвиток культури, діяльність і різносторонній розвиток бібліотек на фоні реформи місцевого самоврядування в Польщі».

291. **Мартиненко Л.** Бібліотеки – центри інформації та дозвілля / Лариса Мартиненко // Промінь. – 2018. – 7 верес. – С. 5.

Участь бібліотекарів Чернігівської ОУНБ у виїзному семінарі «Трансформація бібліотек в умовах об'єднаних територіальних громад» у Сновській ЦБС.

292. **На честь** свята // Світ-інфо. – 2018. – 6 верес. – С. 3.

Акція «У рідному краї серце співає – одна Україна і двох не буває», присвячена 27-й річниці Незалежності України.

293. **Перша «Бібліоніч»** // Світ-інфо. – 2018. – 15 лют. – С. 15 : фот.

Масовий захід «Бібліоніч у колі літературних героїв».

294. **Плаунова О.** Вшановуючи українського поета-байкаря / Оксана Плаунова // Вісник книжкової палати. – 2018. – № 3. – С. 15–16.

Про презентацію біобібліографічного покажчика «Леонід Іванович Глібов та Чернігівщина».

295. **Плаунова О.** Чернігівська обласна універсальна наукова бібліотека ім. В. Короленка в житті Віталія Леуса / Оксана Плаунова // Леус В. М. Чому замовкли солов'ї... : повість, оповідання, спогади / Віталій Леус ; [ред. С. В. Дзюба]. – Чернігів : Лозовий В. М. – 2018. – С. 114–116.

296. **Поетичний** бібліопростір // Світ-інфо. – 2018. – 7 черв. – С. 15.

Про чергову зустріч учасників клубу любителів поезії «Поетичний бібліопростір «А+».

297. **Поліщук Т.** Леонід Терехович. Повернення / Таїсія Поліщук // Деснянка. – 2018. – 12 квіт. – С. 8 : фот.

Презентація збірки віршів Леоніда Тереховича «...До правди незалежного життя».

298. **Попович О.** У бібліотеці Короленка дарували книги / Олена Попович // Деснян. правда. – 2018. – 22 лют. – С. 2.

Бібліотека долучилася до акції «Подаруй бібліотеці книгу!» з нагоди Міжнародного дня дарування книг.

299. **Попович О.** Чернігівська обласна універсальна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка у веб-просторі / Олена Попович // Бібліотечний форум. – 2018. – № 3. – С. 15–16.

Про досвід бібліотеки з організації доступу до інформації віддалених користувачів, шляхом просування власних бібліотечно-інформаційних ресурсів, послуг і продуктів у веб-просторі.

300. **Представлення** збірки віршів Леоніда Тереховича // Світ-інфо. – 2018. – 19 квіт. – С. 2.

Презентація збірки «...До правди незалежного життя».

301. **Представлення** книги Євдокії Тютюнник «Грабовський» // Світ-інфо. – 2018. – 20 груд. – С. 3.

302. **Притиковська Л.** Родзинки бібліотечної справи / Лариса Притиковська // Голос України. – 2018. – 10 серп. – С. 9.

Про виїзний круглий стіл «Я пропоную свій досвід», який відбувся завдяки обласному відділенню УБА в партнерстві з ОУНБ на базі Замглайської селищної бібліотеки Ріпкинського (нині Чернігівського р-ну) – переможниці конкурсу «Краця бібліотека року».

303. **Скрипка К.** Очима дітей Чернігівщини / Катерина Скрипка // Отчий поріг. – 2018. – № 6. – С. 7.

Про відкриття виставки малюнків «Італія очима дітей Чернігівщини».

304. **Скрипка К.** «Там, де серце моє...» / Катерина Скрипка // Деснян. правда. – 2018. – 24 трав. – С. 3.

Про презентацію однойменної виставки ландшафтної фотографії фотохудожника Костянтина Мельника.

305. **Творчість** людей з особливими потребами // Світ-інфо. – 2018. – 6 груд. – С. 3.

Презентація виставки «Прекрасне своїми руками» підопічних Чернігівського геріатричного пансіонату.

306. **Титенок Я.** Медична реформа у дії: з квітня пацієнти писатимуть декларації / Яна Титенок // Голос Чернігівщини. – 2018. – 15 лют. – С. 3 : фот.

У бібліотеці було проведено засідання круглого столу «Медична реформа в Україні».

307. **Трансформація** бібліотек в умовах об'єднаних громад // Світ-інфо. – 2018. – 20 верес. – С. 2.

Участь бібліотекарів Чернігівської ОУНБ у виїзному семінарі «Трансформація бібліотек в умовах об'єднаних територіальних громад» у Сновській ЦБС.

308. **Україна** та Німеччина: сто років дипломатії // Світ-інфо. – 2018. – 6 верес. – С. 4.

Про презентацію виставки архівних документів «Україна та Німеччина в 1918–1923 рр. : до століття встановлення дипломатичних взаємин».

309. **Українській** академії наук – 100 років // Панорама. – 2018. – 29 листоп. – С. 11.

Про засідання круглого столу «Вчені Чернігівщини та розвиток української науки: до 100-річчя Національної академії наук України».

310. **Утиро Н.** Креативна «Бібліоніч» / Наталія Утиро // Голос України. – 2018. – 15 лют. – С. 9.

Про цікавий масовий захід «Бібліоніч у колі літературних героїв».

311. **Утиро Н.** Поезія після дощу / Наталія Утиро // Деснян. правда. – 2018. – 21 черв. – С. 7.

Про чергову зустріч учасників клубу любителів поезії «Поетичний бібліопростір «А+».

312. **Утиро Н.** Чернігівська обласна універсальна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка як соціокультурний центр громади міста / Наталія Утиро // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – 2018. – Вип. 49. – С. 230–241.

313. **Шило О.** Організують книгозбірню для військових / Олександр Шило // Деснян. правда. – 2018. – 20 груд. – С. 10.

Чернігівська ОУНБ підтримала ініціативу полку зв'язку облаштувати у військовій частині бібліотеку.

314. **Юхименко Г.** «За значний особистий внесок... » / Ганна Юхименко // Гарт. – 2018. – 22 берез. – С. 10.

Звання «Заслужений працівник культури України» отримала бібліотекарка відділу краєзнавства Людмила Студьонова.

315. **Яким бути** бібліотекам // Світ-інфо. – 2018. – 3 трав. – С. 2.

Про засідання круглого столу «Бібліотека – шлях у майбутнє!»

2019

316. **Безкоштовний** доступ до електронного архіву української періодики // Світ-інфо. – 20 9. – 4 квіт. – С. 12.

Бібліотека надає безкоштовний доступ до електронного архіву української періодики «Libraria».

317. **Бібліотека і театр** – про Саксаганського // Світ-інфо. – 2019. – 6 черв. – С. 3.

У межах співпраці бібліотеки та академічного театру ім. Т. Шевченка відбувся спільний захід «Корифей українського театру» – до 160-річчя від дня народження актора та режисера Панаса Саксаганського.

318. **Бібліотекарі** показали унікальні рідкісні книги // Голос Чернігівщини. – 2019. – 3 жовт. – С. 2.

Про книжково-ілюстративну виставку «Цінні та рідкісні видання з фондів ЧОУНБ ім. В. Г. Короленка», присвячену Всеукраїнському дню бібліотек.

319. **Бібліотеки** долучилися до написання радіодиктанту національної єдності // Світ-інфо. – 2019. – 21 листоп. – С. 3.

Про написання у бібліотеці 19-го Всеукраїнського радіодиктанту національної єдності.

320. **Бібліотеки** і краєзнавство // Світ-інфо. – 2019. – 17 жовт. – С. 3.

Про другу обласну науково-практичну конференцію «Бібліотечне краєзнавство Чернігівщини».

321. **Вайло Л.** Спількування з колегами сприятиме впровадженню у роботу бібліотеки нових форм та методів роботи / Людмила Вайло // Голос Присеймів'я. – 2019. – 22 черв. – С. 2.

Великоцимельська сільська бібліотека-філія Сновської ЦБС приймала виїзний круглий стіл «Я пропоную свій досвід». Захід відбувся за ініціативи обласного відділення УБА та за підтримки Чернігівської ОУНБ.

322. **Дзюба С.** «Орлівка. За батьківськими заповідями» / Сергій Дзюба // Чернігівщина: новини і оголошення. – 2019. – 21 берез. – С. 15 ; Укр. літ. газ. – 2019. – 26 квіт. – С. 9.

Про презентацію збірки поезій «Смак пізнього яблука» та книги документально-публіцистичних нарисів «Орлівка. За батьківськими заповідями» письменника та журналіста Миколи Будлянського.

323. **Допоможемо** військовим створити бібліотеку // Світ-інфо. – 2019. – 3 січ. – С. 15.

Бібліотека допомагає Чернігівському полку зв'язку облаштувати бібліотеку.

324. **Єлісеєва М.** У бібліотеці Короленка відкрилася виставка фотохудожників / Марта Єлісеєва // Чернігів. відом. – 2019. – 13 лют. – С. 15.

Відкриття звітної виставки світлин Чернігівської обласної організації Національної спілки фотохудожників України.

325. **Єлісеєва М.** У бібліотеці Короленка відкрилася виставка юних художників [вихованців артстудії «Колібрі»] / Марта Єлісеєва // Чернігів. відом. – 2019. – 3 квіт. – С. 15.

326. **Єлісеєва М.** Фотомиті Сергія Тарабари / Марта Єлісеєва // Чернігів. відом. – 2019. – 2 трав. – С. 15.

Про відкриття виставки світлин «Самобутні фотомиті Сергія Тарабари».

327. **Єлісеєва М.** Чернігівські поети відправляються у мандри / Марта Єлісеєва // Чернігів. відом. – 2019. – 19 черв. – С. 12.

Про старт проєкту «Мандрівний поетичний бібліоростір А+».

328. **З чого** починається Батьківщина? // Деснян. правда. – 2019. – 4 квіт. – С. 5 : фот.

Про презентації у бібліотеці книг Івана Кириєнка «Черниш» та Сергія Спунтая, Михайла Мороза, Наталії Халімон «Ковчин. Історія села від найдавніших часів до 1917 року».

329. **Звітна** виставка фотохудожників // Світ-інфо. – 2019. – 21 лют. – С. 3.

Відкриття звітної виставки світлин Чернігівської обласної організації Національної спілки фотохудожників України.

330. **Історія** – в публікаціях газет // Світ-інфо. – 2019. – 21 берез. – С. 3.

Андрій Курданов передав до бібліотеки зібрані ним архівні газетні публікації про події в області 1917–1941 років.

331. **Календар** «Знаменні і пам'ятні дати Чернігівської області на 2020 рік» // Світ-інфо. – 2019. – 19 груд. – С. 4.

Побачив світ черговий випуск щорічного краєзнавчого видання «Знаменні і пам'ятні дати Чернігівської області», який підготували працівники відділу краєзнавства.

332. **Карбовська Н.** До історії будівлі Чернігівської ОУНБ ім. В. Г. Короленка / Н. Карбовська // Бібліотечне краєзнавство

Чернігівщини : зб. матеріалів II обл. наук.-практ. конф., м. Чернігів, 9–10 жовт. 2019 р. – Чернігів, 2020. – С. 40–56.

333. **Книга** Сергія Павленка «Іван Мазепа». Прижиттєві зображення гетьмана та його наближених // Світ-інфо. – 2019. – 7 берез. – С. 3.

Презентація книги.

334. **Книги** Миколи Будлянського: поезія та дослідження про Орлівку // Світ-інфо. – 2019. – 21 берез. – С. 3.

Про презентацію збірки поезій «Смак пізнього яблука» та книги документально-публіцистичних нарисів «Орлівка. За батьківськими заповітами».

335. **Книжки** для мешканців геріатричного пансіонату // Світ-інфо. – 2019. – 5 груд. – С. 3.

Працівники відділу абонементу відвідали підопічних Чернігівського геріатричного пансіонату.

336. **«Красназавчий** вимір історії» // Світ-інфо. – 2019. – 19 груд. – С. 4.

Про однойменну книжково-інформаційну виставку, присвячену 30-річчю заснування Чернігівського обласного історико-красназавчого товариства.

337. **Куннова О.** Фестиваль дитячої фотографії в Чернігові / Олена Куннова // Чернігівщина: новини і оголошення. – 2019. – 12 груд. – С. 10.

Зокрема, про виставку світлин з колекції підсумків Міжнародного фотоконкурсу «4383 дні дитинства».

338. **Лауреати** премії імені Леоніда Глібова // Світ-інфо. – 2019. – 7 берез. – С. 3.

Про вручення у бібліотеці обласної літературно-мистецької премії ім. Л. Глібова.

339. **Мальована А.** Вебліографія на допомогу науково-методичній діяльності Чернігівської ОУНБ ім. В. Г. Короленка / Алла Мальована // Бібліотечна планета. – 2019. – № 2. – С. 33–35.

Про створений на сайті бібліотеки розділ «Вебліографічні матеріали» в рубриці «Бібліотечному фахівцю», який може допомогти бібліотекарям краще орієнтуватися в професійних темах, що представлені в Інтернеті.

340. **Монографія** про Антонієві печери // Світ-інфо. – 2019. – 7 листоп. – С. 2.

Про презентацію книги «Антонієві печери Чернігівського Троїцько-Іллінського монастиря: 950 років».

341. **Пам'ятна** дошка Софії та Олександрю Русовим // Світ-інфо. – 2019. – 6 черв. – С. 2.

Відкрили на приміщенні бібліотеки.

342. **Поетично-музичний** відеоміст «Україна – Латвія: «Нас єднає Кобзареве слово» // Світ-інфо. – 2019. – 21 берез. – С. 3.

Відбувся у бібліотеці.

343. **Попович О.** Вічність, що триває мить... / Олена Попович // Ніжин. вісник. – 2019. – 27 черв. – С. 5.

У Ніжинській центральній міській бібліотеці ім. М. Гоголя відбулися поетичні читання «Краса – це вічність, що триває мить» у межах проекту «Мандрівний поетичний бібліопростір А+».

344. **Попович О.** Творча зустріч у Прилуцькій бібліотеці / Олена Попович // Голос України. – 2019. – 19 лип. – С. 10.

У Прилуцькій міській центральній бібліотеці ім. Л. Забайти відбулися поетичні читання «Чарівна поезія природи» у межах проекту «Мандрівний поетичний бібліопростір А+».

345. **Попович О.** Тематика інформаційних запитів користувачів інтернет-центру Чернігівської ОУНБ ім. В. Г. Короленка: за результатами соціологічного дослідження / Олена Попович // Бібліотечний форум. – 2019. – № 4. – С. 2–5.

346. **Попович О.** У бібліотеці Короленка стартував новий мандрівний проект / Олена Попович // Деснян. правда. – 2019. – 20 черв. – С. 5.

Про старт проєкту «Мандрівний поетичний бібліопростір А+».

347. **Портрети** Івана Мазепи, Батуринаська фортеця і збірка поезій // Панорама. – 2019. – 7 берез. – С. 9.

Про презентацію книги Сергія Павленка «Іван Мазепа. Прижиттєві зображення гетьмана та його наближених».

348. **Примак В.** Проблеми та здобутки публічних бібліотек об'єднаних територіальних громад на Чернігівщині / Вікторія Примак // Бібліотечна планета. – 2019. – № 4. – С. 11–13.

Про зміни, які відбуваються в бібліотеках Чернігівської області з початку утворення ОТГ на Чернігівщині.

349. **Савчин Я.** Сергій Дзюба промчав на білому коні / Ярослав Савчин // Чернігівщина: новини і оголошення. – 2019. – 26 верес. – С. 6 : фот.

У бібліотеці відбулося літературно-мистецьке свято «Примчу на білому коні» з нагоди 55-ліття українського письменника і журналіста Сергія Дзюби та 40-річчя його творчої діяльності.

350. **Чепурний В.** За «Батуринаською» буде «Мазепинська Атлантида» / Василь Чепурний // Голос України. – 2019. – 2 берез. – С. 7.

Про презентацію у бібліотеці книги Сергія Павленка «Іван Мазепа. Прижиттєві зображення гетьмана та його наближених».

351. **Чепурний В.** Не були українцями за походженням, але стали ними за власним вибором / Василь Чепурний // Голос України. – 2019. – 25 трав. – С. 10.

Про відкриття на приміщенні бібліотеки меморіальної дошки на честь родини Русових.

2020

352. **Бельман С.** «І поки житиму, писатиму я твори, що возвеличують життя й добро для всіх людей Землі!» / Семен Бельман // Тхия. – 2020. – 18 февр. – С. 2 : фот.

Про презентацію у бібліотеці роману Олексія Брика «Дороги життя».

353. **Виставка** «Деснянської палітри» // Світ-інфо. – 2020. – 9 січ. – С. 3.

Про відкриття у читальній залі бібліотеки звітної виставки картин Чернігівського народного аматорського об'єднання художників «Деснянська палітра».

354. **Вікімарафон** до дня народження української Вікіпедії // Світ-інфо. – 2020. – 6 лют. – С. 3.

Відбувся в Інтернет-центрі бібліотеки.

355. **Дзюба С.** «Чернігівські силуети» Людмили Студьонової / Сергій Дзюба // Чернігівщина: новини та оголошення. – 2020. – 5 берез. – С. 10.

Презентація книги.

356. **Звітують** фотохудожники // Світ-інфо. – 2020. – 20 лют. – С. 3.

Про відкриття звітної виставки обласної організації Національної спілки фотохудожників України.

357. **Каганова І.** Перший ювілей / Ірина Каганова // Отчий поріг. – 2020. – № 3. – С. 14.

Засідання клубу «Краєзнавець», присвячене 30-річчю створення Чернігівського обласного історико-краєзнавчого товариства.

358. **Каганова І.** Серія біобібліографічних покажчиків «Історики та краєзнавці Чернігівщини» як джерело науково-дослідницької інформації / Ірина Каганова // Бібліотечне краєзнавство Чернігівщини : зб. матеріалів II обл. наук.-практ. конф., м. Чернігів, 9–10 жовт. 2019 р. – Чернігів : [Чернігів. ОУНБ ім. В. Г. Короленка], 2020. – С. 118–127.

Завідувачка відділу краєзнавства про підготовку, структуру та видання серії біобібліографічних покажчиків «Історики та краєзнавці Чернігівщини».

359. **Книга** Людмили Студьонової «Чернігівські силуети» // Світ-інфо. – 2020. – 5 берез. – С. 3.

Презентація книги.

360. **Книги** про Голодомор // Світ-інфо. – 2020. – 9 січ. – С. 14.

Представлення у бібліотеці видань Українського інституту національної пам'яті про Голодомор-геноцид 1932–1933 років в Україні.

361. **Курданов А.** Дихання історії / А. Курданов // Отчий поріг. – 2020. – № 11 (листоп.). – С. 13.

Бібліотека отримала подарунки: збірку документів та матеріалів «Літопис громади. Хроніка втрат, бойові нагороди ветеранів. Новобілоуська сільська громада», яку підготував Андрій Курданов; історико-архітектурний нарис Олександра Бондаря «Троїцька церква в Новому Білоусі»; біографічний нарис Олександра Молибоги «Іван Григорович Андрієнко. Від солдата до ветерана» та DVD диски із серії «Село на нашій Україні».

362. **Майшев О.** Нові видання – в наших бібліотеках / Олександр Майшев // Світ-інфо. – 2020. – 9 січ. – С. 14.

Про представлені у бібліотеці нові видання Українського інституту національної пам'яті: книги «Андрій Лівцицький. Листування (1919–1953 роки)» та «Горі переможеним. Репресовані міністри Української революції», настінний календар «Українські жінки ХХ століття».

363. **Миргородська Т.** «Чернігівські силуети» від Людмили Студьонової / Тетяна Миргородська // Наш край. – 2020. – 5 берез. – С. 9.

Презентація книги.

364. **Нова** книга Олексія Брика // Світ-інфо. – 2020. – 6 лют. – С. 3.

Презентація роману Олексія Брика «Дороги життя».

365. **Пархоменко Л.** «Дороги життя» Олексія Брика / Людмила Пархоменко // Деснян. правда. – 2020. – 6 лют. – С. 5.

Презентація роману.

366. **Подарували** бібліотеці майже 600 книжок // Деснянка. – 2020. – 27 лют. – С. 5.

У межах добродійної акції «Подаруй бібліотеці книгу» небайдужі чернігівці поповнили книжковий фонд Чернігівської ОУНБ 532 виданнями.

367. **Поетична** збірка Володимира Кравченка // Світ-інфо. – 2020. – 6 лют. – С. 3.

Презентація збірки Володимира Кравченка «Про те, як надворі дощ моросить».

368. **Поетичний** фестиваль «Дотиком душі» // Світ-інфо. – 2020. – 17 верес. – С. 3.

IV Всеукраїнський поетичний фестиваль «Дотиком душі».

369. **Студьонова Л.** Зведений краєзнавчий каталог ОУНБ ім. В. Г. Короленка: історія створення та сучасний стан / Людмила Студьонова // Бібліотечне краєзнавство Чернігівщини : зб. матеріалів II обл. наук.-практ. конф., м. Чернігів, 9–10 жовт. 2019 р. – Чернігів, 2020. – С. 127–132.

370. **Творча** зустріч з Андрієм Кокотюхою // Культура і життя. – 2020. – 14 лют. – С. 4 ; Голос Чернігівщини. – 2020. – 13 лют. – С. 2.

371. **Чергова** книга «Спортивне сузір'я Чернігівщини» // Світ-інфо. – 2020. – 20 лют. – С. 2.

Презентація п'ятого випуску книги Віктора Берегового «Спортивне сузір'я Чернігівщини».

2021

372. **Акція** в бібліотеці «Моя Україна» // Світ-інфо. – 2021. – 2 верес. – С. 15.

До Дня Незалежності України.

373. **Бутко С.** Бібліотекам Чернігова – нові видання УІНП / Сергій Бутко // Світ-інфо. – 2021. – 1 лип. – С. 12 : фот.

Співробітники чернігівського представництва Північно-Східного міжрегіонального відділу Українського інституту національної пам'яті передали бібліотеці нові примірники видань.

374. **Відзначили** ювілей Лесі Українки // Світ-інфо. – 2021. – 4 берез. – С. 3.

375. **Заваліна Н.** Про видатних літераторок Чернігівщини / Надія Заваліна // Світ-інфо. – 2021. – 4 листоп. – С. 3 ; Струна. – 2021. – 11 листоп. – С. 2.

Про онлайн-конференцію «Видатні літераторки Чернігівщини другої половини XIX – першої половини XX ст.».

376. **Книжка** «З минулого села Андріївки Чернігівського повіту: видатні постаті, історія храму» // Світ-інфо. – 2021. – 17 черв. – С. 3.

Презентація книги.

377. **Курданов А.** Відеокнига про район – музею і бібліотеці / Андрій Курданов // Світ-інфо. – 2021. – 21 січ. – С. 2.

Про відеокнигу «Пізнай рідний край», яку автор статті передав до краєзнавчого відділу бібліотеки.

378. **Літературно-мистецька** премія імені Леоніда Глібова // Світ-інфо. – 2021. – 18 берез. – С. 3.

Про нагородження лауреатів Чернігівської літературної премії ім. Л. Глібова за 2021 рік у бібліотеці.

379. **Літопис** Брусилівської громади // Світ-інфо. – 2021. – 17 черв. – С. 12.

Бібліотека сприяла у відборі матеріалів про село Брусилів Чернігівського р-ну.

380. «**Любов** і вирій» Миколи Будлянського // Ніжин. вісник. – 2021. – 1 жовт. – С. 5.

Про презентацію збірки віршів Миколи Будлянського.

381. **Мудрицька В.** XVI Міжнародний науковий семінар «Євреї Лівобережної України. Історія та культура» / Вікторія Мудрицька // Тхія. – 2021. – 16 нояб. – С. 1.

Про участь бібліотекарів відділу краєзнавства у науковому семінарі.

382. **Найдюк Н.** Туристичні маршрути та книга: стартував проєкт «Видатні жінки Чернігівщини» / Наталія Найдюк // Деснянка. – 2021. – 18 лют. – С. 9.

Одним з ініціаторів проєкту є бібліотека.

383. **Пархоменко Л.** «Мрій, плануй, реалізуй!» / Людмила Пархоменко // Деснян. правда. – 2021. – 27 трав. – С. 16.

Про участь бібліотеки в обласному ярмарку «Що може жінка».

384. **Переможці** конкурсу «Краща бібліотека року» // Світінфо. – 2021. – 7 жовт. – С. 2.

У бібліотеці підбито підсумки обласного конкурсу за 2020 рік.

385. **Перша** поетична збірка Олени Компанець // Світінфо. – 2021. – 5 серп. – С. 2.

Презентація поетичної збірки Олени Компанець «Ромашки не знають жури».

386. **Плаунова О.** Нове бібліографічне видання Чернігівської ОУНБ ім. В. Г. Короленка / Оксана Плаунова // Бібліотечна планета. – 2021. – № 4. – С. 23.

У статті репрезентовано бібліографічний показчик «Видавнича діяльність Чернігівської ОУНБ ім. В. Г. Короленка (1991–2020 рр.)».

387. **Плаунова О. М.** Розвиток видавничої діяльності Чернігівської ОУНБ ім. В. Г. Короленка (1991–2020 рр.) // Видавнича діяльність Чернігівської ОУНБ ім. В. Г. Короленка (1991–2020 рр.) : бібліогр. показч. / Чернігів. обл. універс. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка ; упоряд.: О. І. Іваненко, О. М. Плаунова, І. В. Розумій. – Чернігів, 2021. – С. 4–5.

388. **Поетичний** бібліопростір «А+» при бібліотеці // Світінфо. – 2021. – 18 лют. – С. 4.

У бібліотеці вперше після перерви у зв'язку з карантинном зібралися учасники поетичного бібліопростору «А+».

389. **Поетичний** фотоживопис Віктора Кошмала // Деснян. правда. – 2021. – 10 черв. – С. 5.

Про відкриття персональної виставки світлин «Поетичний фотоживопис» відомого чернігівського фотохудожника Віктора Кошмала.

390. **Прищепа О.** «У затишку земної жінки» / Олексій Прищепа // Гарт. – 2021. – 21 жовт. – С. 9.

Презентація однойменної книги Олени Печорної.

391. **Пучинець М.** Бібліотеки Чернігівщини комп'ютери-зуються / Марія Пучинець // Чернігівщина: новини та оголошення. – 2021. – 23 верес. – С. 3.

Про передачу комп'ютерної техніки бібліотекам області, що відбулася в межах проекту «Дія. Цифрова освіта» у Чернігівській ОУНБ.

392. **Савенок В.** У Чернігові презентували нову книгу про Менщину / Владислав Савенок // Наше слово. – 2021. – 26 лют. – С. 8.

Презентація книги «Нас, друзі, Менщина єднає».

393. **Світко Л.** Жінка – справді – може все! / Лана Світко // Голос України. – 2021. – 28 трав. – С. 1.

Бібліотека стала володаркою премії «Мій бренд» від Чернігівської регіональної торгово-промислової палати.

394. **Сільські** бібліотеки отримали 100 комп'ютерів за проектом «Дія. Цифрова освіта» // Світ-інфо. – 2021. – 21 жовт. – С. 3.

Про передачу комп'ютерної техніки бібліотекам області, що відбулася в межах проекту «Дія. Цифрова освіта» у Чернігівській ОУНБ.

395. **Сільські** бібліотеки Чернігівщини отримали до свята 100 комп'ютерів // Новини Придесення. – 2021. – 29 верес. – С. 2 : фот.

Про передачу комп'ютерної техніки бібліотекам області, що відбулася в Чернігівській ОУНБ у межах проекту «Дія. Цифрова освіта».

396. **Сільські** бібліотеки Чернігівщини отримують 100 комп'ютерів // Деснянка. – 2021. – 23 верес. – С. 4 : фот.

Про передачу комп'ютерної техніки бібліотекам області, що відбулася в Чернігівській ОУНБ у межах проекту «Дія. Цифрова освіта».

397. **Ткач М.** Визначено лауреатів Чернігівської літературної премії ім. Л. Глібова за 2021 рік / Михась Ткач // Деснян. правда. – 2021. – 11 берез. – С. 13.

Серед лауреатів – бібліотекарка Чернігівської ОУНБ, заслужена працівниця культури України Людмила Студьонова за книгу «Чернігівські силуети».

398. **Унікальна** книга Григорія Самойленка «Микола Гоголь і Україна. Енциклопедія» // Світ-інфо. – 2021. – 1 лип. – С. 12.

Презентація книги.

399. **Фотовиставка** у бібліотеці ім. Короленка // Світ-інфо. – 2021. – 4 берез. – С. 3.

Про відкриття звітної виставки світлин обласної організації Національної спілки фотохудожників України.

400. «**Чернігів** і чернігівці в житті та науковій спадщині Сергія Єфремова» // Світ-інфо. – 2021. – 4 листоп. – С. 12.

Про однойменний круглий стіл до 145-річчя від дня народження С. Єфремова.

ЧЕРНІГІВСЬКА ЦЕНТРАЛЬНА МІСЬКА БІБЛІОТЕКА ІМ. М. М. КОЦЮБІНСЬКОГО 2017

401. **Єлісеєва М.** Зіркова година Олени Мамчич / Марта Єлісеєва // Чернігів. відом. – 2017. – 1 листоп. – С. 15.

Презентація кн. поезій чернігів. поетеси О. Мамчич «Constantis» у рамках конкурсу «Книга року».

402. **З надією** та світлом / підготував С. Брагінець // Деснян. правда. – 2017. – 15 черв. – С. 7.

Про нові видання поезії та прози, отримані бібліотекою.

403. **Куннова О.** «Душі моєї сонячні букети» / Олена Куннова // Деснян. правда. – 2017. – 2 листоп. – С. 7.

За такою назвою у бібліотеці відбулося відкриття другої персональної фотовиставки О. Шеремет.

404. **Куннова О.** Прекрасне поруч / Олена Куннова // Деснян. правда. – 2017. – 23 листоп. – С. 8.

Діяльність фотоклубу «Прекрасне поруч», створеного за ініціативи бібліотеки у 2012 р.

405. **Куннова О.** [Фотовиставка] «Трояндовий рай» Наталії Василичук / Олена Куннова // Деснян. правда. – 2017. – 6 квіт. – С. 7.

406. **Олеся Н.** Чи можна визначити кращого творця? : «Книга року» / Н. Олеся // Деснян. правда. – 2017. – 1 черв. – С. 4.

Нагородження переможців щорічного літ. конкурсу «Книга року» у бібліотеці ім. М. Коцюбинського. Лауреатами стали історики, краєзнавці, прозаїки і поети, бібліотечні працівники.

407. **У Міській** бібліотеці ім. Коцюбинського // Світ-інфо. – 2017. – 19 жовт. – С. 2.

Клубу фотолюбителів «Прекрасне поруч» – п'ять років. «Університет 60 плюс» набрав нових слухачів.

408. **Шеремет О.** «Душі моєї сонячні букети» / Ольга Шеремет ; спілкувалася О. Куннова // Деснян. правда. – 2017. – 2 листоп. – С. 7.

Фотохудожниця про свою творчу діяльність. Персональна виставка «Душі моєї сонячні букети».

2018

409. **Єліссєва М.** «Літературна корчма» запрошувала до «Бібліотечного бульвару» [на подвір'ї біля б-ки] / Марта Єліссєва // Чернігів. відом. – 2018. – 29 серп. – С. 15.

«Бібліотечний бульвар» – просвітницький проєкт б-ки.

410. **Куннова О.** «Знайомтесь – Литва!» : фотовиставка [в б-ці] / Олена Куннова // Деснян. правда. – 2018. – 21 черв. – С. 4.

411. **Сидорова В.** Короноване слово Володимира Ворони з Варви / Вікторія Сидорова // Деснянка. – 2018. – 1 листоп. – С. 4.

Іст. роман «Відступник».

412. **Фтомова І.** Бранець Десни і Слова / Інеса Фтомова // Деснян. правда. – 2018. – 25 жовт. – С. 8.

Презентація книги письменника В. Ворони «Відступник».

413. **Чепурний В.** Хто видасть «Відступника»? / Василь Чепурний // Голос України. – 2018. – 27 жовт. – С. 10.

Про презентацію роману «Відступник» В. Ворони.

2019

414. **Антоненко П.** Канадсько-Український бібліотечний центр запрошує / Петро Антоненко // Світ-інфо. – 2019. – 15 серп. – С. 3.

У 1999 р. в Чернігові по вулиці Одинцова (тепер – Захисників України) у бібліотечній філії № 4 відкрито центр. Наразі переведений у ЦМБ імені М. М. Коцюбинського.

415. **Браво, маестро!** // Світ-інфо. – 2019. – 2 трав. – С. 3.

Презентація кн. В. Щербоноса «Браво, маестро!», присвяч. чернігів. муз. педагогу Ю. Карпенку.

416. **В Чернігівській** центральній міській бібліотеці ім. Коцюбинського [відбулися презентації кн. В. Кудіна «Записки фронтового кореспондента», чернігівської поетеси Л. Ланської «Бурштиновий рай»] // Світ-інфо. – 2019. – 5 верес. – С. 3.

417. **Відкрито** міську медіатеку в бібліотеці на Шерстянці // Світ-інфо. – 2019. – 21 листоп. – С. 3.

Бібліотека-філія № 8.

418. **Єлісеєва М.** Світ очима жінок : [фотовиставка] / Марта Єлісеєва // Чернігів. відом. – 2019. – 6 берез. – С. 15.

419. **Квітницький С.** Творча зустріч у рамках семінару бібліотекарів / Сергій Квітницький // Чернігівщина. – 2019. – 31 жовт. – С. 10.

У б-ці-філії № 4 міської ЦБС працівники профтехосвіти обл. зустрілися з письменником і журналістом С. Дзюбою. Зустріч пройшла в рамках семінару «Стратегія розвитку бібліотек ЗПО: моделі розвитку та партнерства».

420. **Микола Фурс:** «Роки мої, мов журавлі» // Світ-інфо. – 2019. – 4 лип. – С. 3.

Зб. чернігів. автора М. Фурса представили у ЦМБ ім. М. Коцюбинського.

421. **Презентація** видань з юдаїки [Центру досліджень історії та культури східноєвроп. єврейства Нац. ун-ту «Києво-Могилянська академія», нім.-укр. проекту «Вчимося пам'ятати» та видавництва «Дух і Літера»] у Чернігові // Тхия. – 2019. – 17 дек. – С. 1.

422. **Терещенко О.** Чернігівська міська бібліотека ім. М. Коцюбинського / Олена Терещенко // Світ-інфо. – 2019. – 5 груд. – С. 4.

Година пам'яті жертв Голодомору 1932–1933 рр., презентація «Словника говіркових, розмовних, рідковживаних та застарілих слів української мови» Миколи Ткача.

423. **У бібліотеці** ім. М. Коцюбинського пройшла творча зустріч із Сашком Лірником [відомим казкарем, сценаристом, волонтером і ведучим дитячих програм] // Світ-інфо. – 2019. – 21 листоп. – С. 3.

424. **У Чернігові** нагородили переможців літературного конкурсу «Книга року» // Чернігів. відом. – 2019. – 5 черв. – С. 15.

Лауреатами стали: С. Бутко, С. Горобець (історія), С. Бельман, В. Щербонос (публіцистика), Г. Арсенич-Баран, М. Будлянський, О. Забарний, С. Камишина-Терещенко (проза), С. Дзюба, Т. Дзюба, О. Мамчич (поезія), М. Сушко, В. Грищенко (гумор).

425. **Фото** Чернігова періоду окупації на виставці у бібліотеці ім. Коцюбинського [з колекції чернігів. дослідника Д. Сіліча] // Світ-інфо. – 2019. – 16 трав. – С. 4.

426. **Чернігівська** міська бібліотечна система // Світ-інфо. – 2019. – 6 черв. – С. 2.

427. **Чернігівська** міська центральна бібліотека ім. Коцюбинського : представили книги серії «Історії українських воїнів» // Світ-інфо. – 2019. – 19 груд. – С. 3.

Серія реалізована журналом «Військо України». Герої видань – американець, німець, грузини, вірмени, азербайджанці, які воювали в зоні АТО пліч-о-пліч з українцями.

2020

428. **В [Чернігівській]** бібліотеці ім. Коцюбинського – вечір поезії у День закоханих // Світ-інфо. – 2020. – 20 лют. – С. 3.

429. **Валентина** Мастерова представила новий роман [«Тобі скажу» в Чернігівській ЦМБ ім. М. Коцюбинського] // Світ-інфо. – 2020. – 6 серп. – С. 3.

430. **Двоє** меценатів бібліотеки [ім. М. Коцюбинського] відзначені званням «Благодійник року» // Світ-інфо. – 2020. – 17 груд. – С. 3.

Йдеться про О. Заболотного та І. Березинець.

431. **Жіночий** погляд на світ: [фото]виставка у бібліотеці ім. М. Коцюбинського // Світ-інфо. – 2020. – 19 берез. – С. 3.

Міжнар. ізраїльський проєкт фотоклубу «Цафон». Це вже десята виставка, яка мандрує країнами.

432. **Зіневич Л.** Слово, мова, книга / Людмила Зіневич ; спілкувався П. Антоненко // Слово Просвіти. – 2020. – 13/19 серп. – С. 11.

Про організацію безкоштовних курсів із української мови, культурно-мистецьку діяльність бібліотеки, її фонди та плани роботи.

433. **Крути:** перші українські кіборги // Світ-інфо. – 2020. – 6 лют. – С. 2.

Про подвиг захисників України говорили співробітники Інституту національної пам'яті С. Бутко і С. Горобець у лекції для читачів книгозбірні.

434. **Підсумки** конкурсу «Книга року-2019» // Світ-інфо. – 2020. – 16 лип. – С. 2.

435. **Підтримаймо** проекти Чернігівської Центральної міської бібліотеки ім. М. Коцюбинського [подані на конкурс Бюджету участі Чернігова 2021 року] // Світ-інфо. – 2020. – 1 жовт. – С. 3.

436. **Терещенко О.** Представлення книги Наталки Фурси / Олена Терещенко // Світ-інфо. – 2020. – 17 верес. – С. 3.

У Чернігівській міській б-ці ім. М. Коцюбинського пройшла презентація нової поетичної збірки Н. Фурси «...Ані вирію, ані скиту».

437. **Представлення** книги поезій Світлани Антонішин // Світ-інфо. – 2020. – 6 серп. – С. 3.

У Чернігівській міській б-ці ім. М. Коцюбинського слухачам безкоштовних курсів української мови було представлено збірку поезій жительки Львівщини С. Антонішин «На білому камені».

438. **Представлення** роману Валентини Михайленко «Любов і Демони» [в Чернігівській міській б-ці ім. М. Коцюбинського] // Світ-інфо. – 2020. – 15 жовт. – С. 3.

439. **Слухачі** курсів – серед переможців конкурсу «Книга року – 2019» // Світ-інфо. – 2020. – 1 жовт. – С. 3.

Цей обл. літ. конкурс ось уже понад 20 років проводить б-ка ім. М. Коцюбинського. Публ. імена лауреатів за 2019 р.

440. **Терещенко О.** Музей книги [створюється в Чернігівській міській] бібліотеці ім. Коцюбинського / Олена Терещенко // Світ-інфо. – 2020. – 4 черв. – С. 3.

441. **Терещенко О.** Панянкам зі Слабина [Чернігівського р-ну] чернігівці аплодували стоячи : у бібліотеці ім. М. Коцюбинського пройшло яскраве свято народної пісні / Олена Терещенко // Світ-інфо. – 2020. – 3 верес. – С. 3.

442. **Терещенко О.** Центр поліської автентики при міській бібліотеці ім. Коцюбинського / Олена Терещенко // Світ-інфо. – 2020. – 16 квіт. – С. 2.

443. **У [Чернігівській]** бібліотеці ім. Коцюбинського щедрували, водили «козу» // Світ-інфо. – 2020. – 23 січ. – С. 16.

Про фольклорне свято «Щедрий вечір, добрий вечір».

2021

444. **Конкурс** юних талантів провела бібліотека ім. Коцюбинського [в Чернігові] // Світ-інфо. – 2021. – 7 січ. – С. 3.

Напередодні Дня святого Миколая у бібліотеці підбили підсумки конкурсу «Слава та гордість українського народу», присвяченого українським воїнам.

445. **Обласний** конкурс «Книга року – 2020» // Світ-інфо. – 2021. – 15 лип. – С. 3.

Визначено переможців обласного конкурсу «Книга року-2020», який проводить Чернігівська міська б-ка ім. М. Коцюбинського.

446. Шукали драконів, частувалися чар-зіллям // Світ-інфо. – 2021. – 5 серп. – С. 2.

Презентація у Чернігівській міській б-ці ім. М. Коцюбинського збірки фентезі-оповідань чернігівських авторок Олени Терещенко та Олени Степанець.

МУЗЕЇ. МУЗЕЙНА СПРАВА. АРХІВИ

2017

447. **Адруг В.** Срібна сільничка для музею [«Садиба родини Лизогубів» у Седневі] / Віталій Адруг // Деснянка. – 2017. – 2 листоп. – С. 8.

Сільничка знайдена у 1980-х рр. у Седневі під час земляних робіт і подарована головою Чернігівського краєзн. клубу «Колекціонер» В. Іванцем.

448. **ART museum:** минуле і сьогодні : зб. наук. ст. / [ред. кол.: І. Ральченко (голова) та ін.] ; Департамент культури і туризму, національностей та релігій ЧОДА, ЧОХМ ім. Г. Галагана. – Ніжин : Лисенко М. М., 2017. – 205 с. : іл.

449. **Близнюк М.** «Треба будити сонних!» / Максим Близнюк // Вісті Борзнянщини. – 2017. – 12 серп. – С. 1, 5.

Про історико-меморіальний музей-заповідник «Ганнина Пустинь».

450. **Василенко О.** Меморіальна дошка – першому директору / О. Василенко // Ніжин. вісн. – 2017. – 25 листоп. – С. 6.

Про відкриття меморіальної дошки в пам'ять про першого директора Ніжинського краєзнавчого музею В. С. Шоходька.

451. **Діденко Т.** Про музей у пресі : до 50-річчя з дня створення Ніжинського краєзнавчого музею імені Івана Спаського / Т. Діденко // Вісті. – 2017. – 22 верес. – С. 6.

452. **Дмитренко Н.** Доля музейної справи в Ніжині / Н. Дмитренко // Вісті. – 2017. – 1 верес. – С. 10.

Стаття присвячена 50-річчю з дня створення Ніжинського краєзнавчого музею ім. І. Г. Спаського.

453. **Дмитренко Н.** Листи Є. Ю. Спаської до директора Ніжинського краєзнавчого музею В. С. Шоходька / Наталія Дмитренко // Ніжинська старовина : зб. регіон. історії та пам'яткознавства. – Ніжин ; Київ, 2017. – Вип. 23 (26). – С. 14–24.

В. С. Шоходько (1921–2001) – один з організаторів і перший директор Ніжинського краєзнавчого музею (1967–1986), випускник НДПІ ім. М. В. Гоголя, історик. Листи знаходяться у Наук.-допоміжному фонді музею.

454. **Дмитренко Н.** Чиє ім'я носить Ніжинський краєзнавчий музей?: до 50-річчя з дня створення / Н. Дмитренко // Вісті. – 2017. – 15 верес. – С. 5.

455. **Дробот О.** Прилучанка представила відреставрованих ляльок / Олеся Дробот // Уряд. кур'єр. – 2017. – 21 черв. – С. 16.

Виставка «Ляльковий світ» відреставрованих майстринею І. Куліш ляльок у Прилуцькому краєзнавчому музеї ім. В. Маслова.

456. **Єлісеєва М.** «Ніч у музеї» – спати нікому не хотілося / Марта Єлісеєва, Діна Вонг // Чернігів. відом. – 2017. – 24 трав. – С. 15.

У музеях Чернігова відбулася акція до Міжнародного дня музеїв.

457. **Зоць Т.** Сучасний музей – той, де експонати оживають! / Тетяна Зоць ; [інтерв'ю вела] Н. Стеценко // Деснян. правда. – 2017. – 18 трав. – С. 8.

Директор Прилуцького краєзнавчого музею ім. В. Маслова про роботу закладу.

458. **Кошмал В.** Музей поштової справи / Віктор Кошмал // Деснян. правда. – 2017. – 12 жовт. – С. 3.

З історії створення музею «Ніжинська поштова станція» у м. Ніжині та про його експозицію.

459. **Мірошник В.** Місце, де кожна річ – історія / Валентина Мірошник // Ніжин. вісн. – 2017. – 7 жовт. – С. 6.

Про меморіальний музей М. К. Заньковецької в с. Заньки.

460. **Ніжинський** Музей рідкісної книги поповнився новою колекцією видань // Свідомий погляд. – 2017. – 24 серп. – С. 8.

461. **Охорона** культурної спадщини історико-культурними заповідниками Чернігово-Сіверщини : [монографія] / [кол. авт.: В. М. Буренко та ін. ; авт. передм. О. М. Титова] ; за заг. ред. С. Ю. Зозулі. – Київ : Олег Філюк, 2017. – 127 с. : фот., табл.

462. **Ситий І.** З історії інтролігаторства [палітурництва] Лівобережної України XVII–XVIII століть / Ігор Ситий // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 18. – С. 21–26 : іл.

На прикладі музейних збірок Новгород-Сіверського і Чернігова.

463. **Стеценко Н.** Сучасний музей – той, де експонати оживають! / Надія Стеценко // Деснян. правда. – 2017. – 18 трав. – С. 8.

Розмова з Т. Зоць – директором Прилуцького краєзнавчого музею ім. В. І. Маслова.

464. **Тарасенко Л.** Флора і фауна нашого краю : до 50-річчя з дня створення Ніжинського краєзнавчого музею / Л. Тарасенко // Вісті. – 2017. – 29 верес. – С. 10.

465. **Тира Н.** Декілька сторінок із історії Ніжинського краєзнавчого музею / Н. Тира // Вісті. – 2017. – 10 листоп. – С. 6.

466. **Хавило А.** На гостину до Саєнка / Анатолій Хавило // Деснян. правда. – 2017. – 6 лип. – С. 5.

Нотатки про мистецьке свято «Фольклорний колорит» у Борзнянському художньо-меморіальному музеї «Садиба народного художника України О. Саєнка».

2018

467. **Карась С.** Станіслав Іващенко: марафонець і... засновник інтернет-музею «Дерев'яне мереживо Чернігова» / Сергій Карась // Деснян. правда. – 2018. – 25 жовт. – С. 9.

468. **Клочко Н.** Тихий ювілей : до 90-річчя створення Прилуцького округового музею, історія якого нерозривно пов'язана з ім'ям славетного ічнянця Василя Маслова / Олена Клочко // Оживає минувшина : творчість ічнянців. – Київ, 2018. – Кн. 8. – С. 152–156.

469. **Кошмал В.** «Відродження «Качанівки» об'єднує меценатів» / Віктор Кошмал // Голос України. – 2018. – 10 лют. – С. 7.

Про заснування благодійного фонду «Відродження Качанівки» для відновлення, збереження та розвитку Нац. історико-культурного заповідника «Качанівка».

470. **Кошмал В.** З ініціативи чернігівської обласної влади : [створено «Фонд відродження Качанівки»] / Віктор Кошмал // День. – 2018. – 13 лют. – С. 2 : іл.

471. **Купрієнко Н.** Віктора Кияновського обрано головою правління благодійного фонду «Відродження Качанівки» / Наталія Купрієнко // Деснян. правда. – 2018. – 15 лют. – С. 3.

472. **Маєток** Лизогубів у Седневі потребує реставрації // Світ-інфо. – 2018. – 19 лип. – С. 2.

473. **Майко І.** З часів земства / І. Майко // Літ. Чернігів. – 2018. – № 2. – С. 138–140.

До історії Остерського краєзнавчого музею.

474. **Меморіальний** музей М. І. Кибальчича: смт Короп, Чернігівська область / Чернігів. земляцтво, Укр. культур. фонд ; [авт. тексту Т. Літошко]. – Чернігів : Десна Поліграф, 2018. – 24 с. : іл., фот.

475. **Ніжинський** музей потрапив до десятки незвичних музеїв країни // *Голос Чернігівщини*. – 2018. – 2 серп. – С. 2.

Йдеться про унікальний для України музейний заклад «Ніжинська поштова станція», присвяч. розвиткові поштової справи у період із XVII і до початку XX ст.

476. **Рой С.** Зібрання творів Миколи Гоголя (перевидання кінця XIX ст.) у фондах Ніжинського краєзнавчого музею імені Івана Спаського / С. Рой // *Література та культура Полісся*. – Ніжин, 2018. – Вип. 92. – С. 361–367.

2019

477. **Бушак С.** Роль українських діячів Качанівського культурного осередку у виданні книги Дмитра Яворницького «Запорож'є в остатках старини и преданнях народа» / Станіслав Бушак, Оксана Петренко // *Літ. Чернігів*. – 2019. – № 1. – С. 133–144.

478. **Виставка** «З Галаганівської колекції» [з нагоди 125-річчя Прилуцького краєзнавчого музею імені В. Маслова та 200-річчя з дня народження Г. Галагана] // *Світ-інфо*. – 2019. – 17 жовт. – С. 15.

479. **Дєдов Б.** Мій пласт-арт / Борис Дєдов ; [упоряд.: Т. Манойлик та ін.] ; Чернігів. музей сучас. мистецтва «Пласт Арт». – Чернігів : [б. в.], [2019]. – [134] с. : іл., фот.

480. **Домоцький Б.** Новгород-Сіверщина музейна: від знищених владою проєктів до відкриття «Хатини-музею» в Кудлаївці / Борис Домоцький // *Світ-інфо*. – 2019. – 19 верес. – С. 14.

481. **Єгорова З.** Магія століття з рисами класицизму й елементами бароко : [Качанівка] / Зоя Єгорова // *Голос України*. – 2019. – 1 черв. – С. 12.

482. **Захарова-Заборовська О.** Виставкова діяльність Ріпкинського районного історико-краєзнавчого музею / Оксана Захарова-Заборовська // Нар. творчість та етнологія. – 2019. – № 1. – С. 92–95.

483. **Качанівка** – грані мистецтва : [альбом образотвор. спадщини художників ХІХ – поч. ХХ ст., доповненої поет. творами про славнозвісну Качанівку] / [упоряд. І. М. Шевченко]. – Ніжин : Лисенко М. М., 2019. – 79 с. : репрод.

484. **Костенко І.** Музей рідкісної книги у Ніжині подає приклад іншим / Ірина Костенко // Світ-інфо. – 2019. – 21 листоп. – С. 12.

485. **Костриця О. В.** Сокиринці. Родова садиба Галаганів крізь століття / О. В. Костриця, А. В. Синельникова. – Сокиринці : [б. в.], 2019. – 44 с. : фот.

486. **Кривець А.** Мистецький центр Борзнянщини / Алла Кривець // Вісті Борзнянщини. – 2019. – 16 листоп. – С. 4.

Музей-садиба народного художника України Олександра Саєнка.

487. **Курач С.** До питання історичної реконструкції колекції Галаганів / Світлана Курач // Прилуки. Фортеця. – 2019. – № 10 (черв.). – С. 62–67 : фот.

Колекція мистецьких творів Галаганів з Сокиринського маєтку. Аналізується історія формування, склад, сучасний стан, історико-культурна та художня цінність.

488. **Літошко Т.** Добро повертається / Тетяна Літошко // Отчий поріг. – 2019. – № 9 (верес.). – С. 3.

На території Сокиринського архітектурно-паркового комплексу відбулось урочисте відкриття пам'ятного знака, присвяч. 200-річчю з дня народження укр. мецената Г. Галагана.

489. **Марченко Л.** Прилуцький краєзнавчий музей імені Василя Маслова відзначає 125-річчя / Людмила Марченко // Світ-інфо. – 2019. – 3 жовт. – С. 14–15.

490. **Марченко Л.** Прилуцькому краєзнавчому музею – 125 років / Л. Марченко // Прилуччина в новинах, подіях, коментарях. – 2019. – 26 верес. – С. 8, 11 ; 3 жовт. – С. 8 ; 10 жовт. – С. 8.

491. **Мезинський** археологічний науково-дослідний музей ім. В. С. Куриленка / Мезин. нац. природ. парк ; [текст Ю. О. Карпенка ; за ред. Н. В. Симоненко]. – Мезин ; Чернігів : Десна Поліграф, [2019]. – 1 розг. арк. с. : іл.

492. **Музей** «Поштова станція»: епоха поштмейстерів і кінного транспорту // Носівські вісті. – 2019. – 29 серп. – С. 12.

Музей «Ніжинська поштова станція».

493. **Огієвська Р.** Кочубеї і Куліші : до 200-ліття з дня народження Пантелеймона Куліша / Руслан Огієвська // Вісті Борзнянщини. – 2019. – 24 серп. – С. 3.

З нагоди ювілею в історико-меморіальному музей-заповіднику П. Куліша «Ганнина Пустинь» відкрито виставку «Кочубеї та збереження пам'яті П. Куліша».

494. **Онищенко Н.** Звучав рояль Марії Заньковецької / Надія Онищенко // Деснян. правда. – 2019. – 8 серп. – С. 13.

Розповідь про М. Л. Кириченко – першого директора музею М. Заньковецької в с. Заньки Ніжинського р-ну. Музей відкрився 1964 р.

495. **Остерський** музей став осередком наукових досліджень // Голос Чернігівщини. – 2019. – 13 черв. – С. 2 : фот.

Один із найстаріших краєзнавчих музеїв Чернігівщини.

496. **Пучинець М.** Городнянському [історико-краєзнавчому] музею – 40 років [1.11.1979] / Марія Пучинець // Чернігівщина. – 2019. – 7 листоп. – С. 7.

497. **Прилуцькому** краєзнавчому музею ім. В. Маслова – 125! // Град Прилуки. – 2019. – 9 жовт. – С. 1, 2 : фот.

498. **Рой С. В.** Релігійно-службові книги XVIII–XIX ст. у фондах Ніжинського краєзнавчого музею імені Івана

Спаського / Світлана Рой // Сіверщина в історії України. – Глухів ; Київ, 2019. – Вип. 12. – С. 424–427.

499. **Свистун Г.** Дещо з розвитку краєзнавчого руху на Сосниччині: до 100-річчя Сосницького краєзнавчого музею ім. Ю. С. Виноградського / Геннадій Свистун // Вісті Сосниччини. – 2019. – 28 верес. – С. 4 ; 5 жовт. – С. 4.

500. **Сергеев С.** Діяльність Чернігівського крайового архіву у 20–30-х рр. ХХ ст. / Сергій Сергеев // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2019. – Вип. 4. – С. 191–197.

501. **Сидорова В.** Толока в панському маєтку : [про відновлення маєтку та створення музейно-історичного комплексу родини Березовських у Старому Білоусі] / Вікторія Сидорова // Деснян. правда. – 2019. – 18 квіт. – С. 2.

502. **Сидорова В.** У Чернігові відкрилася «алхімічна лабораторія» : аптека-музей / Вікторія Сидорова // Деснян. правда. – 2019. – 1 січ. – С. 1–2.

Аптека № 25, одна з найстаріших у місті, відновила свою роботу у форматі аптеки-музею.

503. **Чепурний В.** Гетьман, що не загубився навіть у Сибіру / Василь Чепурний // Голос України. – 2019. – 27 лют. – С. 12.

У Новгород-Сіверському заповіднику «Слово о полку Ігоревім» відкрито перший в Україні пам'ятний знак гетьману Дем'яну Многогрішному.

504. **Чумак Т.** Качанівські музи / Тетяна Чумак // Отчий поріг. – 2019. – № 11 (листоп.). – С. 13.

Літ.-мистецьке свято в Качанівці.

505. **Яценко Н. С.** Археологічна експозиція Ніжинського краєзнавчого музею ім. І. Г. Спаського як джерело культури давнього населення регіону / Н. Яценко // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2019. – Вип. 94. – С. 235–242.

2020

506. **Авдієнко Н.** Тернистий шлях становлення : 100-річчя заснування краєзнавчого музею в Новгороді-Сіверському / Ніна Авдієнко // Світ-інфо. – 2020. – 2 квіт. – С. 12 : фот.

507. **Дмитренко Н.** Провінційні музеї Північного Лівобережжя в справі збереження дворянських маєтків у 20-х–30-х роках ХХ ст. / Наталія Дмитренко // Батуринська старовина : зб. наук. пр. – Чернігів, 2020. – Вип. 8. – С. 146–154.

Розбудова системи охорони пам'яток історії та культури в Україні, що сприяло збереженню панських маєтків на Чернігівщині.

508. **Домоцький Б.** Виставка у Новгороді-Сіверському / Борис Домоцький // Світ-інфо. – 2020. – 19 берез. – С. 15.

У Новгород-Сіверському музеї-заповіднику «Слово о полку Ігоревім» відкрито виставку «Архітектурні перлини України в живописі та графіці».

509. **Кривда М.** Тут усюди панує атмосфера часів Куліша / Марина Кривда // Голос України. – 2020. – 11 серп. – С. 6 : фот.

У заповіднику «Ганнина Пустинь».

510. **Курданов А.** Цей дивний музей / Андрій Курданов // Отчий поріг. – 2020. – № 11 (листоп.). – С. 15.

Виставка ляльок та машинок початку ХХ ст., організована Н. Шурдою – зберігачем фондів Михайло-Коцюбинського краєзнавчого музею, що у Чернігів. р-ні.

511. **Малай Т.** Розвитку і процвітання музею / Тетяна Малай // Сівер. край. – 2020. – 17 верес. – С. 3 : фот.

Відзначення 100-річного ювілею історико-краєзнавчого музею в Новгороді-Сіверському.

512. **На Чернігівщині** відзначили 60-річний ювілей Сосницького літературно-меморіального музею Олександра Довженка // Літ. Україна. – 2020. – 1 лют. – С. 2.

513. **Нове** видання: «Г. Галаган. Журнал (1836–1841)» // Світ-інфо. – 2020. – 3 верес. – С. 4.

У Прилуцькому краєзнавчому музеї відбулася презентація нового видання про постать Г. П. Галагана – почесного громадянина міста Прилуки.

514. **Оленівська Л.** Музеї музи бережуть / Леся Оленівська // Укр. слово. – 2020. – 12/25 серп. – С. 14.

Обласний історико-меморіальний музей-заповідник П. Куліша «Ганнина Пустинь» було створено 28 червня 2000 р. Авторка публікації згадує як все починалося.

515. **Пода А.** Ювілейні заходи у Сосниці : 1 лип. виповнилося 100 років Сосницькому краєзнавчому музею імені Юрія Степановича Виноградського / Аліна Пода // Отчий поріг. – 2020. – № 8 (серп.). – С. 9.

516. **Пономаренко М.** Історіографічні дослідження, присвячені Качанівській садибі / Марина Пономаренко // Чернігівські старожитності : зб. наук. пр. / Нац. архітектур.-іст. заповідник «Чернігів стародавній», Центр пам'яткознавства НАН України і Укр. т-ва охорони пам'яток історії та культури. – Чернігів, 2020. – Вип. 6 (9). – С. 117–120.

517. **Пучинець М.** «Віденський бал» збиратиме кошти для Качанівки / Марія Пучинець // Чернігівщина: новини та оголошення. – 2020. – 12 берез. – С. 7 : фот.

Благодійний Віденський бал України, який традиційно проводить посольство Австрії в Україні, у 2020 р. присвячений збереженню заповідника «Качанівка».

518. **Пучинець М.** Музею Довженка – 60 років! / Марія Пучинець // Чернігівщина: новини та оголошення. – 2020. – 30 січ. – С. 10.

519. **Радей І.** Перші поштові марки УНР і марки-гроші у фондovій колекції Ніжинського краєзнавчого музею Івана Спаського / Ірина Радей // Батуринська старовина : зб. наук. пр. – Чернігів, 2020. – Вип. 8. – С. 168–174.

520. **Саєнко Н.** Нам рости і діяти / Ніна Саєнко // Отчий поріг. – 2020. – № 12 (груд.). – С. 9.

Н. О. Саєнко, заслужений діяч мистецтв України, засновник худож.-мемор. музею-садиби народного художника України О. Саєнка у Борзні, розповідає про роль Чернігівського земляцтва у створенні цього музею та музею-заповідника П. Куліша «Ганнина Пустинь».

521. **Самченко В.** Гетьман Розумовський запрошує: у Батурині демонструватимуть унікальні документи / Валентина Самченко // Україна молода. – 2020. – 19 лют. – С. 2.

Про виставковий проєкт «Під гетьманською булавою» Чернігівського обл. історичного музею ім. В. Тарновського і Нац. історико-культурного заповідника «Гетьманська столиця» у палаці гетьмана К. Розумовського (м. Батурин). До 270-річчя з дня обрання гетьманом України К. Розумовського (1728–1803).

522. **Симоненко Н.** Пам'яті Василя Куриленка / Ніна Симоненко // Нові горизонти. – 2020. – 18 верес. – С. 4 : фот.

Український археолог, історик, митець, засновник та директор Мезинського археологічного музею (нині Мезинський археологічний науково-дослідний музей ім. В. Є. Куриленка).

523. **Ситий І.** Артефакти Менського краєзнавчого музею імені В. Ф. Покотила / Ігор Ситий // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2020. – Вип. 21. – С. 163–164 : фот.

524. **Ситий І.** Матриці печаток у зібранні Остерського краєзнавчого музею. Каталог / Ігор Ситий // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2020. – Вип. 21. – С. 160–162 : фот.

525. **Смаль О.** Городнянщина запрошує... / Ольга Смаль // Отчий поріг. – 2020. – № 8 (серп.). – С. 10–11.

Нарис про діяльність Городнянського іст.-краєзнавчого музею, утвореного 1979 р. У 1980 р. удостоєний звання народного.

526. **Сосницькому** краєзнавчому музею ім. Ю. С. Виноградського – 100 років. Спочатку він був історико-археологічним, а з 1947-го – краєзнавчим // Час. – 2020. – 2 лип. – С. 1 : фот.

527. **Чепурний В.** Сто років [Сосницькому] музею / Василь Чепурний // Голос України. – 2020. – 4 лип. – С. 14 : фот.

2021

528. **Вшанували** Пантелеймона Куліша [в історико-меморіальному музеї-заповіднику «Ганнина пустинь»] // Світ-інфо. – 2021. – 19 серп. – С. 3.

529. **Горобець С.** Відкрито Музей боротьби за відновлення незалежності / Сергій Горобець // Світ-інфо. – 2021. – 2 верес. – С. 4.

19 серпня 2021 р. до 30-ї річниці незалежності України на вулиці І. Мазепи, 4 у Чернігові урочисто представлено новий музей.

530. **Марченко Т.** Експозиція природничого відділу Ніжинського музею заграє новими фарбами / Тетяна Марченко // Вісті. – 2021. – 26 берез. – С. 5.

531. **Марченко Т.** «Мандрівник козацького роду» / Тетяна Марченко // Вісті. – 2021. – 28 трав. – С. 4.

У Ніжинському краєзнавчому музеї відкрили музейний відділ «Меморіальний будинок-музей Юрія Лисянського».

532. **Марченко Т.** Художній відділ [Ніжинського краєзнавчого музею] переїхав. Коли планують відкриття? / Тетяна Марченко // Вісті. – 2021. – 26 берез. – С. 1, 5.

Нове приміщення – пам'ятка історії та архітектури місцевого значення «Комплекс садиби І. Макарова» ХІХ ст.

533. **Музеї** та заповідники Чернігівщини / Департамент культури і туризму, національностей та релігій Чернігів. облдержадмін., Орг.-метод. центр контролю та тех. нагляду закл. культури і туризму Чернігів. облради. – [Чернігів] : [б. в.], [2021]. – 55 с. : іл. кольор.

534. **На території** музею побудували «готель» для комах // Деснянка. – 2021. – 22 лип. – С. 16.

У Сосницькому літературно-меморіальному музеї О. Довженка створили «готель» для корисних для саду комах.

535. **Новгород-Сіверський** історико-культурний музей-заповідник «Слово о полку Ігоревім» / [авт.-упоряд.: І. М. Лобачева, О. В. Бунак, Н. М. Андросенко ; фот.:

Н. М. Андросенко та з фондів музею]. – [Б. м.] : Мега-Мікс, [2021]. – 10 с. : фот. кольор.

536. **Чепурний В.** Качанівку планують відреставрувати / Василь Чепурний // Голос України. – 2021. – 14 трав. – С. 1.

НАЦІОНАЛЬНИЙ АРХІТЕКТУРНО-ІСТОРИЧНИЙ ЗАПОВІДНИК «ЧЕРНІГІВ СТАРОДАВНІЙ»

2017

537. **Гаврик В.** Шевченкова Україна в заповіднику «Чернігів стародавній» / Вікторія Гаврик // Деснян. правда. – 2017. – 9 берез. – С. 1, 4.

Виставка художників ХХ століття, на яких зображені Шевченкові місця.

538. **Гільов І.** Богородиця Милостива / Ігор Гільов // Деснян. правда. – 2017. – 28 верес. – С. 8.

Нотатки про виставку ікон «Богородиця милостива» у Нац. архітектурно-історичному заповіднику «Чернігів стародавній».

539. **Гільов І.** Кабуки і гравюри майстрів Утагани / Ігор Гільов // Деснян. правда. – 2017. – 29 черв. – С. 4.

З виставки робіт японських майстрів, яка відкрилася у Колегіумі на Валі.

540. **Гільов І.** Морозні візерунки... влітку / Ігор Гільов // Деснян. правда. – 2017. – 27 лип. – С. 5.

Творчість А. Мантули із м. Дніпро – чи не єдиного в Україні гравера по склу. Його твори експонувалися на виставці у НАІЗ «Чернігів стародавній». Художник подарував Чернігову гравюру із зображенням Мадонни з немовлям.

541. **Єлісєєва М.** Диво скла та світла / Марта Єлісєєва // Чернігів. відом. – 2017. – 26 лип. – С. 15.

У НАІЗ «Чернігів стародавній» відкрилася виставка майстра гравірування по склу Анатолія Мантули.

542. **Ігнатенко І.** До питання про час написання ікон «Антоній і Феодосій» та «Покрова» з Новгород-Сіверського

[із фондів НАІЗ «Чернігів стародавній»] / Ігор Ігнатенко // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 168–173.

543. **Назаренко В.** Миттєвості минулого / Віталій Назаренко // Чернігівщина. – 2017. – 16 лют. – С. 9.

Тематична виставка, присвячена 50-річчю наукової діяльності НАІЗ «Чернігів стародавній».

544. **Національний** архітектурно-історичний заповідник «Чернігів стародавній». 50 років діяльності / Нац. архітектур.-іст. заповідник «Чернігів стародавній» ; [авт. кол.: І. С. Бугера та ін. ; редкол.: А. Доценко, І. Непотенко, В. Руденок ; фот.: В. Кошмал, М. Турчин, С. Черняков]. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 239 с. : фот.

545. **Непотенко І.** Охорона культурної спадщини Національного архітектурно-історичного заповідника «Чернігів стародавній»: нормативне регулювання / Інна Непотенко // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 356–362.

546. **Пучинець М.** «Чернігів стародавній» святкує ювілей / Марія Пучинець // Чернігівщина. – 2017. – 23 лют. – С. 9.

50-річчя з дня створення.

547. **Рига Д.** План дій Чернігівського державного історико-культурного заповідника на 1930/31 р. / Данило Рига // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 190–192.

548. **Рига Д. І.** Строкун – пам'яткоохоронець Чернігівського державного історико-культурного заповідника у 30-х рр. ХХ ст. / Данило Рига // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 89–92.

549. **Руденок В.** Археологічні дослідження Національного архітектурно-історичного заповідника «Чернігів стародавній» 1987–2014 рр. / В. Руденок, Т. Новик // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 193–201.

550. **Руденок В. Я.** Охорона культурної спадщини Національним архітектурно-історичним заповідником «Чернігів

стародавній» / В. Я. Руденко, І. В. Непотенко // Охорона культурної спадщини історико-культурними заповідниками Чернігово-Сіверщини / за ред. С. Ю. Зозулі. – Київ, 2017. – С. 5–26.

551. **Соболь Ю.** Півстоліття праці на ниві охорони культурної спадщини : до 50-річчя Національного заповідника «Чернігів стародавній» / Юрій Соболь // Сіверян. літопис. – 2017. – № 4. – С. 40–45.

552. **Травкіна О.** Архітектурно-археологічні дослідження А. А. Карнабеда та формування фондкових колекцій Національного архітектурного заповідника «Чернігів стародавній» / О. Травкіна // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 116–124.

553. **Чепурний В.** ...Хочуть до списку ЮНЕСКО / Василь Чепурний // Голос України. – 2017. – 22 лют. – С. 7.

Про плани Чернігівської міськради щодо впорядкування території НАІЗ «Чернігів стародавній».

554. **Чернігівський** колегіум : Chernihiv collegium / [упоряд. О. І. Травкіна]. – Чернігів : Лозовий В. М., 2017. – 47 с. : іл.

2018

555. **Адруг В.** Нагорода знайшла лауреата / Віталій Адруг // Деснянка. – 2018. – 8 листоп. – С. 4.

Медаль «За віру і відданість Чернігову та клубу «Колекціонер» отримав завідувач відділу наук. досліджень печер та пам'яток археології, відомий знавець старого Чернігова В. Я. Руденко.

556. **Ванжула О.** До історії створення перших музейних експозицій Чернігівського державного архітектурно-історичного заповідника / Олена Ванжула // Чернігівські старожитності : зб. наук. пр. – Чернігів, 2018. – Вип. 5 (8). – С. 6–20.

557. **Гільов І.** Безцінні артефакти / Ігор Гільов // Деснянка. правда. – 2018. – 8 лют. – С. 3.

Виставка археологічних знахідок, виявлених пошуковими експедиціями у 2014–2017 рр.

558. **Гільов І.** Корони з усього світу – в Чернігові / Ігор Гільов // Деснян. правда. – 2018. – 1 берез. – С. 7.

Нотатки про виставку «Корони світу» у НАІЗ «Чернігів стародавній».

559. **Єлісеєва М.** «Заради майбутнього» Марини Соченко / Марта Єлісеєва // Чернігів. відом. – 2018. – 29 серп. – С. 15.

У приміщенні Колегіуму відкрилася виставка сучасної художниці М. Соченко з Києва, викладача Нац. академії образотворчого мистецтва і архітектури.

560. **Єлісеєва М.** Справжній скарб Леоніда Могучова : [виставка творів] / Марта Єлісеєва // Чернігів. відом. – 2018. – 12 верес. – С. 15.

561. **Карась С.** У перший клас ... сто років тому / Сергій Карась // Деснян. правда. – 2018. – 6 верес. – С. 3.

Про експонати виставки «Історія освіти на Чернігівщині у ХІХ–ХХ ст.» з особистої колекції В. Руденка у НАІЗ «Чернігів стародавній».

562. **Назаренко В.** Археологи підтвердили: Чернігів – одне з найдревніших міст Європи / Віталій Назаренко // Чернігівщина. – 2018. – 15 лют. – С. 8.

Презентація експозиції археологічних знахідок.

563. **Назаренко В.** Історія на полотні / Віталій Назаренко // Сіл. вісті. – 2018. – 16 січ. – С. 3.

Виставка «Сучасна «Повість временних літ» у живописі Андрія Коваленка».

564. **«Невідома війна в обличчях»** : [назва виставки з нагоди 100-річчя завершення Першої світової війни] // Чернігів. відом. – 2018. – 14 листоп. – С. 15.

565. **Руденко В.** Історія освіти на Чернігівщині : [з колекції автора] / Володимир Руденко // Світ-інфо. – 2018. – 20 верес. – С. 14.

На виставці представлені фотографії, док., навч. літ. та інші предмети, що характеризують навчальний процес на Чернігівщині у ХІХ–ХХ ст.

566. **Сидорова В.** Відроджені святині / Вікторія Сидорова // Деснян. правда. – 2018. – 26 квіт. – С. 3.

Відкриття експозиції 35 ікон із фондової колекції заповідника.

567. **Сидорова В.** Нова виставка в Колегіумі – це мандрівка у світ літературних героїв / Вікторія Сидорова // Деснян. правда. – 2018. – 8 берез. – С. 7.

На виставці представлені роботи художника І. Їжакевича.

568. **Сидорова В.** Що розкопали археологи в Чернігові? / Вікторія Сидорова // День. – 2018. – 14 лют. – С. 12.

Виставка археологічних знахідок, виявлених пошуковими експедиціями на території м. Чернігова в 2014–2017 рр.

569. **Тарасенко Л.** Прикоснуться к царской жизни... / Людмила Тарасенко // Деснянка. – 2018. – 1 берез. – С. 3.

Виставка «Корони світу».

570. **У Чернігові** презентували понад 70 корон із різних куточків світу / підгот. Марта Єлісеєва // Чернігів. відом. – 2018. – 28 лют. – С. 15.

Виставка «Корони світу», на якій представлені зразки головних уборів, що належали титулованим та коронованим особам різних країн світу.

571. **Чепурний В.** На виставці представили багато несподіваних речей / Василь Чепурний // Голос України. – 2018. – 13 листоп. – С. 6.

Виставка, присвячена 100-річчю завершення Першої світової війни.

2019

572. **Ванжула О.** Чернігівський історико-культурний заповідник: передумови створення та основні напрямки діяльності [наприкінці 1920 – початку 1930-х рр.] / Олена Ванжула // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2019. – Вип. 4. – С. 6–14.

573. **Виставка** з історії астрономії [за назвою «Погляд у Всесвіт» відкрилась в НАІЗ «Чернігів стародавній»] // Світ-інфо. – 2019. – 5 груд. – С. 2.

574. **Виставка** «Повернуті з небуття» [в НАІЗ «Чернігів стародавній», на якій представлені відреставровані групою реставраторів заповідника близько сотні предметів археології й побуту та 22 ікони] // Світ-інфо. – 2019. – 2 трав. – С. 13.

575. **Гаркуша А. А. А.** Карнабед: біля витоків науково-просвітницької роботи Національного архітектурно-історичного заповідника «Чернігів стародавній» / Алла Гаркуша // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2019. – Вип. 4. – С. 73–78.

576. **На валу** [в Чернігові] археологи виявили давні фортифікаційні споруди // Світ-інфо. – 2019. – 18 лип. – С. 13.

577. **Національний** заповідник «Чернігів стародавній» відзначає 950-річчя Антонієвих печер // Світ-інфо. – 2019. – 21 лют. – С. 14.

578. **Новик Т.** Полив'яні плитки Успенського собору Єлецького монастиря: (з колекції НАІЗ «Чернігів стародавній») / Тетяна Новик, Павло Солобай // За покликом предків : зб. матеріалів П'ятих Самоквасівських читань, присвяч. пам'яті Володимира Петровича Коваленка. – Чернігів, 2019. – С. 66–69.

579. **Травкіна О. І.** Списки чудотворної ікони «Охтирська Богородиця» із зібрання Національного архітектурно-історичного заповідника «Чернігів стародавній» / Ольга Травкіна // Сіверщина в історії України. – Київ, 2019. – Вип. 12. – С. 419–424.

580. **Чепурний В.** «Викопає печеру і вселився...» / Василь Чепурний // Голос України. – 2019. – 23 жовт. – С. 10.

Про історію та культурно-мистецькі принади печерного комплексу XI–XIX ст. (Антонієві печери) у м. Чернігові. До 950-річчя пам'ятки.

581. **Чепурний В.** «Складаю, наче пазли, все те, що заховане чи забуте в історії» / Василь Чепурний // Голос України. – 2019. – 21 груд. – С. 13.

Презентація книги С. Павленка «Україна доби Івана Мазепи. 1708–1709 роки в документальних джерелах» у НАІЗ «Чернігів стародавній».

582. **Чернігів** за тиждень: виставка картин : [про відкриття виставки «Музи Тараса Шевченка» із колекції Нац. музею Т. Шевченка (м. Київ) у НАІЗ «Чернігів стародавній»] / [підгот.] О. Шило // Деснян. правда. – 2019. – 7 берез. – С. 10.

2020

583. **Ванжула О.** Амбітні плани та сумні реалії Чернігівського державного історико-культурного заповідника 1920-х на початку 1930-х рр. / Олена Ванжула // Сіверян. літопис. – 2020. – № 4. – С. 113–130.

584. **До Шевченківських днів:** виставка «Було колись в Україні...» [відкрита в НАІЗ «Чернігів стародавній»] // Світ-інфо. – 2020. – 19 берез. – С. 3.

585. **Нова** книга Сергія Павленка про гетьмана Мазепу [«Україна доби Івана Мазепи. 1708–1709 роки в документальних джерелах»] // Світ-інфо. – 2020. – 9 січ. – С. 13.

С. О. Павленко – заслужений журналіст України, шеф-редактор журналу «Сіверянський літопис». Презентація його книги відбулася в НАІЗ «Чернігів стародавній».

2021

586. **Виставка** Василя Лопати «Творець української гривні» [в НАІЗ «Чернігів стародавній»] // Світ-інфо. – 2021. – 4 лют. – С. 12.

Василь Лопата (28.04.1941) – відомий графік-книжковий ілюстратор, народний художник України, лауреат Національної премії України імені Т. Г. Шевченка. Народився в селі Нова Басань Бобровицького району.

587. **Виставка** портретів Наталії Павлусенко «Герої козацької України» // Світ-інфо. – 2021. – 15 квіт. – С. 12.

Виставка картин у НАІЗ «Чернігів стародавній».

588. **Виставка** реставрованих ікон // Світ-інфо. – 2021. – 3 черв. – С. 12.

У Колегіумі НАІЗ «Чернігів стародавній» відкрили виставку десяти нещодавно відреставрованих ікон.

589. **Виставка** «Цегляні сторінки історії Чернігова» // Світ-інфо. – 2021. – 18 берез. – С. 12.

Віртуальна виставка про початок мурованого будівництва в Чернігові. Знаходиться на сайті НАІЗ «Чернігів стародавній».

590. **Знакові** постаті в історії Чернігова. Чії фігури встановлені на Валю? // Семь дней. – 2020. – 24 сент. – С. 13.

Постаті Чернігівського князя Мстислава Хороброго, Нестора Літописця, Чернігівського полковника М. Небаби, єпископа Чернігівського Л. Барановича віднині зустрічатимуть містян і гостей міста при вході на Дитинець. Коротко розповідається про зроблене ними для Чернігова.

НКЗ «ГЕТЬМАНСЬКА СТОЛИЦЯ» В БАТУРИНІ

2017

591. **Дробязко Н.** Поховання на території парку «Кочубеївський» / Наталія Дробязко // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 42–46.

Знаходиться у Батурині на території садиби генерального судді В. Л. Кочубея.

592. **Місечко Т.** Мамина вишня в саду / Тамара Місечко // Світ-інфо. – 2017. – 6 лип. – С. 13.

Фондова колекція Нац. заповідника «Гетьманська столиця» у Батурині, яка має кращі зразки народної ткацької культури.

593. **Федосенко Н.** Воскові фігури гетьманів [П. Орлика, І. Мазепи, Д. Многогрішного вперше зустрічають відвідувачів у НКЗ «Гетьманська столиця» у Батурині] / Наталія Федосенко // Гарт. – 2017. – 25 трав. – С. 10.

2018

594. **Дробязко Н.** Справа про вкрадені коралі / Наталія Дробязко // Світ-інфо. – 2018. – 16 серп. – С. 13 : іл.

Коралове намисто XVIII ст. представлене в експозиції будинку В. Кочубея.

595. **Кіяшко Л.** Наукові здобутки Національного історико-культурного заповідника «Гетьманська столиця» : до 25-ї річниці НІКЗ «Гетьманська столиця» / Любов Кіяшко // Слово «Гетьманської столиці». – 2018. – № 2. – С. 2.

596. **Матушак І. М.** Основні напрямки формування фондової колекції Національного історико-культурного заповідника «Гетьманська столиця» / І. М. Матушак // Ніжинська старовина : зб. регіон. історії та пам'яткознавства. – Вип. 26 (29). – Ніжин ; Київ, 2018. – С. 132–135.

597. **Осташко І.** Воскові гетьмани за 10 тисяч доларів запрошують туристів до Батурина / Ірина Осташко // Голос Чернігівщини. – 2018. – 15 листоп. – С. 5.

У Гетьманському будиночку встановлено воскові фігури Дем'яна Многогрішного, Івана Самойловича, Петра Дорошенка, Богдана Хмельницького, Івана Виговського, Івана Мазепи, Пилипа Орлика.

598. **Сушко Н.** Відкрийте для себе музей археології [в Батурині] / Наталія Сушко // Світ-інфо. – 2018. – 2 серп. – С. 13.

599. **Шепель І.** «Кампанья ді Рома» : Батурин – гетьманська столиця / Ірина Шепель // Світ-інфо. – 2018. – 20 груд. – С. 13.

Історія оригінальної картини XIX ст. «Кампанья ді Рома» польського художника Генріка Цешковського, яка розміщена в експозиції палацу К. Розумовського.

2019

600. **Батурин** запрошує // Світ-інфо. – 2019. – 7 лют. – С. 13.

601. **Григорій Орлик**: повернення на Батьківщину // Світ-інфо. – 2019. – 16 трав. – С. 13.

У НІКЗ «Гетьманська столиця» відкрилася виставка «Григорій Орлик: видатний син видатного батька України. Повернення на Батьківщину».

602. **Дробязко Н.** Віковий свідок історії / Наталія Дробязко // Слово «Гетьманської столиці». – 2019. – № 1. – С. 6 : фот.

Будинок Генерального суду (будинок В. Кочубея) XVII ст.

603. **Дробязко Н.** До історії будинку Василя Кочубея / Наталія Дробязко // Слово «Гетьманської столиці». – 2019. – № 4. – С. 7.

План підземної частини будинку додається.

604. **Желіхівська Н.** З історії глиняної іграшки / Наталія Желіхівська // Світ-інфо. – 2019. – 18 квіт. – С. 13.

У експозиції Музею археології Батурина є три зразки глиняних іграшок, які датуються XVIII ст.

605. **Кіяшко Л.** Наукові здобутки заповідника / Любов Кіяшко // Світ-інфо. – 2019. – 5 верес. – С. 13.

606. **Косьяненко В.** «Палац Розумовського було збудовано на цвинтарі» / Володимир Косьяненко ; [розмовляла] Л. Тесленко // Україна молода. – 2019. – 20 берез. – С. 11.

Автор згадує про відновлення Палацу гетьмана К. Розумовського НІКЗ «Гетьманська столиця».

607. **Коштурна Н.** Нестаріючі дуби заповідника / Наталія Коштурна // Світ-інфо. – 2019. – 5 груд. – С. 13.

Могутні дуби парку «Кочубеївський», що входить до складу НІКЗ «Гетьманська столиця» в Батурині.

608. **Міщенко Т.** Не вмере слава Батурина, не загине : у День прапора на території палацово-паркового комплексу гетьмана Кирила Розумовського [у м. Батурині] славитимуть історію концертом [«Viva Батурин!»] / Тетяна Міщенко // Україна молода. – 2019. – 14 серп. – С. 12.

609. **Оксін Т.** «З гетьманських покоїв у Батурині» / Тетяна Оксін // Слово «Гетьманської столиці». – 2019. – № 4. – С. 8 : фот.

Оздоблення палацу кахлями, ліпниною. Реставратор – Василь Різніченко.

610. **Реброва Н.** Музей мадам Тюссо по-батуринськи / Наталія Реброва ; [бесіду вела] В. Сидорова // Деснян. правда. – 2019. – 20 черв. – С. 4.

Директорка НІКЗ «Гетьманська столиця» про створення воскових фігур гетьманів України.

611. **Сердюк Н.** Батури́н – must-see / Наталія Сердюк // День. – 2019. – 8/9 трав. – С. 13.

Заповідник «Гетьманська столиця».

612. **Сердюк Н.** Верхівка великого айсберга / Наталія Сердюк // Деснян. правда. – 2019. – 21 лют. – С. 5.

Експурсійна діяльність НІКЗ «Гетьманська столиця».

613. **Сидорова В.** Палац Кирила Розумовського: 10 років крок за кроком / Вікторія Сидорова // Деснян. правда. – 2019. – 15 серп. – С. 1, 3.

Єдина збережена й повністю відновлена резиденція гетьмана. Входить до складу НІКЗ «Гетьманська столиця».

614. **Солдатова К.** Археологічний сезон – 2019 в Батурині / Каріна Солдатова // Слово «Гетьманської столиці». – 2019. – № 5. – С. 1.

Нові археологічні відкриття, що доповнили уявлення про розвиток Батурина в різні історичні періоди.

615. **«Справжній європеець»** / підгот. О. Харченко // День. – 2019. – 17/18 трав. – С. 24.

Виставковий проєкт «Григорій Орлик: видатний син видатного батька України. Повернення на Батьківщину» у НІКЗ «Гетьманська столиця».

616. **Сушко Н.** Музею археології [Батурина] – 10 років / Наталія Сушко, Каріна Солдатова // Світ-інфо. – 2019. – 21 лют. – С. 13.

617. **У музеї** Батурина показали унікальний документ, [датований 1763 р. з родинного архіву Розумовських, який ніколи не був представлений широкому загалу] // Семь дней. – 2019. – 2 мая – С. 17.

618. **Фурсова Ю.** Гетьманські зали. Ренесанс / Ю. Фурсова // Україна молода. – 2019. – 9/10 серп. – С. 14 : фот.

619. **Фурсова Ю.** До питання дослідження садиби гетьмана Кирила Розумовського в Батурині / Юлія Фурсова // Сіверян. літопис. – 2019. – № 1. – С. 47–50.

2020

620. **Батюк А.** Математика археологічної експедиції : заповідник «Гетьманська столиця» показує зібрані за чверть століття скарби / Андрій Батюк // Україна молода. – 2020. – 10 черв. – С. 8.

621. **Виставка** «Під гетьманською булавою» // Світ-інфо. – 2020. – 5 берез. – С. 3.

Виставка в Батурині, у Палаці гетьмана Кирила Розумовського. Присвячена 270-й річниці його обрання гетьманом України.

622. **Дробязко Н.** Виставка «Григорій Орлик: видатний син видатного батька України. Повернення на Батьківщину»: розроблення наук. концепції та шляхи її реалізації / Наталія Дробязко // Чернігівські старожитності : зб. наук. пр. – Чернігів, 2020. – Вип. 6. – С. 55–60.

623. **Дробязко Н.** Нагороди Григорія Орлика у фондovій колекції Національного заповідника «Гетьманська столиця» / Наталія Дробязко // Сіверян. літопис. – 2020. – № 3. – С. 136–141.

624. **Куртова І.** Традиційне житло Батурина початку ХХ ст. за фотоматеріалами з фондovого зібрання НІКЗ «Гетьманська столиця» / Ірина Куртова // Батуринська старовина : зб. наук. пр. – Чернігів, 2020. – Вип. 8. – С. 194–202 : іл.

625. **Музеї** Національного заповідника «Гетьманська столиця» в Батурині відкрилися [після послаблення карантину внаслідок коронавірусу] // Світ-інфо. – 2020. – 6 серп. – С. 4.

626. **Новік О.** Народна ікона у фондovому зібранні НІКЗ «Гетьманська столиця». Богородичні ікони / Оксана Новік //

Батури́нська старовина : зб. наук. пр. – Чернігів, 2020. – Вип. 8. – С. 190–194.

627. **Пільтяй Н.** Надгробок Кирила Розумовського: реставрація / Наталія Пільтяй // Батури́нська старовина : зб. наук. пр. – Чернігів, 2020. – Вип. 8. – С. 185–189.

Розглянуто долю надгробка К. Г. Розумовського з Воскресенської церкви Батурина після демонтажу на зламі 1920–1930 рр.

628. **Піскун Н.** Туристичні здобутки [НІКЗ «Гетьманська столиця»] / Н. Піскун // Світ-інфо. – 2020. – 20 лют. – С. 13.

629. **Реброва Н.** Поєднання Орликом / Наталія Реброва, Наталія Дробязко // Україна молода. – 2020. – 22 січ. – С. 3.

Для заповідника «Гетьманська столиця» меценати в антикварів Парижа придбали нагороду державного і військового діяча Королівства Франція Григорія Орлика – орден святого Людовика, яким він був нагороджений 1744 р. королем Франції Людовиком XV.

630. **Саєнко Н.** Скарбниця гетьмана Івана Самойловича / Наталія Саєнко // Світ-інфо. – 2020. – 20 лют. – С. 13.

Скарбниця знаходиться в житловому будинку гетьмана на Цитаделі в Батурині. Дається її опис.

631. **Сердюк Н.** «Гетьманська столиця»: ми залишаємося цікавими для вас у нових реаліях життя / Наталія Сердюк // Деснян. правда. – 2020. – 18 черв. – С. 10.

Діяльність НІКЗ «Гетьманська столиця» в Батурині в умовах карантину.

632. **Сердюк Н.** Інтерактив для дорослих і дітей у «Гетьманській столиці» / Наталія Сердюк // Деснян. правда. – 2020. – 6 серп. – С. 8.

Про нову історичну екскурсію-квест «Батурин серце Гетьманицини!»

633. **У Батурині** передано копію шведського ордена Григорію Орлику // Світ-інфо. – 2020. – 6 лют. – С. 2 : фот.

Відбулася церемонія передачі ордена Меча Національному заповіднику «Гетьманська столиця». Орден є копією з єдиного збереженого на сьогодні оригіналу ордена зразка 1748 р. з колекції короля Швеції.

634. **Чепурний В.** Останній гетьман України повертається в Батурин: у Батурині відкрито виставку «Під гетьманською булавою» з нагоди 270-ї річниці з дня обрання Кирила Розумовського гетьманом України / Василь Чепурний // *Голос України*. – 2020. – 25 лют. – С. 6.

635. **Цікаве** про Палац гетьмана Кирила Розумовського // *Світ-інфо*. – 2020. – 5 берез. – С. 13 : фот.

2021

636. **Новік О.** Ікона Покрови Богородиці з фондової збірки заповідника [«Гетьманська столиця» в Батурині] / Оксана Новік // *Світ-інфо*. – 2021. – 4 лют. – С. 13 : фот.

637. **Сасенко Н.** В Батурині виставка «Гетьман Іван Мазепа – князь Священної Римської імперії» / Наталія Сасенко // *Світ-інфо*. – 2021. – 21 жовт. – С. 2 : фот.

У НКЗ «Гетьманська столиця» представлено печатку князя Івана Мазепи та документ з Австрійського державного архіву про надання українському гетьману Мазепі титулу князя Священної Римської імперії.

638. **Солдатова К.** Персні-печатки у діловодстві козацької старшини XVII–XVIII ст. / Каріна Солдатова // *Світ-інфо*. – 2021. – 3 черв. – С. 13.

Знахідки подібних пернів-печаток у Батурині вказують на шанування християнства, традиції державотворення, смаки еліти гетьманської столиці. Колекція представлена в Музеї археології Батурина.

ЧЕРНІГІВСЬКИЙ ІСТОРИЧНИЙ МУЗЕЙ ІМ. В. В. ТАРНОВСЬКОГО

2017

639. **Блакитний М.** Документи про перебування в 1941–1943 роках музейних предметів Чернігівського історичного

музею в евакуації в Оренбурзі / Максим Блакитний // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 18. – С. 41–66.

640. **Будзар М.** Предмети домашнього вжитку родини Галаганів: від палацової зали до музейної експозиції / Будзар М. // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 18. – С. 102–112.

641. **Гончаренко В.** Семенівська кераміка у зібранні Чернігівського історичного музею ім. В. В. Тарновського : каталог / Гончаренко В. // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 18. – С. 3–9.

642. **Гриценко М.** Образи України в живописній спадщині ХІХ – початку ХХ століть. Від колекції Чернігівського історичного музею до сучасного зібрання Чернігівського художнього музею / Марина Гриценко // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 18. – С. 71–77.

643. **Журавльова Т.** «Космічна» колекція в зібранні Чернігівського історичного музею імені В. В. Тарновського / Тетяна Журавльова // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 18. – С. 141–152.

Нараховує понад 600 предметів (автографи, особисті речі, фотографії, конверти, поштові картки, листівки, буклети, марки, монети, медалі, значки), пов'язаних з космічною галуззю, до якої причетна Чернігівщина.

644. **Кедровська Н.** «Люди! Будьте пильними!» / Надія Кедровська // Деснян. правда. – 2017. – 20 квіт. – С. 2.

Про учасників «круглого столу» на тему «Чорнобильська трагедія», який відбувся у Музеї бойової слави Чернігова.

645. **Клепак А.** Організаційно-видавничі аспекти діяльності В. В. Тарновського-молодшого / Аліна Клепак // Сіверян. літопис. – 2017. – № 1/2. – С. 180–189.

646. **Мудрицька В.** Нові археологічні дослідження / Вікторія Мудрицька, Людмила Сита // Десн. правда. – 2017. – 27 квіт. – С. 2.

Відкриття виставки «Нові археологічні дослідження Чернігівщини».

647. **Мудрицька В.** Пам'яті шести мільйонів... / Вікторія Мудрицька // Тхія. – 2017. – 23 февр. – С. 1.

З виставки «Пом'яни, Господи, жертв Катастрофи і героїв її...», яка відкрилася у Військово-історичному музеї – філії ЧИМ ім. В. В. Тарновського в пам'ять про жертв Голокосту.

648. **Петренко О.** З останніх років життя В. В. Тарновського-молодшого : (за спогадами родини Лазаревських) / Оксана Петренко // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 18. – С. 37–40.

649. **Сита Л.** Матеріали із розкопок М. О. Макаренка в зібранні Чернігівського історичного музею ім. В. В. Тарновського / Сита Л. // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 18. – С. 89–101.

650. **Ситий І.** Печатки Пантелеймона Куліша в зібранні Чернігівського історичного музею ім. В. В. Тарновського / Ситий І. // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 18. – С. 160–161.

651. **Товстоляк Н.** Музей українських старожитностей В. В. Тарновського в мемуарних джерелах ХІХ – першої половини ХХ століть / Н. Товстоляк // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 18. – С. 31–36.

652. **Федосенко Н.** Чернігівські школярі знайшли скарб! / Наталія Федосенко // Гарт. – 2017. – 13 квіт. – С. 1, 13.

Скарб – це 1700 монет зі срібла першої третини ХVІІ ст. Передані музею.

653. **Як у Європі:** у Чернігів. іст. музеї зберігається річ імператора Наполеона // Голос Чернігівщини. – 2017. – 7 верес. – С. 7.

Це столик із червоного дерева для нічної вази.

2018

654. **Дешура О.** Трактор «Запорожець» і унікальні скарби колекції храму сіверської історії : [Чернігів. іст. музей

ім. В. В. Тарновського] / Олег Дешура // Голос Чернігівщини. – 2018. – 15 листоп. – С. 5.

655. **Садуба** родини Лизогубів : (філія Чернігів. обл. іст. музею ім. В. В. Тарновського) смт Седнів, Чернігів. обл. / Чернігів. земляцтво, Укр. культур. фонд. – Чернігів : Десна Поліграф, 2018. – 24 с. : кольор. іл.

656. **Сидорова В.** Унікальна колекція українських старожитностей / Вікторія Сидорова // День. – 2018. – 22 берез. – С. 6.

657. **Синельник І.** Акція «Ніч у музеї» як зразок ефективної комунікації з відвідувачами: (на прикладі Чернігівського історичного музею ім. В. В. Тарновського) / Ірина Синельник // Сіверян. літопис. – 2018. – № 4. – С. 154–158.

658. **Ситий І.** Конотопські та Кролевецькі цехові прапори / Ігор Ситий // Сіверян. літопис. – 2018. – № 5. – С. 48–54.

На прикладі артефактів музею ім. В. В. Тарновського.

659. **Ситий І.** Чернігівському полку 370 років! / Ігор Ситий // Сіверян. літопис. – 2018. – № 5. – С. 265–267.

Виставка, на якій було репрезентовано низку оригінальних документів.

2019

660. **Арендар Г.** Дукачі у зібранні Чернігівського історичного музею ім. В. В. Тарновського : каталог / Г. Арендар, В. Гончаренко, А. Адруг // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2019. – Вип. 20. – С. 73–84 : іл.

661. **Гончаренко В.** Металева скриня. Спроба атрибуцій / Вікторія Гончаренко // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2019. – Вип. 20. – С. 69–72.

Розкриваються історія скрині, імена її власників.

662. **Горобець С.** Експозиція музею [ім. В. В. Тарновського в Чернігові] – про 1920–1930-ті роки / Сергій Горобець // Світ-інфо. – 2019. – 3 січ. – С. 14.

663. **Половнікова С.** До історії будинку музею українських старожитностей імені В. В. Тарновського / Світлана Половнікова // Літ. Чернігів. – 2019. – № 1. – С. 128–132.

664. **Половнікова С.** «Качанівка». Альбом автографів». Пошук матеріалів триває / Світлана Половнікова // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2019. – Вип. 20. – С. 61–68.

Серед раритетів Чернігівського історичного музею ім. В. В. Тарновського – ошатний альбом, який належав родині Тарновських – власникам маєтку Качанівка. У ньому зібрано 608 автографів гостей цієї родини.

665. **Сита Л.** Хрести-енколпіони в археологічному зібранні Чернігівського історичного музею ім. В. В. Тарновського : каталог / Л. Сита // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2019. – Вип. 20. – С. 3–16 : іл.

666. **Ситий І.** Артефакти розповідають про минувшину. Приватна колекція О. Ємця [в ЧІМ ім. В. В. Тарновського] / Ігор Ситий // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2019. – Вип. 20. – С. 173–178.

667. **Ситий І.** Два листи Симона Петлюри до Олекси Коваленка зі збірки Чернігівського історичного музею імені В. В. Тарновського / Ігор Ситий // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2019. – Вип. 20. – С. 232–236.

О. К. Коваленко (1880–1927) – укр. поет і видавець.

668. **Ситий І.** Литовський Статут у зібранні Чернігівського історичного музею / Ігор Ситий // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2019. – Вип. 20. – С. 17–20.

2020

669. **Блакитний М.** Георгій Нарбут і Чернігівський історичний музей / М. Блакитний // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2020. – Вип. 21. – С. 40–42.

670. **Блакитний М.** До історії Чернігівського історичного музею ім. В. В. Тарновського. Світлини з архіву Валентина

Шугаєвського / М. Блакитний // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2020. – Вип. 21. – С. 42–45 : іл.

671. **Гончаренко В.** Бісерні шати ікон Богородичного циклу в колекції Чернігівського історичного музею ім. В. В. Тарновського // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2020. – Вип. 21. – С. 5–8 : іл.

672. **Знахідки** археологів // Світ-інфо. – 2020. – 16 лип. – С. 14.

Виставка «Нові археологічні дослідження Чернігівщини».

673. **Лаєвський С.** «Гьорлицький шекель» із зібрання Чернігівського історичного музею ім. В. В. Тарновського / Сергій Лаєвський, Вікторія Мудрицька // Євреї Лівобережної України. Історія та культура : матеріали XV Міжнар. наук. семінару. – Чернігів, 2020. – С. 260–262.

Іудейська монета з нумізматичної збірки музею.

674. **Ситий І.** Архівна спадщина козацької України у зібранні Чернігівського історичного музею ім. В. В. Тарновського / І. Ситий // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2020. – Вип. 21. – С. 9–15 : іл.

675. **Ситий І.** Пам'ятка автокефалії Української православної церкви – київський «Місяцеслов» 1718 року / Ігор Ситий // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2020. – Вип. 21. – С. 16–20 : іл.

Примірник пам'ятки перебуває на збереженні у ЧІМ імені В. В. Тарновського.

676. **Трухан О.** З історії проведення «Ночі в музеї» у Чернігівському історичному музеї ім. В. В. Тарновського / О. Трухан // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2020. – Вип. 21. – С. 46–53 : іл.

2021

677. **Горобець С.** У Чернігові обговорили радянський партизанський рух / Сергій Горобець // Світ-інфо. – 2021. – 1 квіт. – С. 5.

У Військово-історичному музеї – філії обласного історичного музею ім. В. Тарновського проведено круглий стіл на тему «Чернігівщина – край партизанський».

678. **Історичний музей** [ім. В. В. Тарновського у Чернігові] відзначив 125-річчя // Деснян. правда. – 2021. – 2 груд. – С. 14.

679. **Майстриня** Ольга Баєва відроджує керамічну іграшку Чернігівщини та готова представити свій творчий доробок // Деснян. правда. – 2021. – 12 листоп. – С. 14.

Про виставку майстрині Ольги Баєвої «Керамічна іграшка-свищик» у Чернігівському обласному історичному музеї ім. В. В. Тарновського.

680. **Мудрицька В.** Навіки в пам'яті / Вікторія Мудрицька // Тхія. – 2021. – № 2. – С. 2.

Іменну медаль та сертифікат (диплом) Праведниці народів світу Марії Трубенюк із с. Кошани Козелецького (нині Чернігівського) р-ну передано на постійне зберігання до музею ім. В. В. Тарновського.

681. **Музичний** майстер Олександр Шльончик // Світ-інфо. – 2021. – 20 трав. – С. 12.

У музеї ім. В. В. Тарновського відкрилась виставка «Душа Майстра звучить в бандури рокотанні», присвячена 100-річчю від дня народження чернігівця О. М. Шльончика (1921–2008) – майстра музичних інструментів.

682. **Ситий І.** Дарунок Історичному музею на честь 125-річчя / Ігор Ситий // Світ-інфо. – 2021. – 6 січ. – С. 12.

Чернігівський колекціонер О. М. Ємець з нагоди 125-річчя музею зробив подарунок – передав архів новгород-сіверської вчительки Г. К. Менишової, який датується 1888–1948 роками (автобіографія, анкета, довідки, атестати, судові та службові документи, заяви тощо). Документи розкривають нелегку долю української інтелігенції, зокрема вчителів, у карколомних змінах початку ХХ ст.

683. **Стеценко Т.** Дорогами рідного краю : до 125-річчя заснування Чернігівського музею ім. В. Тарновського / Тетяна Стеценко // Слово Варвинщини. – 2021. – 1 лип. – С. 3.

684. **Чернігівський** обласний історичний музей ім. В. Тарновського // Світ-інфо. – 2021. – 3 черв. – С. 12.

**ЧЕРНІГІВСЬКИЙ ХУДОЖНІЙ МУЗЕЙ
ІМЕНІ Г. ГАЛАГАНА
2017**

685. **Гільов І.** Дерев'яне мереживо від Віктора Кошмала / Ігор Гільов // Деснян. правда. – 2017. – 19 жовт. – С. 2.

Відкриття фотовиставки Віктора Кошмала «Дерев'яне мереживо Чернігівського краю».

686. **Гільов І.** Карикатури «без слів» – проте кожен їх зрозумів / Ігор Гільов // Деснян. правда. – 2017. – 20 лип. – С. 5.

Виставка карикатур членів Асоціації карикатуристів України.

687. **Гільов І.** Польські кольори православ'я / Ігор Гільов // Деснян. правда. – 2017. – 21 верес. – С. 8.

Про відкриття фотовиставки «Кольори православ'я» у Чернігівському обл. худож. музеї ім. Г. Галагана та її організаторів.

688. **Гільов І.** Світи і всесвіт Євгена Кріпа / Ігор Гільов // Деснян. правда. – 2017. – 12 жовт. – С. 7.

У Чернігівському обл. худож. музеї ім. Г. Галагана відбулося відкриття виставки-пам'яті живопису і графіки «Світи і всесвіт Євгена Кріпа».

689. **Пархоменко Л.** Янгольський голос Ани Стефанович / Людмила Пархоменко // Десн. правда. – 2017. – 16 лют. – С. 1.

Про творчість сербської піаністки А. Стефанович, її зв'язки з м. Чернігів та концерт в Чернігівському обл. худож. музеї у рамках проекту «Мистецькі зустрічі».

690. **Ральченко І.** «Лише у нас є унікальна Галаганівська колекція» / Ірина Ральченко ; інтерв'ю Євдокії Тютюнник // Уряд. кур'єр. – 2017. – 1 квіт. – С. 7.

691. **Ральченко І.** Чернігівський слід на паризькому Монпарнасі / І. Ральченко // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 18. – С. 179–182 : іл.

Виставка картин О. В. Савченка-Більського.

692. **Шумська Н.** Живописна Шевченкіана з колекції Чернігівського обласного художнього музею імені Григорія Галагана / Наталія Шумська // Art museum: минуле і сьогодення : зб. наук. ст. – Чернігів, 2017. – С. 160–169.

2018

693. **«Гармонія весни»** Валентини Олешко : [ред. ст.] // Десн. правда. – 2018. – 8 берез. – С. 8.

Виставка живопису та графіки художниці В. Олешко у Чернігівському обл. худож. музеї ім. Г. Галагана.

694. **Гриценко М.** Українське наївне мистецтво та його послідовники / Марина Гриценко // Art museum: минуле і сьогодення : зб. наук. ст. / [відп. ред. Ю. В. Ткач]. – Чернігів, 2018. – Вип. 2. – С. 133–142.

У статті систематизована інформація про самобутнє мистецьке явище «наїв» та його складові. Охарактеризовано головні напрями. Здійснено аналіз основних типів народної картини як найвідомішого виду «наївного мистецтва» на прикладі експонатів з фондів Чернігівського обл. худож. музею.

695. **Демченко С.** Музей та початкова школа: практичний досвід взаємодії / Світлана Демченко // Art museum: минуле і сьогодення : зб. наук. ст. – Чернігів, 2018. – Вип. 2. – С. 185–194.

Висвітлюється конкретний практичний досвід Чернігівського обл. худож. музею ім. Г. Галагана у роботі з дітьми молодшого віку на прикладі пізнавальної інтерактивної екскурсії «Мистецькі знахідки».

696. **Дзюба С.** Краса душі Олени Мамчич / Сергій Дзюба // Деснян. правда. – 2018. – 27 груд. – С. 15.

З творчого вечора чернігів. поетеси О. Мамчич у музеї.

697. **Дзюба С.** Переможець кобр / Сергій Дзюба // Деснян. правда. – 2018. – 24 трав. – С. 5 ; Культура і життя. – 2018. – 1 черв. – С. 13.

Ук Дара Чан – член Нац. спілки художників України, камбоджієць за походженням, громадянин України, персональна виставка творів якого відкрилася в обл. худож. музеї ім. Г. Галагана. Він лауреат Міжнар. літ. премії імені М. Гоголя «Тріумф».

698. **Єлісеєва М.** Йому лише 80 / Марта Єлісеєва // Чернігів. відом. – 2018. – 11 квіт. – С. 15.

Персональна виставка народного художника України Володимира Ємця.

699. **Єлісеєва М.** «Останній гетьман. Незавершена подорож» / Марта Єлісеєва // Чернігів. відом. – 2018. – 5 груд. – С. 15.

У музеї було презентовано проєкт, присвячений творцю української державності Павлу Скоропадському.

700. **Єлісеєва М.** Художньому музею – 35 / Марта Єлісеєва // Чернігів. відом. – 2018. – 17 жовт. – С. 15.

701. **Курач С.** Інтерактивне заняття для школярів у межах музейної виставки відреставрованих експонатів / Світлана Курач // Art museum: минуле і сьогодення : зб. наук. ст. – Чернігів, 2018. – Вип. 2. – С. 202–205.

702. **Лазун О.** Школярка [Д. Крисанова з Чернігова] ілюструє благодійні книги для британського видавництва / Ольга Лазун // Голос Чернігівщини. – 2018. – 20 груд. – С. 5.

Твори юної художниці представлені в експозиції.

703. **Ляльки-мотанки** львівської майстрині та поетеси Оксани Смереки-Малик // Деснян. правда. – 2018. – 5 лип. – С. 2.

Зустріч із львівською майстринею та поетесою О. Смерекою-Малик у Чернігівському обл. худож. музеї ім. Г. Галагана.

704. **Світи** і Всесвіт Євгена Кріпа // Деснян. правда. – 2018. – 25 січ. – С. 8.

Виставка творів художника Є. Кріпа (1948–2016) у Чернігівському обл. худож. музеї ім. Г. Галагана.

705. **Художній** текстиль Наталії Онанко // Деснян. правда. – 2018. – 18 січ. – С. 2.

Виставка робіт художниці Н. Онанко в Чернігівському обл. худож. музеї ім. Г. Галагана.

706. **Чайка І.** «Павло Скоропадський – постать великого європейського масштабу» / Ігор Чайка // День. – 2018. – 23/24 листоп. – С. 23.

Виставка «Останній Гетьман. Сучасні візії» у Чернігівському обл. худож. музеї ім. Г. Галагана як частину проекту, присвяченого П. Скоропадському.

707. **Шумська Н.** «Український француз» або метаморфози життя і живопису Миколи Глуценка / Наталія Шумська // Art museum: минуле і сьогодення : зб. наук. ст. / ред. Ю. В. Ткач]. – Чернігів, 2018. – Вип. 2. – С. 109–122.

У статті висвітлено біографію Миколи Глуценка та проаналізовано його малярський доробок, що зберігається в Чернігівському обл. худож. музеї ім. Г. Галагана.

708. **Щаслива** доля Анатолія Шкурка // Деснян. правда. – 2018. – 5 лип. – С. 2.

Відкриття персональної виставки живопису народного художника України Анатолія Шкурка.

2019

709. **Єлісеєва М.** Молось за тебе, Україно! / Марта Єлісеєва // Чернігів. відом. – 2019. – 16 жовт. – С. 15.

Персональна виставка фотохудожника С. Єременка.

710. **Єлісеєва М.** Художній музей [у Чернігові] відзначає 200-річчя від дня народження Григорія Галагана / Марта Єлісеєва // Чернігів. відомості. – 2019. – 21 серп. – С. 15.

711. **Єлісеєва М.** «Чорно-білий вимір» чернігівських фотомитців / Марта Єлісеєва // Чернігів. відом. – 2019. – 11 верес. – С. 15.

Виставка чорно-білої фотографії.

712. **Курач С.** До питання історичної реконструкції колекції Галаганів / Світлана Курач // Прилуки. Фортеця. – 2019. – № 10. – С. 62–67 : фот.

713. **Курач С.** Родинні портрети Розумовських-Дараганів у зібранні Чернігівського обласного художнього музею імені Григорія Галагана / Світлана Курач // Сіверщина в історії України. – Київ, 2019. – Вип. 12. – С. 404–408 : фот.

714. **Марка**, присвячена меценату // Деснянка. – 2019. – 17 жовт. – С. 1.

З нагоди відзначення 200-річчя від дня народження Г. Галагана в музеї урочисто погасили поштовий блок марок із серії «Меценати України».

715. **Мистецька** колекція Чернігівського обласного художнього музею імені Григорія Галагана : [альбом] / Чернігів. обл. худож. музей ім. Г. Галагана ; [редкол.: Ю. Ткач (голова) та ін.]. – Чернігів : Варта, 2019. – 127 с. : кольор. іл., фот.

716. **Чепурний В.** Галаган, ювілей якого варто святкувати / Василь Чепурний // Голос України. – 2019. – 6 лип. – С. 10 : фот.

200-річчя від дня народження відомого громадського діяча і мецената Г. П. Галагана.

2020

717. **Адруг В.** 40 ікон з колекції «Небесне воїнство» презентував [Чернігівський] художній музей [ім. Г. Галагана] / Віталій Адруг // Деснянка. – 2020. – 30 січ. – С. 8.

718. **Альбом-каталог** творів Олександра Савченка-Більського у зібранні Чернігівського обласного художнього музею імені Григорія Галагана / [Чернігівський обл. худож. музей ім. Г. Галагана ; упоряд. І. Ральченко]. – Чернігів : [б. в.], 2020. – 99 с.

719. **Виставка** Чернігівського художнього музею у Києві // Світ-інфо. – 2020. – 20 серп. – С. 2.

720. **Галета Л.** Козаків з паперу, яких створили люди з інвалідністю, можна побачити в обласному художньому музеї / Лариса Галета // Деснянка. – 2020. – 29 жовт. – С. 1, 8.

Музей у співпраці з громадською організацією «Інтеграція» презентували виставку «Душа і тіло – разом до перемоги».

721. **Каталог** ікон з колекції музею. XVII – початок XX ст. Чернігівський обласний художній музей ім. Григорія Галагана / [редкол.: С. М. Курач, О. О. Острякова, Ю. В. Ткач ; фот.: Я. Розмаріцин, О. Дульцев]. – Житомир : ТОВ «505», 2020. – 167 с. : іл.

722. **Найдюк Н.** Про моду українців 200 років тому: унікальна виставка в Художньому музеї / Наталія Найдюк // Деснянка. – 2020. – 17 груд. – С.16.

Працівники музею вивчали історію моди за портретами XVIII – початку XX ст. Результат роботи – виставка «Мода в образотворчому мистецтві».

2021

723. **Здоровило Т.** Монументальне «Перезавантаження»: художниця-шістдесятниця Галина Севрук у Чернігові через 40 років побачила знову своє панно / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2021. – 25 трав. – С. 3.

Перший фестиваль монументального «Перезавантаження» відбувся у Чернігівському обл. худож. музеї ім. Г. Галагана.

724. **Найдюк Н.** Зіткнення протилежностей: виставка картин епохи модерну та модернізму [за назвою «Символіка модерну і модернізму»] / Наталія Найдюк // Деснянка. – 2021. – 14 січ. – С. 9.

725. **Спробували** «оживити» картини // Деснянка. – 2021. – 21 січ. – С. 16.

У музеї в межах мистецького проєкту «Мода в образотворчому мистецтві» спробували відтворити жіночі образи з представлених на виставці портретів.

ЧЕРНІГІВСЬКИЙ ЛІТЕРАТУРНО-МЕМОРІАЛЬНИЙ МУЗЕЙ-ЗАПОВІДНИК МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО

2017

726. **Дзюба С.** Василь Шкляр завітав до Чернігова з «Трощею» / Сергій Дзюба // Деснян. правда. – 2017. – 30 листоп. – С. 5.

Письменник Василь Шкляр презентував свій новий роман про УПА «Троца».

727. **Дзюба С.** Доктор Брезме: «Щасливого кохання!» / Сергій Дзюба // Деснян. правда. – 2017. – 30 листоп. – С. 5.

Віталій Топчій презентував книгу про відомого лікаря Володимира Брезме «Доктор Брезме. Життя присвячене людям».

728. **Квітницький С.** «Годинник мій іде інакше...» / Сергій Квітницький // Деснян. правда. – 2017. – 27 квіт. – С. 7.

Творча зустріч з письменницею Лілією Бондаревич-Черненко.

729. **Квітницький С.** Донька великого сонцепоклонника / Сергій Квітницький // Деснян. правда. – 2017. – 16 листоп. – С. 7.

Вечір пам'яті Ірини Михайлівни Коцюбинської у музеї.

730. **Квітницький С.** «Є земля – ота, поза якою мене немає і не може бути» / Сергій Квітницький // Деснян. правда. – 2017. – 7 груд. – С. 5.

Презентація кн. поезії «Час любові і болю» Миколи Ткача. Автор книги народився у с. Сахнівка Менського р-ну.

731. **Квітницький С.** Його душа одягнула вишиванку / Сергій Квітницький // Деснян. правда. – 2017. – 4 трав. – С. 4.

Презентація книги Юлія Коцюбинського «Шрами на серці».

732. **Коробко М.** Де перетнулись паралелі / Марія Коробко // Деснян. правда. – 2017. – 2 листоп. – С. 5.

Читацька конф. за романом чернігів. прозаїка Р. Мусієнка «Завихрений час».

733. **Коцюбинський І.** У Чернігові вшанували Богдана Лепкого / Ігор Коцюбинський // Слово Просвіти. – 2017. – 30 листоп./6 груд. – С. 12.

Восьма зустріч мистецького проекту «Михайло Коцюбинський у колі друзів», яка відбулася в музеї.

734. **Кошмал В.** Вернісаж наприкінці літа / Віктор Кошмал // Деснян. правда. – 2017. – 24 черв. – С. 7.

Виставка чернігівських художників у виставковому залі музею-заповідника М. Коцюбинського.

735. **Кужільний І.** Вручено [літературно-мистецькі] премії імені [М.] Коцюбинського [у Чернігівському літературно-меморіальному музеї М. Коцюбинського] / Іван Кужільний // Літ. Україна. – 2017. – 26 жовт. – С. 3.

736. **Мусієнко Р.** Слідство крізь час / Ростислав Мусієнко // Деснян. правда. – 2017. – 6 лип. – С. 6.

Презентація кн. С. Горобця та С. Бутка «Хроніки війни більшовиків з українським народом. Голодомор 1932–1933 років на Чернігівщині: виконавці злочину».

737. **Ніколенко-Яриловець Д.** У Чернігові ще й найбільше в Україні «Дерево життя» / Дар'я Ніколенко-Яриловець // Деснянка. – 2017. – 25 трав. – С. 1, 8.

Чотиригранна монументально-просторова різьблена композиція проходить крізь три поверхи музею.

738. **Пархоменко Л.** Подвійне свято Михася Ткача та всієї літературної спільноти Придесення / Людмила Пархоменко // Деснян. правда. – 2017. – 12 жовт. – С. 8.

Творчий вечір з нагоди 80-річчя Михася Ткача та 25-річчя журналу «Літературний Чернігів».

739. **Славіна В.** Шевченківський лауреат у Чернігові / Валерія Славіна // Гарт. – 2017. – 5 жовт. – С. 10.

Зустріч із М. Дочинцем – українським письменником із Мукачеве.

2018

740. **В музеї-заповіднику** Михайла Коцюбинського презентували книгу перекладів з їдишу [гості з Києва В. Богуславської] // Тхія. – 2018. – 22 мая. – С. 3.

Кн. поезії єврейського поета, уродженця Чернігова Альтера Есселіна (справжнє ім'я Орке Серебреник). У 1904 р. виїхав до США.

741. **Гільов І.** Сувеніри та картини від Федорченко Людмили, або Творчість рятує / Ігор Гільов // Деснян. правда. – 2018. – 8 берез. – С. 7.

Про творчість чернігівської художниці Л. Федорченко, роботи якої представлено на виставці «Вас вітає Алея майстрів Чернігова» у літературно-меморіальному музеї М. Коцюбинського.

742. **Гордієнко О.** Стрітенські поетичні читання у Чернігові / Олекса Гордієнко // Літ. Україна. – 2018. – 22 лют. – С. 2.

У музеї-заповіднику М. Коцюбинського відбулися перші Стрітенські поетичні читання.

743. **Михайло Жук:** «Білим і чорним хотів би я бути... » : [з виставки картин чернігів. художника початку ХХ ст. М. Жука, яка відкрилася в музеї-заповіднику М. Коцюбинського з нагоди 135-річчя від дня народження митця] // Світ-інфо. – 2018. – 18 жовт. – С. 15.

744. **Москаленко М.** Автографи В'ячеслава Липинського у зібранні Чернігівського літературно-меморіального музею-заповідника М. Коцюбинського / Марія Москаленко // Шрагівські читання : [зб. ст. і матеріалів]. – Чернігів, 2018. – Вип. 4. – С. 109–115.

745. **Мусієнко Р.** Скрипка, акварелі та боса розхристана яблуна / Ростислав Мусієнко // Деснян. правда. – 2018. – 24 трав. – С. 5.

Презентація кн. чернігів. поетеси В. Громової «Автобіографія душі» у музеї-заповіднику М. Коцюбинського.

746. **Пархоменко Л.** «Живу, аби писати. Пишу, щоби жити. Й увічнювати життя» / Людмила Пархоменко // Деснян. правда. – 2018. – 18 жовт. – С. 9.

Презентація нових творів письменника О. Брика.

747. **Сидорова В.** Пензлі та фарби – його іронічна зброя / Вікторія Сидорова // День. – 2018. – 23/24 лют. – С. 12.

Виставка творів художника В. Матвейцева.

2019

748. «**Він** більше працював, ніж жив»: Борис Грінченко // Світ-інфо. – 2019. – 2 трав. – С. 15.

Відбулася XXIII зустріч мистецького проєкту «Михайло Коцюбинський. У колі друзів», присвячена Б. Грінченку.

749. **Галета Л.** «Три жінки. Три долі. В одній поетичній строфі» / Лариса Галета // Деснянка. – 2019. – 12 верес. – С. 8.

Літературно-музичний захід за участю трьох поетес Т. Череп-Пероганич, О. Радушинської та Ю. Григорука, артистів-волонтерів О. Безносок, Ю. Старчевода та І. Вілежжаніна.

750. **Народна** пісня Чернігівського Полісся // Світ-інфо. – 2019. – 4 лип. – С. 3.

Презентація книги С. Пономаревського «Народна пісня Чернігівського Полісся: жанрово-тематичний і поетичний дискурс».

751. **Оленівська Л.** Чернігівська свіча пам'яті Пантелеймона Куліша / Леся Оленівська // Укр. слово. – 2019. – 29 січ./ 12 лют. – С. 19.

Вечір пам'яті письменника в літературно-меморіальному музеї М. Коцюбинського.

2020

752. **Дзюба С.** Листи, які йшли до читача понад сто років / Сергій Дзюба // Культура і життя. – 2020. – 31 січ. – С. 2.

Репрезентація книги «Листи Ганни Барвінок до Іллі Шрага». Більше 400 таких листів зберігаються у фондах музею.

753. **Чепурний В.** Сергій Параджанов. Виставка митця, котрий переріс кордони / Василь Чепурний // Голос України. – 2020. – 18 січ. – С. 10.

Про виставку, присвячену пам'яті кінорежисера С. Параджанова (1924–1990).

2021

754. **Вручення** премії імені Михайла Коцюбинського // Світ-інфо. – 2021. – 7 жовт. – С. 3.

У Чернігівському літературно-меморіальному музеї М. Коцюбинського.

755. **Гринь М.** Літературні «суботи» Коцюбинського у Чернігові / Микола Гринь // Літ. Україна. – 2021. – 14 серп. – С. 20.

Чернігівські письменники відродили літературні «суботи», які більше як століття тому започаткував М. Коцюбинський. Літературні «суботи» проходять у Чернігівському літературно-меморіальному музеї-заповіднику М. М. Коцюбинського.

756. «**Душа** українського кіно»: виставка до ювілею Івана Миколайчука // Світ-інфо. – 2021. – 1 лип. – С. 12.

Виставка маловідомих матеріалів, присвячена 80-річчю видатного українського актора, режисера і сценариста Івана Васильовича Миколайчука (1941–1987) «Душа українського кіно».

ІСТОРИКО-АРХЕОЛОГІЧНИЙ КОМПЛЕКС «ДРЕВНІЙ ЛЮБЕЧ»

2017

757. **Федорченко А.** Любеч – мій дім, моя батьківщина / Анатолій Федорченко ; фот.: Сергія Заріцького та Миколи Ковшуна // Життя Полісся. – 2017. – 12 серп. – С. 3 : фот.

Історико-археологічний комплекс «Древній Любеч».

758. **Федорченко А.** Музейний комплекс «Древній Любеч». Здобутки та проблеми / Анатолій Федорченко // Життя Полісся. – 2017. – 21 груд. – С. 3 : фот.

2018

759. **В оновленому** «Древньому Любечі» показали 2000-річні артефакти // Деснянка. – 2018. – 1 листоп. – С. 3.

Презентовані фонди відкритого зберігання та інтерактивного обладнання.

760. **Веремейчик О.** Дослідження стародавнього Любеча: підсумки та перспективи / Олена Веремейчик // Чернігівські старожитності : зб. наук. пр. / Нац. архітектур.-іст. заповідник «Чернігів стародавній», Центр пам'яткознавства НАН України

і Укр. т-ва охорони пам'яток історії та культури. – Чернігів : Десна Поліграф, 2018. – Вип. 5 (8). – С. 231–239 : фот.

761. **Дроздова К.** Музейного приміщення ОТГ не віддають? / Катерина Дроздова // Гарт. – 2018. – 18 січ. – С. 3.

Постійна комісія Чернігів. облради з питань упр. та розпорядження об'єктами комунальної власності рекомендувала відхилити клопотання Любецької ОТГ про передачу у власність громади майнового археолог. музейного комплексу «Древній Любеч».

762. **Дроздова К.** Пристрасті навколо Любецького музею / Катерина Дроздова // Гарт. – 2018. – 11 січ. – С. 4, 10.

На початку груд. 2017 р. на сесії Любецької ОТГ було прийнято рішення про клопотання перед обл. радою щодо передачі у власність ОТГ частини приміщень та земельної ділянки, де розмістився музей.

2019

763. **Історико-археологічний музейний комплекс «Древній Любеч»** / [авт. передм. В. Ткаченко ; авт. тексту Т. Літошко] ; Чернігів. земляцтво, Укр. культур. фонд. – Чернігів : Десна Поліграф, 2019. – 24 с. : іл. – (Знати, берегти, любити).

2020

764. **Попруга В.** Любеч туристичний / Володимир Попруга // Життя Полісся. – 2020. – 18 груд. – С. 4 : фот.

765. **Томаш С.** Про що нам розповів загадковий Любеч / Світлана Томаш // Новини Городнянщини. – 2020. – 6 серп. – С. 5 : фот.

2021

766. **Адруг В.** «Древній Любеч» поки що можна відвідати... дистанційно / Віталій Адруг // Деснянка. – 2021. – 29 квіт. – С. 8 : фот.

Дистанційна екскурсія музейним комплексом «Древній Любеч».

ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ 2017

767. **Бельман С.** 20 лет газете «Тхия» / Семен Бельман // Тхия. – 2017. – 17 дек. – С. 1–2.

Щомісячна газета Чернігівської єврейської общини.

768. **Галета Л.** 8 хвилин правди з Ігорем Левенком / Лариса Галета // Деснянка. – 2017. – 13 квіт. – С. 1, 4.

Бесіда з чернігівцем І. Левенком, військовим журналістом телепрограми «Вікна-новини» на «СТБ».

769. **Дзюба С.** Президент України нагородив фотожурналістку [з Чернігова] Мар'яну Харді [орденом «За мужність» III ст. за зйомки під час Революції гідності] / Сергій Дзюба // Деснян. правда. – 2017. – 15 черв. – С. 1.

770. **Дзюба С.** У журналістів Чернігівщини – новий очільник / Сергій Дзюба // Деснян. правда. – 2017. – 30 берез. – С. 2.

Бесіда з О. Назаренком – новообраним головою обл. орг. НСЖУ, головою Нац. асоціації укр. медіа та Асоціації регіональних ЗМІ, головним ред. Менської газети «Наше слово».

771. **Єрмоленко М.** Килими і кирзові чоботи / Михайло Єрмоленко // Деснян. правда. – 2017. – 8 черв. – С. 3.

Спогади журналіста, уродженця с. Солонівка Городнянського (нині Чернігівського) р-ну, про далекі сорокові роки XX ст. та про роботу район. газ. «Новини Городнянщини».

772. **Назаренко В.** На батьківському обійсті і персики родять, і книги пишуться / Віталій Назаренко // Чернігівщина. – 2017. – 17 серп. – С. 1.

Про С. Павленка – засл. журналіста України, лауреата численних всеукр. та міжнар. премій, відомого мазепознавця, що разом із дружиною проявляє свій талант не лише у творчості, але й у садку, квітнику та на городі у с. Дягова Менського р-ну.

773. **Наш** Сергій Гайдук [з Чернігова] – найкращий спортивний журналіст в Україні // Деснянка. – 2017. – 28 груд. – С. 1.

774. **Пархоменко Л.** Столітній ювілей у сновських журналістів / Людмила Пархоменко // Деснян. правда. – 2017. – 4 трав. – С. 1, 2.

Районній газеті «Промінь» виповнилося 100 років.

775. **Якубенко Л.** Через роки і відстані: Городнянській газеті – 100 років / Леонід Якубенко // Деснян. правда. – 2017. – 4 трав. – С. 7.

Колишній редактор газ. «Новини Городнянщини» розповідає про іст. шлях видання, що мало різні назви за 100 років свого існування.

2018

776. **Сапон В.** Від «Губернских ведомостей»... / Володимир Сапон // Деснян. правда – 2018. – 25 січ. – С. 2.

До 180-річчя газети «Деснянська правда».

2019

777. **Ларисі** Махіній – 90! // Деснянка. – 2019. – 6 черв. – С. 8.

Ювілей корифея і старійшини чернігів. журналістики Л. О. Махіної.

778. **Павлюк І.** Сніжана Божок [журналістка газети «Чернігівщина»] – лауреатка міжнародної премії імені Пантелеймона Куліша / Ігор Павлюк // Чернігівщина. – 2019. – 4 лип. – С. 9.

779. **Слапчук В.** Журналісти «Чернігівщини» [В. Назаренко та М. Тищенко] – лауреати міжнародної премії [імені Г. Сковороди «Сад божественних пісень» за 2019 рік] / Василь Слапчук // Чернігівщина. – 2019. – 1 серп. – С. 7.

2020

780. **Адруг В.** Газета «Наш край» тепер зі своєю друкарнею! Ось так! Тепер вони ще більше незалежні / Віталій Адруг // Деснянка. – 2020. – 3 груд. – С. 8.

Видання Чернігів. р-ну.

781. **Антоненко П.** Згадуючи газету «Сіверщина» / Петро Антоненко // Світ-інфо. – 2020. – 7 трав. – С. 12.

Перший номер цієї чернігів. газети вийшов у груд. 1992 р.

782. **Антоненко П.** Немічні бідкання : інформаційний простір [Чернігівщини] / Петро Антоненко // Світ-інфо. – 2020. – 18 черв. – С. 2, 5.

783. **Відзначили** медійників, які пишуть про децентралізацію // Деснянка. – 2020. – 24 груд. – С. 3.

Церемонія нагородження переможців обл. конкурсу журналістських робіт із тематики формування місцевого самоврядування та територіальних орг. влади.

784. **Віталій** Назаренко – переможець XXII обласного конкурсу журналістів «Золоте перо» // Чернігівщина. – 2020. – 5 берез. – С. 4 : фот.

Працює в обл. газеті «Чернігівщина».

785. **Газети** області // Світ-інфо. – 2020. – 19 берез. – С. 4.

Мова про передплатні видання Чернігівської обл. на початок 2020 р.

786. **Дзюба С.** Марію Пучинець нагороджено міжнародною медаллю Олександра Довженка / Сергій Дзюба // Чернігівщина. – 2020. – 9 січ. – С. 7 : портр.

Журналістка обл. газети «Чернігівщина».

787. **Дзюба С.** Сніжана Божок – лауреат Міжнародної літературної премії імені Григорія Сковороди / Сергій Дзюба // Чернігівщина. – 2020. – 20 лют. – С. 3.

Журналістка обл. газети «Чернігівщина».

788. **Жигун Т.** Аналіз стану доставляння обов'язкових примірників видань України у 2019 році / Тетяна Жигун, Тетяна Устіннікова // Вісн. Кн. палати. – 2020. – № 5. – С. 20–26.

С. 22, 24 : Показники по Чернігівській обл.

789. **І знову** втрата... // Гарт. – 2020. – 20 серп. – С. 3.

Пам'яті В. П. Кужельного (1944–2020). Звукорежисер Чернігівського обл. комітету з радіомовлення і телебачення,

де працював сорок один рік. Народився у с. Звеничів Ріпкинського (нині Чернігівського) р-ну.

790. **Хто отримав** власного «Оскара» серед найкращих журналістів? // Деснянка. – 2020. – 18 черв. – С. 8.

Нагородження фіналістів та переможців 5-го конкурсу журналістських робіт серед медійників Чернігівщини «MediaChe».

791. **Шматок З.** Олександр Назаренко на журналістській передовій / Зоя Шматок // Деснянка. – 2020. – 4 черв. – С. 8–9.

Нарис про заслуженого журналіста України О. Назаренка – редактора Менської район. газети «Наше слово», голову Чернігівської обл. орг. Нац. спілки журналістів України.

2021

792. **Віковий ювілей:** нам 100 років // Гарт. – 2021. – 10 черв. – С. 9.

Як «Гарт» відзначив свій віковий ювілей. Відбулося спецпогашення ювілейної марки.

793. **Дроздова К.** Усе життя в журналістиці : [до 70-річчя від дня народження О. Г. Нестеренка (18.03.1951) – заслуженого журналіста України, колишнього редактора газети «Носівські вісті»] / Катерина Дроздова // Гарт. – 2021. – 18 берез. – С. 8.

РОЗВИТОК МИСТЕЦТВ

2017

794. **Ковальова А.** Куриленко і Кі / Аліна Ковальова // Гарт. – 2017. – 26 жовт. – С. 1, 18.

Нарис про В. М. Кіктева (10.10.1971) – амер. жонглер-еквілібриста укр. походження, соліста цирку Cirque du Soleil (Канада), уродженця м. Прилуки, та А. Куриленко – семирічну вихованку циркової студії «Удай» з Прилуки, яка здобула золоту нагороду на міжнар. цирковому фестивалі у Швейцарії. Автор статті зустрілася з ними у Прилуках.

795. **Ковальова А.** Сенсаційні гастролі [на Чернігівщині] цирку «Кобзов» [занесеного до української Книги рекордів як найбільший цирк України] / Аліна Ковальова // Гарт. – 2017. – 30 берез. – С. 10.

796. **Студьонова Л.** Завжди в пошуку : (відомому мистецтвознавцю А. К. Адругу – 70) / Людмила Студьонова // Сіверян. літопис. – 2017. – № 6. – С. 184–185.

797. **Федевич Л.** Ївга [Євгенія] Спаська як дослідниця виробництва порцеляни Північно-Дніпровського Лівобережжя : (Волокитинська порцелянова мануфактура Андрія Міклашевського) [Глухів. повіту Чернігів. губ.] / Людмила Федевич // Ніжинська старовина. – Ніжин ; Київ, 2017. – Вип. 23 (26). – С. 35–43.

2018

798. **Адруг А.** Мистецтво Чернігова другої половини XVII – початку XVIII століть / Анатолій Адруг // Чернігівські старожитності : зб. наук. пр. – Чернігів, 2018. – Вип. 5 (8). – С. 83–90.

799. **Люблю** тебе, Чернігово-Сіверська земле! : [фотоальбом / В. Кошмал [та ін.] ; упоряд. Дмитро Никоненко]. – Чернігів : Десна, 2018. – 128 с. : фот.

800. **Сидорова В.** Дім, де живуть творчість і любов / Вікторія Сидорова // Деснян. правда. – 2018. – 20 груд. – С. 1, 7.
Перша приватна творча студія «Колібрі» в Чернігові.

2019

801. **Куннова О.** Фестиваль дитячої фотографії в Чернігові / Олена Куннова // Чернігівщина. – 2019. – 12 груд. – С. 10.

802. **«Невідомий Чернігів»:** піонер чернігівської фотосправи // Світ-інфо. – 2019. – 4 лип. – С. 14.

Засновники фотосправи в Чернігові.

803. **Соломаха О.** Портрет гімназистки [із фотоательє Visit-portrait» м. Борзна, датований 14 трав. 1918 р.] / Олександр Соломаха // Світ-інфо. – 2019. – 3 жовт. – С. 13.

804. **Федосенко Н.** Чернігів, Італія, фотомистецтво / Наталія Федосенко // Гарт. – 2019. – 23 трав. – С. 16.

З виставки юних фотоаматорів з Італії, яка пройшла в міському палаці культури Чернігова.

805. **Шевченко В.** Край, оспіваний Довженком. Вас вітає Сосниця! : [альбом фотоіл.] / Віктор Шевченко. – Чернігів : [б. в.], [2019]. – [22] с. кольор. фотоіл.

2020

806. **Адруг А.** Дереворізьблення та іконостаси Чернігова другої половини XVII – початку XVIII століть / Анатолій Адруг // Сіверян. літопис. – 2020. – № 2. – С. 42–59.

Спираючись на пам'ятки мистецтва і праці попередніх дослідників, автор розглядає творчість чернігів. майстрів у взаєминах з митцями інших міст і країн.

807. **Прилуччина** на світлинах минулого : фотопутівник / [авт. ідеї та упоряд.: М. Будзар та ін.]. – [Б. м.] : Денисюк В. Б., [2020]. – 64 с. : фотоіл.

808. **Рой С. В.** Друковані видання ХХ ст. з історії театрального і музичного мистецтва в колекційному описі акторської сім'ї Бровченків: аналіз, систематизація / Світлана Рой // Сіверщина в історії України. – Глухів ; Київ, 2020. – Вип. 13. – С. 388–393.

На матеріалах музейної колекції ніжин. акторської сім'ї І. К. Бровченка та М. Ф. Бровченко.

2021

809. **Фантастичні** звірі Чернігівщини «живуть» у Ольги Баєвої // Сім днів. – 2021. – 18 листоп. – С. 5.

Чернігівська майстриня О. Баєва розвиває традиції чернігівської керамічної іграшки.

АРХІТЕКТУРА

2017

810. **Ігнатенко І.** Комбінована деревино-цегляна архітектура Чернігова і Чернігівщини / Ігор Ігнатенко // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 47–52.

811. **Новак А.** Мереживо «Пряничних будиночків» / Анатолій Новак // Чернігівщина. – 2017. – 27 лип. – С. 4.

Історія чернігівської житлової архітектури ХІХ – початку ХХ ст., яка зазнала великих втрат. Будинки з різьбою, які зводили невідомі майстри, шанобливо величали «Чернігівським мереживом».

812. **Юрченко С.** Імовірні споруди Адама Менеласа та його кола на Прилуччині / Сергій Юрченко // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 439–446.

Адам Менелас – відомий архітектор першої третини ХІХ ст. Після 1803 р. працював на родину Розумовських. На підставі стилістичної спорідненості атрибутуються кілька пам'яток Прилуччини Адама Менеласа й архітекторів його кола.

2018

813. **Гаркуша А.** Хранителі пам'яті [М. Макаренко (1877–1938) та П. Барановський (1892–1984) – науковці, дослідники стародавньої архітектури Чернігова] / Алла Гаркуша // Деснян. правда. – 2018. – 1 берез. – С. 8.

814. **Герасько М.** Будівля Батуринського земського суду [з точки зору архітектури урядових будівель доби Гетьманщини] / Марина Герасько // Світ-інфо. – 2018. – 6 верес. – С. 13.

815. **Гільов І.** Компанія «АРДІКА» – не просто талановитий сімейний бізнес, а стиль життя / Ігор Гільов // Деснян. правда. – 2018. – 28 черв. – С. 1, 5.

Чернігівська приватна компанія в галузі архітектури. Засновниця – О. Козир.

816. **Дроздова К.** Помер [третій післявоєнний чернігів.] архітектор [В. М.] Устінов [на 92 році життя] / Катерина Дроздова // Гарт. – 2018. – 1 лют. – С. 5.

817. **Клименко А.** Картини зі сну / Аліна Клименко // Голос Чернігівщини. – 2018. – 15 лют. – С. 1, 5.

Розповідь про М. Мазура – колишнього головного архітектора Чернігів. р-ну.

2019

818. **Кіяшко Л.** Архітектор Микола Львов / Любов Кіяшко // Світ-інфо. – 2019. – 21 лют. – С. 13.

У ст. йдеться про те, що в Батурині в 1800 році керував роботами з будівництва палацу К. Розумовського відомий архітектор М. О. Львов (1753–1804).

819. **Курико В.** Колишній кінотеатр [імені Щорса в Чернігові] дочекався реконструкції : зовнішню архітектуру збержуть, а от на його приміщення чекають великі зміни / Віра Курико // Семь дней. – 2019. – 14 февр. – С. 11.

820. **Пам'ятки** монументальної архітектури Північного Лівобережжя України XI–XIII ст. = Monumental sights XI–XIII of Northern Left Bank of Ukraine : каталог / [упоряд., ред. О. Ярошенко] ; Нац. ун-т «Чернігів. колегіум» ім. Т. Г. Шевченка, Навч.-наук. ін-т історії та соціогуманітар. дисциплін ім. О. М. Лазаревського. – Чернігів : Scriptorium ; Ромашов Д. А., 2019. – 265 с. : іл.

821. **П'ять** парків – в одному // Деснянка. – 2019. – 16 трав. – С. 3.

Проектне рішення щодо реконструкції Центрального парку та частини лісопарку Кордівка в Чернігові.

822. **Творці** післявоєнного центру Чернігова // Світ-інфо. – 2019. – 18 лип. – С. 12.

Група авторів проєкту відновлення центру зруйнованого війною міста, яку очолював архітектор І. Д. Ягодовський (1917–1999).

823. **Терещенко О.** Дім художника А. Ю. Петуся: характерний зразок Чернігівської дерев'яної архітектури / Олена Терещенко // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2019. – Вип. 4. – С. 230–233.

2020

824. **Батюк А.** Співпраця Кочубеїв та архітектора Олександра Ягна // Світ-інфо. – 2020. – 3 груд. – С. 13.

О. Ю. Ягн (1848–1922) – архітектор, скульптор та художник. З 1876 р. мешкав і творив в Україні. Співпрацю з ним започаткувала О. С. Волконська (1835–1916) – дружина М. А. Кочубея (1827–1865). На її запрошення протягом 70–80-х рр. XIX ст. Ягн створив архітектурний ансамбль з палацу, готелю, флігеля, пекарні, церкви та парку у с. Вейсбахівці Прилуцького повіту (нині с. Білоріччя Прилуцького р-ну). До нашого часу від цього комплексу зберігся лише флігель. Продовжив співпрацю М. М. Кочубей – син.

825. Випустили 20 промороликів про «дерев'яне мереживо» Чернігова // Деснянка. – 2020. – 31 груд. – С. 4.

У Чернігові коштом громад. бюджету міськради виготовили і випустили 20 коротких відеосюжетів про зразки дерев'яної архітектури міста XIX–XX ст.

826. Гордієнко Д. Петро Лашкар'єв – дослідник середньовічної української архітектури / Дмитро Гордієнко // Чернігівські старожитності : зб. наук. пр. – Чернігів, 2020. – Вип. 6. – С. 163–174.

П. О. Лашкар'єв (1833–1899) – професор Київ. духовної академії, дослідник церков Чернігова і Новгород-Сіверського. Двічі, у 1895 та 1899 рр., відвідав Чернігів.

827. Ігнатенко І. Періодизація кам'яного зодчества Чернігова XII ст. за історичними джерелами та будівельними матеріалами / Ігор Ігнатенко // Чернігівські старожитності : зб. наук. пр. – Чернігів, 2020. – Вип. 6. – С. 175–193.

2021

828. Будинок Тарасевича : як зникає пам'ятка // Сім днів. – 2021. – 2 верес. – С. 4.

Дерев'яна будівля в Чернігові, відома як «казковий будинок», почала змінювати зовнішній вигляд. Зведена протягом 1901–1905 рр. купцем О. Тарасевичем для своєї великої родини.

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО. СКУЛЬПТУРА

2017

829. **Адруг А. К.** Графіка Чернігова другої половини XVII – початку XVIII століть / Анатолій Адруг ; ЧНПУ ім. Т. Г. Шевченка, Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України, Чернігів. обл. орг. Нац. спілки краєзнавців України. – Чернігів : ЦНТІ, 2017. – 198 с. : іл.

830. **Гаврик В.** Майстри акварелі, скульптури й гобелену / Вікторія Гаврик // Деснян. правда. – 2017. – 9 берез. – С. 7.

Виставкова зала Чернігівського осередку Спілки художників, куди привезли свої твори засл. художник України А. Марчук, скульптор В. Щур та майстриня Є. Липовецька.

831. **Гаврик В.** Чорнобиль, Фукусіма та екологія наших душ / Вікторія Гаврик // Деснян. правда. – 2017. – 13 квіт. – С. 7.

Такою є тема плакатів, які демонструються у виставковій залі Чернігів. осередку Спілки художників України. Представлені понад шість десятків робіт з 24 країн світу.

832. **Гармаш Д.** На «Скейті розумних» через «Джунглі» до «Карпадієму» / Дмитро Гармаш ; [розмовляв] І. Гільов // Деснян. правда. – 2017. – 20 лип. – С. 5.

Скульптор, графік, живописець керівник студії художньої кераміки «Птах» (м. Чернігів) про свою творчість і творчі досягнення вихованців студії.

833. **Єлісеєва М.** Чернігів 10 років із «Територією душі» / Марта Єлісеєва // Чернігів. відом. – 2017. – 26 квіт. – С. 15.

Фестиваль «Територія душі», який дає можливість спостерігати процес народження сучасного образотворчого мистецтва, відкрився у музеї «Пласт-арт». Започаткований у груд. 2007 р. Б. Дедовим.

834. **Квітницький С.** «130»: і три покоління художників / Сергій Квітницький // Деснян. правда. – 2017. – 11 трав. – С. 12.

З виставки робіт чернігів. художників трьох поколінь – Є. Кріпа, О. Корнієнко і Є. Шаповалова.

835. **Петренко В.** «Соколинний хутір» організував художникам похід «Мальовничими стежками Т. Г. Шевченка» / Володимир Петренко // Деснянка. – 2017. – 29 черв. – С. 8.

Перший Всеукр. пленер-фестиваль малярства «Шевченківська палітра–2017». Відбувся у сільській садибі «Соколинний хутір», що на Ічняниціні.

836. **Петрова О.** Естетика «зачарованої Десни» / Ольга Петрова // День. – 2017. – 16 лют. – С. 6–7.

Про реалізовані творчі проєкти художника, фундатора Музею сучасного мистецтва «Пласт-Арт» Б. Дедова (м. Чернігів).

837. **Пономаревська О.** Об'єднані мистецтвом – мистецькі осередки в розвитку культури України : (до 100-річчя Товариства художників Чернігова) / Олена Пономаревська // Art museum: минуле і сьогодення : зб. наук. ст. – Чернігів, 2017. – С. 59–66.

838. **Стасенко Б.** Пам'ятник Миколі Глущенку [відкрили у Седневі. Скульптор – Д. Кропива] / Богдан Стасенко // Літ. Україна. – 2017. – 1 черв. – С. 13.

839. **Хауха І.** Жити так, як хочеться / Ірина Хауха ; [інтерв'ю вела] Н. Стеценко // Деснян. правда. – 2017. – 23 листоп. – С. 6.

Художниця про свою творчість.

840. **Чепурний В.** Шевченківський пленер на Соколиному хуторі / Василь Чепурний // Голос України. – 2017. – 4 лип. – С. 6.

Про учасників пленеру в с. Петрушівка Чернігів. обл.

2018

841. **Ібрагімова Л.** Дім, де живуть творчість і любов / Лілія Ібрагімова ; [бесіду записала] В. Сидорова // Деснян. правда. – 2018. – 20 груд. – С. 1, 7.

Керівник артстудії «Колібри» (м. Чернігів) про її роботу та здобутки.

842. **Квітницький С.** Краса і душевність у стилі «ню»... / Сергій Квітницький // Деснян. правда. – 2018. – 22 берез. – С. 5.

Незвичайна виставка молодих чернігів. художників А. Сагайдачного і В. Кравчука відкрилася у Нац. ун-ті «Чернігівський колегіум» ім. Т. Г. Шевченка.

843. **Подлевський С.** Графіті Чернігова у соціокультурному просторі Х–XVII ст. : монографія / Святослав Подлевський. – Чернігів : SCRIPTORIUM, 2018. – 276 с.

2019

844. **Антоненко П.** Поляки України – в обороні нашої держави / Петро Антоненко // Слово Просвіти. – 2019. – 28 лют. – 6 берез. – С. 2.

Про відкриття виставки «Разом пліч-о-пліч» у Галереї сучасного мистецтва «Пласт-Арт» (м. Чернігів).

845. **Вертіль О.** «Смаки Сумщини» дегустують у Чернігові / Олександр Вертіль // Уряд. кур'єр. – 2019. – 26 берез. – С. 12.

Виставка робіт фотохудожниці Н. Кармазіної у Чернігівському міському палаці культури.

846. **«Палітра ніжинських митців»** : [виставка в Чернігів. худож. музеї ім. Г. Галагана] // Деснян. правда. – 2019. – 14 лют. – С. 9.

847. **Фурса О.** Казка у стилі фолк-арт від Оксани Фурси та синергія любові Олени Гребенюк / Оксана Фурса, Олена Гребенюк ; спілкувалася Ю. Бондаренко // Деснян. правда. – 2019. – 11 квіт. – С. 7.

Про відкриття в Чернігові виставки художниці, засновниці Київського інституту мистецтв ім. Сальвадора Далі О. Фурси за участі солістки Київського муніципального акад. театру опери і балету для дітей та юнацтва О. Гребенюк. Наведено інтерв'ю з художницею та співачкою про їхню творчість, педагогічну діяльність, творчу дружбу мисткинь.

848. **Виставка** про історію українського війська // Світ-інфо. – 2020. – 17 груд. – С. 3.

Презентація виставки Українського інституту національної пам'яті «Воїни. Історія українського війська», до Дня Збройних Сил України в Обласному молодіжному центрі.

849. **Горобець С.** Триумф переможених / Сергій Горобець // Голос України. – 2020. – 3 жовт. – С. 10.

У Чернігові Український ін-т національної пам'яті та Чернігівський обласний молодіжний центр представили виставку «Триумф людини. мешканці України, які перемогли ГУЛАГ».

850. **Науменко В.** «MICS 4U» 2.0»: позитив від мистецтва / Валентина Науменко // Десн. правда. – 2020. – 16 лип. – С. 7.

Сучасна інклюзивна креативна студія для молоді «MICS 4U» 2.0», що діє на базі Чернігівського обласного молодіжного центру, навчає живопису та арттерапії.

851. **Сухоліт Н.** Живописний пленер «Михайло Гуйда та його учні» / Наталія Сухоліт // Образотвор. мистецтво. – 2020. – № 3/4. – С. 126–127.

Про хід та учасників пленеру в Седневі (серп. 2020 р.).

852. **Територія** душі [Образотвор. матеріал] : [виставка] / Чернігів. музей сучас. мистецтва «Пласт-Арт». – Чернігів : [б. в.], [2020]. – [21] с. : кольор. іл.

До 20-річчя заснування мистецької організації «Пласт-Арт».

853. **Чернякова О.** Ясраві особистості Чернігівщини в об'єктиві Віктора Кошмала / Ольга Чернякова // Деснян. правда. – 2020. – 16 лип. – С. 3.

Понад сімдесят світлин представив відомий фотохудожник і фотокореспондент Віктор Кошмал на виставці у пресцентрі «Деснянської правди».

2021

854. **Арт-студія «Колібрі»** – місце, де дають професійну художню освіту і допомагають віднайти свій життєвий сценарій // Деснян. правда. – 2021. – 29 квіт. – С. 14.

Про приватну Чернігівську художню артстудію «Колібрі».

855. **Чепурний В.** ...Біда не зламала / Василь Чепурний // Голос України. – 2021. – 23 черв. – С. 11.

ГО «Єдина родина Чернігівщини» підготувала виставку «Блокпост пам'яті».

ПЕРСОНАЛІЇ

2017

856. **Адруг А.** Гравюри І. Щирського другої половини XVII ст., надруковані у Чернігівській друкарні / Анатолій Адруг // Сіверян. літопис. – 2017. – № 4. – С. 22–28.

І. Щирський (бл. 1650–1714) – гравер на міді доби бароко школи О. Тарасевича, церковно-культурний діяч. Імовірно, народився у Чернігові. Навчався у Чернігівському колегіумі. Робив графічні ілюстрації для книг.

857. **Бібік Н.** Арон Ржезніков і його особистий внесок у розвиток образотворчого мистецтва початку XX століття. «Група п'яти» / Н. Бібік // Євреї Лівобережної України. Історія та культура : матеріали XII Міжнар. наук. семінару. – Чернігів, 2017. – С. 147–152.

858. **Божок В.** Корюківський гравер [С. І. Тройна (1937), творчість якого відома далеко за межами району і області] / Віктор Божок // Живи з надією. – 2017. – 1 трав. – С. 6.

859. **Бушак С.** Роль української патріотичної інтелігенції Чернігово-Сіверщини у тріумфальному завершенні роботи Іллі Репіна над картиною «Запорожці пишуть листа турецькому султану» : (до 125-ліття її створення) / Станіслав Бушак, Оксана Петренко // Літ. Чернігів. – 2017. – № 4. – С. 125–136.

860. **Величко В.** Скульптор Василь Дубовий : (спогад про товариша) / Віктор Величко // Літ. Чернігів. – 2017. – № 4. – С. 137–142.

Жив і працював у Чернігові.

861. **Галета Л.** Петриківський розпис на бандурах, сукнях і... ящиках від снарядів [чернігів. художниці Т. Стадниченко] / Лариса Галета // Деснянка. – 2017. – 21 верес. – С. 8.

862. **Гільов І.** На «Скейті розумних» через «Джунглі» до «Карпадієму» / Ігор Гільов // Деснян. правда. – 2017. – 20 лип. – С. 5.

Бесіда із Д. Ю. Гармашем – відомим далеко за межами Чернігова і країни скульптором, художником-графіком, живописцем, керівником студії художньої кераміки «Птах».

863. **Демченко С.** Творча спадщина [чернігівського художника] Михайла Прокопока [1926–2001] / Світлана Демченко // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 18. – С. 102–112.

70 його творів зберігаються в Обл. худож. музеї ім. Г. Галатана.

864. **Зустріч** з митцем // Отчий поріг. – 2017. – № 11 (листоп.). – С. 9.

Нар. художник України Ю. М. Ятченко (12.07.1928) – уродженець Ріпок.

865. **Ісаченко О.** Анатолій Шкурко : мистецтво крізь призму життя / Олена Ісаченко // Art museum: минуле і сьогодення : зб. наук. ст. – Чернігів, 2017. – С. 170–173.

До творчого портрета нар. художника України А. Н. Шкурка (1924–2019), уродженця с. Смолин Чернігівського р-ну.

866. **Клепак А. В. В.** Тарновський-молодший в історії українського образотворчого мистецтва / Аліна Клепак // Український вимір. – Чернігів, 2017. – Число XIV. – С. 65–69.

867. **Клименко А.** Талановите подружжя майстрів [О. Сапроненкової та П. Пікуля – одного із кращих скульпторів-

портретистів] взялось за благоустрій власного села [Рябці Чернігівського району] / Аліна Клименко // Голос Чернігівщини. – 2017. – 19 жовт. – С. 5.

Карта населеного пункту, вказівники із назвами вулиць, скульптури, виготовлені із дерева, прикрашають село.

868. **Колесник О.** Територія душі : [бесіда із Б. С. Дедовим – відомим чернігівським художником, галеристом, засл. діячем мистецтв України з нагоди 60-річчя від дня його народження] / Олена Колесник // Чернігівщина. – 2017. – 23 лют. – С. 15.

869. **Курач С.** Кольори настрою Раїси Боголюб [25.08.1949] / Світлана Курач // Art museum: минуле і сьогодення : зб. наук. ст. – Чернігів, 2017. – С. 149–153.

Творчий доробок чернігівської художниці, що народилася у Сосниці.

870. **Курач С.** Митець національної ідеї: до 75-річчя від дня народження нар. художника України Василя Лопати / Світлана Курач // Український вимір. – Чернігів, 2017. – Число XIV. – С. 73–76.

Лауреат Нац. премії України імені Тараса Шевченка В. І. Лопата (28.01.1941) народився у с. Нова Басань.

871. **Курач С.** Портрет Івана Лисицина на тлі художнього середовища Чернігова першої половини ХХ століття / Світлана Курач // Сіверян. літопис. – 2017. – № 1/2. – С. 221–227.

І. В. Лисицин (1888–1958) – художник, педагог. З 1910 р. жив і працював у Чернігові. У ст. розглядається участь митця у діяльності Товариства художників – попередника обл. орг. Національної спілки художників України.

872. **Курданов А.** Увічнила Седнів своєю долею / Андрій Курданов // Деснян. правда. – 2017. – 2 берез. – С. 7.

Вечір, присвяч. 100-річчю від дня народження нар. художника України Т. Н. Яблонської (1917–2005), відбувся у Седневі, де художниця, Герой України створювала свої картини.

873. **Лихачова С.** «Талант, відданий народу» / Світлана Лихачова // Деснян. правда. – 2017. – 31 серп. – С. 3.

До 85-річчя П. П. Печорного (2.09.1932) – нар. художника України, лауреата Нац. премії України імені Тараса Шевченка, уродженця с. Роїще Чернігівського р-ну.

874. **Мисник В.** Чернігову Вас не вистачає... / Валерій Мисник, Віра Сінько // Деснян. правда. – 2017. – 26 січ. – С. 5.

Б. П. Семеняка – один із творців пам'ятника Т. Г. Шевченку на Валу, встановленого у Чернігові 1992 р. Удостоєний звання лауреата премії імені М. Коцюбинського.

875. **Михайлишин В.** Академік Микола Стратілат / В'ячеслав Михайлишин // Отчий поріг. – 2017. – № 8 (серп.). – С. 9.

До 75-річчя від дня народження М. І. Стратілата (6.06.1942) – нар. художника України, відомого графіка. Уродженець с. Макіївка.

876. **Ральченко І.** Дві долі на зламі століть / Ірина Ральченко // Art museum: минуле і сьогодення : зб. наук. ст. – Чернігів, 2017. – С. 153–160.

Ст. присвячена творчості художника І. Строкуна (1900–1953) – вченого Чернігівського держ. іст.-культурного заповідника на початку 30-х років ХХ ст. та О. Савченку-Більському (1900–1991) – маляру і графіку, уродженцю с. Олишівка Чернігівського р-ну.

877. **Ральченко І.** Чернігівський слід на паризькому Монпарнасі / Ірина Ральченко // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 18. – С. 179–182.

До творчого портрета О. В. Савченка-Більського (23.11.1900–1991) – відомого у світі маляра і графіка укр. походження, який жив і працював у Франції. Народився у с. Олишівка Чернігів. р-ну.

878. **Руденко Л.** Художник Олександр Якимченко: роки роботи у «Гознаці» / Лілія Руденко // Ніжинська старовина. – Ніжин ; Київ, 2017. – Вип. 23 (26). – С. 157–164.

Дослідж. розкриває маловідомий період творчості художника О. Г. Якимченка (1878–1929), народженого у Ніжині. Митець є автором одних із перших рад. марок і грошей.

879. **Світи** і всесвіт Євгена Кріпа : вист. живопису та графіки з фондів музею і майстерні автора / упоряд.: О. Пономаревська, К. Манжай ; Департамент культури і туризму, національностей та релігій ЧОДА. – Чернігів : [б. в.], 2017. – 1 розгорнутий арк. : іл. кольор.

Є. М. Кріп – чернігівський художник, лауреат премії імені М. Коцюбинського.

2018

880. **Бібік Н.** Андроник Лазарчук. Служіння мистецтву України / Ніна Бібік // Art museum: минуле і сьогодення : зб. наук. ст. – Чернігів, 2018. – Вип. 2. – С. 143–150.

А. Г. Лазарчук (1870–1934) – художник, твори якого зберігаються у фонді Обл. худож. музею ім. Г. Галатана. З 1915 р. постійно проживав у Борзні. Заснував краєзнавчий музей (1922). Помер і похований у Борзні.

881. **Брей О.** Майстер, який нікого не залишає байдужим : [до 70-річчя від дня народження] / Олександр Брей // Деснян. правда. – 2018. – 1 лют. – С. 5.

Є. М. Кріп (27.01.1948–03.08.2016) – графік, живописець, член НСХУ. Лауреат премії імені М. Коцюбинського. Жив і працював у Чернігові.

882. **Вітаємо** з ювілеєм! // Гарт. – 2018. – 5 квіт. – С. 4.

До 80-річчя від дня народження В. В. Ємця – народного художника України, лауреата премії імені М. Коцюбинського, почесного громадянина Чернігова.

883. **Врятована** спадщина: картини Леоніда Могучова знову в Чернігові // Світ-інфо. – 2018. – 20 верес. – С. 4.

40 картин чернігівського майстра пензля Л. Б. Могучова (1925–2014) представлені у НАІЗ «Чернігів стародавній». Пізніше знову повернуться до столиці, а далі – вирушать у міжнар. подорож.

884. **Заїка О. Я.** «Залишив по собі незабутній слід чарівного спогаду» : (до 200 річчя від дня народження В. І. Штернберга) / Олена Заїка // Сіверщина в історії України. – Глухів ; Київ, 2018. – Вип. 11. – С. 193–197.

Ст. присвячена художнику В. І. Штернбергу. Він відвідував Качанівку у 1836–1838 рр.

885. **Загребіна О.** Сакральні мотиви Олени Загребіної / Олена Загребіна; бесіду вела М. Каранда // Культура і життя. – 2019. – № 36/39 (верес.). – С. 16–17.

Художниця, сценограф, культурна діячка про творчість та персональну виставку «Рай» у Library Art Center (м. Чернігів).

886. **Коляда І.** Казимир Малевич / Ігор Коляда ; худож.-оформлювач Д. О. Чмуж. – Харків : Фоліо, 2018. – 121 с. : іл. – (Знамениті українці).

К. С. Малевич (23.02.1879–15.05.1935) – укр. художник, один із лідерів авангардистської течії початку ХХ століття, уродженець Києва. У книзі є маловідомі факти про зв'язки майстра з Чернігівщиною.

887. **Мусієнко Р.** Світи і Всесвіт Євгена Кріпа / Ростислав Мусієнко // Деснян. правда. – 2018. – 8 лют. – С. 5.

Творчий шлях художника Є. Кріпа. До 70-річчя митця.

888. **Онищенко Н.** Ніжинський спадок Сергія Шишка / Надія Онищенко // Слово Просвіти. – 2019. – 9–15 трав. – С. 14.

Презентація альбому «Сергій Шишко і Ніжин» у картинній галереї Ніжинського держ. ун-ту ім. М. Гоголя.

889. **Симфонія** кольорів Віктора Ковтуна [Образотворчий матеріал] : альбом / Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна та ін. ; уклад.: О. Й. Денисенко, С. М. Куделко, О. Г. Павлова ; ред. В. С. Бакіров. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2018. – 287 с.

В. І. Ковтун (1.06.1958) – народний художник України, лауреат Нац. премії України імені Т. Г. Шевченка, уродженець с. Мезин.

890. **Соколюк Л. Д.** Михайло Жук: мистець-літератор: [монографія] / Людмила Соколюк. – Харків : Савчук О. О., 2018. – 252, [2] с. : іл. – Текст укр., англ.

М. І. Жук (1883–1964) – укр. художник, професор Укр. академії мистецтв, проректор Художнього інституту в Одесі. У період 1905–1916 рр. проживав у Чернігові, де митця поєднувала дружба з родиною Коцюбинських.

С. 27–50 : Розділ 2. Перший чернігівський період.

С. 71–84 : Розділ 4. Другий чернігівській період.

891. **Шаповал П.** Коропщина в серці і творчості [народного художника України В. І. Ковтуна] / Петро Шаповал // Деснян. правда. – 2018. – 31 трав. – С. 5.

2019

892. **Анатолій** Гайдамака: 80-річчя. Ювілей автора меморіалів Батурина і Крут // Світ-інфо. – 2019. – 20 черв. – С. 4.

А. В. Гайдамака – укр. художник-монументаліст, народний художник України, лауреат Національної премії України імені Т. Г. Шевченка. Народився в с. Волосківці (Менщина).

893. **Анатолій** Никифорович Шкурко: 95-річчя // Світ-інфо. – 2019. – 17 жовт. – С. 3.

Народний художник України з Чернігова.

894. **Величко В.** Зіновій Віленський – художник, який став скульптором / Віктор Величко // Євреї Лівобережної України. Історія і культура : матеріали XIV міжнар. наук, семінару 4 квіт. 2019, м. Чернігів. – Чернігів, 2019. – С. 131–135.

3. М. Віленський (1899–1984) – скульптор-портретист. Народився в Корюківці.

895. **Вишняков О.** Видатний український художник Олександр Мурашко був підступно вбитий / Олег Вишняков // Світ-інфо. – 2019. – 4 лип. – С. 10.

О. О. Мурашко (1875–1919) – укр. живописець, педагог, громад. діяч. До семи років жив біля містечка Борзна, де його вихувала бабуся, проста селянка.

896. **Дідовець М.** Великий мрійник [народний художник України, почесний громадянин Чернігова В. В. Ємець (1938–2019)] / Михайло Дідовець // Деснян. правда. – 2019. – 7 листоп. – С. 13.

897. **Євген** Кріп. Живопис. Графіка [Образотворчий матеріал] / [упоряд.: О. Брей, Т. Сухова]. – Київ : Фенікс, 2019. – 223 с. : іл.

898. **Єлісеєва М.** «Мрії на майбутнє» Анатолія Гайдамаки / Марта Єлісеєва // Чернігів. відом. – 2019. – 28 серп. – С. 15.

У Чернігівській галереї сучасного мистецтва «Пласт-Арт» запрацювала пересувна виставка народного художника України А. Гайдамаки з нагоди його 80-річчя від дня народження.

899. **Єлісеєва М.** Різнобарвна зима Віктора Кудіна / Марта Єлісеєва // Чернігів. відом. – 2019. – 16 січ. – С. 15.

Виставка творів заслуж. архітектора України, художника, карикатуриста В. Кудіна за назвою «Зимова казка» відкрилася у приміщенні Чернігів. колегіуму.

900. **Єлісеєва М.** Художник, закоханий у Чернігів / Марта Єлісеєва // Чернігів. відом. – 2019. – 9 січ. – С. 15.

У галереї сучасного мистецтва «Пласт-Арт» відкрилася персональна виставка чернігівського художника В. Наталушка.

901. **Ілленко А.** Таємниця чорного полотна / Аня Ілленко // Деснян. правда. – 2019. – 19 верес. – С. 5.

Чеський художник укр. походження О. Оніщенко, що родом з Чернігова, презентував виставку своїх робіт «Таємниця чорного полотна» та фототворчість у музеї «Пласт-Арт».

902. **Каранда М.** Сакральні мотиви Олени Загребіної / Марина Каранда // Чернігівщина. – 2019. – 22 серп. – С. 10.

Персональна виставка робіт художниці О. Загребіної.

903. **Ніжинська** художниця і дизайнер [О. Грек] презентувала в Брюсселі свою колекцію // Деснянка. – 2019. – 28 лют. – С. 6.

904. **Представлення** альбому «Сергій Шишко і Ніжин» [з колекції картин народного художника України, уродженця Носівки, яка зберігається у фондах Ніжинського краєзнав. музею ім. І. Спаського та картинній галереї НДУ ім. М. Гоголя] // Світ-інфо. – 2019. – 18 квіт. – С. 3.

905. **Самокиш М. С.** Мотиви українського орнаменту / М. Самокиш ; [упоряд. О. Морозов] ; Музей рідкісної кн. Ніжин. держ. ун-ту ім. М. Гоголя. – [Репр. відтворення вид. 1902 р.]. – Ніжин : Лисенко М. М., 2019. – [56] с. : іл. кольор.

Перевид. альбому чудових літографій укр. художника-баталіста та кн. графіка М. С. Самокиша (1860–1944), уродженця Ніжина.

906. **Сидорова В.** Не забував про пензель навіть у Афгані [Ю. Борщ – керівник громадської організації «Спілка інвалідів та ветеранів Афганістану» в Ічні] / Вікторія Сидорова // Деснян. правда. – 2019. – 14 лют. – С. 7.

Художник і автор дерев'яних скульптур.

2020

907. **Адруг В.** Мозаїка соломкою Олександра Сасенка – це класика / Віталій Адруг // Деснянка. – 2020. – 12 берез. – С. 9.

908. **Забарний О.** Митець чистого серця / Олександр Забарний // Отчий поріг. – 2020. – № 2 (лют.). – С. 10–11.

Про народного художника України, лауреата Нац. премії України імені Т. Г. Шевченка О. І. Івахненка (1949–2014), народився в с. Манжосівка Прилуцького р-ну.

909. **Куровський Д.** Творчість – це велика втіха, свобода та любов / Дмитро Куровський // Семь дней. – 2020. – 3 дек. – С. 6.

Чернігівський музикант, перформер та художник – про своє життя, творчість, погляд на мистецтво.

910. **Мистецькі** традиції династії Саєнків у контексті української образотворчості ХХ – початку ХХІ століть : зб. наук. ст. : до 120-річчя від дня народження Олександра Саєнка /

[В. Артюшенко, І. Бекетова, Л. Білоус та ін.]. – Харків : Контраст, 2020. – 239 с.

911. **Олійник О.** Задоволення від процесу : 14 квітня минуло 75 років від дня народження чернігівського художника Миколи Небилиці [1945–2000] / Олександр Олійник // Світ-інфо. – 2020. – 16 квіт. – С. 15 ; Літ. Чернігів. – 2020. – № 2. – С. 162–164.

Нарис про життя і діяльність митця.

912. **Пам'яті** великого майстра // Отчий поріг. – 2020. – № 12 (груд.). – С. 15.

У Седнівській школі відкрито пам'ятну дошку народному художнику України, почесному громадянину Чернігова А. Шкурку (1924–2019), виготовлену за кошти мецената, керівника сільгосп. підприємства із с. Лукашівка Чернігів. р-ну Г. Ткаченка.

913. **Сасенко Н.** Золоте перевесло мистецької династії Саснків : (вшанування пам'яті Олександра Сасенка) / Ніна Сасенко // Образотворче мистецтво. – 2020. – № 1. – С. 18–21 : іл.

О. Ф. Сасенко (20.08.1899–5.03.1985) – укр. митець-декоратор, народний художник України. Народився в Борзні.

914. **Степовик Д. В.** Між Україною й Америкою: графіка і малярство Василя Лопати / Дмитро Степовик ; НАН України, Ін-т мистецтвознавства, фольклористики й етнології ім. М. Рильського. – Київ : КЛЮ, 2020. – 300, [2] с.

В. І. Лопата (28.04.1941) – художник і прозаїк, народний художник України, лауреат Нац. премії імені Т. Г. Шевченка, уродженець с. Нова Басань Бобровицького (нині Ніжинського) р-ну.

915. **Тетяна Яблонська.** Щоденник, спогади, роздуми / Тетяна Яблонська ; пер. укр. мовою Н. Самрук, А. Палагнюк ; упоряд.: Г. Агаян, І. Зайцева ; відп. за вип. Н. Самрук. – Київ : Родовід, 2020. – 584 с. : іл., фот.

С. 137–177 : Спогади про перебування в Седневі. Публ. репродукції з картин художниці, написані в Седнівському Будинку творчості та відпочинку. Відвідини с. Ключків Чернігівського р-ну.

916. **Українська** абетка. Малюнки Георгія Нарбута / упоряд. О. О. Савчук ; авт. передм. М. Ю. Філевич ; худож. О. Г. Чекаль. – Харків : Олександр Савчук, 2020. – 36, [1] с. : [13] л. іл.

Г. І. Нарбут (1886–1920) – укр. художник-графік, автор перших укр. банкнот і марок. Народився на хут. Нарбутівка Глухівського повіту Чернігівської губ. (зараз Сумська обл.).

917. **Черняков С.** Художник Леонід Могучов отримав міжнародне визнання / Сергій Черняков // Світ-інфо. – 2020. – 17 груд. – С. 12.

Всесвітня академія науки, освіти, культури і мистецтв Лондона присвоїла чернігівцю Л. Могучову Міжнар. диплом всесвітньо відомого художника.

2021

918. **Домоцький Б.** Василь Євдокименко : український художник, забутий на малій батьківщині / Борис Домоцький // Світ-інфо. – 2021. – 18 берез. – С. 14.

В. А. Євдокименко (1925–2005) – український графік, уродженець. Жив в Острі. Займався книжковою графікою.

919. **Здоровило Т.** Художниця-шістдесятниця Галина Севрук у Чернігові через 40 років побачила знову своє панно / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2021. – 25 трав. – С. 3.

МУЗИЧНЕ ЖИТТЯ

2017

920. **Васюта О. П.** Музична культури Чернігівщини Х – початку ХХІ століття: еволюційний вимір : монографія / Олег Васюта ; Чернігів. муз. коледж ім. Л. М. Ревуцького. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 295 с. : портр.

921. **Гільов І.** Студія для юних талантів : [дитяча мистецька вокально-хореогр. студія при Чернігівському філармонійному центрі (керівник О. Мироненко)] / Ігор Гільов // Деснян. правда. – 2017. – 8 черв. – С. 5.

922. **Єлісеєва М.** П'ять перемог «Поліських дзвіночків» [на V міжнар. інструментальному конкурсі Євгена Станковича, який відбувся в Києві] / Марта Єлісеєва // Чернігів. відом. – 2017. – 17 трав. – С. 15.

923. **Кантур Ю.** Вокальні аншлаги «Смолян» : [гурт з с. Комарівка (Борзнянщина) отримав звання лауреата Міжнар. літ.-мистецької премії імені П. Куліша] / Юрій Кантур // Деснян. правда. – 2017. – 5 січ. – С. 8.

924. **Лобановська В.** Сольний концерт Ольги Печко / Віра Лобановська // Деснян. правда. – 2017. – 23 листоп. – С. 7.

Враження від сольного концерту солістки Чернігівського обл. філармонійного центру фестивалів та концертних програм О. Печко у м. Чернігові.

925. **Маринчик С.** І звук бандур, і спів сердець / Станіслав Маринчик // Деснян. правда. – 2017. – 16 берез. – С. 8.

Творчий портрет співачки В. Пархоменко. До 80-річчя від дня народження.

926. **Онищенко Н.** Неперевершений баян / Надія Онищенко // Деснян. правда. – 2017. – 16 берез. – С. 7.

Про святкування 50-річчя від дня народження музиканта, викладача Ніжинського училища культури і мистецтв ім. М. Заньковецької І. Куніцина у Ніжинському БК.

927. **Пучинець М.** Ніжинський «Світич» відзначили золотом / Марія Пучинець // Чернігівщина. – 2017. – 27 лип. – С. 8.

Молодіжний хор «Світич» НДУ ім. М. Гоголя на 23-му Міжнар. конкурсі у Греції виборов золоту медаль у категорії «Довільна програма».

928. **Сетун С.** Сучасний джаз від Jam Bubble Band / Сергій Сетун ; [інтерв'ю вів] І. Гільов // Деснян. правда. – 2017. – 23 лют. – С. 7.

Лідер та засновник чернігівського гурту Jam Bubble band про творчість колективу.

929. **Сидоренко Т.** Музикою Ніжин бринить / Тетяна Сидоренко // Україна молода. – 2017. – 4 квіт. – С. 13.

Творчий вечір композитора М. Скорика у м. Ніжині.

930. **Сукач М.** Висока музика в часи випробувань / Микола Сукач ; [розмовляла] Т. Поліщук // День. – 2017. – 17/18 берез. – С. 23 ; Деснян. правда. – 2017. – 23 берез. – С. 5.

Художній керівник та головний диригент Акад. симфонічного оркестру «Філармонія» Чернігівського обл. філармонійного центру фестивалів та концертних програм, засл. діяч мистецтв України про новинки XVII Міжнародного фестивалю класичної музики «Сіверські музичні вечори» та творче життя оркестру.

931. **Чепурний В.** Браво, Інгрід Фудзіко! / Василь Чепурний // Голос України. – 2017. – 4 листоп. – С. 8.

Концерт японської піаністки І. Фудзіко у Чернігівському обл. філармонійному центрі фестивалів і концертних програм. У рамках Року Японії в Україні.

932. **Чепурний В.** Подарунок на перспективу і розвиток / Василь Чепурний // Голос України. – 2017. – 10 жовт. – С. 9.

Святкові заходи з нагоди 15-річчя від часу створення Академічного ансамблю пісні і танцю «Сіверські клейноди» у Чернігівському обл. філармонійному центрі фестивалів та концертних програм.

933. **Шеремет В.** «Я – за бельканто» і... найгарніших українських дівчат! / Валерія Шеремет // Деснянка. – 2017. – 3 серп. – С. 8.

Розповідь про Чернігівський аматорський хор ветеранів війни і праці, створений у 1960 р., та його керівника М. Красножона.

2018

934. **Башта Г.** Віщий Боян заспівав на землях древнього Новгород-Сіверського / Галина Башта // Культура і життя. – 2018. – 20 лип. – С. 13.

Концерт кобзаря Т. Силенка у м. Новгороді-Сіверському.

935. **Васюта О.** Мистецький простір Чернігівського обласного філармонійного центру [фестивалів та концертних програм] / Олег Васюта // Музика. – 2018. – № 3. – С. 28–33.

936. **Єлісеєва М.** Зустрічайте «Сіверські музичні вечори» / Марта Єлісеєва // Чернігів. відом. – 2018. – 8 трав. – С. 15.

Вісімнадцятий фестиваль класичної музики в Чернігові.

937. **Лобановська В.** Побували у Парижі – і до щедрої вечері! / Віра Лобановська // Деснян. правда. – 2018. – 18 січ. – С. 8.

Мюзикл «Вікенд у Парижі» на сцені Чернігівського обл. філармонійного центру фестивалів та концертних програм. Режисер-постановник – Д. Обсдніков.

938. **Ляшенко Т. В.** Організація музичної культури Чернігівщини на початку ХХ століття / Т. Ляшенко // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2018. – Вип. 93. – С. 298–305.

939. **Смаль В.** Танцювальний колектив Яблунівської школи-інтернату [Прилуцького р-ну] здобув перемогу на фестивалі в Туреччині. Можливість стати учасниками міжнародного дійства подарувало ТОВ «Наташа-Агро» / Валентина Смаль // Гарт. – 2018. – 12 лип. – С. 10.

940. **Фещенко Є.** Ренесанс Незалежності / Євдокія Фещенко // Україна молода. – 2018. – 22 серп. – С. 12.

Зокрема, про благодійний концерт «Батурин. Ренесанс Незалежності» за участі Р. Лижичко та ін. українських зірок у супроводі симфонічного оркестру «Київська камерата» у м. Батурині.

941. **Філармонія** [в Чернігові] відкрила 75-й сезон // Світ-інфо. – 2018. – 20 верес. – С. 3.

942. **Фтомова І.** Голубі озера – як «острів свободи»... / Інеса Фтомова ; фот. В. Кошмала // Деснян. правда. – 2018. – 2 лип. – С. 8.

Бардівський фестиваль на Голубих озерах.

943. **Хамрак М.** Гетьманська військова музика [в Батурині] / Марина Хамрак // Світ-інфо. – 2018. – 1 листоп. – С. 13.

944. **Хор** імені Бортнянського [з Чернігова здобув Всеукр. премію імені М. Леонтовича за визначні заслуги в розвитку муз. і хорового мистецтва] // Світ-інфо. – 2018. – 20 груд. – С. 3.

945. **Чепурний В.** Американські бандуристи почали турне з козацької церкви / Василь Чепурний // Голос України. – 2018. – 24 жовт. – С. 6.

Про концерт у м. Чернігові Української капели бандуристів ім. Т. Шевченка з Північної Америки.

946. **Чепурний В.** Кобзар заспівав у Ізмаїлі / Василь Чепурний // Голос України. – 2018. – 4 лип. – С. 6.

Про виступи кобзаря В. Нечепи.

947. **Чепурний В.** Концерт вражав виконавською майстерністю / Василь Чепурний // Голос України. – 2018. – 7 черв. – С. 7.

Концерт, присвячений пам'яті диригента, хормейстера, заслуженого діяча мистецтв України Л. Боднарука (1938–2009) у Чернігівському обл. філармонійному центрі фестивалів та концертних програм.

948. **Чепурний В.** Піаніст-рекордсмен дав концерт у Чернігові / Василь Чепурний // Голос України. – 2018. – 15 груд. – С. 61.

Про міжнародне турне канадського піаніста українського походження Л. Мельника, зокрема концерт у Чернігівському обл. філармонійному центрі фестивалів та концертних програм.

949. **Чепурний В.** Поспівали у Ланьчжоу / Василь Чепурний // Голос України. – 2018. – 18 лип. – С. 7.

Про участь фольклорно-етнічного гурту «Калита» та інструментального гурту «Фортісімо» Чернігівського міського Палацу культури у Тижні культури та мистецтва у м. Ланьчжоу (КНР).

950. **Чепурний В.** У Чорнобилі актори заговорили англійською / Василь Чепурний // Голос України. – 2018. – 3 січ. – С. 6.

Про хід передріздвяного концерту артистів Чернігівського обл. філармонійного центру фестивалів та концертних програм перед працівниками підприємства NOVARKA на Чорнобильській АЕС.

951. **Чепурний В.** Хор наспівав на премію / Василь Чепурний // Голос України. – 2018. – 15 груд. – С. 6.

Про присудження Всеукраїнської премії ім. М. Леонтовича в галузі музичного і хорового мистецтва Чернігівському акад. камерному хору ім. Д. Бортнянського.

952. **Чепурний В.** Швейцарський хор вразив чернігівців / Василь Чепурний // Голос України. – 2018. – 25 жовт. – С. 5.

Концерт «Герої» Базельського чоловічого хору (Швейцарія) у Чернігівському обл. філармонійному центрі фестивалів і концертних програм.

2019

953. **Адруг В.** Невтомний баяніст на сцені з п'яти років / Віталій Адруг // Деснянка. – 2019. – 17 жовт. – С. 1, 9.

У Чернігівському міському палаці культури звітував Народний аматорський хор ветеранів війни та праці під керівництвом М. Красножона, який одночасно з цим святкував на сцені своє 65-річчя.

954. **Артисти** центру в проєкті «Німці в Україні: історія та культура» // Світ-інфо. – 2019. – 18 квіт. – С. 3.

Перебування співака Чернігівського філармонійного центру, засл. артиста України С. Сулімовського та концертмейстера, засл. працівника культури України С. Пилипенко у Дюссельдорфі, де вони разом з вокальним ансамблем «Sonnenstrahl» взяли участь у презентації виставки «Німці в Україні. Історія і культура».

955. **Васюга О. П.** Музична культура Чернігівщини ХХ – початку ХХІ століть (композиторська творчість та

виконавство) : монографія / Олег Васюта ; Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв, Нац. ун-т «Чернігівський колегіум» ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів : Десна Поліграф, 2019. – 383 с. : портр.

956. **Галета Л.** Як на долоні / Лариса Галета // Деснянка. – 2019. – 6 черв. – С. 8.

Народний танцювальний колектив «Слов'яни» при Чернігівському міському палаці культури.

957. **Єлісєєва М.** Всеукраїнський музичний конкурс імені Левка Ревуцького [в Чернігові] відкриває нові імена / Марта Єлісєєва // Чернігів. відом. – 2019. – 27 берез. – С. 15.

958. **Заворотна К.** Народний художній колектив – оркестр народних інструментів [Чернігів. обл. палацу дітей та юнацтва] відсвяткував 50-річчя / Катерина Заворотна // Деснян. правда. – 2019. – 30 трав. – С. 5.

959. **Кавунник О.** Пісня як джерело творчості / Олена Кавунник // Музика. – 2019. – № 1–2. – С. 56–57.

Творчий портрет співачки, педагога, засновниці Дитячого театру естрадної пісні «Vivat» Ніжинського будинку дітей та юнацтва Н. Крутько.

960. **Онищенко Н.** Опера удача Ніжинського вишу / Надія Онищенко // Слово Просвіти. – 2019. – 27 черв. – 3 лип. – С. 7.

Опера «Запорожець за Дунаєм» С. Гулака-Артемівського у виконанні викладачів і студентів факультету культури і мистецтв Ніжинського державного університету ім. М. Гоголя у рамках проєкту «Вокальні традиції Ніжинської вищої школи». Режисер-постановник – старший викладач кафедри вокально-хорової майстерності А. Хоменко, концертмейстер – Г. Брюзгіна.

961. **Павленко Д.** «Tenors BEL' CANTO» [квартет] зі Львова та чернігівський оркестр «Філармонія» [виступили в тандемі з нагоди Дня Чернігова] / Дмитро Павленко // Деснян. правда. – 2019. – 26 верес. – С. 4.

962. **Пономаревський С. Б.** Народна пісня Чернігівського Полісся: жанрово-тематичний і поетичний дискурс : монографія / С. Пономаревський ; Упр. освіти і науки Чернігів. ОДА, Чернігів. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти ім. К. Д. Ушинського. – Чернігів : [б. в.], 2019. – 251 с. : іл.

963. **50-річчя** народного танцювального ансамблю «Дружба» [з Чернігова] // Світ-інфо. – 2019. – 21 берез. – С. 3.

964. «**Сіверські** клейноди» на «Космополіс – 2019» // Світ-інфо. – 2019. – 1 серп. – С. 3.

Ансамбль пісні і танцю «Сіверські клейноди» Чернігівського обл. філармонійного центру вперше представляє Україну на етнофестивалі «Космополіс» у стародавньому грецькому місті Кавала.

965. **Хор** ім. Бортнянського: у Великий піст – про вічне : [концерт духовних піснеспівів у Чернігівському Борисоглібському соборі] // Світ-інфо. – 2019. – 2 трав. – С. 3.

966. **Чепурний В.** Оркестр почують в Іспанії та Португалії / Василь Чепурний // Голос України. – 2019. – 18 груд. – С. 6.

Про гастролі Академ. симфонічного оркестру «Філармонія» Чернігівського обл. філармонійного центру фестивалів та концертних програм у м. Барселоні (Іспанія).

967. **Чернігівщина** співає [на IV відкритому молодіжному фестивалі «SUMMER FEST» у Городні] // Отчий поріг. – 2019. – № 8 (серп.). – С. 14.

2020

968. **Борщ М.** Десять років утвердження! / Микола Борщ // Отчий поріг. – 2020. – № 5 (трав.). – С. 10–11.

Десятиріччя відсвяткувала капела бандуристів ім. О. Вересая Чернігівського філармонійного центру фестивалів та концертних програм.

969. **Гайдук С.** Свобода, музика і творча пісенна атмосфера фестивалю на Голубих озерах / Сергій Гайдук // Деснянка. – 2020. – 16 лип. – С. 8.

IX Міжнар. фестиваль авторської пісні та свято «Івана Купала» відбулися на території екокомплексу «Голубі озера» в с. Олешня Ріпкинського (нині Чернігів.) р-ну.

970. **Горlach Л.** В ритмі любові [діє Ніжин. дитяча хореограф. школа, єдина на Чернігівщині, яка відзначила свій 40-й ювілей] / Леонід Горlach // Отчий поріг. – 2020. – № 3 (берез.). – С. 4.

971. **Духовий оркестр** – у «XVIII Європараді духових оркестрів у Центрі Європи» // Світ-інфо. – 2020. – 16 лип. – С. 2.

Духовий оркестр Чернігівського обл. філармонійного центру фестивалів і концертних програм узяв участь у фестивалі, що відбувся у польському місті Суховоля Підляського воєводства.

972. **Нагороджено** перших лауреатів премії ім. Г. Верьовки // Світ-інфо. – 2020. – 15 жовт. – С. 2.

Акад. народний хор Чернігівського обл. філармонійного центру фестивалів і концертних програм, зразковий дитячий художній колектив – театр танцю «Слов'яни» міського Палацу культури, кандидат мистецтвознавства, професор Нац. ун-ту «Чернігівський колегіум» О. Васюта стали першими лауреатами обл. премії імені Г. Верьовки.

973. **Обласний** філармонійний центр [у Чернігові представив оновлену програму «Йоганн Штраус та інші», концерт до Дня Тетяни, «Сіверські клейноди» привітали з Днем Соборності мешканців Прикарпаття] // Світ-інфо. – 2020. – 6 лют. – С. 3.

974. **Пархоменко Л.** «Усе залежить від нашого серця!» / Людмила Пархоменко // Деснян. правда. – 2020. – 9 лип. – С. 9.

Про концерт у Ніжині зірки фольк-року Олега Скрипки та гурту Ле-Гранд оркестра.

975. **Славіна В.** Десятиліття творчості [«Капели бандуристів імені О. Вересая» Чернігів. обл. філармонійного центру фестивалів і концертних програм] / Вікторія Славіна // Гарт. – 2020. – 23 січ. – С. 8.

976. **Чепурний В.** Різдвяні мелодії для покупців / Василь Чепурний // *Голос України*. – 2020. – 10 січ. – С. 7.

Художні колективи Чернігівського обл. філармонійного центру вітали зі святом Різдва Христового покупців ТЦ «Голівуд» на його сценічному майданчику.

977. **Чепурний В.** Філармонія причепуриться / Василь Чепурний // *Голос України*. – 2020. – 18 січ. – С. 7.

Обласний філармонійний центр одержав 1 млн грн з обласного бюджету на ремонтні роботи будівлі.

978. **Чепурний В.** «Хто би розбив у серці в мене лід, якщо б не ти, любимий мій народ?» / Василь Чепурний // *Голос України*. – 2020. – 19 трав. – С. 9.

Про мистецький проєкт, підготовлений артистами Чернігівського обл. філармонійного центру фестивалів та концертних програм до річниці депортації кримсько-татарського народу із рідної землі.

2021

979. **«Назад у кохання-2»** – до Дня всіх закоханих // *Світінфо*. – 2021. – 18 лют. – С. 3.

Прем'єра мюзиклу «Назад у кохання-2» на сцені Чернігівського обласного філармонійного центру фестивалів та концертних програм.

980. **Олексієнко М. В.** Хор «Десна» – на хвилях музики, таланту і натхнення / М. В. Олексієнко ; [спілкувалась] Людмила Пархоменко // *Деснян. правда*. – 2021. – 12 листоп. – С. 8.

Інтерв'ю з керівником аматорського хору «Десна», заслуж. працівником культури України Миколою Васильовичем Олексієнком.

981. **Пархоменко Л.** Петро Чорний і Свято Душі / Людмила Пархоменко // *Деснян. правда*. – 2021. – 20 трав. – С. 8.

Про концерт Петра Чорного в супроводі гурту «Black'n'Soul», який відбувся 14 травня в Чернігівському міському палаці культури.

982. **Проект** Капели бандуристів до свята Незалежності // Світ-інфо. – 2021. – 2 верес. – С. 3.

Проект «Незалежно ні від кого, будьмо незалежні!» представили артисти Капели бандуристів ім. О. Вересая Чернігівського обласного філармонійного центру.

983. **«Сіверські** клейноди» – до 207-ї річниці від дня народження Тараса Шевченка : [на сцені Чернігівського філармонійного центру] // Світ-інфо. – 2021. – 18 берез. – С. 3.

984. **Філармонійний** центр – на честь Дня Європи // Світ-інфо. – 2021. – 20 трав. – С. 3.

Артисти філармонійного центру представили проєкт «Музичною Європою, vol.1».

985. **Чепурний В.** Вийшли на сцену після карантинної перерви [творчі колективи Чернігівського обл. філармонійного центру] / Василь Чепурний // Голос України. – 2021. – 9 черв. – С. 11.

ПЕРСОНАЛІ

2017

986. **Богданов І.** Грані таланту / Іван Богданов ; спілкувалася Г. Дуб // Музика. – 2017. – № 2. – С. 16–19.

Головний диригент і худож. керівник Акад. камерного хору ім. Д. Бортнянського, голова Чернігівської обл. хорової асоціації ім. М. Леонтовича про творчу діяльність, плани на майбутнє, особливості професії диригента.

987. **Божок С.** Воjjour, рідна Чернігівщино! / Сніжана Божок // Чернігівщина. – 2017. – 19 січ. – С. 8.

Уродженка Бобровиці, співачка С. Власюк продовжує свою муз. освіту у консерваторії м. Епіналь (Франція). Навчалася у Чернігівському муз. училищі імені Л. Ревуцького.

988. **Гаврик В.** Магія Щедрого вечора / Вікторія Гаврик // Деснян. правда. – 2017. – 13 січ. – С. 1, 2.

Нарис про О. Коцур – головного хормейстера обл. метод. центру навч. закладів культури і мистецтва, художнього

керівника тріо «Калита» (м. Чернігів) та ансамблю «Горлиця». (с. Шестовиця Чернігівського р-ну). Розшифрувала, записала тексти і ноти близько 180 нар. пісень.

989. **Гайдук С.** Анатолій Ткачук – лауреат премії імені Хмельницького / Сергій Гайдук // Деснянка. – 2017. – 14 груд. – С. 4.

А. Ткачук – заслуж. діяч мистецтв України, худож. керівник та головний диригент духового оркестру Чернігівського обл. філармонійного центру фестивалів та концертних програм. Премію отримав у номінації «Музичні твори військової тематики».

990. **Гайдук С.** Марина Гончаренко: «Якщо є улюблена справа, то це – на все життя» / Сергій Гайдук // Деснянка. – 2017. – 9 берез. – С. 8.

Діалог з нар. артисткою України, солісткою Військ.-муз. центру Сухопутних військ Збройних сил України, завідувачкою відділу естрадного співу Чернігівського муз. училища ім. Л. Ревуцького. (З вересня 2017 р. – муз. коледж ім. Л. Ревуцького).

991. **Гайдук С.** Ректор, учений і педагог / Сергій Гайдук // Деснянка. – 2017. – 5 січ. – С. 2, 4.

В. І. Рожок (1946–2020) – ректор Нац. муз. академії України імені П. І. Чайковського, доктор мистецтвознавства, професор, чл.-кор. Нац. академії мистецтв, нар. артист України, диригент, уродженець с. Хороше Озеро (Борзнянщина).

992. **Галета Л.** Бугай – для «ОНУКИ», єдина у світі електробандура, або Останній учень Шльончика / Лариса Галета // Деснянка. – 2017. – 29 черв. – С. 1, 4.

Нарис про О. Бешуна – унікального майстра муз. інструментів з Чернігова. Учень О. М. Шльончика – відомого по всій країні творця скрипок, сопілок, бандур тощо. Випускник Чернігів. муз. училища імені Л. Ревуцького. Виготовляє

бандури з верби, сопілки – з бузку й абрикоса. Уродженець с. Шестовиця Чернігів. р-ну.

993. **Галета Л.** Мелодія... дерев'яного чемоданчика / Лариса Галета // Деснянка. – 2017. – 14 верес. – С. 1, 8.

Нарис про В. Журавля з с. Стольне (Менщина), який увійшов до золоті десяти гармоністів України.

994. **Гальченко Я.** Школа філармонії : [розмова із С. Тербуном – худож. керівником Чернігівського обл. філармонійного центру фестивалів та концертних програм, який є новітнім модусом муз.-виконавської та концертно-просвітньої діяльності] / Яків Гальченко // Отчий поріг. – 2017. – № 2 (лют.). – С. 14.

995. **Гільов І.** А Горленко співає, наче горлиця... / Ігор Гільов // Деснян. правда. – 2017. – 17 серп. – С. 7.

Авторський акустичний концерт чернігівського композитора В. Горленка, що відбувся у музеї-заповіднику М. Коцюбинського.

996. **Гільов І.** З гармошкою в руках, гармонією в серці та «Гармонікою» – по світу / Ігор Гільов // Деснян. правда. – 2017. – 13 лип. – С. 8.

Діалог з В. М. Кожаном – викладачем Чернігівського муз. училища ім. Л. Ревуцького, заслуж. артистом України, керівником ансамблю нар. музики «Гармоніка».

997. **Дзюба С.** На білому коні – до олімпу української естради / Сергій Дзюба // Культура і життя. – 2017. – 29 верес. – С. 16 ; Деснян. правда. – 2017. – 7 верес. – С. 7.

Творчий портрет співачки, худож. керівника БК с. Красносільське (Борзняниця), солістки гурту «Смоляни» О. Євченко.

998. **Єжель Ю.** «Ой з-за гори із-за кручі...» / Юрій Єжель // Україна молода. – 2017. – 26 квіт. – С. 12.

Творчий портрет бандуриста І. Ричка.

999. **Кульбака О.** До історії перших українських звукозаписів / Олександр Кульбака // Сіверян. літопис. – 2017. – № 5. – С. 84–87.

Розповідається про перші відомі записи у виконанні укр. артистки – П. М. Гаврильцевої, дружини П. П. Катеринича (1856–1916) – юриста, засновника Бобровицького цукрового заводу, мецената, уродженця Бобровиці.

1000. **Маринчик С.** І звук бандур, і спів сердець : [до 80-річчя нар. артистки України, бандуристки В. Ф. Пархоменко (5.03.1937), уродженки с. Монастирище (Ічнянщина)] // Деснян. правда. – 2017. – 16 берез. – С. 8 ; Отчий поріг. – 2017. – № 3 (берез.). – С. 14.

1001. **Маринчик С.** Творчий ужинок талановитого подружжя / Станіслав Маринчик // Деснян. правда. – 2017. – 6 квіт. – С. 8.

Нарис про М. М. Борца – заслуж. працівника культури України, диригента, одного з творців і керівників Чернігів. капели бандуристів імені О. Вересая та його дружину Р. М. Борц – заслуж. артистку України, керівника капели бандуристів імені О. Вересая обл. філармонійного центру фестивалів та концертних програм.

1002. **Пархоменко Л.** Музична ріка життя / Людмила Пархоменко // Деснян. правда. – 2017. – 3 серп. – С. 5.

Нарис про І. М. Демиденка – худож. керівника зразкового оркестру нар. інструментів обл. палацу дітей та юнацтва, відмінника освіти України, володаря почесного знака імені В. Сухомлинського. Уродженець с. Деснянка Чернігів. р-ну.

1003. **Самохіна Н.** «Там я мав видатний успіх, успіх не тільки артистичний, але і національно свідомий...» : (до 175-річчя від дня народження М. В. Лисенка) / Наталія Самохіна // Сіверян. літопис. – 2017. – № 1/2. – С. 250–257.

Концертна діяльність композитора у Чернігові. Творчі та дружні взаємовідносини з письменниками та громад. діячами міста кінця ХІХ – початку ХХ ст.

2018

1004. **Бобир О.** Доньки-матері / Олександр Бобир // Літ. Чернігів. – 2018. – № 2. – С. 181–182.

Чернігівська композиторка Ю. Грицун, доктор філософії в галузі мистецтвознавства, доцент Нац. ун-ту «Чернігівський колегіум» ім. Т. Шевченка.

1005. **Гільов І.** «І наша муза – Ангеліна...» / Ігор Гільов // Деснян. правда. – 2018. – 26 лип. – С. 5.

А. О. Стрига – засновниця сучасного баянного руху на Чернігівщині, викладач-методист Чернігівського муз. коледжу ім. Л. Ревуцького. Нагороджена орденом княгині Ольги III ст., заслуж. працівник культури України.

1006. **Дзюба С.** «Уся наша родина живе в любові та злагоді!» / Сергій Дзюба // Деснян. правда. – 2018. – 15 лют. – С. 5.

Нарис про дует авторської пісні сестер-близнят Інни і Тетяни Чабан.

1007. **Єлісеєва М.** Дмитро Обедніков : Сьогодні глядача необхідно дивувати / Марта Єлісеєва // Чернігів. відом. – 2018. – 8 трав. – С. 15.

Д. Обедніков – головний режисер обл. філармонійного центру фестивалів та концертних програм.

1008. **Єлісеєва М.** Щаслива жінка Інна Василенко – [актриса Чернігівського філармонійного центру фестивалів та концертних програм] / Марта Єлісеєва // Чернігів. відом. – 2018. – 7 берез. – С. 14.

1009. **Лисенко І. М.** Співаки України : енцикл. вид. Т. 2 / Іван Лисенко. – Житомир : Рута, 2018. – 252, [3] с.

С. 11, 71, 81, 82, 95, 110, 134, 138, 150–152, 191, 224, 239, 249 : Співаки Чернігівщини.

1010. **Микола Борщ:** «Дороги іншої не треба...» // Світ-інфо. – 2018. – 20 груд. – С. 3.

55-річчя творчої діяльності відзначив на сцені Чернігівського філармонійного центру М. М. Борщ – заслуж. працівник культури України, головний хормейстер капели бандуристів ім. О. Вересая, викладач Чернігівського муз. коледжу, лауреат обл. премії імені Г. Верьовки. Народився в с. Заудайка (Ічняниця).

1011. **Прищепя О.** На в'їзді в Березне [Менщина] урочисто відкрили стелу видатному землякові [композитору] Григорію Верьовці / Олексій Прищепя // Деснян. правда. – 2018. – 18 жовт. – С. 9.

1012. **Топська Н.** Максим Березовський / Н. Топська. – Київ : Книжкова База «Альфа», 2018. – 63 с. : іл. – (Золота доба укр. музики).

М. С. Березовський (1745–1777) – укр. композитор, диригент, співак, класик європейської музики, уродженець Глухова Чернігівської губ. (тепер Сумської обл.). Рання фатальна загибель композитора слугувала приводом для різноманітних домислів, і тому біографія його вміщує безліч нерозгаданих таємниць.

1013. **Чабан Т.** Викупані в оваціях / Тетяна Чабан ; [розмовляв] С. Дзюба // Деснян. правда. – 2018. – 20 верес. – С. 5.

Співачка, одна із сестер Чабан, про творчість дуету та особисте життя, ювілейний вечір у м. Чернігові.

1014. **Щербонос В. П.** Bravo, маестро! : худож.-докум. повість – діалог plus / Василь Щербонос. – Чернігів : Десна, 2018. – 239 с. : іл., фот.

Кн. присвячена муз. педагогу з Чернігова Ю. П. Карпенку.

2019

1015. **Бельман С.** Життя, віддане пісні : (концерт пам'яті С. М. Рудницького) [співака, актора, багаторічного соліста чоловічого хору Чернігів. єврейської общини] / Семен Бельман // Тхия. – 2019. – 11 нояб. – С. 2–3.

1016. **Божок С.** Великі перемоги маленької співачки / Сніжана Божок // Чернігівщина. – 2019. – 12 груд. – С. 6.

А. Іванець з Козельця отримала гран-прі Міжнар. багатожанрового фестивалю-конкурсу «Zirka» «EuroStar-2019» у Будапешті та Відні.

1017. **Володимир Рожок.** Багатогранність... / Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського. – Київ : [б. в.], [2019]. – 21 с. : кольор. іл., нот.

В. І. Рожок (1946–2020) – укр. хоровий диригент, науковець, доктор мистецтвознавства, професор, народний артист України. Народився в с. Хороше Озеро (Борзнянщина).

1018. **Галета Л.** Ніщо й ніхто не зміг примусити Корнієвського відректися від ремесла і гри на бандурі / Лариса Галета // Деснянка. – 2019. – 21 берез. – С. 1, 9.

О. С. Корнієвський (1888–1989) – укр. бандурист. Народився в с. Данилівка Менського (нині Чернігівського) р-ну. Учасник Першої світової війни. У 1937 р. був репресований. Реабілітований у 1959 р. Проживав і помер у Корюківці.

1019. **Горобець С.** Був засланий тільки за те, що робив бандури / Сергій Горобець // Голос України. – 2019. – 21 берез. – С. 9.

Творчий шлях бандуриста, майстра з виготовлення музичних інструментів О. Корнієвського, вшанування пам'яті митця у м. Корюківці.

1020. **Дем'янчук Г.** «Для піаніста головне – любов до музики, нестримна працелюбність та наполегливість» / Геннадій Дем'янчук ; інтерв'ю підгот. С. Гайдук // Деснянка. – 2019. – 19 верес. – С. 3, 8.

Г. Дем'янчук – укр. піаніст, заслуж. артист України, уродженець Чернігова. Поєднує концертну діяльність з викладанням у Чернігівському муз. коледжі імені Л. Ревуцького і Нац. музичній академії України.

1021. **Дзюба С.** Народився барабанщиком! / Сергій Дзюба // Чернігівщина. – 2019. – 24 жовт. – С. 9.

Музикант і педагог, засновник чернігівського дитячого ансамблю «Поліські дзвіночки» Ю. П. Карпенко відсвяткував 70-ліття та 55 років творчої діяльності.

1022. **Єлісеєва М.** Гран-прі в музичному конкурсі [Євгена Станковича в Києві] отримала Христина Пухальська [учениця Чернігівської муз. школи № 2 ім. Є. Богословського] / Марта Єлісеєва // Чернігів. відом. – 2019. – 10 квіт. – С. 15.

1023. **Єлісеєва М.** Олександр Шльончик – майстер золоті руки / Марта Єлісеєва // Чернігів. відом. – 2019. – 18 верес. – С. 14.

Передпрем'єрний показ док. фільму про відомого майстра муз. інструментів О. М. Шльончика (1921–2008). Фільм створений суспільним мовником «UA: Чернігів».

1024. **Єлісеєва М.** Ярослав Бих – талант, що має крила / Марта Єлісеєва // Чернігів. відом. – 2019. – 2 січ. – С. 14.

Бесіда з Я. Бихом – молодим піаністом обл. філармонійного центру фестивалів та концертних програм, який має свій стиль, виконавську майстерність, особливу манеру гри.

1025. **Закревська Д.** Пісня носівчанина стала «Шлягером року» / Дарина Закревська // Гарт. – 2019. – 31 січ. – С. 16.

Серед лауреатів премії «Шлягер року» – пісня «Біль мене» на слова В. Броварця з Носівки.

1026. **Кузик В.** Рукописи не горять: віднайдено першооснову Симфонії № 2 Левка Ревуцького / Валентина Кузик // Музика. – 2019. – № 5/6. – С. 13–16 : фот.

Л. М. Ревуцький (1889–1977) – укр. композитор, педагог, доктор мистецтвознавства. Народився в с. Іржавець (Ічнянщина).

1027. **Мицик Ю. А.** Кілька архівних документів до історії сім'ї композитора Дмитра Бортнянського [1751–1825] / Юрій Мицик // Сіверщина в історії України. – Глухів ; Київ, 2019. – Вип. 12. – С. 175–178.

Народився в Глухові Чернігівської губ. (тепер Сумської обл.).

1028. **Пилипчук О.** Хай ім'я твоє вічно святиться! / Ольга Пилипчук // Чернігівщина. – 2019. – 11 лип. – С. 10.

Пам'яті заслуж. артиста України, соліста обл. філармонії М. Д. Юськова (1949–2015).

1029. **Постать** Левка Ревуцького в історико-культурному контексті часу : зб. наук. робіт учасників II Всеукр. наук.-теорет. конф. / [Бадалов О. П. та ін.]. – Чернігів : Голець В. В., 2019. – 190 с.

1030. **Прищепя О.** Залізничників [Чернігова] вітав сам Павло Зібров [і дав інтерв'ю газеті «Гарт»] / Олексій Прищепя // Гарт. – 2019. – 7 листоп. – С. 9.

1031. **Соломаха О.** Книга Миколи Сукача про Сергія Борткевича // Світ-інфо. – 2019. – 21 берез. – С. 3.

Заслуж. діяч мистецтв України, худож. керівник та головний диригент академ. симфонічного оркестру «Філармонія» М. Сукач представив свою книгу «Сергій Борткевич: партитура життя», присвяч. незаслужено забутому укр. композитору.

1032. **Суховерський В.** «Я – щаслива людина!» / Володимир Суховерський ; розмовляв С. Гайдук // Деснянка. – 2019. – 6 черв. – С. 1, 9.

В. Суховерський – заслуж. діяч мистецтв України, директор Чернігівського муз. коледжу ім. Л. Ревуцького з нагоди його 60-річчя від дня народження.

1033. **Чернігівському** диригенту [симфонічного оркестру «Філармонія» А. Шевчуковському] присвоєно високе звання [«Заслужений артист України»] // Деснянка. – 2019. – 12 груд. – С. 9.

2020

1034. **Гайдук С.** Музична родина Дем'янчуків підкорила Сінгапур / Сергій Гайдук // Деснянка. – 2020. – 6 лют. – С. 4, 9.

Один із кращих піаністів України Г. Дем'янчук, лауреат багатьох міжнар. конкурсів, педагог Чернігів. муз. коледжу імені Л. Ревуцького, повернувся з Сінгапура, де був членом журі III міжнар. фортепіанного конкурсу, а також провів декілька майстер-класів і виступив із сольним концертом.

1035. **Гайдук С.** Унікальний талант Раїси Борщ / Сергій Гайдук // Деснянка. – 2020. – 26 листоп. – С. 1, 8.

Бесіда з Р. Борщ – заслуж. артисткою України, лауреатом багатьох престижних премій, худож. керівником капели бандуристів імені О. Вересая обл. філармонійного центру фестивалів та концертних програм. Народилася в с. Атюша Коронського (нині Новгород-Сіверського) р-ну.

1036. **Іванченко О.** Катя Павленко з «Go-A» народилася в Ніжині / Ольга Іванченко // Гарт. – 2020. – 20 лют. – С. 16.

Цей гурт у першому півфіналі нац. відбору на «Євробачення-2020» потрапив до трійки переможців.

1037. **Ігорю** Євдокименку присвоєно почесне звання «Заслужений артист України» // Деснянка. – 2020. – 30 січ. – С. 2.

Соліст Нац. опери України, уродженець Куликівки.

1038. **Калініна** (Корнієвська) Т. Спогади про батька / Тетяна Калініна (Корнієвська) // Деснянка. – 2020. – 19 листоп. – С. 4.

Онука відомого музичного майстра О. С. Корнієвського розповідає про його сина, О. О. Корнієвського.

1039. **Перші** лауреати премії імені Левка Ревуцького // Деснянка. – 2020. – 12 берез. – С. 9.

Цього року Чернігівська облрада заснувала обл. премію імені Л. Ревуцького. Першими лауреатами стали Л. Осадча – директор Іржавецького музею-садиби Ревуцького та М. Демиденко – викладачка Чернігівського муз. коледжу.

1040. **Рой С.** Педагогічна діяльність М. Ф. Бровченко: на матеріалах колекції родини Бровченко / Світлана Бровченко // Ніжинська старовина : зб. наук. пр. – Ніжин ; Київ, 2020. – Вип. 28. – С. 163–172.

М. Ф. Бровченко (1919–2009) – заслуж. артистка України. Народилася в Ніжині. На основі матеріалів колекційного опису зроблено спробу відстежити основні етапи пед. діяльності співачки від простого вчителя до фундатора Ніжинської вокальної школи.

1041. **Самохіна Н.** Сергій Тарновський: музикант двох континентів / Наталія Самохіна // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2020. – Вип. 21. – С. 119–125.

С. В. Тарновський (1883–1976) – педагог, один із фундаторів Київської школи піаністів. Його дід А. П. Тарновський –

двоюрідний брат В. В. Тарновського-старшого. Помер С. В. Тарновський у Лос-Анджелесі (США). Залишив по собі пам'ять як відомий укр. і амер. піаніст.

1042. **Ткачук А.** «Мої марші грають усі духові оркестри України» / Анатолій Ткачук ; спілкувався С. Гайдук / Анатолій Ткачук // Деснянка. – 2020. – 20 серп. – С. 1, 3.

А. Ткачук (24.08.1950) – заслужений діяч мистецтв України, худож. керівник і головний диригент обл. філармонійного центру.

2021

1043. **Яскравий** зірковий шлях Алли Гаркуши : [інтерв'ю з артисткою-вокалісткою Чернігівського палацу культури Аллою Гаркушею / спілкувалася Поліна Могінська] // Деснян. правда. – 2021. – 11 лют. – С. 9, 16.

ТЕАТРАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО

2017

1044. **Вонг Д.** Вистава «Вій» як міф сучасності [на сцені Чернігівського облмуздрамтеатру ім. Т. Г. Шевченка за п'єсою Н. Ворожбит у постановці А. Бакірова] / Діна Вонг // Чернігів. відом. – 2017. – 28 черв. – С. 15.

1045. **Вонг Д.** Чернігівські глядачі відвідали «Мрій-Дім» [Всеукр. фестиваль театр. мистецтва, започаткований у Прилуках] / Діна Вонг // Чернігів. відом. – 2017. – 14 черв. – С. 15.

1046. **Гаврик В.** Маленький простір – великі ідеї : [до 40-річчя обл. театру ляльок ім. О. Довженка] / Вікторія Гаврик // Деснян. правда. – 2017. – 9 лют. – С. 1.

1047. **Гільов І.** Наші лялькарі знову з нагородами, або Дипломи «Гамлет-машини» / Ігор Гільов // Деснян. правда. – 2017. – 2 листоп. – С. 7.

На престижному X міжнар. фестивалі театрів ляльок «Подільська лялька» у Вінниці Чернігівський обл. театр ляльок ім. О. Довженка завоював кілька нагород за виставу-трагіфарс для дорослих «Гамлет-машина».

1048. **Дейнека К.** Культурно-просвітницька діяльність ніжинських театрів першої третини ХІХ ст. / Катерина Дейнека // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2017. – Вип. 88. – С. 203–213.

1049. **Касьянов Г.** Не сотвори собі кумира, або Крихітка Цахес не спить... / Геннадій Касьянов ; розмовляла Л. Пархоменко // Деснян. правда. – 2017. – 7 верес. – С. 5.

Директор, худож. керівник обл. молодіжного театру, заслуж. діяч мистецтв України про постановку вистави «Крихітка Цахес» Я. Стельмаха.

1050. **Липківська А.** Притча про шлях та спокуту / Анна Липківська // День. – 2017. – 21/22 лип. – С. 19.

Прем'єра вистави «Вій» за твором Н. Ворожбит у Чернігівському обл. акад. укр. муз.-драм. театрі ім. Т. Шевченка. Режисер-постановник – А. Бакіров.

1051. **Маджуга Р.** «Ласий ведмідь і Кракатунчик» / Роман Маджуга // Деснян. правда. – 2017. – 9 берез. – С. 7.

Прем'єра вистави «Ласий ведмідь і Кракатунчик» у Чернігів. обл. ляльковому театрі ім. О. Довженка. Режисер-постановник – В. Гольцов.

1052. **Міненко Р.** Артистична «Країна казок» / Раїса Міненко // Деснян. правда. – 2017. – 15 черв. – С. 4.

Чернігів. обл. акад. укр. муз.-драм. театру ім. Т. Шевченка.

1053. **Міненко Р.** Берегиня театрального мистецтва / Раїса Міненко // Деснян. правда. – 2017. – 1 черв. – С. 8.

Про нагородження громадською відзнакою почесним орденом «Берегиня України» режисера-постановника Чернігів. обл. акад. укр. муз.-драм. театру ім. Т. Шевченка В. Тимченко в рамках заключного заходу Міжнародного проєкту «Я – Українка!»

1054. **Міненко Р.** На сцені все, як у житті / Раїса Міненко // Деснянка. – 2017. – 19 жовт. – С. 8.

Прем'єрні вистави «Премудрили» і «Наташа. Хроніка мрії» на відкритті малого сценічного майданчика «Біла сцена».

1055. **Міненко Р.** Одвічний шлях душі... / Раїса Міненко // Деснян. правда. – 2017. – 29 черв. – С. 4.

Прем'єра вистави «Вій. Докудрама» Н. Ворожбит у Чернігівському обл. акад. укр. муз.-драм. театрі ім. Т. Шевченка. Режисер-постановник – А. Бакіров.

1056. **Міненко Р.** Облмуздрамтеатр [імені Т. Г. Шевченка] : про підсумки року та плани на майбутнє / Раїса Міненко // Деснян. правда. – 2017. – 21 груд. – С. 5.

З пресконф. керівництва театру.

1057. **Мойсієнко С.** «Приходьте до нас, ми завжди вам раді!» / Сергій Мойсієнко ; підгот. С. Гайдук // Деснянка. – 2017. – 5 жовт. – С. 9.

Про особливості та прем'єри, які відбудуться під час відкриття 92-го театр. сезону Чернігівського обл. акад. укр. муз.-драм. театру ім. Т. Г. Шевченка розповідає його директор.

1058. **Нагорний О.** Літні маршрути соціального студентського театру [«EX LIBRIS» з Чернігова під керівництвом М. Каранди] / Олександр Нагорний // Чернігівщина. – 2017. – 27 лип. – С. 7.

1059. **Пархоменко Л.** Боги, насправді, не падають... / Людмила Пархоменко // Деснян. правда. – 2017. – 9 берез. – С. 6.

Вистава «Як боги впадуть, то безпечно не буде» С. Дімітрієвича у Чернігівському обл. акад. укр. муз.-драм. театрі ім. Т. Шевченка.

1060. **Пархоменко Л.** Шукайте світло у собі... / Людмила Пархоменко // Деснян. правда. – 2017. – 30 берез. – С. 7.

Прем'єра вистави «Степовий вовк» у Чернігівському обл. молодіжному театрі. Режисер-постановник – заслуж. діяч мистецтв Г. Касьянов.

1061. **Пушкіна А.** Елегантна «чарівність» «Крихітки Цахеса» / Алла Пушкіна // Деснян. правда. – 2017. – 21 верес. – С. 5.

Прем'єра вистави «Крихітка Цахес» у Чернігівському обл. молодіжному театрі. Режисер-постановник – заслуж. діяч мистецтв України Г. Касьянов.

1062. **Сидорова В.** Світло і радість «Дивосаду» / Вікторія Сидорова // Деснян. правда. – 2017. – 23 лют. – С. 12.

Вистави Чернігівського театру реабілітації «Дивосад», котрий існує понад десять років на базі обл. благодійної організації «АРАТТА».

2018

1063. **Бичук М.** «Живе» диво – «театральні інтенсиви» / Микола Бичук ; [інтерв'ю вів] І. Гільов // Деснян. правда. – 2018. – 12 квіт. – С. 5.

Актор обл. молодіжного театру про організацію та проведення майстер-класів з акторської майстерності для людей, які мріють виступати на сцені чи зніматися в кіно.

1064. **Гайдук С.** «Чернігівське відлуння – 3» : [єдиний в Україні Міжнар. театр. фестиваль] / Сергій Гайдук // Деснянка. – 2018. – 31 трав. – С. 2.

З пресконф. А. Бакірова – заслуж. артиста України, художнього керівника обл. акад. укр. муз.-драм. театру імені Т. Г. Шевченка.

1065. **Єлісеєва М.** Міжнародний фестиваль [аматорського театрального мистецтва] «Саніч» набирає обертів / Марта Єлісеєва // Чернігів. відом. – 2018. – 5 груд. – С. 15.

Названий на честь відомого в Чернігові митця і педагога О. Норова.

1066. **Єлісеєва М.** Чернігівські театри на перших сходинках п'єдесталу / Марта Єлісеєва // Чернігів. відом. – 2018. – 5 груд. – С. 15.

Обл. акад. укр. муз.-драм. театр ім. Т. Г. Шевченка та обл. театр ляльок імені О. П. Довженка стали переможцями Першого всеукр. фестивалю-премії «Гра/Gra», заснованого Нац. спілкою театральних діячів України.

1067. **Каранда М.** Феномен гри в становленні ціннісних орієнтирів сучасної молоді : соціокультурний та естетичний аспекти / Марина Каранда // Art museum: минуле і сьогодення : зб. наук. ст. – Чернігів, 2018. – Вип. 2. – С. 195–202.

З досвіду соціального студентського театру «EXLIBRIS».

1068. **Липківська А.** «Балада про Крути» / Анна Липківська // День. – 2018. – 6 лют. – С. 7.

Прем'єра вистави «Балада про Крути» А. Покришніа акад. обл. муз.-драм. театру ім. Т. Г. Шевченка на сцені Нац. акад. драм. театру ім. І. Франка (м. Київ). Режисер-постановник – заслуж. артист України А. Бакіров.

1069. **Липківська А.** Чернігів – театральна столиця 2018 року! / Анна Липківська // День. – 2018. – 28/29 груд. – С. 23.

Про творчі здобутки у 2018 р. чернігівських театрів – обласного акад. укр. муз.-драм. театру ім. Т. Шевченка та лялькового театру ім. О. Довженка.

1070. **Литвин М.** Вія можна не боятися / Марія Литвин // Кіно–Театр. – 2018. – № 4. – С. 6.

«Вій» за п'єсою Н. Ворожбит у Чернігівському обл. акад. укр. муз.-драм. театрі ім. Т. Шевченка. Режисер-постановник – заслуж. артист України А. Бакіров.

1071. **Облмуздрамтеатр** отримав Гран-прі на театральному фестивалі «Схід-Захід» // Чернігів. відом. – 2018. – 2 трав. – С. 15.

1072. **Пархоменко Л.** Ніжне собаче серце і заплутана душа Шарикова... / Людмила Пархоменко // Деснян. правда. – 2018. – 5 квіт. – С. 5.

Враження від вистави «Собаче серце» за твором М. Булгакова в обл. молодіжному театрі. Режисер-постановник – Г. Касьянов. До прем'єри вистави.

1073. **Пархоменко Л.** Прем'єрний «Скапен»... під знаком кохання! / Людмила Пархоменко // Деснян. правда. – 2018. – 18 жовт. – С. 1.

Прем'єра вистави «Скапен» у Чернігівському обл. акад. укр. муз.-драм. театрі ім. Т. Шевченка. Режисер-постановник – заслуж. артист України А. Бакіров.

1074. **Пархоменко Л.** Таємниця усмішки бравого вояка Швейка – на сцені Чернігівського молодіжного театру / Людмила Пархоменко // Деснян. правда. – 2018. – 20 верес. – С. 1, 5.

Вистава «Пригоди бравого вояка Швейка» в обл. молодіжному театрі. Режисер-постановник – Г. Касьянов.

1075. **Пушкіна А.** Такі жіночні «труби й барабани», столичний успіх «Воццека» і – що таке «Клуб 4D» / Алла Пушкіна // Деснян. правда. – 2018. – 1 лют. – С. 7.

Прем'єри на сцені Молодіжного театру в Чернігові.

2019

1076. **Єлісеєва М.** «Легенди міста СНЕ: п'ять причин для натхнення» / Марта Єлісеєва // Чернігів. відом. – 2019. – 30 жовт. – С. 15.

Так називається вистава, якою Чернігівський студентський театр «EX LIBRIS» розпочав свій сьомий театральний сезон.

1077. **Єлісеєва М.** «Театр Хто» готує прем'єру / Марта Єлісеєва // Чернігів. відом. – 2019. – 18 верес. – С. 15.

П'єса «Прийде сіренький вовчок» – перша спільна робота нового проєкту двох талановитих особистостей – київського режисера та продюсера М. Добролюбова та чернігівського режисера-лялькаря А. Шеремка, які вирішили створити свій власний ляльковий «Театр Хто». Прем'єра вистави – на сцені Чернігівського обл. театру ляльок ім. О. Довженка.

1078. **Запорожець Т.** Сосницький театр [з початку ХХ ст. до 1943 року] / Тетяна Запорожець // Світ-інфо. – 2019. – 21 берез. – С. 13.

1079. **Ілленко А.** Театр ляльок [ім. О. Довженка], Іванівська ОТГ [Чернігів. р-ну] та їхня спільна вистава [«Про мурзате Вовченя та чистеньке Лисеня» як партнерський проєкт] / Аня Ілленко // Деснян. правда. – 2019. – 10 жовт. – С. 7.

1080. **Міненко Р.** «Наталка Полтавка» на чернігівській сцені / Раїса Міненко // Деснян. правда. – 2019. – 20 черв. – С. 4.

Прем'єра в Чернігівському обл. акад. укр. муз.-драм. театрі ім. Т. Шевченка. Режисер-постановник – В. Тимченко.

1081. **Нестеренко Л. О.** Роль П. І. Шипенка у відновленні діяльності Прилуцького міського театру імені Тараса Шевченка в роки нацистської окупації (вересень 1941 – вересень 1943 р.) / Лідія Нестеренко // Проблеми гуманітарних наук. Серія: Історія : зб. наук. пр. – Дрогобич, 2019. – Вип. 1/43. – С. 165–179.

1082. **Павленко Д.** Вистава на двох, а на сцені – близько сотні! / Дмитро Павленко // Деснян. правда. – 2019. – 6 черв. – С. 14.

Про прем'єру вистави «Макбет – 17» у виконанні актора обл. молодіжного театру М. Бичука та актриси обл. акад. укр. муз.-драм. театру ім. Т. Шевченка Г. Ярової на сцені міського Палацу культури. Режисер-постановник – Є. Сидоренко.

1083. **Павленко Д.** Яким був 93-й чернігівський театральний сезон і що нас чекає в наступному / Дмитро Павленко // Деснян. правда. – 2019. – 13 черв. – С. 5.

1084. **Пантюк С.** «Пан Перевертас» – знову в Молодіжному / Сергій Пантюк ; розмовляла Л. Пархоменко // Деснян. правда. – 2019. – 14 берез. – С. 8.

Про прем'єру вистави «Пан Перевертас та інші» за віршами С. Пантюка на малій сцені Чернігівського обл. молодіжного театру в межах проекту «Театрліт» (режисер-постановник – О. Биш).

1085. **Пархоменко Л.** До нас приїхав «Пан Перевертас». І не сам... / Людмила Пархоменко // Деснян. правда. – 2019. – 24 січ. – С. 2.

Прем'єра вистави «Пан Перевертас та інші» за творами С. Пантюка на сцені обл. молодіжного театру у рамках проєкту «Театрліт». Режисер-постановник – заслуж. артист України О. Биш.

1086. **Пархоменко Л.** Як художник із художником – розмовляли на сцені Молодіжного / Людмила Пархоменко // Деснян. правда. – 2019. – 4 квіт. – С. 4.

Прем'єра комедії-буф «Поговорімо як художник із художником» в обл. молодіжному театрі. Режисер-постановник – заслуж. артист України О. Биш.

1087. **Посполітак Є.** Новий рік із Молодіжною / Єлизавета Посполітак // Деснян. правда. – 2019. – 10 січ. – С. 5.

Про виставу для дітей «Мрії Лускунчика». Режисер-постановник Ю. Кравчук.

1088. **Пушкіна А.** Молодіжний театр [у Чернігові]. Лінія майбутнього життя : [відкриття нового сезону] / Алла Пушкіна // Деснян. правда. – 2019. – 12 верес. – С. 4.

1089. **Пушкіна А.** Касьянов. Людина, яка створила театр / Алла Пушкіна // Деснян. правда. – 2019. – 4 квіт. – С. 4.

Про презентацію в обл. молодіжному театрі документального фільму, присвяченого режисеру, засновнику театру Г. Касьянову (1953–2018). Режисер і автор ідеї фільму – І. Матвеев.

1090. **Редьковець Л.** Хмільницькі артисти / Л. Редьковець // Деснян. правда. – 2019. – 7 лют. – С. 7.

Самодіяльний театр. колектив, створений 1943 р. у клубі с. Хмільниця Чернігівського р-ну після вигнання нацистських окупантів.

1091. **Руденко Н.** Театр – в передчутті / Наталія Руденко // Деснянка. – 2019. – 3 жовт. – С. 4.

До відкриття 94-го театрального сезону в обл. акад. укр. муз.-драм. театрі ім. Т. Г. Шевченка.

1092. **Чернігівський** академічний театр ім. Т. Шевченка. Прем'єра: «Наймичка» Карпенка-Карого. Пам'яті заслуженої артистки України Емми Мороз (1936–2019) // Світ-інфо. – 2019. – 19 груд. – С. 3.

1093. **Шептицька Т.** Пан Перевертас та інші / Тетяна Шептицька // Україна молода. – 2019. – 29 січ. – С. 13.

Прем'єра поетичної вистави «Пан Перевертас та інші» за творами С. Пантюка у Чернігів. молодіжному театрі. Режисер-постановник – заслуж. артист України О. Биш.

2020

1094. **Велика А.** Всоте за чотирирічку кликала в казку дивонічка / Ангеліна Велика // Україна молода. – 2020. – 28 січ. – С. 12.

Про виставу «Ніч перед Різдом» у виконанні артистів Чернігівського обл. акад. укр. муз.-драм. театру ім. Т. Г. Шевченка. Режисер вистави – заслуж. артист України Андрій Бакіров.

1095. **Велика А.** Танці на трупах: чорне і біле у постановці за твором польського драматурга Славоміра Мрожека / Ангеліна Велика // Україна молода. – 2020. – 3 берез. – С. 12.

Вистава «Танго» за п'єсою С. Мрожека в обл. акад. укр. муз.-драм. театрі ім. Т. Шевченка. Режисер-постановник – заслуж. артист України А. Бакіров.

1096. **Міненко Р.** «Балада про Крути»: вітаємо лауреатів премії імені Богдана Хмельницького! / Раїса Міненко // Деснян. правда. – 2020. – 16 січ. – С. 4.

За найкраще висвітлення військової тематики на сцені Чернігівського обл. акад. укр. муз.-драм. театру ім. Т. Шевченка авторам мистецького проекту «Балада про Крути» – режисерові-постановнику, заслуж. артистові України А. Бакірову і драматургу А. Покришню присвоєно звання лауреатів премії імені Б. Хмельницького.

1097. **Науменко В.** «Край неба» / Валентина Науменко // Деснян. правда. – 2020. – 20 лют. – С. 14.

Таку назву має вистава, присвячена життю і творчості укр. письменника В. Симоненка на сцені Чернігівського обл. театру ляльок ім. О. Довженка, яку показали юні актори Творчої експериментальної майстерні. Єдина майстерня в Україні, де на професійній сцені грають діти-підлітки.

1098. **Науменко В.** «Мати все» / Валентина Науменко // Деснян. правда. – 2020. – 20 лют. – С. 14.

Напередодні прем'єри вистави «Мати все» за однойменним романом Люко Дашвар на сцені обл. акад. укр. муз.-драм. театру ім. Т. Г. Шевченка.

1099. **Неприборкані** пристрасті на сцені театру ім. Т. Шевченка // Світ-інфо. – 2020. – 17 верес. – С. 3.

У Чернігівському обл. акад. укр. муз.-драм. театрі ім. Т. Шевченка презентували прем'єру «Приборкання норавливого», за п'єсою Ярослава Стельмаха. Поставив спектакль худож. керівник театру, заслуж. артист України А. Бакіров.

1100. **Павленко С.** Нотатки про виставу «Мазепа»: Чернігівський молодіжний театр розіп'яв... Мазепу / Сергій Павленко // Світ-інфо. – 2020. – 20 лют. – С. 15.

1101. **Пархоменко Л.** Загадка птеродактиля, або Де актори та глядачі знімають маски... / Людмила Пархоменко // Деснян. правда. – 2020. – 6 серп. – С. 9.

Про прем'єру вистави «Орніфль» у Чернігівському молодіжному театрі. Режисер – Роман Покровський.

1102. **Пархоменко Л.** «Прощена неділя» у Прилуках / Людмила Пархоменко // Деснян. правда. – 2020. – 27 лют. – С. 14.

Вистава Чернігівського молодіжного театру за твором прилуцької письменниці Л. Бондаревич-Черненко.

1103. **Пушкіна А.** Молодіжний театр [у Чернігові] відкрив сезон / Алла Пушкіна // Світ-інфо. – 2020. – 6 серп. – С. 3.

Прем'єра вистави «Орніфль».

1104. **Театр** ім. Шевченка [у Чернігові] відкрив сезон // Світ-інфо. – 2020. – 20 серп. – С. 2.

2021

1105. **Міненко Р.** «Загадкові варіації». Кожна загадка прекрасна своєю загадковістю / Раїса Міненко // Деснян. правда. – 2021. – 1 лип. – С. 13.

Про прем'єру вистави режисера Дениса Федєшова за п'єсою «Загадкові варіації».

1106. **Міненко Р.** Прем'єра в театрі ім. Т. Шевченка: «Небезпечні зв'язки» / Раїса Міненко // Світ-інфо. – 2021. – 4 лют. – С. 3.

1107. **Міненко Р.** «Саронська квітка» в театрі ім. Т. Шевченка / Раїса Міненко // Світ-інфо. – 2021. – 7 січ. – С. 3.

Про прем'єрний показ вистави «Саронська квітка, або Інша сторона гріха» за творами Лесі Українки.

1108. **Пархоменко Л.** Ілюзія кохання – у бризках шампанського / Людмила Пархоменко // Деснян. правда. – 2021. – 5 берез. – С. 8.

Прем'єра вистави «Бризки шампанського» в Чернігівському молодіжному театрі.

1109. **Пархоменко Л.** Новації і відкриття Молодіжного театру [в Чернігові] / Людмила Пархоменко // Деснян. правда. – 2021. – 18 лют. – С. 14.

Про роботу театру під час локдаунів та плани на майбутнє.

1110. **Пархоменко Л.** Обличчям до глядача, або Розшифруємо театральну магію? / Людмила Пархоменко // Деснян. правда. – 2021. – 14 жовт. – С. 14.

Напередодні Дня художника в обл. молодіжному театрі відбулася художня імпреза в театральному форматі. Під час вистави створювалася ілюзія простору, відрізок певної історії, а гра акторів наповнювала її справжнім життям.

1111. **Пушкіна А.** Молодіжний театр дивував, розважав, змушував думати, любити, творив синергію та об'єднував театральний простір / Алла Пушкіна // Деснян. правда. – 2021. – 1 лип. – С. 13.

Про підсумки роботи 36-го театального сезону Чернігівського молодіжного театру.

1112. **Пушкіна А.** «Чарівний ліхтар», або Театр в епоху мемів / Алла Пушкіна, Людмила Пархоменко // Деснян. правда. – 2021. – 8 квіт. – С. 14.

Про прем'єрний показ вистави «Чарівний ліхтар» Чернігівського молодіжного театру.

ПЕРСОНАЛІЇ

2017

1113. **Маджуга Я.** «Україна – в моєму серці, поруч із Богом!» / Ярослав Маджуга ; спілкувався С. Дзюба // Деснян. правда. – 2017. – 19 січ. – С. 1, 5.

Розмова із Я. Маджугою – актором Чернігівського обл. лялькового театру.

1114. **Онищенко Н.** Зов'яла троянда / Надія Онищенко // Деснян. правда. – 2017. – 21 груд. – С. 8.

Про життєвий і творчий шлях співачки М. Шекун-Коломийченко (1892–1938).

1115. **Осташко І.** Відомий актор Олексій Биш відновлює сили на городі, готує фірмову картоплю та мріє зіграти Дон Кіхота [у Чернігівському молодіжному театрі] / Ірина Осташко // Голос Чернігівщини. – 2017. – 7 верес. – С. 4.

1116. **Пішов** артист // Гарт. – 2017. – 4 трав. – С. 3.

Пам'яті П. В. Мороза (29.01.1931–27.04.2017) – заслуж. артиста України, актора Чернігівського обл. акад. укр. муз.-драм. театру ім. Т. Г. Шевченка.

1117. **Пушкіна А.** Наша справжня Люба. Любов... : [бенефіс Л. Веселової, актриси Чернігівського молодіжного театру, заслуж. артистки України] / Алла Пушкіна // Деснян. правда. – 2017. – 29 черв. – С. 4.

1118. **Пушкіна А.** Нерозгадана таємниця – Юлія Матросова / Алла Пушкіна // Деснян. правда. – 2017. – 8 черв. – С. 1, 4.

Ю. Матросова – провідна актриса Чернігівського молодіжного театру.

1119. **Режисер-постановник** – «Берегиня України» // Деснянка. – 2017. – 1 черв. – С. 5.

Про вручення режисеру-постановнику, заслуж. діячеві мистецтв В. А. Тимченко (Чернігівський акад. обл. укр. муз.-драм. театр ім. Т. Г. Шевченка) Почесного ордена «Берегиня України» на престижному заході Міжнар. проекту «Я – Українка» (Київ).

2018

1120. **Брюховецька Л.** «Хотіла б я піснею стати...» / Лариса Брюховецька // Кіно. Театр. – 2018. – № 1. – С. 26–27.

Перше місце отримав чернігівець О. Манастирський на XXI Всеукр. конкурсі професійних читців ім. Лесі Українки.

1121. **Гільов І.** «Лотерея» акторської долі Ренати Гафурової [керівника Творчої експеримент. майстерні (ТЕМ) при Чернігівському обл. ляльковому театрі ім. О. Довженка] / Ігор Гільов // Деснян. правда. – 2018. – 26 лип. – С. 1, 5.

1122. **Гільов І.** Лялька грою вміє вчити, як на білім світі жити... / Ігор Гільов // Деснян. правда. – 2018. – 19 квіт. – С. 5.

Розповідь про художника-оформлювача обл. лялькового театру Ж. Григор'єву.

1123. **Гольцов В.** Універсальний актор / Віталій Гольцов // День. – 2018. – 3/4 серп. – С. 23.

Творчий портрет актора Чернігівського обл. молодіжного театру, заслуж. артиста України О. Биша.

1124. **Гребеник Т.** Творчість Дмитра Кот-Котевича (1894–1974) / Тетяна Гребеник // Art museum: минуле і сьогодення : зб. наук. ст. – Чернігів, 2018. – Вип. 2. – С. 150–157.

Д. М. Кот-Котевич – актор, режисер, заслуж. артист України, відіграв визначну роль у царині відновлення театр. мистецтва в Чернігові у післявоєнний період.

1125. **Любов** Колесникова – лауреат [XIV Міжнар. театр.] фестивалю [жіночої творчості імені М. Заньковецької в Ніжині] // Світ-інфо. – 2018. – 15 листоп. – С. 3.

Актриса Чернігівського обл. укр. акад. муз.-драм. театру ім. Т. Г. Шевченка.

1126. **Міненко Р.** За «Вія...» премію вручали / Раїса Міненко // Деснян. правда. – 2018. – 22 берез. – С. 3.

Вручення премії імені Л. Курбаса художньому керівникові Чернігівського обл. акад. укр. муз.-драм. театру ім. Т. Г. Шевченка А. Бакірову за виставу «Вій».

1127. **Павлюк І.** Соціальний театр «EX LIBRIS» Марини Каранди / Ігор Павлюк // Деснян. правда. – 2018. – 16 серп. – С. 7.

Студентський театр Нац. ун-ту «Чернігівський колегіум» ім. Т. Г. Шевченка. Керівник – М. В. Каранда.

1128. **Пархоменко Л.** Те, що Ви створили, ніколи не мине... : [пам'яті Г. С. Касьянова] / Людмила Пархоменко // Деснян. правда. – 2018. – 16 серп. – С. 1.

Г. С. Касьянов (1953–2018) – заслуж. діяч мистецтв України, засновник та керівник Чернігівського обл. молодіжного театру.

1129. **Полку** заслужених артистів прибуло! // Деснян. правда. – 2018. – 29 берез. – С. 2.

Про присудження звання «Заслужений артист України» Л. Колесниковій та А. Буняєву (Ніжин. акад. укр. драм. театр ім. М. Коцюбинського).

1130. **Прощання** з актрисою // Деснян. правда. – 2018. – 9 трав. – С. 7.

Пам'яті О. Д. Зеленської (1939–2018) – заслуж. артистки України, яка багато років працювала в Чернігів. обл. акад. укр. муз.-драм. театрі ім. Т. Г. Шевченка.

1131. **Шевела М.** Відома «невидимка» з Лихачева – Наталія Лазурська / Микола Шевела // Літ. Чернігів. – 2018. – № 1. – С. 146–151.

Життєвий і творчий шлях Н. М. Богомолець-Лазурської (1880–1958) – актриси, історика укр. театру, подруги М. К. Заньковецької і автора книги про неї. Народилася в с. Лихачів Козелецького повіту. Померла в Києві.

2019

1132. **Вітаємо** молоду режисерку Анастасію Кузик із отриманням Президентського гранту! // Деснян. правда. – 2019. – 7 берез. – С. 3.

Актрису обл. акад. укр. муз.-драм. театру ім. Т. Г. Шевченка.

1133. **Герасимова Н.** В гостях – Володимир Талашко / Надія Герасимова // Світ-інфо. – 2019. – 16 трав. – С. 2.

Мешканці Олишівки Чернігівського р-ну стали учасниками зустрічі з редакцією газети «Порадниця» та народним артистом України В. Д. Талашком.

1134. **Ілленко А.** Ляльковий театр: відкинь тінь стереотипу / Аня Ілленко // Деснян. правда. – 2019. – 26 верес. – С. 17.

1135. **Пархоменко Л.** Неймовірно довгий і шалено короткий рік – без Геннадія Касьянова... / Людмила Пархоменко // Деснян. правда. – 2019. – 15 серп. – С. 10.

Творець Молодіжного театру в Чернігові. Пішов з життя в серп. 2018 р.

1136. **Пархоменко Л.** «Пан Перевертас» – знову в Молодіжному / Людмила Пархоменко // Деснян. правда. – 2019. – 14 берез. – С. 8.

Розмова з С. Пантюком – поетом і журналістом, який став актором у постановці молодіжного театру, написаній за віршами самого С. Пантюка.

1137. **Сидорова В.** Їхні долі поєднав святий Валентин / Вікторія Сидорова // Деснян. правда. – 2019. – 14 лют. – С. 9.

Розповідь про чернігівських акторів, подружжя Світлани та Володимира Сураїв. Вона – актриса Чернігів. обл. акад. муз.-драм. театру імені Т. Г. Шевченка, він – актор Молодіжного театру.

1138. **Чернігівська** артистка [О. Ярошенко] – лауреатка [XV] міжнародного театрального фестивалю [імені М. Заньковецької, що завершився в Ніжині] // Деснянка. – 2019. – 14 листоп. – С. 2.

Актриса служить на сцені Чернігівського обл. акад. муз.-драм. театру ім Т. Г. Шевченка.

1139. **Ясенчук О.** Валентина Стахур: від Чернігова до Огайо / Олександр Ясенчук // Світ-інфо. – 2019. – 19 груд. – С. 12.

В. Стахур (1896–1960) – укр. актриса, співачка, театральний режисер, уродженка Чернігова.

2020

1140. **Баглій А.** «Мені приємно з упевненістю стверджувати, що я щаслива людина!» / Антоніна Баглій ; спілкувався С. Гайдук // Деснянка. – 2020. – 6 серп. – С. 8–9.

А. Баглій – заслуж. артистка України, провідна актриса Чернігівського акад. укр. муз.-драм. театру ім. Т. Г. Шевченка.

1141. **Володимир Банюк**, провідний актор Молодіжного театру, відзначив 60-річчя // Світ-інфо. – 2020. – 3 груд. – С. 3.

Заслуж. артист України, лауреат премії імені М. Коцюбинського.

1142. **Едуард Брагіда** – заслужений артист України // Світ-інфо. – 2020. – 19 листоп. – С. 3.

Соліст-вокаліст обл. акад. укр. муз.-драм. театру ім. Т. Г. Шевченка.

1143. **Науменко В.** Микола Бичук: актор театру, кіно та найпопулярніший Дід Мороз Чернігова / Валентина Науменко // Деснян. правда. – 2020. – 17 груд. – С. 8.

Актор Чернігівського акад. укр. муз.-драм. театру ім. Т. Г. Шевченка.

1144. **Олексій Рошак** – заслужений артист України // Світ-інфо. – 2020. – 3 верес. – С. 3.

Звання присвоєно керівникові оркестру Чернігівського обл. акад. укр. муз.-драм. театру ім. Т. Г. Шевченка.

1145. **Онищенко Н.** З золотого гніздечка Заньковецької : Ніжинські родини в колі видатної актриси / Надія Онищенко. – Ніжин : Лисенко М. М., 2020. – 71 с. : фот., іл., портр.

1146. **Прищепа О.** «Він став останнім вибором Касьянова» / Олексій Прищепа // Гарт. – 2020. – 8 жовт. – С. 14.

Про актора Чернігівського молодіжного театру Д. Грищенка.

2021

1147. **Пушкіна А.** «Насправді, я люблю хеппі-енди...» : [інтерв'ю] / Алла Пушкіна ; спілкувалась Людмила Пархоменко // Деснян. правда. – 2021. – 14 січ. – С. 13.

Розмова з Аллою Пушкіною – завіттом Чернігівського молодіжного театру.

КІНОМИСТЕЦТВО. ФОТОМИСТЕЦТВО

2017

1148. **Вонг Д.** Канал «1+1» знімає в Чернігові фільм про онука Ярослава Мудрого / Діна Вонг // Чернігів. відом. – 2017. – 12 квіт. – С. 15.

1149. **Гільов І.** Поважні ветерани Шестовиці і Леонід Биков / Ігор Гільов // Деснян. правда. – 2017. – 16 берез. – С. 6.

Розповідь про мешканців с. Шестовиця Чернігівського р-ну, які брали участь у зйомках фільму Л. Бикова «У бій ідуть одні «старики».

1150. **Ковальова А.** «Кіборги» у Чернігові / Аліна Ковальова // Гарт. – 2017. – 6 квіт. – С. 1, 10.

Фільм «Кіборги» знімався за державної підтримки, зйомки відбувалися у селищі Гончарівське Чернігів. р-ну та у Чернігові (місцевість Півці). За жанром – військова драма про захисників Донецького аеропорту. Режисер А. Сеїтаблаєв.

1151. **Ковальова А.** «Кіборги» знов у Чернігові. Вже з прем'єрою / Аліна Ковальова // Гарт. – 2017. – 7 груд. – С. 11.

1152. **Ковальова А.** У Гончарівському [Чернігівського р-ну] – Голівуд / Аліна Ковальова // Гарт. – 2017. – 30 берез. – С. 9.

Зйомки док. фільму «Перехрестя «Балу» про подвиги військовослужбовців ЗСУ та художнього – за назвою «Кіборги».

1153. **Кошмал В.** Фільм, фільм, фільм... / Віктор Кошмал // Деснян. правда. – 2017. – 27 лип. – С. 3.

Зйомки короткометражної ігрової кінострічки про М. Коцюбинського за п'єсою А. Покришнія (сценарій актора

Чернігівського молодіжного театру Є. Сидоренка). Головну роль виконує артист цього театру М. Бичук.

1154. **Курданов А.** Седнів повертається з давніх кінострічок [1950–1960-х рр., віднайдених в одному з київських архівів] / Андрій Курданов // Світ-інфо. – 2017. – 2 лют. – С. 16.

1155. **Литовченко О.** Екранізація повісті М. Гоголя «Вій» на Чернігівщині : (до 50-ї річниці виходу кінострічки на екрані) / Олександр Литовченко // Сіверян. літопис. – 2017. – № 4. – С. 146–153.

1156. **На Чернігівщині** завершилися зйомки документального фільму [«Міцна та ніжна» про події на Сході країни за участю жінок] // Чернігів. відом. – 2017. – 4 жовт. – С. 15.

2018

1157. **Кіно** на сіні: на Бахмаччині по-особливому вшанували пам'ять режисера Кантера // Голос Чернігівщини. – 2018. – 5 лип. – С. 2.

На мистецькому хуторі Обирок (Бахмаччина) відбувся кінофестиваль «Кіносарай», присвячений пам'яті режисера Л. Кантера, який тут проживав.

1158. **Ковальова А.** Переможець «Голосу країни» [священник О. Клименко із Березані Київ. обл.] в Любечі знімав фільм / Аліна Ковальова // Гарт. – 2018. – 17 трав. – С. 12.

1159. **Макаренко А.** «ЧЕline» презентував документальний фільм «Моя війна» / Альона Макаренко // Голос Чернігівщини. – 2018. – 5 квіт. – С. 5.

У Чернігові презентовано док. фільм «Моя війна» про патріотів, які живуть серед нас. Автор сценарію чернігівська журналістка Я. Титенок.

1160. **Прищеп О.** «Сепаратисти» в центрі Чернігова / Олексій Прищеп // Гарт. – 2018. – 8 листоп. – С. 16.

Зйомка повнометражного фільму «Бліндаж» у Чернігові та у с. Смолин, селищі Гончарівське Чернігівського р-ну. Фільм знімала Київська кіностудія «Директорія кіно» (режисер В. Тихий).

1161. **Про життя** сіверян знімуть документальний фільм // Голос Чернігівщини. – 2018. – 25 жовт. – С. 2.

Показати Україну світу – така головна мета мандрівного проєкту «Назустріч сонцю». Однією з відправних точок стала Чернігівщина.

1162. **Світ** побачив драму [«Коли падають дерева»], епізоди якої знімали в Седневі // Голос Чернігівщини. – 2018. – 16 серп. – С. 1, 2.

Прем'єра фільму відбулася на 68-му Берлінале.

1163. **Федосенко Н.** У Качанівці знімають серіал «Кріпачка» / Наталія Федосенко // Гарт. – 2018. – 2 серп. – С. 9.

Дія фільму відбувається на Чернігівщині XIX ст. і розповідає про пригоди кріпачки Катерини.

1164. **Юхименко Г.** У Мені показали «Кіборгів» [режисера – А. Сеїтаблаєва] // Гарт. – 2018. – 15 берез. – С. 11.

2019

1165. **Прем'єра** серіалу, відзнятого на Чернігівщині // Деснянка. – 2019. – 31 січ. – С. 14.

Йдеться про серіал «Таїсія», який знімали у с. Миси (Ріпкинцина) для каналу «Інтер».

1166. **Прищепя О.** Знімають фільм про зниклу чернігівську Венецію / Олексій Прищепя // Гарт. – 2019. – 8 серп. – С. 16.

«Історія загубленої чернігівської Венеції», така робоча назва фільму про с. Сивки Чернігівського р-ну, яке готували у 1967–1970 рр. до затоплення водами Київського водосховища. Селян виселили, але через помилку проєктувальників затоплення не відбулося. Проте люди не повернулися.

1167. **Юхименко Г.** Дивляться себе по телевізору / Ганна Юхименко // Гарт. – 2019. – 7 листоп. – С. 16.

Про телесеріал «У неділю рано зілля копала» за повістю О. Кобилянської, зйомки якого відбувалися в м. Новгород-Сіверський, селах Узруй, Клевин, Ясне Новгород-Сіверського р-ну, Сновську, в селах Займище і Кучинівка Сновського (нині Корюківського) р-ну.

2020

1168. **Адруг В.** «Наші котики». Чернігівські теж там є / Віталій Адруг // Деснянка. – 2020. – 13 лют. – С. 1, 3.

Відгук на однойменний кінофільм. Зйомки відбувалися за участі чернігівської масовки.

1169. **Велике** кіно повернулося // Семь дней. – 2020. – 9 июля. – С. 5.

Відкрився єдиний у Чернігові кінотеатр Multiplex на території торговельного центру «Голлівуд».

1170. **Галета Л.** «До ночі танцювали босі на піску, а рано вранці знову йшли на роботу» / Лариса Галета // Деснянка. – 2020. – 27 лют. – С. 1, 9.

Док. фільм «Вдовині села Чернігівщини», створений на основі життєвих історій жінок, презентували громаді в Чернігівському обл. молодіжному центрі. Основу фільму становлять спогади 19 героїнь про своє дитинство та юність, про те, як важко вони працювали в колгоспах, на фермах та полях, а тепер лишилися самі у депресивних селах.

1171. **Іванченко О.** Кіно в Качанівці / Ольга Іванченко // Гарт. – 2020. – 13 серп. – С. 16.

У НІКЗ «Качанівка» завершилися зйомки нового док. серіалу «Гра долі» про відомих в Україні іст. постатей. Знімальна група київської студії «VІATEЛ» працювала в самому палаці, на території парку і на березі Майорського ставка.

1172. **Кіна** не буде... Чи буде? : яка доля чекає колишній кінотеатр «Дружба»? // Семь дней. – 2020. – 16 янв. – С. 21.

Історія кінотеатру розпочалася в листоп. 1975 р. Він став першим і єдиним упродовж десятиліть широкоформатним кінотеатром в обл.

1173. **Курданов А.** Сивки: загублений спадок / Андрій Курданов // Світ-інфо. – 2020. – 3 груд. – С. 13 ; Отчий поріг. – 2020. – № 12 (груд.). – С. 15.

Так називається док. фільм, присвячений пам'яті відселеного с. Сивки Чернігівського р-ну. Кінострічка розповідає про життя в селі напередодні його примусового відселення.

1174. **Найдюк Н.** «Мати Апостолів» – у Чернігові / Наталія Найдюк // Деснянка. – 2020. – 3 груд. – С. 8.

У Чернігівському обл. молодіжному центрі відбувся допрем'єрний показ фільму.

ПЕРСОНАЛІЇ

2017

1175. **Зінько Т.** Козак і каскадер Євген Крутов поселився в селі Виблі [Куликівщина] / Тетяна Зінько // Світ-інфо. – 2017. – 20 лип. – С. 4.

Є. Крутов – майстер кінно-трюкового мистецтва. Знімався у фільмах «Тарас Бульба», «Казки старого мірошника», «Сторожова застава», «Толока».

1176. **Курданов А.** Дипломна робота – телепередача про Седнів / Андрій Курданов // Світ-інфо. – 2017. – 6 лип. – С. 2.

Про студентку Київського нац. ун-ту театру, кіно і телебачення ім. І. Карпенка-Карого С. Сидорчак, котра створила дипломну роботу – телепередачу «Занесло. Седнів» і презентувала її мешканцям селища у садибі Лизогубів.

2018

1177. **Курико В.** Кохання класика : фільм про Михайла Коцюбинського: коли його покажуть і як це було / Віра Курико // Семь дней. – 2018. – 22 марта. – С. 13.

Роль письменника виконує актор Чернігівського молодіжного театру М. Бичук.

1178. **Сергій** Лефор [артист Чернігівського обл. укр. акад. муз.-драм. театру ім. Т. Г. Шевченка] зіграв у фільмі «Позивний «Бандерас» // Світ-інфо. – 2018. – 15 листоп. – С. 3.

2019

1179. **Остерська В.** Козелецька теща актора Андрія Ісаєнка плакала на фільмі «Захар Беркут» / Валентина Остерська // Вісник Ч. – 2019. – 31 жовт. – С. 16.

А. Ісаєнко – укр. актор, знімався у фільмі «Захар Беркут», чоловік укр. режисерки О. Моргунець, уродженки Козельця.

1180. **Сосновський В.** Ніжинка Тетяна Богомаз блискуче зіграла в голлівудському містичному фільмі / Владислав Сосновський // Деснян. правда. – 2019. – 10 жовт. – С. 18.

Голлівудський фільм «У чорній, чорній кімнаті». Стрічку знімали на Чернігівщині. Режисер – уродженець Ніжинка Д. Соколов. У фільмі грають укр. актори. Головну роль виконала Т. Богомаз.

2020

1181. **Іванченко О.** Зірка серіалу «Папик» – родом із Чернігова / Ольга Іванченко // Гарт. – 2020. – 6 лют. – С. 1, 8.

Про актрису Д. Петрожицьку, яка народилася в Чернігові.

1182. **Ковальова А.** Наша баба Палажка – в сучасній телеверсії «Кайдашевої сім'ї» / Аліна Ковальова // Гарт. – 2020. – 5 берез. – С. 1, 9.

Розповідає актриса Чернігівського обл. акад. укр. муз.-драм. театру ім. Т. Г. Шевченка Л. С. Колесникова про зйомки серіалу. Епізодичні ролі у фільмі зіграли чернігівські актриси – Н. Максименко і Л. Веселова.

НАРОДНО-ПРИКЛАДНЕ МИСТЕЦТВО

2017

1183. **Гаврик В.** Світ розвидняється – малюємо писанки! / Вікторія Гаврик // Деснян. правда. – 2017. – 13 квіт. – С. 1, 5.

Писанкарство на Чернігівщині у минулому і тепер.

1184. **Єлісеєва М.** Мистецтву війна не завада / Марта Єлісеєва // Чернігів. відом. – 2017. – 25 жовт. – С. 15.

«Військово-польовий арт» – проєкт, презентований у обл. молодіжному центрі. Це поєднання військових артефактів із нар. ужитковою творчістю.

1185. **Зайченко В.** Олешня – село гончарів / Віра Зайченко. – Київ : Олег Філюк, 2017. – 35 с.

1186. **Хамрак М.** Ткацьке ремесло Батурина XVII–XVIII ст. / Марина Хамрак // Сіверщина в історії України. – 2017. – Вип. 10. – С. 135–137.

2018

1187. **Адруг А.** Килими Чернігова другої половини XVII – початку XVIII століть / Анатолій Адруг // Сіверян. літопис. – 2018. – № 5. – С. 41–47.

1188. **Зайченко В.** Вишивка Чернігівщини. Рушники : каталог колекції Чернігів. іст. музею ім. В. В. Тарновського / Віра Зайченко. – Київ : Родовід, 2018. – 255 с. : фот. кольор.

1189. **Комунальний** заклад «Обласний центр народної творчості» Чернігівської обласної ради. – Чернігів : [б. в.], 2018. – [51] арк. : фот.

1190. **Луговик Т.** Гончарні кахлі Чернігівщини XVII–XVIII ст. : (за матеріалами розвідок Є. Ю. Спаської) / Тетяна Луговик // Чернігівські старожитності : зб. наук. пр. – Чернігів, 2018. – Вип. 5 (8). – С. 252–258.

1191. **Пабат В.** Історія гончарного ремесла в Ічні / Василь Пабат // Оживає минушина : творчість ічнянців. – Київ, 2018. – Кн. 9. – С. 66–76 : іл.

1192. **Пурига І.** Крелевецькі рушники : історія, семантика, технологія / І. Пурига. – Суми : Територія, 2018. – 40 с. : іл.

Перша згадка про крелевецький рушник датується 1639 р. Крелевецький повіт входив до складу Чернігівщини.

1193. **Ткаченко В.** Історіографічно-джерелознавчі матеріали до вивчення Чернігово-Сіверського писанкарства / Віктор Ткаченко // Сіверщина в історії України. – 2018. – Вип. 11. – С. 365–369.

1194. **Хармак М.** До питання про гончарне ремесло Батурина кінця XVII – середини XVIII ст. / Марина Хармак // Сіверщина в історії України. – 2018. – Вип. 11. – С. 141–144.

2019

1195. **Ковальов О.** З історії семантики ромбічного орнаменту у творчості майстрів декоративного мистецтва Сіверщини / Олександр Ковальов // Сіверщина в історії України. – 2019. – Вип. 12. – С. 370–375.

1196. **Тегелей Н.** Чернігівські ткані рушники: технологія виготовлення, художні особливості та функціональне призначення / Наталія Тегелей // Народна культура Чернігівського району : (традиція та сучасний стан побутування) : зб. ст. – Житомир, 2019. – С. 71–81.

2020

1197. **Адруг А.** Вишивка та гаптування Чернігова другої половини XVII – початку XVIII століть / Анатолій Адруг // Сіверян. літопис. – 2020. – № 1. – С. 36–51.

1198. **Семенцов А.** Писанки Чернігівщини / Анатолій Семенцов. – Київ : КВІЦ, 2020. – 27 с. : іл.

1199. **Тимошик С.** «Дівчата-самольотчиці», або З історії ткацтва у Володьковій Дівиці [Ніжинського р-ну] / Сергій Тимошик // Деснянка. – 2020. – 4 черв. – С. 4.

ПЕРСОНАЛІЇ

2017

1200. **Клименко А.** Анатолій Семенцов створює філософські картини з дерева : [нарис про творчість сосницького різьбяр] / Аліна Клименко // Голос Чернігівщини. – 2017. – 30 листоп. – С. 1, 5.

1201. **Мироненко В.** Корифей сіверського народного мистецтва / Влада Мироненко // Деснян. правда. – 2017. – 12 жовт. – С. 8.

Виставка художнього різьблення по дереву нар. майстра М. Л. Панька вперше представлена на сесії Чернігівської міськради.

1202. **Сержант Л.** Внесок Євгенії Спаської у формування збірки гончарства Чернігівщини Всеукраїнського історичного музею імені Тараса Шевченка (1921–1926 рр.) / Л. Сержант // Art museum: минуле і сьогодні : зб. наук. ст. – Чернігів, 2017. – С. 24–30.

1203. **Юхименко Г.** «Закохані» ляльки Марини Шикалової [майстрині з Корюківки] / Ганна Юхименко // Гарт. – 2017. – 16 лют. – С. 11.

1204. **Шеремет В.** «Браковані» шедеври Андрія Піщура / Валерія Шеремет // Деснянка. – 2017. – 9 листоп. – С. 1, 4.

Унікальний чернігівський гончар.

2018

1205. **Гільов І.** Лялькова радість із Радуля від Галини Близнюк / Ігор Гільов // Деснян. правда. – 2018. – 5 квіт. – С. 7.

Г. Близнюк – переможниця конкурсу «Чернігівський туристичний сувенір», майстриня глиняних ляльок, що розписані вручну акриловими фарбами.

1206. **Гільов І.** Різьблені шедеври та цілющий мед Андрія Каменецького / Ігор Гільов // Деснян. правда. – 2018. – 7 черв. – С. 5.

А. Г. Каменецький з Чернігова – майстер художнього та іконостасного різьблення, заслуж. майстер народної творчості України, член Нац. спілки майстрів народного мистецтва України.

1207. **Лихачова С.** Небуденний талант Майстра : до 90-річчя від дня народження / Світлана Лихачова // Деснян. правда. – 2018. – 8 берез. – С. 8.

А. З. Яровий – член Нац. спілки майстрів народного мистецтва, твори якого зберігаються у фондівих колекціях ЧІМ ім. В. Тарновського та ЧОХМ ім. Г. Галагана. Майстер жив і працював у Чернігові.

1208. **Сидоренко О.** Я вишию на білім полотні... : [фотоальбом] / Ольга Сидоренко. – Мена : Домінант, 2018. – 88 с. : іл. кольор. – (Гордість Менщини).

О. І. Сидоренко – народна майстриня з художнього вишивання, заслуж. вчитель України з Мени. У 2017 р. удостоєна премії імені В. Полевика.

1209. **Сидорова В.** Сині птахи Ольги Костюченко / Вікторія Сидорова // Деснянка. – 2018. – 29 берез. – С. 1, 8.

Засновниця творчої майстерні «Куделя», майстриня народної вишивки, дизайнер укр. стилізованого вбрання.

2019

1210. **Бережняк Д. О.** Ікони святих міста Ніжина в декоративно-ужитковому мистецтві різьбяря Григорія Івановича Василенка / Дарина Бережняк // Сіверщина в історії України. – Глухів ; Київ, 2019. – Вип. 12. – С. 376–377.

Г. І. Василенко – майстер народного мистецтва. Народився в с. Кукишин Ніжинського р-ну.

1211. **Гобанова О.** Сосницький майстер Анатолій Семенов робив трони для конституційних суддів / Олена Гобанова // Вісник Ч. – 2019. – 28 листоп. – С. 9.

1212. **Домоцький Б.** Господь благословив різати дерево / Борис Домоцький // Деснянка. – 2019. – 14 берез. – С. 9.

Нарис про А. Колошина – різьбяря, заслуж. майстра народної творчості, президентського стипендіата з Новгород-Сіверського.

1213. **Дроздова К.** Глиняні емоджі від столянського гончара / Катерина Дроздова // Гарт. – 2019. – 15 серп. – С. 9.

Розповідь про О. С. Луцука з с. Стольне (Менщина), який виготовляє керамічний посуд з оригінальними мотивами, колоритні свищики, фантазійні сувеніри й глиняні смайли.

1214. **Пучинець М.** Її ляльки наповнюють душу щастям / Марія Пучинець // Чернігівщина. – 2019. – 26 груд. – С. 1, 8.

Н. Салтан із селища Гончарівське Чернігівського р-ну.

2020

1215. **Галета Л.** Громаді пощастило з ковалем / Лариса Галета // Деснянка. – 2020. – 5 листоп. – С. 8.

Нарис про В. Онищенко – сосницького майстра художнього кування. Металеві скульптури ведмедя та кінокамери Довженка, зроблені його руками, стали популярними фотозонами в селищі.

1216. **Галета Л.** На майстер-клас до коваля в Корюківку їдуть з усієї України! / Лариса Галета // Деснянка. – 2020. – 16 січ. – С. 1, 8.

Нарис про Д. Мостовича – майстра з художнього ковальства.

1217. **Прищеп О.** Перетворює деревину на шедеври / Олексій Прищеп // Гарт. – 2020. – 30 квіт. – С. 8.

Нарис про Ю. Петрушу з с. Мала Дівиця Прилуцького р-ну – майстра художнього різьблення по дереву.

2021

1218. **Науменко В.** Сергій Коноваленко і його ляльки-реборди, що нагадують немовлят / Валентина Науменко // Деснян. правда. – 2021. – 25 берез. – С. 9.

Бесіда з С. Коноваленком – почесним членом Асоціації кухарів України з Добрянки Чернігівського р-ну, творцем чудових ляльок та іграшок різних часів.

ЛІТЕРАТУРНЕ ЖИТТЯ

2017

1219. **Визначено** лауреатів Чернігівської літературної премії імені Л. Глібова за 2017 р. // Літ. Чернігів. – 2017. – № 1. – С. 184.

Лауреатами стали: В. Фриз, П. Сорока, В. Сенцовський, С. Маринчик, А. Покришень, група акторів Чернігівського обл. театру ляльок ім. О. Довженка на чолі із художнім керівником В. Гольцовим.

1220. **Коробко М.** Лауреатів премії імені Михайла Коцюбинського визначено / Марія Коробко // Гарт. – 2017. – 21 верес. – С. 2.

Лауреатами стали: А. Мойсієнко (поет), Т. Сидоренко (прозаїк), С. Горобець, С. Бутко (історики), А. Іваньков (художник), Р. Гафурова (актриса).

1221. **Маринчик С.** Нові видання ічнянських криничан / Станіслав Маринчик // Деснян. правда. – 2017. – 23 листоп. – С. 7.

Йдеться про книги учасників літоб'єднання «Криниця» в Ічні.

1222. **Мишко-Куліш Н.** Провінції в літературі не буває / Н. Мишко-Куліш // Деснян. правда. – 2017. – 24 серп. – С. 8.

Діяльність творчого клубу «Первоцвіти Коротицини».

1223. **Прочай Н.** Нагороди Ічнянщини : слово про літ. премії імені Степана Васильченка і Василя Чумака й цьогорічних номінантів / Надія Прочай // Деснян. правда. – 2017. – 16 листоп. – С. 8.

1224. **Слапчук В.** Наші земляки в «Саду божественних пісень» / Василь Слапчук // Деснян. правда. – 2017. – 17 серп. – С. 7.

Серед лауреатів Міжнар. літ. премії імені Г. Сковороди за 2017 р. В. В. Мельничук, І. В. Качуровський, М. Х. Коцюбинська, А. М. Покришень, С. І. Теробун, О. О. Сенчик, гурт «Смоляни».

1225. **Фестиваль «Литаври»** на Чернігівщині – фестиваль слова і справжньої дружби між народами / підгот. В. Татарин // Літ. Чернігів. – 2017. – № 4. – С. 164–168.

II Міжнар. фестиваль інтеграції слова у сучасний артпростір «Литаври».

2018

1226. **Вітаємо!** // Гарт. – 2018. – 29 берез. – С. 2.

Новими членами НСП України стали Л. Луцюк – викладач фізики Остерського коледжу будівництва та дизайну та І. Баран – студент Нац. ун-ту «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка.

1227. **Гаврилюк Н.** Поетична палітра Чернігівщини / Надія Гаврилюк // Літ. Чернігів. – 2018. – № 3. – С. 165–167.

1228. **Єлісеєва М.** Літературний конкурс «Книга року – 2017» назвав лауреатів / Марта Єлісеєва // Чернігів. відом. – 2018. – 30 трав. – С. 15.

1229. **Квітницький С.** Ічнянці знову вразили : в Ічні урочисто вручили почесні премії Степана Васильченка та Василя Чумака / Сергій Квітницький // Деснян. правда. – 2018. – 8 лют. – С. 5.

1230. **Маринчик С.** Ічнянській «Криниці» – 15 років / Станіслав Маринчик // Деснян. правда. – 2018. – 27 верес. – С. 4.

Літ. об'єднання в Ічні видає альманах «Ічнянська криниця».

1231. **Павлюк І.** Наші земляки – з премією імені Пантелеймона Куліша / Ігор Павлюк // Деснян. правда. – 2018. – 4 січ. – С. 4.

Серед лауреатів – А. Коцюбинська (педагог, помертно, Чернігів), І. Качуровський (письменник, помертно, Німеччина), Л. Терехович (поет, помертно, с. Кучинівка Сновського р-ну), В. Кузьменко (літературознавець, Київ), В. Колоша (меценат, Бахмач).

1232. **Слапчук В.** Наші земляки в «Саду божественних пісень» / Василь Слапчук // Десн. правда. – 2018. – 2 серп. – С. 4.

Нові лауреати Міжнар. літ. премії імені Г. Сковороди: Г. Войток (письменник, м. Бобровиця), В. Колоша (благодійник, с. Піски (Бахмачина), В. Булах (благодійник, с. Курінь (Бахмачина).

1233. **Федосенко Н.** Вручено премії імені Михайла Коцюбинського / Наталія Федосенко // Гарт. – 2018. – 20 верес. – С. 8.

Лауреатами стали: Є. Постульга (поет, Прилуки), В. Кузьменко (літературознавець, Київ), Р. Мусієнко (прозаїк, Чернігів), Н. Мартиненко (художниця, Чернігів), О. Биш (актор, Чернігів).

1234. **Фурса** (Байда) Н. Літературні обрії Носівщини : [про письменників та видавців регіону] / Надія Фурса. – Ніжин : Лисенко М. М., 2018. – 136 с.

1235. **Хто** отримає обласну премію імені М. М. Коцюбинського : [про лауреатів премії] // Деснян. правда. – 2018. – 16 серп. – С. 2.

1236. **Валентина** Мастерова представила новий роман [«Тобі скажу» в Чернігівській ЦМБ імені М. Коцюбинського] // Світ-інфо. – 2019. – 6 серп. – С. 3.

1237. **Галета Л.** Корона знайшла Юрія Васюка / Лариса Галета // Деснянка. – 2019. – 13 черв. – С. 1, 8.

Міжнар. літ. конкурс «Коронація слова». У номінації «П'єси» переміг чернігівець Ю. Васюк з драмою «Собака».

1238. **Гончаренко О.** Тетяна і Сергій Дзюби отримали міжнародну медаль Франца Кафки / Олег Гончаренко // Чернігівщина. – 2019. – 11 лип. – С. 10.

1239. **Григор'єва Л.** «Йому ще жити й жити у серцях» : згадаймо відомого чернігівського письменника Станіслава Реп'яха / Лариса Григор'єва // Деснянка. – 2019. – 24 січ. – С. 4.

Презентація однойменної книги спогадів, яка відбулася в Чернігівському літ.-мемор. музеї-заповіднику М. М. Коцюбинського.

1240. **Дзюба С.** Лауреати Міжнародної літературної премії ім. М. Гоголя «Тріумф» за 2019 рік / Сергій Дзюба // Чернігівщина. – 2019. – 21 берез. – С. 2.

Серед них чернігівці: Л. Яковшин, Г. Самойленко, Т. Сидоренко.

1241. **Дзюба С.** Лілія Бондаревич-Черненко подарувала нашим оселям янгола / Сергій Дзюба // Чернігівщина. – 2019. – 17 жовт. – С. 10.

У Прилуцькій школі мистецтв відбулася зустріч з письменницею Л. Бондаревич-Черненко з нагоди її 65-річчя.

1242. **Єліссєва М.** Твори чернігівських письменниць гідно оцінили у Франції / Марта Єліссєва // Чернігів. відом. – 2019. – 16 січ. – С. 15.

Підсумки міжнар. літ. конкурсу «Душевна поезія». Дві чернігівські авторки М. Бордонос та С. Камишина-Терещенко стали лауреатами в різних номінаціях.

1243. **Квітницький С.** Диво-книжка Євдокії Тютюнник / Сергій Квітницький // Чернігівщина. – 2019. – 12 груд. – С. 10.

З презентації книги для дітей «Іменини цибулини».

1244. **Квітницький С.** Лауреати премій імені Василя Чумака і Степана Васильченка / Сергій Квітницький // Деснян. правда. – 2019. – 7 берез. – С. 4.

Премією імені В. Чумака відзначені С. Маринчик (письменник, м. Ічня) та І. Шкрєбо (поетеса, м. Ічня), премією імені С. Васильченка – Ю. Косенко (перекладач, м. Київ).

1245. **Квітницький С.** Митці з Чернігова [Сергій і Тетяна Дзюби] – лауреати Міжнародної премії імені М. Лисенка / Сергій Квітницький // Чернігівщина. – 2019. – 17 верес. – С. 10.

1246. **Квітницький С.** Покровська книжкова толока / Сергій Квітницький // Чернігівщина. – 2019. – 17 жовт. – С. 7.

Другий літ. фестиваль «Покровська книжкова толока в Чернігові» за участі письменників з усіх куточків України.

1247. **Кузьменко В.** Чернігівщина на сторінках «Шевченківської енциклопедії» / Володимир Кузьменко // Літ. Чернігів. – 2019. – № 2. – С. 137–145.

1248. **Лауреати** обласної літературно-мистецької премії імені Михайла Коцюбинського // Світ-інфо. – 2019. – 15 серп. – С. 3.

Ними стали: М. Будлянський (поет), Б. Дячишин (прозаїк), С. Леп'яво (історик), С. Святний (художник), Л. Веселова (актриса), В. Суховерський (музикант).

1249. **Олійник О.** «Бо ми у цьому світі не забуті...» : 40 років від створення літ. журн. обл. радіо «Сонячні кларнети» / Олександр Олійник // Світ-інфо. – 2019. – 21 берез. – С. 15.

1250. **Самойленко Г. В.** Здобутки ніжинських гоголезнавців / Григорій Самойленко // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2019. – Вип. 95. – С. 9–17.

1251. **Сапон Д.** «Сапонівські читання» у Рудці / Діна Сапон // Гарт. – 2019. – 10 жовт. – С. 4.

З ініціативи А. Л. Курданова в с. Рудка 20 лип. 2019 р. на приміщенні школи відкрито мемор. дошку на честь В. М. Сапона (20.07.1951–2.10.2017) – заслуж. журналіста України, поета, прозаїка, краєзнавця, уродженця цього села. 2 жовт. 2019 р. відбулися перші «Сапонівські читання».

1252. **Ткач М.** Лауреати премії імені Леоніда Глібова за 2019 рік / Михась Ткач // Чернігівщина. – 2019. – 28 лют. – С. 15.

Лауреатами стали: В. Мастерова (прозаїк, с. Красилівка Козелецького (нині Чернігівського) р-ну), Д. Шупта (поет, м. Одеса), В. Громова (поет, м. Чернігів), С. Іваницька (історик, м. Запоріжжя), Т. Демченко (історик, м. Чернігів), С. Сидоренко (артист капели бандуристів ім. Остапа Вересая, м. Чернігів).

2020

1253. **Антологія** віршів журналістів [за назвою «Сонячне і дощове» видана в Чернігові] // Світ-інфо. – 2020. – 2 лип. – С. 3.

Автор ідеї і меценат заслужений журналіст України С. П. Народенко.

1254. **Божок С.** Книги, радіо, газета – маленької громади просвітницька планета / Сніжана Божок // Чернігівщина. – 2020. – 16 січ. – С. 7 : фот.

Про видання «Літературний Мрин» та його засновника О. Р. Джуломанова. Співпраця з місцевою бібліотекою.

1255. **Іванченко О.** Бахмацька поетеса [О. Батьковська] отримала премію [імені М. Коцюбинського] / Ольга Іванченко // Гарт. – 2020. – 24 верес. – С. 3.

1256. **Ковальова А.** Оленина «Химерниця» / Аліна Ковальова // Гарт. – 2020. – 23 квіт. – С. 16.

Відгук на новий роман чернігівської письменниці О. Печорної «Химерниця».

1257. **Лауреати** премії імені Михайла Коцюбинського [О. Батьковська (поетеса, Бахмач), В. Божок (прозаїк,

Корюківка), С. Теробун (музикант, Чернігів), К. Лісовенко (народознавець, Київ), І. Сергієнко (актриса, Чернігів), О. Корнієнко (чернігівська майстриня)] // Світ-інфо. – 2020. – 17 верес. – С. 2.

1258. **Лауреати** Чернігівської літературної премії ім. Л. Глібова за 2020 рік // Літ. Чернігів. – 2020. – № 1. – С. 85–86.

Ними стали: А. Г. Шкуліна (поет, прозаїк, м. Ніжин), Г. В. Арсенич-Баран (прозаїк, м. Чернігів), О. О. Гарачковська (літературознавець, м. Київ), М. Ф. Сушко (поет, м. Чернігів), Д. Ю. Обедніков (режисер, м. Чернігів).

1259. **Мокросноп Н. П.** Хай пам'ять у забуття не лине : (увічнення пам'яті Леоніда Тереховича) [1941–1992] / Ніна Мокросноп // Бібліотечне краєзнавство Чернігівщини : зб. матеріалів II обл. наук.-практ. конф., м. Чернігів, 9–10 жовт. 2019 р. – Чернігів, 2020. – С. 81–84.

Поет народився в с. Кучинівка Щорського (тепер Корюківського) р-ну.

1260. **Олексій** Брик згадує дороги свого життя // Деснянка. – 2020. – 9 січ. – С. 3.

Новий роман «Дороги життя».

1261. **Підсумки** конкурсу «Книга року – 2019» : [список лауреатів] // Світ-інфо. – 2020. – 16 лип. – С. 2.

1262. **Сапон Д.** Його життя – як подих любові / Діна Сапон // Гарт. – 2020. – 23 лип. – С. 9.

Дружина відомого поета, журналіста і краєзнавця з Чернігова В. Сапона – зі спогадами про свого чоловіка.

1263. **Слапчук В.** Лауреати премії імені Галшки Гулевицької : визнання / Василь Слапчук // Чернігівщина. – 2020. – 14 трав. – С. 10 : портр.

Премію засновано 2020 р. Луцькою ГО «Чумацький віз» та Київською ГО «Пам'ять без кордонів». Першими лауреатами стали науковець, підприємець, благодійник, уродженець с. Орлівка Куликівського (нині Чернігівського) р-ну В. Хоменко та письменники С. Дзюба і Т. Дзюба з Чернігова.

1264. **Студьонова Л.** Літературні репортажі Якова Брика : Чернігів очима літераторів / Людмила Студьонова // Світ-інфо. – 2020. – 17 верес. – С. 14.

У 1928 р. Яків Брик, на жаль, до наших днів невідомий, відвідав Чернігівщину, а за рік видав книгу, визначену ним як літературні репортажі. Окремий розділ присвячений Чернігову.

1265. **Ткач М.** Пам'яті поета / Михась Ткач // Гарт. – 2020. – 10 верес. – С. 16.

У с. Сахнівка Менського (нині Чернігівського) р-ну 1 верес. 2020 р. відкрито меморіальну дошку на приміщенні школи, де з 1949 до 1959 р. навчався Микола Ткач (1942–2019) – поет і народознавець.

1266. **Чечель Л.** Чернігівщина: тут є те, чого практично ніде нема... / Л. Чечель // Культура і життя. – 2020. – 11 верес. – С. 14–15.

Літ. життя. Музеї письменників.

2021

1267. **Квітницький С.** «А все-таки у нас був класний дід!» / Сергій Квітницький // Чернігівщина: новини і оголошення. – 2021. – 25 берез. – С. 5.

Про нову книгу поезій «Хочу вірити» Г. Лишка, яка вийшла в Ніжині.

1268. **Книга** про репресованих жителів Чернігівського району [представлена в ЧОДА] // Світ-інфо. – 2021. – 3 черв. – С. 12.

Про презентацію у Чернігівській ОДА другої книги науково-популярного видання «Долі репресованих земляків. Чернігівський район».

1269. **Книга** Сергія Леп'явка про Чернігів // Світ-інфо. – 2021. – 17 черв. – С. 12.

У Чернігівському обл. іст. музеї ім. В. Тарновського відбулася презентація книги «Чернігів. Історія міста».

1270. **Літопис** Брусилівської громади [Чернігівського району, створений А. Курдановим за сприяння науковців та краєзнавців] // Світ-інфо. – 2021. – 17 черв. – С. 12.

Розповідь про роботу над виданням та його представлення у селі Брусилів.

1271. **Олександрова В.** Про що мовчить Всесвіт / Валентина Олександрова // Деснян. правда. – 2021. – 18 берез. – С. 13.

Про нову книгу Олексія Брика «Загадки життя».

1272. **Олена** Терещенко представила книжку фантастичних новел про рідний Чернігів // Світ-інфо. – 2021. – 21 січ. – С. 3.

У Чернігівській ЦМБ її співробітниця Олена Терещенко представила свою нову книгу «Симаргл на підвіконні».

1273. **Представили** книгу «Чорні дошки» України. Чернігівська область» // Світ-інфо. – 2021. – 2 груд. – С. 3.

Про презентацію у Чернігівській ОДА книги «Чорні дошки» України. Чернігівська область» до Дня пам'яті жертв голодоморів.

1274. **Ткач М.** Визначено лауреатів Чернігівської літературної премії ім. Л. Глібова за 2021 рік / Михась Ткач // Деснян. правда. – 2021. – 11 берез. – С. 13.

1275. **Чепурний В.** Вони просто хотіли бути українцями... / Василь Чепурний // Голос України. – 2021. – 18 трав. – С. 7.

Про презентацію у Чернігівській ОДА другої книги науково-популярного видання «Долі репресованих земляків. Чернігівський район».

ПЕРСОНАЛІЇ

2017

1276. **Бичек М.** Планида Надії [Петренко (3.05.1937) : до 80-річчя письменниці, журналістки, уродженки в м. Корюківка] / Микола Бичек // Отчий поріг. – 2017. – № 5 (трав.). – С. 8.

1277. **Богданова М.** Жінка-райдуга! / Маргарита Богданова // Гарт. – 2017. – 9 берез. – С. 10.

Про Л. В. Пархоменко – чернігівську поетесу і редактора газети «Деснянська правда».

1278. **Галета Л.** «Таке відчуття, ніби Коцюбинський помер удруге» : у Чернігові на Болдиній горі викрали погруддя з могили письменника Михайла Коцюбинського / Лариса Галета // Деснянка. – 2017. – 21 груд. – С. 1.

1279. **Горлач Л.** Відданий слову / Леонід Горлач // Отчий поріг. – 2017. – № 9 (верес.). – С. 13.

До 80-річчя від дня народження В. К. Коваля (1937–2001) – укр. журналіста, письменника, літ. критика, лауреата премій імені В. Винниченка та Г. Сковороди. Народився у с. Петрівка Прилуцького р-ну.

1280. **Горлач Л.** Життя для людей / Леонід Горлач // Отчий поріг. – 2017. – № 7 (лип.). – С. 8–9.

Нарис про письменника з Ічні С. Г. Маринчика.

1281. **Дорогою** правди і любові Валентини Мастерової : [до 60-річчя укр. письменниці з Чернігова] // Деснян. правда. – 2017. – 9 берез. – С. 12.

1282. **Забарний О.** У зоні яскравого таланту : до 80-річчя від дня народження Євгена Гуцала [1937–1995] / Олександр Забарний // Літ. Чернігів. – 2017. – № 1. – С. 135–138.

Лауреат Нац. премії України імені Тараса Шевченка, прозаїк, випускник НДІП ім. М. В. Гоголя.

1283. **Зоряна** дорога Віталія Леуса : [пам'яті прозаїка, журналіста, краєзнавця В. М. Леуса (2.07.1946–27.12.2017)] // Деснян. правда. – 2017. – 28 груд. – С. 4.

Жив і працював у Чернігові.

1284. **Квітницький С.** Донька Великого Сонцепоклонника [І. М. Коцюбинська (1899–1977) – літературознавець, кандидат філолог. наук] / Сергій Квітницький // Деснян. правда. – 2017. – 16 листоп. – С. 7.

1285. **Луняк Є.** Пантелеймон Куліш і Ніжин / Євген Луняк, Микола Шкурко // Ніжинська старовина. – Ніжин ; Київ, 2017. – Вип. 23 (26). – С. 141–146.

1286. **Маринчик С.** Творчі музи земляка : (до 70-річчя від дня народження Станіслава Шевченка) / Станіслав Маринчик // Деснян. правда. – 2017. – 25 трав. – С. 8.

Укр. поет, журналіст, перекладач, заслуж. діяч мистецтв України, заслуж. діяч польської культури, лауреат літ. премій імені М. Рильського, І. Кошелівця, М. Коцюбинського, О. Стороженка. Народився у с. Грабів (Ічнянщина).

1287. **Миколі** Адаменку – 85 : [нарис] // Світ-інфо. – 2017. – 5 січ. – С. 15.

Письменник із Сосниці.

1288. **Олійник О.** «Непуть отака, мій неслух...» : 6 лют. виповнилося 80 років від дня народження Володимира Кезлі // Світ-інфо. – 2017. – 16 лют. – С. 15.

Публ. також світлина з архіву В. Сапона, на якій Мих. Ткач, В. Сапон і Д. Іванов біля могили письменника В. Кезлі у с. Сибереж (Ріпкинщина).

1289. **Олійник О.** «Поїздки, як свята душі...» : 100 років від дня народження Олекси Ющенка / Олександр Олійник // Літ. Чернігів. – 2017. – № 3. – С. 85–94 ; Отчий поріг. – 2017. – № 9 (верес.). – С. 11.

Спогади про О. Я. Ющенка (1917–2008) – укр. поета, лауреата премій ім. П. Тичини, М. Коцюбинського та ін. Випускник НДПІ імені М. Гоголя. До війни працював у чернігів. газетах.

1290. **Олійник О.** Щоб добром згадали люди... / Олександр Олійник // Отчий поріг. – 2017. – № 12 (груд.). – С. 12 ; Літ. Чернігів. – 2017. – № 4. – С. 178–180.

Спогади про укр. поета, заслуж. діяча мистецтв України О. П. Довгого (1929–2017), уродженця с. Городище (Менщина).

1291. **Пам'яті** Володимира Миколайовича Сапона [20.07.1951–3.10.2017] // Сіверян. літопис. – 2017. – № 6. – С. 202–203.

В. М. Сапон – заслуж. журналіст України, поет, краєзнавець, лауреат багатьох престижних літ. премій, уродженець с. Рудка Чернігів. р-ну.

1292. **Письменнику-травнику** Іванові Просянику – 70! // Гарт. – 2017. – 28 верес. – С. 11.

І. Г. Просяник народився і живе у с. Курінь (Бахмаччина).

1293. **Повозник В.** Петро Карпенко-Криниця: повернення до рідного дому / Володимир Повозник // Світ-інфо. – 2017. – 2 берез. – С. 15.

Маловідомий в Україні поет П. Д. Карпенко-Криниця (1917–2003), уродженець с. Бакланова Муравійка (Куликівщина), емігрував до США. Публ. добірка його поезій.

1294. **Половець В.** Павло Павлович Білецький-Носенко (1774–1856) / Володимир Половець // Сіверян. літопис. – 2017. – № 6. – С. 154–159.

П. П. Білецький-Носенко – укр. письменник, педагог і лексикограф. Народився у Прилуках. Похований там же.

1295. **Половнікова С.** Ілля Стебун: сторінки карколомної біографії / Світлана Половнікова // Євреї Лівобережної України. Історія та культура : матеріали XII Міжнар. наук. семінару. – Чернівці, 2017. – С. 158–162.

І. І. Стебун (1911–2005) – літературознавець, кандидат філолог. наук, уродженець Городні. Брат укр. поета А. І. Кацнельсона.

1296. **Сапон В.** Цвіт папороті посеред зими : [до 80-річчя письменника В. В. Кезлі (1937–1984)] / Володимир Сапон // Деснян. правда. – 2017. – 2 лют. – С. 8.

1297. **Сапон В.** «Я не люблю вітрів, що віють крадькома...» / Володимир Сапон // Деснян. правда. – 2017. – 5 жовт. – С. 7.

Спогади про С. П. Реп'яха.

1298. **Сенцовський В.** «Якби не було Реп'яха, його довелося б вигадувати...» / Володимир Сенцовський // Деснян. правда. – 2017. – 3 серп. – С. 6.

Спогади про чернігівського письменника і журналіста С. П. Реп'яха.

1299. **Солонікова В.** Нескорений: [творчість укр. поета трагічної долі Л. Н. Тереховича (1941–1992), уродженця с. Кучинівка Щорського (тепер Корюківського) р-ну] / Вікторія Солонікова // Літ. Чернігів. – 2017. – № 3. – С. 73–76.

1300. **Супронюк О.** Віктор Дудко (1959–2015) – історик, джерелознавець, книгознавець / Оксана Супронюк // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 18. – С. 174–178.

В. І. Дудко – укр. літературознавець, текстолог, шевченкознавець, дослідник історії укр. літ. і журналістики другої половини ХІХ – початку ХХ ст., кандидат філолог. наук. Уродженець м. Городні.

1301. **Ткач М.** «Райські птиці» відлітають восени : пам'яті Володимира Сапона / Михась Ткач // Деснян. правда. – 2017. – 9 листоп. – С. 8 ; Літ. Чернігів. – 2017. – № 4. – С. 169–174.

1302. **Топчій В.** Поет Божою милістю : [нарис про життєвий шлях і творчість С. П. Реп'яха] / Віталій Топчій // Деснян. правда. – 2017. – 11 трав. – С. 6.

1303. **Черненко Н.** А стежка – все вгору : [до 80-річчя від дня народження С. Г. Маринчика] / Наталія Черненко // Літ. Чернігів. – 2017. – № 4. – С. 151–155.

1304. **Якубіна Ю. В.** Архів гімназії вищих наук як джерело ніжинського періоду біографії М. Гоголя / Юлія Якубіна // Короленківські читання 2016. «Бібліотеки, архіви, музеї : інтеграція до світового наукового та історико-культурного простору» : матеріали ХІХ Міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 12 жовт. 2016 р. : у 2 ч. – Харків, 2017. – Ч. 2. – С. 172–179.

1305. **Ясенчук О.** Григорій Гайовий з Менщини – жертва комуністичних репресій / Олександр Ясенчук // Світ-інфо. – 2017. – 20 лип. – С. 14.

Поет, гуморист, шістдесятник, політв'язень Г. Т. Гайовий народився у с. Степанівка (Менщина).

2018

1306. **Брагінець С.** «Тьотя Бегемотя» Юрія Бедрика / Світлана Брагінець // Деснян. правда. – 2018. – 31 трав. – С. 8.

Ю. Бедрик – поет, перекладач, літературознавець, кандидат філолог. наук, уродженець с. Студинка (Новгород-Сіверщина).

1307. **Відбулося** надання премій лауреатам Фундації Українського Вільного Університету // Укр. літ. газ. – 2018. – 30 листоп. – С. 2.

Серед лауреатів письменник з Ніжина О. Забарний за книгу «Обриси на серці».

1308. **Вітинник С.** Леонід Терехович – поет-бунтар із села Кучинівка Сновського району / Світлана Вітинник, Тетяна Козимір // Сновські краєзнавчі читання. – Сновськ, 2018. – Вип. 2. – С. 58–69.

1309. **Гавриш К.** Творчість, з якої струмує життя / Катерина Гавриш // Живи з надією. – 2018. – 15 трав. – С. 9.

Поет, публіцист, краєзнавець, засл. журналіст України М. Будлянський. Народився в с. Держанівка (Носівщина). Проживає в Чернігові.

1310. **Гончаренко О.** Тетяна і Сергій Дзюби отримали міжнародну нагороду імені Джека Лондона в США / Олег Гончаренко // Деснян. правда. – 2018. – 26 лип. – С. 4.

Так відзначено кн. віршів «Selected Poems» (Нью-Йорк) англ. та укр. мовами.

1311. **Гончаренко О.** Українці [Т. і С. Дзюби з Чернігова] – лауреати Міжнародної літературної премії імені Антуана де Сент-Екзюпері / Олег Гончаренко // Деснян. правда. – 2018. – 4 січ. – С. 4.

1312. **Дзюба С.** Зоряна дорога Віталія Леуса [1946–2017] / Сергій Дзюба // Літ. Чернігів. – 2018. – № 1. – С. 195–196.

1313. **Іванова А.** Станіслав Шевченко – поет, перекладач, дослідник польської літератури / Анна Іванова // Літ. Чернігів. – 2018. – № 3. – С. 109–116.

С. О. Шевченко (23.05.1947) – заслуж. діяч мистецтв України, заслуж. діяч польської культури. Народився в с. Грабів (Гчняницяна).

1314. **Івченко В.** Реставрація історичної правди / Володимир Івченко // Пам'ятки України. – 2018. – Вип. 3/4. – С. 2–7 : фот.

Нарис про О. В. Балабка (24.04.1955) – письменника, публіциста, поета-пісняра, журналіста, уродженця с. Лісконоги (Новгород-Сіверщина).

1315. «**Кожному** Бог дав свій світлий промінь...» : [слово про письменницю з Коропа В. М. Михайленко (13.07.1953) та її твори] // Деснян. правда. – 2018. – 19 лип. – С. 5.

1316. **Кухарук Р.** Неупокорені сади Миколи Адаменка : [літ. портрет] / Роман Кухарук // Літ. Чернігів. – 2018. – № 1. – С. 119–125.

Укр. письменник М. Адаменко із Сосниці.

1317. **Михайленко В. М.** Підбитий журавель або Забутий талант : нарис життя і творчості укр. письменника, етнографа, фольклориста Петра Кузьменка (1831–1874) / Валентина Михайленко. – Чернігів : Десна Поліграф, 2018. – 47 с.

Народився в Понорниці (Коропщина). Випускник Чернігівської духовної семінарії. Друкувався в газеті «Черниговский листок».

1318. **Могильницька Г.** Королева з роду українського Дракули / Галина Могильницька // Літ. Україна. – 2018. – 29 берез. – С. 12.

Н. Королева (1888–1966) – письменниця, яка походила з роду чернігівського полковника В. А. Дуніна-Борковського.

1319. **Олійник О.** З благословення класика : (пам'яті Михайла Кушніренка) [чернігів. поета] / Олександр Олійник // Літ. Чернігів. – 2018. – № 1. – С. 197–198.

1320. **Павленко С.** Мастерова пише оповідання – романи / Сергій Павленко // Сіверян. літопис. – 2018. – № 5. – С. 264.

1321. **Прилучанка** [М. Кузьменко] стала лауреатом міжнародного літературного конкурсу «Коронація Слова–2018» [за поезію «Аеропортове прощання»] // *Голос Чернігівщини*. – 2018. – 14 черв. – С. 2.

1322. **Сенцовський В.** Він став кленом під зорями / Володимир Сенцовський // *Літ. Чернігів*. – 2018. – № 3. – С. 157–160.

Трагічна доля чернігівського поета О. Самійленка.

1323. **Скочко Н.** «Куди біжить дорога?» / Ніна Скочко // *Укр. літ. газ.* – 2018. – 29 черв. – С. 9.

Ніжин. період у житті укр. прозаїка Є. Гуцала (1937–1995).

1324. **Ткач М.** Від замріяної Снові до широкого Дніпра : Володимиру Кузьменку – 60! / Михась Ткач // *Літ. Чернігів*. – 2018. – № 1. – С. 3–11 ; *Деснян. правда*. – 2018. – 26 квіт. – С. 4.

В. І. Кузьменко – укр. літературознавець, педагог, доктор філолог. наук. Народився в с. Макишин (Городняниця).

1325. **Ткач М.** Поет доброти і мудрості [О. П. Довгий (1929–2017) – уродженець с. Городище (Менщина)] / Михась Ткач // *Літ. Чернігів*. – 2018. – № 2. – С. 133–137.

1326. **Ткач М.** Працював по сім днів на тиждень : [спогади про чернігівського прозаїка В. М. Леуса] / Михась Ткач // *Літ. Чернігів*. – 2018. – № 4. – С. 145–148.

1327. **Ткач М.** Про дотепне слово Гриця Гайового / Микола Ткач // *Деснян. правда*. – 2018. – 23 серп. – С. 4.

Г. Т. Гайовий – укр. поет та гуморист. Уродженець с. Степанівка (Менщина).

1328. **Шматок З.** «Родом просто із села...» : поетесі Світлані Охріменко – 80 // *Деснянка*. – 2018. – 20 груд. – С. 9.

Народилася в с. Забарівка Корюківського р-ну.

2019

1329. **Вертіль О.** Чим цікавий нині Пантелеймон Куліш? / О. Вертіль // *Уряд. кур'єр*. – 2019. – 6 серп. – С. 8.

1330. **Вшанували** Довженка й рятували Десну // Деснянка. – 2019. – 12 верес. – С. 1–2.

З нагоди 125-ї річниці від дня народження О. П. Довженка та Дня річки Десни у Сосниці відбулися святкові заходи.

1331. **Горlach Л.** Він належить вічності : [до 125-річчя від дня народження О. П. Довженка] / Леонід Горlach // Отчий поріг. – 2019. – № 9 (верес.). – С. 6.

1332. **Горlach Л.** Майстер на віки. Сівач правди і добра / Леонід Горlach // Отчий поріг. – 2019. – № 3 (берез.). – С. 4.

До 90-річчя від дня народження і пам'яті Ю. М. Мушкетика (1929–2019).

1333. **Гузь Б.** Олекса Стороженко: сторінки біографії / Борис Гузь // Оживає минувшина : творчість ічнянців. – Київ, 2019. – Кн. 10. – С. 56–75.

О. П. Стороженко (1804–1874) – класик укр. літ., уродженець с. Лисогори Ічнянського (нині Прилуцького) р-ну.

1334. **Дзюба С.** Дмитро Головка: «Піски – це мій Всесвіт» / Сергій Дзюба // Культура і життя. – 2019. – 31 трав. – С. 12.

Про нагородження письменника Д. Головка Міжнародною літературною премією ім. Г. Сковороди «Сад божественних пісень» у Бобровицькій центральній районній бібліотеці.

1335. **Жагловська А.** Вони уславляють наш край / Алевтина Жагловська, Світлана Дьомкіна // Отчий поріг. – 2019. – № 8 (серп.). – С. 13.

Творча зустріч учнів та викладачів Ріпкинської гімназії імені С. Русової з укр. поетом і прозаїком Л. Н. Горlachем.

1336. **Корнющенко І.** За висотою – висота / Іван Корнющенко // Літ. Чернігів. – 2019. – № 1. – С. 148–151.

До 75-річчя письменника і журналіста П. А. Нестеренка, уродженця с. Галайбине Ніжинського р-ну.

1337. **Коцюбинський І.** Ірина Михайлівна Коцюбинська : [до 120-річчя від дня народження] / Ігор Коцюбинський // Світ-інфо. – 2019. – 1 серп. – С. 14 : фот.

1338. **Кузьменко В.** Співець романтики буднів: штрихи до ювілейного портрета Вячеслава Мальця [з нагоди 80-річчя від дня його народження] // Літ. Чернігів. – 2019. – № 3. – С. 131–135.

В. М. Малець (23.09.1939) – укр. прозаїк. Народився в с. Макишин Чернігівського р-ну.

1339. **Літошко Т.** У колі друзів / Тетяна Літошко // Отчий поріг. – 2019. – № 10 (жовт.). – С. 14.

Спогади про укр. поета О. Довгого, уродженця с. Городище (Менщина).

1340. **Марочко В. І.** Олександр Довженко. Зачарований Десною / Василь Марочко ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ : Парламент. вид-во, 2019. – 572 с. : іл., фот.

1341. **Микола** Михайлович Ткач [4.01.1942–17.04.2019] // Літ. Чернігів. – 2019. – № 2. – С. 181–183.

Поет, етнограф, професор Київського ун-ту культури і мистецтв, уродженець с. Сахнівка Менського (нині Чернігівського р-ну).

1342. **Оленівська Л.** Пантелеймон [Куліш] / Леся Оленівська. – Київ : Альфа Реклама, 2019. – 88 с.

1343. **Навчаючись** в Чернігівській гімназії, Марко Вороний почав писати поезії // Світ-інфо. – 2019. – 6 черв. – С. 12.

М. М. Вороний (1904–1937) – укр. поет, перекладач. Народився в Чернігові.

1344. **Підгайний С.** Українська інтелігенція на Соловках. Недостріляні / Семен Підгайний. – Київ : Клію, 2019. – 328 с.

С. 65–66 : Спогади про Михайла Новицького (1892–1964) – шевченкознавця, уродженця Ніжсина.

С. 69–70 : Спогади про Ананія Лебеда (1898–1937) – літературознавця, уродженця с. Вертіївка Ніжсин. р-ну. У 1900–1924 рр. жив, навчався і працював у Чернігові.

С. 84 : Кілька слів про Марка Вороного (1904–1937) – чернігів. поета.

1345. **Приходько І.** Вічний острів душі Володимира Дрозда, своєрідність його «фантазмагорій» / І. Приходько // Київ. – 2019. – № 9/10. – С. 175–179.

1346. **Самойленко Г. В.** Микола Гоголь і Україна : енциклопедія / Григорій Самойленко. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2019. – 699 с.

1347. **Штанько-Ткаченко Н.** «Пером пройшов крізь час!» / Ніна Штанько-Ткаченко // Чернігівщина. – 2019. – 28 листоп. – С. 9.

В Ічні відзначили 100-літній ювілей земляка, укр. прозаїка А. Дрофаня (1919–1988).

2020

1348. **Горlach Л.** Громом свавільно розп'яті... / Леонід Горlach // Отчий поріг. – 2020. – № 9 (верес.). – С. 12.

Досягнення ніжинського поета А. Шкуліпи.

1349. **Домонтович В.** Романи Куліша ; Мовчуще божество : біогр. повість про Марка Вовчка / Віктор Домонтович. – Київ : КОМОРА, 2020. – 256 с.

1350. **Кузьменко В.** «Дороги струмують у вірші...» : (до 70-ліття Анатолія Шкуліпи) / Володимир Кузьменко // Літ. Чернігів. – 2020. – № 3. – С. 133–139.

А. Г. Шкуліпа (2.09.1950) – ніжинський поет, прозаїк, журналіст. Народився в с. Калюжинці Срібнянського (нині Прилуцького) р-ну.

1351. **Маринчик С.** Голос української нації / Станіслав Маринчик // Ічнянська криниця. – Ічня, 2020. – № 9/10. – С. 312–327 ; Літ. Чернігів. – 2020. – № 4. – С. 103–115.

Нарис про патріарха укр. літ., Героя України Ю. М. Мушкетика (1929–2019), уродженця с. Вертіївка Ніжинського р-ну.

1352. **Маринчик С.** Життєві віхи письменника-земляка : до 100-річчя від дня народження відомого українського прозаїка Анатолія Дрофаня / Станіслав Маринчик // Літ. Чернігів. – 2020. – № 1. – С. 143–156.

Уродженець Ічні.

1353. **Маринчик С.** Речник нації / Станіслав Маринчик // Отчий поріг. – 2020. – № 7 (лип.). – С. 3.

Про укр. прозаїка Ю. Мушкетика.

1354. **Мащенко С. Т.** Апологія Пантелеймона Куліша / Станіслав Мащенко. – Чернігів : Десна Поліграф, 2020. – 127 с.

1355. **Нестеренко О.** Пам'ять серця : [нарис про життєвий і творчий шлях чернігівського письменника М. Будлянського] / Олексій Нестеренко // Деснян. правда. – 2020. – 4 черв. – С. 10.

1356. **Олександр Олійник:** з ювілеєм! // Світ-інфо. – 2020. – 9 січ. – С. 3.

Чернігів. журналіст і поет О. Олійник відзначив 80-річчя від дня народження.

1357. **Олійник О.** Віра, яку не похитнув час : 85 років від дня народження чернігівського прозаїка Петра Дідовича [1935–2010] / Олександр Олійник // Літ. Чернігів. – 2020. – № 4. – С. 116–118.

Укр. прозаїк і журналіст, лауреат літ. премії імені М. Коцюбинського. Понад 30 років працював у Чернігівській обл. держ. телерадіомовній компанії на різних посадах – від кореспондента до ген. директора.

1358. **Помаз В.** Микола Адаменко навчав не лише свого предмета – він учив бути людьми / Валерій Помаз // Світ-інфо. – 2020. – 3 груд. – С. 15.

Штрихи до літ. портрета М. Адаменка (1931–2022) – укр. поета і прозаїка, уродженця с. Загребелля Сосницького (нині Корюківського) р-ну.

1359. **Студьонова Л.** Аркадій Казка та інші / Людмила Студьонова // Світ-інфо. – 2020. – 20 серп. – С. 13.

А. В. Казка – укр. поет Розстріляного Відродження. Уродженець Седнева. Репресований у 1928 р. Загинув у в'язниці.

1360. **Студьонова Л.** «Якби не Чернігів...» / Людмила Студьонова // Світ-інфо. – 2020. – 5 листоп. – С. 14.

Чернігівський період у житті прозаїка В. Чивіліхіна (1928–1984).

1361. **Тарасенко О.** Маловідомі вірші Леоніда Глібова : (за матеріалами «Черниговских епархиальных известий») / Олександр Тарасенко // Щорічник Чернігівського обласного педагогічного ліцею для обдарованої сільської молоді Чернігівської обласної ради: питання педагогіки, методики та науки. – Чернігів, 2020. – Вип. 2. – С. 78–90.

1362. **Ткач М.** Грані таланту Миколи Ткача / Михась Ткач // Літ. Чернігів. – 2020. – № 2. – С. 158–161.

Микола Ткач – етнолог, поет, кандидат іст. наук. Народився в с. Сахнівка Менського (нині Чернігівського) р-ну.

2021

1363. **У Ніжинському** університеті знайдено автограф Ганни Барвінок // Світ-інфо. – 2021. – 2 груд. – С. 3.

У бібліотеці Ніжинського державного університету ім. М. Гоголя.

ТВОРИ ЛІТЕРАТОРІВ ЧЕРНІГІВЩИНИ

2017

1364. **Антоненко П. Я.** Стріла : проза, поезія / Петро Антоненко. – Житомир : Бук-Друк, 2017. – 226 с. : портр.

1365. **Байрамова А.** «Пісня серця» : [вірші] / Анна Байрамова. – Ніжин : Лисенко М. М., 2017. – 199 с.

1366. **Божок В. М.** Брильянтові ігри : роман / Віктор Божок. – Мена : Домінант, 2017. – 379 с.

1367. **Бораковський Г. М.** Як долі немає – то й щастя минає : драма в 4-х діях / Г. Бораковський. – Ічня : Формат, 2017. – 51 с.

1368. **Бордонос М. І.** У минуле навпростець, або Невеличкі казочки про старовинне місто на Десні / Маргарита Бордонос. – Житомир : Бук-Друк, 2017. – 30 с. : іл.

1369. **Борисенко Л. П.** Пори душі : поезія / Любов Борисенко. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 63 с.

1370. **Буденний В. Й.** Вдома, в школі і в дворі : вірші для дошк. і мол. шк. віку / Василь Буденний. – Житомир : Бук-Друк, 2017. – 94 с.

1371. **Будлянський М. Г.** Розкажіть мені, мамо / Микола Будлянський. – Чернігів : Десна, 2017. – 239 с., фот.

1372. **Василенко Н. Т.** Відблиск синіх пожеж : поезія / Ніна Василенко. – Мена : Домінант, 2017. – 120 с.

1373. **Волонтерська муза** : [зб. поезій] / [передм. Г. Обушного ; упоряд. С. А. Лепявко]. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 71 с.

1374. **Горлач Л.** Неперебутне : невігдані історії з часів і доріг / Леонід Горлач. – Київ : АВІАЗ, 2017. – 296 с. : іл.

1375. **Гранчак Ю. М.** Радість життя і смуток серця : [поезія] / Юрій Гранчак. – Чернігів : Лозовий В. М., 2017. – 95 с. : іл.

1376. **З поезією** в серці : зб. поезій / Борзнян. центр. район. б-ка ; [упоряд. Я. М. Куделя]. – Борзна : [б. в.], 2017. – 105 с.

1377. **Забарний О. В.** Обриси на серці: драм. твори та оповідання / Олександр Забарний. – Ніжин : Лисенко М. М., 2017. – 320 с.

1378. **Казановська Г.** Вся правда життя : оповідання / Ганна Казановська ; Семенів. централіз. бібл. система, Іванів. сільська б-ка-філ. – Семенівка : ЦРБ, 2017. – 67 с. : іл. кольор., фот. кольор.

1379. **Кашка В.** Час плоду / Володимир Кашка ; уклад. Г. Кашка ; ред. Ю. Ананко. – Чернігів : Десна, 2017. – 431 с.

1380. **Койда Л.** Таємний Ніжин : новели / Людмила Койда. – Ніжин : Лисенко М. М., 2017. – 35 с. : іл.

1381. **Кроха-Деркач Д.** Матусині рученьки : художньо-док. оповідання : (записки з перших вуст) / Дмитро Кроха-Деркач. – Чернігів : Брагинець О. В., 2017. – 100 с.

1382. **Кугут-Ісаєнко Н. І.** Озвусь на музику небес : поезії / Ніна Кугут-Ісаєнко. – Ніжин : Ніжин. районна друкарня, 2017. – 225, [2] с.

1383. **Ланська Л. І.** Танець на лезі : [поезія] / Ліна Ланська. – Житомир : Євенок О. О., 2017. – 173 с., [4] с.

1384. **Лантух О. С.** Осіннє зізнання : лірична поезія / Ольга Лантух ; Снов. центр. б-ка. – Сновськ : [б. в.], 2017. – 32 с. : фот. кольор.

1385. **Леус В. М.** Долі конем не об'їдеш : повісті, оповідання, оповідки / Віталій Леус. – Житомир : Бук-Друк, 2017. – 463 с.

1386. **Лугова О. О.** Моє небо : поезії і одне інтерв'ю. Перша зб. / Ольга Лугова. – Чернігів : Лозовий В. М., 2017. – 47 с.

1387. **Макаренко П. Ф.** Мінливі барви життя : поезії / Петро Макаренко. – Мена : Домінант, 2017. – 231 с. : іл.

1388. **Мамчич О. Б.** Constantis = Константа : поезії / Олена Мамчич. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 127 с.

1389. **Марчук Н. О.** Спадкоємець та донька повітрулі : [повість] для серед. шк. віку. Кн. 2 / Надія Марчук. – Львів : Априорі, 2017. – 218 с. : іл.

1390. **Мастєрова В.** На тому боці : збірка [новел] / Валентина Мастєрова. – Харків : Клуб Сімейного Дозвілля, 2017. – 224 с.

1391. **Михайленко В. М.** Солодкий смак гіркоти : роман / Валентина Михайленко. – Житомир : Бук-Друк, 2017. – 272 с. : портр.

1392. **Москалець К.** Поезія Келії / Костянтин Москалець. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2017. – 254, [2] с. : іл.

1393. **Петрусенко С. О.** Життя прожити – не поле перейти... : [оповідання, вірші] / Сергій Петрусенко ; Семен. централіз. бібл. система, Центр. рай. б-ка. – Семенівка : ЦРБ, 2017. – 36, [1] с. : фот. кольор.

1394. **Пилипець В. М.** Обнімаюсь з вітрами : поезії / Володимир Пилипець. – Чернігів : Лозовий В. М., 2017. – 63 с.

1395. **Поліські** первоцвіти : літ.-мистец. альманах. [Вип. 4] / уклад. В. Михайленко. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 160 с.

Вихід альманаху присвяч. 15-річчю з часу заснування район. творчого клубу «Первоцвіти Коропцини».

1396. **Ролік А. В.** Помста (REVENGE) : гостросюжет. детект. оповідання / Анатолій Ролік. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 192 с. : фот.

1397. **Сидоренко Т. О.** Подвійний хронотоп : мікроповість / Тетяна Сидоренко. – Житомир : Бук-Друк, 2017. – 71 с.

1398. **Смоляк О.** З історією без піжмуток: невігадані розповіді, повість / Олександр Смоляк ; Івано-Франк. обл. орг. Нац. спілки письменників України. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2017. – 300, [3] с.

1399. **Соколов Ю. Ю.** Литаври : [поезія] / Юрій Соколов. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 95 с.

1400. **Сушко М. Ф.** Кому як? Сатира і гумор / Михайло Сушко. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 167 с. : фот. кольор.

1401. **Ткач М. М.** Цвіт-полин : [пісні] / Микола Ткач. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 39 с. : ноти.

1402. **Ткач М. М.** Зимові сюрпризи : [повість у новелах для дітей] / Михась Ткач. – Ніжин : Лисенко М. М., 2017. – 76 с. : іл. кольор.

1403. **Ткач М. М.** У проміжках дерев : [проза, щоденникові записи 2004–2015] / Михась Ткач. – Чернігів : Лозовий В. М., 2017. – 376 с.

1404. **Трало Н. В.** Я вірю в долю : [поезія] / Ніна Трало. – Мена : Домінант, 2017. – 34 с. : іл.

1405. **Хоменко А. М.** Три повісті ; Казка / Анатолій Хоменко. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 351 с.

1406. **Шаповал Н.** Відрадження у світ дипломатії : (із щоденника дружини Посла) / Надія Шаповал. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 487 с. : фот.

1407. **Швець В. К.** Простори : поезії : [у 2-х кн.]. Кн. 1 / Василь Швець. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 245 с.

1408. **Швидун В. Б.** Дорога додому : [лірика] / Володимир Швидун. – Хмельницький : Стасюк Л. С., 2017. – 67 с.

1409. **Шматок З.** «Відьма» з медалями / Зоя Шматок. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 399 с. : фот., іл.

1410. **Шутько Л.** Чи є душа у дерева? : [для серед. шк. віку] / Людмила Шутько ; [упоряд., пер. з італ.: С. Дзюба, Г. Маджуга, іл. М. Скоробагатько]. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 46 с. : іл. кольор.

2018

1411. **Адаменко М.** День за днем : [поезія] / Микола Адаменко. – Сосниця, 2018. – 31 с.

1412. **Адаменко М.** Дзвонів музика модерна : [поезія] / Микола Адаменко. – Сосниця, 2018. – 38 с.

1413. **Адаменко М.** До верховини духу : [поезія] / Микола Адаменко. – Сосниця, 2018. – 35 с.

1414. **Адаменко М.** До верховини духу : [поезія] / Микола Адаменко. – Сосниця, 2018. – 35 с.

1415. **Адаменко М.** Зачарована бандура : [поезія] / Микола Адаменко. – Сосниця : [б. в.], 2019. – 18 с.

1416. **Адаменко М.** На рівні душі : [поезія] / Микола Адаменко. – Сосниця, 2018. – 55 с.

1417. **Адаменко М.** На творчих перехрестях / Микола Адаменко. – Сосниця : [б. в.], 2018. – 31 с.

1418. **Адаменко М.** На черговій хвилі : [поезія] / Микола Адаменко. – Сосниця, 2018. – 43 с.

1419. **Адаменко М.** Неупокорені сади : [поезія] / Микола Адаменко. – Сосниця : [б. в.], 2018. – 30 с.

1420. **Адаменко М.** Перехрестя : [поезія] / Микола Адаменко. – Сосниця, 2018. – 26 с.

1421. **Арсенич-Баран Г. В.** Муська. Історія одного життя : роман в новелах / Ганна Арсенич-Баран. – Київ : Укр. пріоритет, 2018. – 143 с.

1422. **Арсенич-Баран Г. В.** Радуйся, Невісто Неневісна! : роман / Ганна Арсенич-Баран. – Чернігів : Десна Поліграф, 2018. – 275 с.

1423. **Арсенич-Баран Г. В.** Чарує буйнава весна : поезії / Ганна Арсенич-Баран. – Чернігів : Десна, 2018. – 79 с.
1424. **Безкровний Д.** Стигне квітка : вірші / Дмитро Безкровний. – Чернігів : Scriptorium, 2018. – 151 : іл.
1425. **Білогура О.** Часточки душі / Олександр Білогура. – Чернігів : Десна Поліграф, 2018. – 63 с.
1426. **Брик О. Г.** Таємниці Всесвіту : наук.-фантаст. роман. Кн. 2 / Олексій Брик. – Чернігів : Десна Поліграф, 2018. – 367 с.
1427. **Брик О. Г.** У вирі життя : [худож.-публіцист. повість] / Олексій Брик. – Чернігів : Десна, 2018. – 239, [1] с.
1428. **Буренко І. С.** Симфонія життя : (вірші, присвяти, гумор) / Іван Буренко. – Чернігів : Десна Поліграф, 2018. – 35 с.
1429. **Гільчук В. П.** На переламі долі : лірика / Володимир Гільчук. – Чернігів : Десна Поліграф, 2018. – 79 с.
1430. **Грищенко В. Г.** Жартівливе перевесло / Валентина Грищенко. – Чернігів : Лозовий В. М., 2018. – 151 с.
1431. **Громова В. О.** Автобіографія душі : поезія / Валентина Громова. – Чернігів : Десна Поліграф, 2018. – 55 с. : портр.
1432. **Дзюба Т. А.** Дощ із твоїми очима : вибрані вірші / Тетяна Дзюба, Сергій Дзюба ; пер. чес.: Петр Каліна, Мілан Грабал. – Чернігів : Десна Поліграф, 2018. – 143, [7] с.
1433. **Кирилюк В. Д.** Відлуння душі : поезія / Василь Кирилюк. – Чернігів : Десна Поліграф, 2018. – 87 с. : фот.
1434. **Коваль С. О.** Незабутнє-найдорожче... : [поезія] / Станіслав Коваль. – Чернігів : Десна Поліграф, 2018. – 383 с. : фот.
1435. **Конечна О. М.** Вишнева кісточка : детективна повість / Олена Конечна. – Чернігів : Десна, 2018. – 143 с.
1436. **Коссовська А.** Гірський вовк / Алла Коссовська. – Ічня : Формат, 2018. – 199 с.
1437. **Крачило О. В.** Вічне відлуння : поезія / Олексій Крачило. – Чернігів : Десна, 2018. – 255 с.

1438. **Леус В. М.** Серцю не накажеш : повість, публіцистика / Віталій Леус. – Чернігів : Лозовий В. М., 2018. – 183 с.

1439. **Леус В. М.** Чому замовкли солов'ї... : повість, оповідання, спогади / Віталій Леус. – Чернігів : Лозовий В. М., 2018. – 119 с.

1440. **Мамчич О. Б.** Амплітуда любові : поезії / Олена Мамчич. – Чернігів : Десна Поліграф, 2018. – 99 с.

1441. **Мащенко С. Т.** Така моя доля... / Станіслав Мащенко. – Чернігів : Десна Поліграф, 2018. – 143 с., [4] арк. фот. : іл.

1442. **Морська І. О.** Весна з ароматами вишень : [поезії] / Ірина Морська. – Чернігів : Десна Поліграф, 2018. – 99 с.

1443. **Пилипець В. М.** Здрастуй, Мізине : поезії / Володимир Пилипець. – Чернігів : Десна Поліграф, 2018. – 63 с.

1444. **Повозник Л. О.** Мої стежини : спогади / Леонід Повозник. – Чернігів : Лозовий В. М., 2018. – 182, [16] с. : фот.

1445. **Сапун-Дегтяренко Н. О.** Душі криниця : [зб. поезій] / Наталія Сапун-Дегтяренко. – Чернігів : Десна Поліграф, 2018. – 71 с.

1446. **Сидоренко Т.** Ольга, дружина Пікассо : повість / Тетяна Сидоренко. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2018. – 157 с. : іл.

Ця повість – перша в Україні художня книга про О. Хохлову (1891–1955), уродженку Ніжсина.

1447. **Терехович Л.** До правди незалежного життя : зб. віршів / Леонід Терехович. – Чернігів : Сівер. центр післядиплом. освіти, 2018. – 398 с., фот.

1448. **Ткач М. М.** Вербове коріння : зб. поезій / Микола Ткач. – Київ : Укр. пропілеї, 2018. – 228, [1] с.

1449. **Ткач М. М.** У проміжках дерев : [проза] / Михась Ткач. – 2-ге вид. – Харків : Панов А. М., 2018. – 375 с.

1450. **Топчій В. О.** Містика Болдиних гір : [повість] / Віталій Топчій. – Чернігів : Брагинець О. В., 2018. – 26 с., іл.

1451. **Тютюнник Є. П.** Грабовський / Євдокія Тютюнник. – Чернігів : Десна, 2018. – 254 с.

Кн. присвяч. укр. поету П. Грабовському (1864–1902), його коханню і боротьбі за справедливість.

1452. **Швець В. К.** Живе в моїй душі природа : [поет. зошит] / Василь Швець. – Ніжин : Орхідея, 2018. – 103 с.

1453. **Швець В. К.** Птах з підстреленим крилом : [поет. зошит] / Василь Швець. – Ніжин : Орхідея, 2018. – 95 с.

2019

1454. **Адаменко М. П.** Відлуння : [поезія] / Микола Адаменко. – Сосниця : [б. в.], 2019. – 58 с.

1455. **Адаменко М. П.** Слідами щоденникових записів. № 1 / Микола Адаменко. – Сосниця : [б. в.], 2019. – 48 с.

1456. **Адаменко М. П.** Слідами щоденникових записів. № 2 / Микола Адаменко. – Сосниця : [б. в.], 2019. – 30 с.

1457. **Арсенич-Баран Г. В.** Хіба буває багато любови? : оповідання, новели / Ганна Арсенич-Баран. – Чернігів : Десна Поліграф, 2019. – 383 с.

1458. **Атрощенко О. І.** Родосвіт: казки, легенди, балади... / Олександра Атрощенко ; [передм. Н. Коновалової ; іл.: О. Малетича, О. Труша]. – Чернігів : Десна Поліграф, 2019. – 198 с. : іл. кольор.

1459. **Анцибор О.** «Я у вірші ховаюсь від недолі...» / Ольга Анцибор. – Чернігів : Десна Поліграф, 2019. – 79 с. : іл.

1460. **Борисенко Л. П.** Ранкова кава в альтанці... : поезія, оповідання / Любов Борисенко. – Чернігів : Десна Поліграф, 2019. – 103 с.

1461. **Брик О. Г.** Дороги життя : роман / Олексій Брик. – Чернігів : Десна Поліграф, 2019. – 319 с.

1462. **Винник Т. А.** Кришталевий птах : повістина для дітей / Тетяна Винник. – Житомир : О. О. Євенок, 2019. – 39, [1] с. : іл. кольор.

1463. **Вовненко Л. І.** Голос жінки : [поет. зб.] / Лариса Вовненко. – Чернігів : Десна Поліграф, 2019. – 103 с.

1464. **Гадзінський О. Є.** Зустріч випускників : вірші, переклади / Олександр Гадзінський. – Ніжин : Орхідея, 2019. – 146 с.

1465. **Дзюба Т. А.** Голоси двох поетів = Las voces de dos poetas : вибр. вірші ісп. та укр. мовами / Тетяна Дзюба, Сергій Дзюба ; ісп. пер. Галина Шитікова де Ескобар ; Держ. ун-т Сан Сімон, Міжнар. арт-центр «Букісан», Асоц. «Укр. Громада Іспанії за права, честь і гідність українців». – Чернігів : Десна Поліграф, 2019. – 119 с. : іл.

1466. **Дзюба С. В.** Позивний «Бандерас» : військ. детектив / Сергій Дзюба, Артемій Кірсанов. – Харків : Фабула, 2019. – 238 с.

1467. **Забарний О.** У нас на гостинах літературна студія Ніжинського університету / Олександр Забарний // Літ. Чернігів. – 2019. – № 1. – С. 3–10.

Публ. поезії членів літстудії: О. Кудлай, А. Заболотської, М. Мусієнко, Д. Коськіна.

1468. **Заболотна Н. Ю.** Десь за дощами : поезії / Ніна Заболотна. – Чернігів : Десна Поліграф, 2019. – 87 с. : іл.

1469. **Коленченко О. А.** Небо в долонях : поезії / Олена Коленченко. – Чернігів : Десна, 2019. – 135 с. : іл.

1470. **Коса Н. С.** Право на щастя, або Роздуми сучасної жінки : поезія і проза / Наталія Коса. – Житомир : О. О. Євенок, 2019. – 31 с.

1471. **Костенецька О. М.** Ціна помилки : повість / Оксана Костенецька. – Ніжин : Лисенко М. М., 2019. – 149 с. : іл.

1472. **Кравченко В. А.** Про те, як надворі дощ моросить : зб. віршів / Володимир Кравченко. – Житомир : О. О. Євенок, 2019. – 31 с.

1473. **Логвиненко А. М.** «Було колись, було...» : [зб. віршів] / Анатолій Логвиненко. – Чернігів : Десна Поліграф, 2019. – 199 с.

1474. **Макаренко П. Ф.** Все владнається... : поезії... / Петро Макаренко. – Мена : Домінант, 2019. – 147 с.

1475. **Максименко С.** Кожен обирає свій колір неба : драма / Світлана Максименко // Літ. Чернігів. – 2019. – № 1. – С. 66–96 ; № 2. – С. 95–118.

Авторка п'єси проживає в Ніжині.

1476. **Мамчич О.** На престолі життя... : [добірка поезій] / Олена Мамчич // Літ. Чернігів. – 2019. – № 1. – С. 60–64.

1477. **Мандрівні** вірші : альманах / [Чернігів. обл. універс. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка, Укр. культур. фонд ; упоряд.-ред. М. М. Ткач]. – Чернігів : Десна Поліграф, 2019. – 199 с. : фот. – (Поети Чернігівщини).

1478. **Марченко Т. А.** Кризь нас пройшло майбутнє... / Тамара Марченко. – Чернігів : Десна Поліграф, 2019. – 303 с. : фот.

1479. **Мастєрова В.** Тобі скажу : [проза] / Валентина Мастєрова // Київ. – 2019. – № 7/8. – С. 64–99 : портр.

1480. **Морська І. О.** Тільки почуття / Ірина Морська. – Чернігів : Десна Поліграф, 2019. – 95 с.

1481. **Первоцвіт** : поезія. Вип. 3 / Чернігів. ОУНБ ім. В. Г. Короленка, Літ. спілка «Чернігів» ; [ред. М. М. Ткач]. – Чернігів : Десна Поліграф, 2019. – 128 с. : іл. – (Стартап «Дотиком душі»).

До альманаху увійшли краці твори учасників Третього Всеукр. фестивалю «Стартап «Дотиком душі», який відбувся навесні 2019 р. Цей фестиваль започатковано Чернігів. обл. універс. наук. б-кою та літ. спілкою «Чернігів».

1482. **Пилипець В. М.** Дзвін спогадів : поезії / Володимир Пилипець. – Чернігів : Десна Поліграф, 2019. – 63 с.

1483. **Покришень А. М.** Любов сплеснула лебединими крилами : есе / Анатолій Покришень. – Київ : Інтерсервіс, 2019. – 129 с.

1484. **Потебня В. П.** Слова, що стали плоттю : [поезії] / Володимир Потебня. – Чернігів : Лозовий В. М., 2019. – 191 с. : кольор. іл.

1485. **Ромець В. В.** Світиться в душу блакить... : [поезія] / Валентин Ромець. – Чернігів : Десна Поліграф, 2019. – 103 с.

1486. **Савченко В. Ф.** Римонія : поезії / Віталій Савченко. – Чернігів : Десна Поліграф, 2019. – 299 с. : іл.

1487. **Сенцовський В. І.** П'ять пелюсток бузкового квіту : оповідання та п'єси : для дітей мол. шк. віку / Володимир Сенцовський. – Ніжин : Лисенко М. М., 2019. – 43 с. : іл.

1488. **Соколов Ю. Ю.** Зоряний пил думок : [зб. поезій] / Юрій Соколов. – Чернігів : Десна Поліграф, 2019. – 79 с.

1489. **Сушко М. Ф.** Минають дні... : вірші, сатира і гумор / Михайло Сушко. – Чернігів : Десна Поліграф, 2019. – 127 с.

1490. **Ткач М.** Родинне лихо. Білий туман груші-дички. Лист із шухляди : [новели] / Михась Ткач // Літ. Чернігів. – 2019. – № 1. – С. 50–59.

1491. **Ткач М. М.** Твори : в 3 т. Т. 1 : Оповідання ; Новели / Михась Ткач. – Ніжин : Лисенко М. М., 2019. – 543 с. : портр.

Т. 2. Повісті. Твори для дітей. – 2019. – 495 с. : портр.

Т. 3. Публіцистика. Щоденник. – 2019. – 453, [2] с. : фот.

1492. **Фурс М. Т.** Роки мої, мов журавлі : вибр. твори / Микола Фурс. – Чернігів : Десна Поліграф, 2019. – 311 с.

1493. **Цвіт** папороті : антол. учасників Чернігів. літ. шк. / [упоряд. Г. В. Арсенич-Баран]. – Київ : Друге дихання, 2019. – 226 с.

1494. **Шкуліпа А. Г.** Озноб : вірші, поеми / Анатолій Шкуліпа. – Ніжин : Орхідея, 2019. – 453 с.

1495. **Штань О. О.** Хоч не сталось – було... «Що внизу, те і вгорі...» : вірші / Олександр Штань. – Чернігів : Десна, 2019. – 79 с.

2020

1496. **Аніщенко О. О.** «Проростай» : [зб. поезій] / Оксана Аніщенко. – Чернігів : Десна, 2020. – 118, [1] с.

1497. **Брик О. Г.** Парадокси кохання : повісті / Олексій Брик. – Чернігів : Десна Поліграф, 2020. – 209 с.

1498. **Буденний В. Й.** Мир вам : поезії / Василь Буденний. – Чернігів : Десна Поліграф, 2020. – 224 с.

1499. **Вербенс Д.** Люта : [роман] / Дельфіна Вербенс. – Чернігів : SCRIPTORIUM, 2020. – 251 с.

1500. **Ветров А.** Моя душа для тебе навстіж : поезія / Анатолій Ветров ; упоряд. Л. Холецька. – Сосниця : центр. район. б-ка, 2020. – 84 с.

1501. **Дзюба С. В.** Справи детектива Самарцева ; Ідеальний злочин ; Пані кілер : роман-серіал (бувальщини) / Сергій Дзюба. – Чернівці : Букрек, 2020. – 463 с. : іл.

1502. **Дзюба Т. А.** Кирпиктеги кунчубак = Веселка на віях : вибр. вірші киргиз. та укр. мовами / Тетяна Дзюба, Сергій Дзюба ; киргиз. пер. Айдарбек Сарманбетов. – Чернігів : Десна Поліграф, 2020. – 199 с.

1503. **Кальченко К.** У затінку бджоли : [поезії] / Катерина Кальченко ; упоряд. Л. Холецька. – Мена : ТОВ «Домінант», 2020. – 112 с.

1504. **Камишна-Терещенко С.** Барви життя / Світлана Камишна-Терещенко. – Київ : Саміт-книга, 2020. – 305 с. : фот.

1505. **Логвиненко А. М.** Пожовклий знімок : [зб. віршів] / Анатолій Логвиненко. – Чернігів : Десна Поліграф, 2020. – 215 с.

1506. **Мастєрова В. М.** Смарагд : роман / Валентина Мастєрова. – Харків : Клуб Сімейного Дозвілля, 2020. – 285 с.

1507. **Сонячне і Дощове** : антологія / [упоряд. Н. О. Авер'янова]. – Чернігів : Ред. газ. «Черніг. вісн.», 2020. – 231 с. : фот.

Антологія віршів черніг. журналістів – перше подібне видання на Придесенні. Серед авторів Д. Іванов, Л. Горlach, В. Меркулова, Л. Пархоменко, Я. Ковалець, П. Куценко, Є. Тютюнник та ін.

1508. **Сушко М. Ф.** Чи допливем... : вірші, гумор, публікації / Михайло Сушко. – Чернігів : Десна Поліграф, 2020. – 127 с.

1509. **Ткач Л. Ю.** Мить життя : [поезія] / Лариса Ткач. – Чернігів : Десна Поліграф, 2020. – 83 с.

1510. **Топчій В. О.** Розповіді старої черниці / Віталій Топчій. – Чернігів : Брагинець О. В., 2020. – 34, [1] с. : іл.

1511. **Штань О. О.** Прокидайтесь, діти, сонечку радіти : вірші, казка : [для дошк. та мол. шк. віку] / Олександр Штань ; мал. О. О. Висоцької ; ред. М. Кушніренко. – 2-ге вид., доп. і перероб. – Чернігів : Десна Поліграф, 2020. – 31, [1] с. : іл.

2021

1512. **Брик О. Г.** Доля : повісті / Олексій Брик ; [ред. Л. В. Пархоменко]. – Чернігів : Десна Поліграф, 2021. – 118, [1] с.

1513. **Брик О. Г.** Оповідання про кохання / Олексій Брик. – Чернігів : Десна Поліграф, 2021. – 231 с. : портр.

1514. **Буренко І. С.** Повернення до любові : (вірші та присвяти) / Іван Буренко. – Чернігів : Лозовий В. М., 2021. – 61 с. : портр.

1515. **Дзюба С. В.** Гріх любити неталановито! : вірші, переклади та пародії : у 3 т. Т. 1. Вірші / Сергій Дзюба ; Міжнар. літератур.-мист. акад. України. – Чернігів : Десна Поліграф, 2021. – 495 с. : іл.

1516. **Дзюба С. В.** Гріх любити неталановито! : вірші, переклади та пародії : у 3 т. Т. 2. Переклади / Сергій Дзюба ; Міжнар. літератур.-мист. Акад. України. – Чернігів : Десна Поліграф, 2021. – 727, [72] с. : іл.

1517. **Дзюба С. В.** Гріх любити неталановито! : вірші, переклади та пародії : у 3 т. Т. 3. Пародії / Сергій Дзюба ; Міжнар. літератур.-мист. Акад. України. – Чернігів : Десна Поліграф, 2021. – 479, [1] с. : портр., іл.

1518. **Коленченко О. А.** Молитва осіннього листя : поезії / Олена Коленченко. – Чернігів : Десна, 2021. – 143, [1] с. : фот., іл.

1519. **Леус В. М.** Заговори до мене піснею : повісті та оповідання / Віталій Леус. – Чернігів : Десна Поліграф, 2021. – 151 с.

1520. **Мамчич О. Б.** Загортаю слова у вічність... : поезії / Олена Мамчич. – Чернігів : Десна Поліграф, 2021. – 118 с.

1521. **Меркулова В. В.** Траєкторія бджоли : вірші / Валентина Меркулова. – Чернігів : Десна Поліграф, 2021. – 95 с.

1522. **Пилипець В. М.** Берегиня : поезії / Володимир Пилипець. – Чернігів : Десна Поліграф, 2021. – 63 с.

1523. **Пузан М. М.** Лебеді над моїм життям : поезії, пісні / Марія Пузан. – Чернігів : [б. в.], 2021. – 70 с. : іл. кольор.,

1524. **Рідковець Л. М.** Вдови / Лідія Рідковець. – Чернігів : Десна Поліграф, 2021. – 63 с.

1525. **Сапон В. М.** Чернігівська старовина від Володимира Сапона : іст.-краєзнав. етюди / В. М. Сапон ; [упоряд. Д. Сапон]. – Чернігів : Десна Поліграф, 2021. – 159, [1] с. : фот.

1526. **Скидан М. О.** І сміх, і гріх, а жити треба : гуморески / Микола Скидан. – Чернігів : Десна Поліграф, 2021. – 55 с.

1527. **Сушко М. Ф.** Там за поворотом... : [вірші, сатира і гумор, оповідання, публіцистика] / Михайло Сушко ; [фото і мал. автора]. – Чернігів : Десна Поліграф, 2021. – 135 с. : іл., кольор. фот.

1528. **Фурс М. Т.** Поезія без гриму / Микола Фурс. – Чернігів : Десна Поліграф, 2021. – 143 с.

ФОЛЬКЛОР

2017

1529. **Шеремет В.** Безвіз із піснею, або Як бабусі з Чернігівщини в Будапешт злітали / Валерія Шеремет // Деснянка. – 2017. – 10 серп. – С. 1.

Солістки ансамблів із сіл Золотинка, Дніпровське Чернігівського р-ну взяли участь у міжнар. фольклорному фестивалі в Угорщині.

2019

1530. **Бріцина О.** Традиційна проза Чернігівщини: минуле й сучасне : (чи не зарано ми оплакуємо загибель фольклору?) / Олександра Бріцина // Народна культура Чернігівського району : (традиція та сучасний стан побутування) : зб. ст. – Житомир, 2019. – С. 212–224.

1531. **Єфремов Є.** Обрядові пісні Чернігівської землі – типове та особливе / Євген Єфремов // Народна культура Чернігівського району : (традиція та сучасний стан побутування) : зб. ст. – Житомир, 2019. – С. 225–240.

1532. **Ткач М. М.** Словник говіркових, розмовних, рідкоживаних та застарілих слів української мови / Микола Ткач. – Чернігів : Десна Поліграф, 2019. – 998, [1] с.

2020

1533. **Божок С.** «Вербиченька» підкорила «Золоті ключі» : творчість / Сніжана Божок // Чернігівщина. – 2020. – 12 берез. – С. 7 : фот.

Народний фольклорно-етногр. колектив «Вербиченька» із с. Рудьківка Бобровицького (нині Ніжинського) р-ну представляв Чернігівщину на XI Всеукр. фестивалі «Золоті ключі» імені В. Верховинця.

1534. **Моціяка О.** Подарунок українським читачам / Ольга Моціяка // Отчий поріг. – 2020. – № 6 (черв.). – С. 15.

У бібліотеці Ніжин. ун-ту відбулася презентація зб. асирійських казок, що уклав ніжинець, асирієць з дідапрадіда Б. Іонанов. У кн. представлена фольклорна спадщина його пращурів. Це перший україномовний переклад асирійських казок.

1535. **Соломаха О.** Репресований кобзар : [фото В. В. Потапенка (1886–1934) – поводиря кобзаря Т. Пархоменка, уродженця селища Березна Чернігів. р-ну] / Олександр Соломаха // Світ-інфо. – 2020. – 5 берез. – С. 14.

Репресований у 1933 р.

2021

1536. **Знайомтеся:** аматорський колектив «Барвінок» Михайло-Коцюбинської громади // Деснян. правда. – 2021. – 8 лип. – С. 14.

Про самодіяльний музичний колектив «Барвінок» Михайло-Коцюбинської громади.

1537. **Пархоменко Л.** «Веселі черевички» з Козельця / Людмила Пархоменко // Деснян. правда. – 2021. – 22 жовт. – С. 8.

Розповідь про зразковий художній танцювальний колектив Козелецького будинку творчості дітей та юнацтва «Веселі черевички», якому присвоєно звання «Народний художній колектив» (художній керівник Т. Романовська).

РЕЛІГІЯ. ДІЯЛЬНІСТЬ ЦЕРКВИ

2017

1538. **Блакитний М.** Документи до історії видання єпархіального часопису «Вера и жизнь» / Максим Блакитний // Сіверян. літопис. – 2017. – № 4. – С. 34–39.

Часопис Чернігівської єпархії.

1539. **Мицик Ю. А.** Документи священнослужителів Сіверщини другої половини XVII ст. : (за матеріалами Інституту рукопису Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського та Відділу рукописів Бібліотеки Польської академії наук у Кракові) / Юрій Мицик, Інна Тарасенко // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. – Ніжин, 2017. – Вип. 88. – С. 47–55.

1540. **Чудотворні ікони Чернігівщини = Wonder – working icons of Chernihiv region** / Нац. архітектурно-іст. заповідник «Чернігів стародавній» ; [упоряд. О. І. Травкіна]. – Чернігів : Лозовий В. М., 2017. – 31 с. + 16 іл. – Текст укр., англ.

2018

1541. **Блакитний М.** До історії Новгород-Сіверського духовного училища у другій половині XIX – на початку XX ст. :

(за матеріалами єпархіальних періодичних видань Чернігівщини) / Максим Блакитний // Шрагівські читання. – Чернігів, 2018. – Вип. 4. – С. 3–5.

1542. **Глухенький А. А.** Чернігівські архієреї Української автокефальної православної церкви у 20-х роках ХХ ст. / Андрій Глухенький // Сіверщина в історії України. – 2018. – Вип. 11. – С. 321–324.

1543. **Нижник Л.** Життя П'ятницької церковної громади м. Чернігова в 20-х роках ХХ століття / Людмила Нижник // Чернігівські старожитності : зб. наук. пр. – Чернігів, 2018. – Вип. 5 (8). – С. 208–215.

1544. **Рига Д.** Історіографія питання дослідження створення та діяльності Новгород-Сіверської єпархії 1785–1797 рр. у працях дослідників та науковців ХІХ–ХХІ століття / Данило Рига // Сіверян. літопис. – 2018. – № 1/2. – С. 100–111.

1545. **Рига Д.** Новгород-Сіверська єпархія (1785–1797) / Данило Рига, Анатолій Федірко. – Ніжин : Лисенко М. М., 2018. – 119 с.

1546. **Рой С.** Діяльність синагог у м. Ніжині у 20–30-х рр. ХХ ст. / Світлана Рой // Євреї Лівобережної України. Історія та культура : матеріали ХІІ Міжнар. наук. семінару 22 берез. 2018 р. м. Чернігів. – Чернігів, 2018. – С. 176–190.

2019

1547. **Блакитний М. М.** Церковне та соціокультурне життя Північного Лівобережжя України за матеріалами періодичних видань Чернігівської єпархії (1861–1918) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Блакитний Максим Михайлович ; Нац. ун-т «Чернігівський колегіум» ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів : [б. в.], 2019. – 20 с.

1548. **Мирошниченко О. М.** Правове регулювання відносин між державними установами та родичами при похованні померлих на православних кладовищах / Олександр Мирошниченко // Сіверщина в історії України. – 2019. – Вип. 12. – С. 238–241.

1549. **Тарасенко О.** Чернігівське єпархіальне жіноче училище (1866–1917): етапи розвитку та навчально-виховний процес / Олександр Тарасенко // Щорічник Чернігівського обласного педагогічного ліцею для обдарованої сільської молоді Чернігівської обласної ради: питання педагогіки, методики та науки. – Чернігів, 2019. – Вип. 1. – С. 80–90.

2020

1550. **Воробей Н. Ф.** Чудотворні ікони Богородиці XVII–XVIII ст. з Новгород-Сіверщини / Ніна Воробей // Сіверщина в історії України. – 2020. – Вип. 13. – С. 53–56.

У ст. наведено відомості про чудотворні ікони Дігтярівської та Леньківської Богородиць. Обґрунтовано наук. актуальність вивчення, наведено інформ. про час явлення і початок шанування, їх іконографію та зовнішні характеристики, відомості про пожертви і місцезнаходження збережених копій.

1551. **Воробей Н.** Прославлення чудотворної ікони Іллінської Богоматері у XIX – на початку XX ст. : (за матеріалами «Черниговских єпархиальных известий») / Ніна Воробей // Сіверян. літопис. – 2020. – № 4. – С. 33–40.

1552. **Герасименко В.** Духовна освіта на Чернігівщині 1870–1882 рр. / Віталій Герасименко // Сіверян. літопис. – 2020. – № 2. – С. 81–88.

На підставі матеріалів, опубл. у часописі «Черниговские єпархиальные известия» та інших джерелах, уперше здійснено цілісний аналіз діяльності й функціонування духовних навч. закладів Чернігів. єпархії, а також церковнопарафіяльних шкіл у загальному контексті розвитку Православ'я на Лівобережній Україні.

1553. **Кіріченко О.** Церковне життя Чернігівщини у період німецької окупації за матеріалами преси / Олександра Кіріченко // Сіверян. літопис. – 2020. – № 1. – С. 138–143.

Короткий огляд газет «Вісті Остерцини», «Українське Полісся», «Вісті Прилуччини» та «Ніжинські вісті», які

висвітлювали на своїх сторінках тему релігії під час окупації Чернігівщини нацистською Німеччиною у 1941–1943 рр.

1554. **Соболь Ю. О.** Цеглинка для рідного храму : іст. відродження Чернігівської єпархії (1989–2002 рр.) / Юрій Соболь, Василь Чепурний. – Чернігів : Десна Поліграф, 2020. – 184 с. : іл.

2021

1555. **На Семенівщині** у стінах старого сільського клубу знайшли лики святих // Деснян. правда. – 2021. – 15 квіт. – С. 10.

В селі Лосівка.

1556. **Сушко Н.** Церква в резиденції Івана Мазепи [в Батурині] / Наталія Сушко // Світ-інфо. – 2021. – 18 лют. – С. 13.

Про історію створення та існування цієї церкви.

ЦЕРКВИ. МОНАСТИРІ. СОБОРИ

2017

1557. **Антонієві** печери та Троїцько-Іллінський монастир = St Anthony's caves and the Trinity monastery of st. Illia / Нац. архітектурно-іст. заповідник «Чернігів стародавній» ; [В. Я. Руденок, Т. Г. Новик]. – Чернігів : Лозовий В. М., 2017. – 47 с. + 4 арк. іл. – Текст укр., англ.

1558. **Балабушка В.** Монастирі Чернігівщини як осередки духовної традиції / В. Балабушка, В. Яремченко // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 236–244.

1559. **Бойко Л.** Настоятелі Георгіївської церкви [у Седневі] / Людмила Бойко // Сіверян. літопис. – 2017. – № 6. – С. 167–172.

1560. **Ванжула О.** «Вакаційна практика» студентів Чернігівського інституту народної освіти 1923 року : (до історії проведення архітектурно-археол. досліджень Чернігів. Спасо-Преображенського собору 1923 року) / Олена Ванжула // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 129–137.

1561. **Ванжула О.** Доля Чернігівського Спасо-Преображенського собору за часів міжконфесійного протистояння у 20-х рр. ХХ ст. / Олена Ванжула // Сіверян. літопис. – 2017. – № 4. – С. 94–106.

1562. **Ванжула О.** Некрополь Єлецького монастиря в Чернігові за дослідженнями А. А. Карнабеда / Олена Ванжула // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 14–26.

1563. **Ванжула О.** Священнослужителі Чернігівського Спасо-Преображенського собору ХІХ – початку ХХ ст. / Олена Ванжула // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 245–259.

1564. **Василенко А.** Кахлі з геральдичним сюжетом, знайдені на території Троїцького Іллінського монастиря у Чернігові / Андрій Василенко // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 260–264.

1565. **Васюта О.** До питання про час заснування Борисоглібського монастиря у Чернігові / Олег Васюта // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 265–281.

1566. **Гаркуша А.** До питання про розміщення сюжетів стінопису (перша чверть ХІХ ст.) Спасо-Преображенського собору в Чернігові / Алла Гаркуша // Сіверян. літопис. – 2017. – № 4. – С. 72–79.

1567. **Гаркуша А.** Реставрації настінного живопису (перша чверть ХІХ ст.) Спасо-Преображенського собору м. Чернігова у другій половині ХХ та на початку ХХІ ст. / Алла Гаркуша // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 303–310.

1568. **Глухенький А.** Земельні надбання Чернігівського кафедрального Борисоглібського монастиря за часів архієпископа [Чернігівського і Новгород-Сіверського] Іродіона Жураковського [у ХVІІІ ст.] / Андрій Глухенький // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 311–316.

1569. **Глухенький А.** Становлення та діяльність релігійної громади Української автокефальної церкви у Борисоглібському соборі м. Чернігова у 20-х роках ХХ століття / Андрій Глухенький // Сіверян. літопис. – 2017. – № 4. – С. 116–122.

1570. **Горлач Л.** Прийшла церква в столицю / Леонід Горлач // Отчий поріг. – 2017. – № 12 (груд.). – С. 4–5.

До Національного музею народної архітектури та побуту України у Пирогово перевезли одну з унікальних церков Лівобережжя України – дерев'яну Свято-Миколаївську. Зведена 1763 р. у старовинному козацькому селі Городище Менського (нині Корюківського) р-ну.

1571. **Дерев'яні** храми Чернігівського району / Від. культури і туризму Чернігів. РДА ; [підгот. до друку І. Мироненко, О. Кирюша]. – Чернігів : [б. в.], 2017. – 15 с. : фот.

1572. **Ігнатенко І.** Дослідження Успенського собору Єлецького монастиря у 1998 та 2002 роках / Ігор Ігнатенко // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 326–330.

1573. **Карманов Ю. О.** Стан Новгород-Сіверського Спасо-Преображенського монастиря напередодні секуляризації земель 1786 р. / Ю. О. Карманов // Сіверщина в історії України. – 2017. – Вип. 10. – С. 219–225.

Стаття присвячена огляду та аналізу друкованих та архівних джерел, які розкривають особливості господарської діяльності одного з найбільших монастирів Лівобережної України напередодні секулярної реформи 1786 р.

1574. **Миколайко Т.** Дослідження склепів і підлоги ХVІІ ст. А. Карнабедом у Троїцькому соборі м. Чернігова (1981 та 1984 рр.) / Тетяна Миколайко // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 341–346.

1575. **Миколайко Т.** Живопис першої половини ХІХ ст. у Троїцькому соборі [Чернігова] / Тетяна Миколайко // Сіверян. літопис. – 2017. – № 4. – С. 123–128.

1576. **Миколайко Т.** Іван Мазепа – ктитор [опікун, меценат] Троїцького собору в Чернігові / Тетяна Миколайко // Сіверян. літопис. – 2017. – № 6. – С. 84–88.

1577. **Михеєнко Н.** Моніторинг температурно-вологісного режиму Введенської церкви Троїцького монастиря у м. Чернігові / Наталія Михеєнко // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 347–355.

1578. **Михеєнко Н.** Моніторинг температурно-вологісного режиму Успенського собору XII–XVII ст. Єлецького монастиря у м. Чернігові / Наталія Михеєнко // Сіверян. літопис. – 2017. – № 4. – С. 52–58.

1579. **Назаренко В.** Дзвіниця П'ятницької церкви – це «Енеїда» в архітектурі / Віталій Назаренко // Чернігівщина. – 2017. – 7 верес. – С. 4.

Історія реставрації пам'ятки домонгольської доби в Чернігові.

1580. **Нижник Л.** До питання реставрації та руйнування дзвіниці П'ятницької церкви м. Чернігова за документами державного архіву Чернігівської області 1955–1962 рр. / Людмила Нижник // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 363–375.

1581. **Нижник Л.** П'ятницька церква м. Чернігова та її дослідники П. Д. Барановський і А. А. Карнабед / Людмила Нижник // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 73–82.

1582. **Нижник Л.** П'ятницька церква [у Чернігові] у 1943–1963 рр. згідно з документами Державного архіву Чернігівської області / Людмила Нижник // Сіверян. літопис. – 2017. – № 4. – С. 129–136.

1583. **Парафіяльний** літопис церкви Різдва Пресвятої Богородиці с. Ксьонзівки Чернігівської єпархії (1867–1915) / Департамент інформ. діяльн. та комунікацій з громадськістю Чернігів. облдержадмін., Нац. ун-т «Черніг. Колегіум» ім. Т. Г. Шевченка, Чернігів. обл. орг. Нац. спілки краєзнавців

України ; упоряд.: А. В. Морозова, О. Ф. Тарасенко; відп. ред. О. Б. Коваленко. – Чернігів : Десна, 2017. – 160 с.

1584. **Подлевський С.** Графіті Спасо-Преображенського собору в Чернігові [як епіграфічні пам'ятки] / Святослав Подлевський // Сіверян. літопис. – 2017. – № 6. – С. 61–72.

1585. **Подлевський С.** Графіті Юр'євої божниці [Михайлівської церкви в Острі] / Святослав Подлевський // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 382–387.

1586. **Подлевський С.** Епіграфічні знахідки в Михайлівській церкві [Юр'єва божниця] з Остра / Святослав Подлевський // Сіверян. літопис. – 2017. – № 1/2. – С. 72–78.

Знахідки давньоруських надписів на стінах храму.

1587. **Подлевський С. В.** Комплекс графіті в нартексі Успенського собору в Чернігові / Святослав Подлевський // Сіверщина в історії України. – 2017. – Вип. 10. – С. 47–52.

1588. **Провозін П.** ...І дзвін Успенського собору / Павло Провозін // Сівер. край. – 2017. – 31 серп. – С. 4 : фот.

З історії Успенського собору Новгород-Сіверського.

1589. **Рідковець Л.** Церква – як духовна пам'ять [у с. Хмільниця Чернігів. р-ну, збудована у 1700 р.] / Лідія Рідковець // Деснян. правда. – 2017. – 16 лют. – С. 5.

1590. **Риженко А.** Самобутність Густинського монастиря [Чернігівська обл.] : про один із найвидатніших архітектурних комплексів XVII століття в Україні / Анатолій Риженко // День. – 2017. – 21/22 квіт. – С. 12.

1591. **Руденок В.** До історії вивчення Антонієвих печер Чернігівського Іллінського монастиря у другій половині XIX – першій чверті XX ст. / Володимир Руденок, Тетяна Новик // Сіверян. літопис. – 2017. – № 4. – С. 80–87.

1592. **Руденок В.** Дослідження та реставрація нижнього ярусу Антонієвих печер Чернігівського Троїцько-Іллінського монастиря / Володимир Руденок, Тетяна Новик // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 99–105.

1593. **Руденок В.** Реставрація та відбудова архітектурних пам'яток історико-архітектурного комплексу колишнього Троїцького Іллінського монастиря в Чернігові: історія та перспективи / Володимир Руденок // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 397–402.

1594. **Сидор О.** Іконостас / Олег Сидор // Пам'ятки України. – 2017. – № 4. – С. 34–41 : іл.

Іконографічний репертуар укр. храмів, зокрема і чернігівських (Батурин, Козелець, Чернігів, Ніжин, Березна).

1595. **Сидоренко Т.** Тарасова церква : у Ніжині відроджують Спасо-Преображенський храм, у якому відспівували Кобзаря у 1861 році : [з історії пам'ятки] / Тетяна Сидоренко // Україна молода. – 2017. – 7 берез. – С. 10–11.

1596. **Сповідні розписи:** історія та пам'ять : Виблі, Подесення, Дивокрай / [упоряд. С. Горобець]. – Харків : Апостроф, 2017. – 323 с.

Таїнство церкви с. Виблі у Куликівській селищній громаді Чернігівського району.

1597. **Травкіна О.** До історії чернігівських Єлецького, Троїцько-Іллінського та Любецького Антоніївського монастирів у кін. XVII – сер. XVIII ст. / Ольга Травкіна // Сіверян. літопис. – 2017. – № 4. – С. 59–71.

1598. **Черненко О.** Слідами Миколи Макаренка: дослідження Чернігівського Спасо-Преображенського собору (за матеріалами 1923 та 2012–2014 років) / Олена Черненко // *Orus Mithum*. – 2017. – № 5. – С. 101–112.

1599. **Черненко О. Є.** Архітектурно-археологічні дослідження Спасо-Преображенського собору в 2014 році / Черненко О. Є., Новик Т. Г // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Вип. 1/3. – Чернігів, 2017. – С. 213–218.

1600. **Шевчик І.** З новітньої історії церкви св. Катерини в Чернігові: священнослужителі храму XXI ст. / Ірина Шевчик // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 432–438.

Біографічні дані про священників церкви, котрі служать у храмі з часу його відкриття у 2008 р. і сприяють відродженню цієї святині.

2018

1601. **Бугера І. С.** Родина полковника Лизогуба та чернігівське козацтво у трьохсотрічній історії церкви св. Катерини м. Чернігова / І. С. Бугера // Краєзнавство. – 2018. – № 2. – С. 25–36.

1602. **Ванжула О. М.** Чернігівський Спасо-Преображенський собор у 1920-х – на початку 1930-х рр. / Олена Ванжула // Сіверщина в історії України. – Глухів ; Київ, 2018. – Вип. 11. – С. 324–329.

1603. **Василенко А.** Гутне скло XVII–XVIII ст. з території Троїцько-Іллінського монастиря в Чернігові / Андрій Василенко // Чернігівські старожитності : зб. наук. пр. – Чернігів, 2018. – Вип. 5 (8). – С. 226–230.

1604. **Гаркуша А.** Монументальний живопис Спасо-Преображенського собору (перша чверть XIX ст.) у Чернігові як об'єкт досліджень, реставрації та охорони / Алла Гаркуша // Чернігівські старожитності : зб. наук. пр. – Чернігів, 2018. – Вип. 5 (8). – С. 25–31.

1605. **Гаркуша А.** Олійний живопис (перша чверть XIX ст.) Спасо-Преображенського собору (XI ст.) у Чернігові: проблеми дослідження / Алла Гаркуша // Сіверян. літопис. – 2018. – № 6. – С. 55–59.

1606. **Глухенький А.** Борисоглібський собор як кафедральний храм Чернігівської єпархії Української автокефальної православної церкви у 20-х роках XX століття / Андрій Глухенький // Чернігівські старожитності : зб. наук. пр. – Чернігів, 2018. – Вип. 5 (8). – С. 178–186.

1607. **Корнієнко В.** Нові джерела з історії дослідження Успенського собору Чернігівського Єлецького монастиря у 1926 році : (з листування Г. Любченка та І. Моргілевського) / В'ячеслав Корнієнко, Дмитро Гордієнко // Чернігівські

старожитності : зб. наук. пр. – Чернігів, 2018. – Вип. 5 (8). – С. 32–35.

1608. **Ляшев О.** Сповідні розписи Миколаївського храму с. Роїще. Джерела до історії с. Роїще [Чернігів. р-ну] / Олександр Ляшев. – Чернігів : Десна, 2018. – 355 с. : фот.

1609. **Мазепина** брама. Царські ворота іконостаса Борисоглібського собору м. Чернігова / НАІЗ «Чернігів стародавній» ; [авт. тексту О. І. Травкіна]. – Чернігів : Лозовий В. М., 2018. – 19 с., [8] арк. фотоіл.

1610. **Миколайко Т.** До питання стану живопису Троїцького собору [Чернігова] в ХХ столітті / Тетяна Миколайко // Сіверян. літопис. – 2018. – № 3. – С. 55–59.

1611. **Миколайко Т.** Інтер'єр Троїцького собору у працях істориків та краєзнавців другої половини ХІХ–ХХ ст. / Тетяна Миколайко // Чернігівські старожитності : зб. наук. пр. – Чернігів, 2018. – Вип. 5 (8). – С. 196–201.

1612. **Михеєнко Н.** Моніторинг температурно-вологісного режиму Іллінської церкви ХІІ ст. у Чернігові [як один із засобів для збереження пам'ятки] / Наталія Михеєнко // Сіверян. літопис. – 2018. – № 1/2. – С. 112–118.

1613. **Михеєнко Н.** Моніторинг температурно-вологісного режиму П'ятницької церкви ХІІ ст. [в Чернігові] / Наталія Михеєнко // Сіверян. літопис. – 2018. – № 5. – С. 80–85.

1614. **Михеєнко Н.** Моніторинг температурно-вологісного режиму Троїцького собору [в Чернігові] / Наталія Михеєнко // Чернігівські старожитності : зб. наук. пр. – Чернігів, 2018. – Вип. 5 (8). – С. 36–42.

1615. **Мицик Ю. А.** Свято-Успенський жіночий монастир в Нових Млинах у світлі документів фонду 140 ЦДІАК України / Юрій Мицик // Сіверщина в історії України. – Глухів ; Київ, 2018. – Вип. 11. – С. 155–158.

Цей монастир (Кербутівський, Бобриківський) знаходився між селами Нові Млини і Кербутівка (Борзнянщина).

1616. **Непотенко І.** Троїцький монастир у Чернігові у перше десятиліття радянського режиму: фокус перетину просторів / Інна Непотенко // Сіверян. літопис. – 2018. – № 3. – С. 60–68.

1617. **Павленко С.** Імовірне зображення гетьмана Мазепи та його дружини на іконі «Деїсус» з іконостасу Вознесенської церкви (селище Березна) / Сергій Павленко // Чернігівські старожитності : зб. наук. пр. – Чернігів, 2018. – Вип. 5 (8). – С. 113–122.

1618. **Панько С.** Забуті сторінки історії: Козелецький Троїцький чоловічий монастир / Сергій Панько // Сіверян. літопис. – 2018. – № 4. – С. 58–62.

1619. **Панько С.** Козелецький Богословський дівочий монастир / Сергій Панько // Сіверян. літопис. – 2018. – № 5. – С. 71–74.

1620. **Подлевський С.** Символічні графіті з Успенського собору в Чернігові / Святослав Подлевський // Чернігівські старожитності : зб. наук. пр. – Чернігів, 2018. – Вип. 5 (8). – С. 128–130.

1621. **Прищепа О.** У Седневі плаче храм : легендарна дерев'яна [Георгіївська] церква, у якій знімали фільм «Вій», зазнає руйнування / Олексій Прищепа // Гарт. – 2018. – 2 серп. – С. 4.

1622. **Руденко В.** З історії внутрішнього оздоблення Антонієвих печер Троїцького Іллінського монастиря в м. Чернігів / Володимир Руденко // Чернігівські старожитності : зб. наук. пр. – Чернігів, 2018. – Вип. 5 (8). – С. 131–135.

1623. **Руденко В. Я.** Чернігівський Іллінський монастир за результатами археологічних досліджень / Володимир Руденко, Андрій Василенко // Сіверщина в історії України. – Глухів ; Київ, 2018. – Вип. 11. – С. 37–40.

1624. **Тасмниці** підземель Чернігівщини : Mystery of the caves in Chernihiv region / НАІЗ «Чернігів стародавній»; [авт. тексту В. Я. Руденко]. – Чернігів : Лозовий В. М., 2018. – 31 с. : іл.

1625. **Чумаченко А.** Церква – одна з основ духовності / Анатолій Чумаченко // Світ-інфо. – 2018. – 20 верес. – С. 13.

Історія і сьогодення церкви Спаса с. Кладьківка Куликівського (нині Чернігівського) р-ну.

2019

1626. **Бовда Ю.** Неопублікований рукопис М. В. Холостенка про дослідження Борисоглібського собору в Чернігові / Ю. Бовда // Середньовічні та ранньомодерні старожитності Центрально-Східної Європи : матеріали XVIII Міжнар. студ. наук. археол. конф. – Чернігів, 2019. – С. 10–12.

1627. **Бондар О.** Антоніївський монастир у Любечі : (спроба візуально-графічної реконструкції) / Олександр Бондар, Олена Веремейчик // За покликом предків : зб. матеріалів П'ятих Самоквасівських читань, присвяч. пам'яті Володимира Петровича Коваленка. – Чернігів, 2019. – С. 157–171.

1628. **Ванжула О. М.** Деякі аспекти процесу формування штатів духовенства Чернігівського Спасо-Преображенського собору на початку ХХ ст. / Олена Ванжула // Сіверщина в історії України. – Глухів ; Київ, 2019. – Вип. 12. – С. 211–214.

1629. **Василенко А.** Археологічні знахідки (віконне скло) на території Троїцько-Іллінського монастиря в Чернігові / Андрій Василенко // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2019. – Вип. 4. – С. 15–18.

1630. **Воскресла** українська церква : храм Іоанна Богослова в Ніжині передано вірянам // Світ-інфо. – 2019. – 18 квіт. – С. 2.

4 квіт. 2019 р. сесія облради ухвалила передати в довгострокове безоплатне користування ПЦУ пам'ятку архітектури нац. значення.

1631. **Галета Л.** Чи перезимує церква? / Лариса Галета // Деснянка. – 2019. – 24 жовт. – С. 1.

Свято-Георгіївська церква у Седневі потребує термінової допомоги.

1632. **Гаркуша А. Б.** Проблема збереження олійного стінопису (перша чверть ХІХ ст.) Спасо-Преображенського

собору м. Чернігова / Алла Гаркуша // Сіверщина в історії України. – 2019. – Вип. 12. – С. 23–25.

1633. **Гейда О.** Ремонтні роботи в церквах міста Чернігова на початку XIX ст. / Ольга Гейда // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2019. – Вип. 4. – С. 79–85.

Ремонтні роботи у приходських церквах міста Чернігова, активізація яких була пов'язана зі створенням Чернігів. губ. Вперше введено до наук. обігу план Михайлівської церкви на п'ятницькому міському кладовищі, який було укладено в ході підготовчих робіт.

1634. **Глухенький А.** Діяльність синодальної релігійної громади Борисоглібського собору м. Чернігова у 1925–1933 роках / Андрій Глухенький // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2019. – Вип. 4. – С. 86–92.

1635. **Глухенький А.** Священики синодальної релігійної громади Борисоглібського собору м. Чернігова у 20–30-х рр. XX ст. / Андрій Глухенький // Сіверщина в історії. – 2019. – Вип. 12. – С. 290–293.

1636. **Домоцький Б.** Врятована ікона / Борис Домоцький // Деснянка. – 2019. – 14 листоп. – С. 9.

Нарис про трагічну долю Миколаївської церкви с. Шабалинів (Коропщина) в 30-ті рр. XX ст.

1637. **Кравченко Т.** «У Пирогово наша церква тепер стоїть, красива. А каплички нам нема» / Тамара Кравченко // Вісник Ч. – 2019. – 4 квіт. – С. 4.

На місці Миколаївської церкви у с. Городище (Менищина), яку восени 2016 р. забрали до Нац. музею архітектури і побуту України просто неба, досі порожньо. Церква значилася як пам'ятка дерев'яної архітектури, збудована у 1763 р.

1638. **Литовченко О.** З історії повсякденного життя Чернігівського Єлецького монастиря у другій половині XVIII – на початку XIX ст. / Олександр Литовченко // Сіверян. літопис. – 2019. – С. 51–58.

1639. **Литовченко О.** Єлецький монастир у Чернігові як складова історії середовища міста / Олександр Литовченко // Сіверщина в історії України. – 2019. – Вип. 12. – С. 19–23.

1640. **Майковський А.** Храми Чернігово-Сіверщини : фотоальбом для мандрівників / Андрій Майковський. – Чернігів : Десна Поліграф, 2019. – [48] с. : кольор. фот.

1641. **Миколайко Т.** Історія, особливості архітектури та реставрації дзвіниці Троїцько-Іллінського монастиря [в Чернігові] / Тетяна Миколайко // Сіверян. літопис. – 2019. – № 4/5. – С. 44–50.

1642. **Михесенко Н.** Моніторинг температурно-вологісного режиму Борисоглібського собору XII ст. у м. Чернігові / Наталія Михесенко // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2019. – Вип. 4. – С. 142–149.

1643. **Назаренко В.** Храм Архистратига Михаїла у Головеньках [Борзнянщина] – перлина дерев'яної архітектури / Віталій Назаренко // Чернігівщина. – 2019. – 18 лип. – С. 4.

Збудований 1882 р.

1644. **Непотенко І. В.** Інтерпретація Іллінського монастирського простору у Чернігові у 1920-х рр. на основі збереженої та витраченої символіки реальності / Інна Непотенко // Сіверщина в історії України. – 2019. – Вип. 12. – С. 26–28.

1645. **Нижник Л.** Метричні книги П'ятницької церкви 1876–1898 рр. як джерело інформації про становий склад парафіян / Людмила Нижник // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2019. – Вип. 4. – С. 158–168.

1646. **Романченко О. Д.** Михайло-Олександринська церква в с. Шатура [на Ніжинщині] / Олександр Романченко // Сіверщина в історії України. – 2019. – Вип. 12. – С. 39–44.

1647. **Руденко В. Я.** Антонієві печери Чернігівського Троїцько-Іллінського монастиря: 950 років / Володимир Руденко, Тетяна Новик ; НАІЗ «Чернігів стародавній». – Чернігів : Десна Поліграф, 2019. – 159 с. : іл.

1648. **Руденок В.** Чернігівський Троїцький Іллінський монастир доби Гетьманщини за результатами археологічних досліджень / Володимир Руденок, Тетяна Новик // Сіверян. літопис. – 2019. – № 2. – С. 185–187.

1649. **Саєнко Н.** Фортечні церкви Батурина XVII–XVIII століть / Наталія Саєнко // Світ-інфо. – 2019. – 19 груд. – С. 13.

1650. **Спасо-Преображенський** собор (м. Новгород-Сіверський) // Пам'ятки монументальної архітектури Північного Лівобережжя XI–XIII ст. : каталог / О. Черненко, О. Ярошенко. – Чернігів : SCRIPTORIUM, 2019. – С. 70–75.

1651. **Тимошик С.** Церкви Святого Миколая у Володьковій Дивиці [Ніжинського р-ну] – 230 років! / Сергій Тимошик // Деснянка. – 2019. – 14 лют. – С. 4.

1652. **Федосенко Н.** У Ніжині відроджують старовинний храм [Іоанна Богослова, в якому не правилося з 1918 р.] / Наталія Федосенко // Гарт. – 2019. – 18 квіт. – С. 3.

1653. **Чепурний В.** «Викопав пещеру і вселився...» / Василь Чепурний // Голос України. – 2019. – 23 жовт. – С. 10.

Згадуються Аліпіїві печери.

1654. **Юхименко Г.** Украли цінну ікону [Іверської Божої Матері і три інші ікони у Покровському храмі с. Вихвостова (Городнянщина)] / Ганна Юхименко // Гарт. – 2019. – 31 жовт. – С. 3.

1655. **Юхно Ф.** Чернігівський Троїцький монастир у 1943–1962 рр. / Федір Юхно // Сіверян. літопис. – 2019. – № 4/5. – С. 59–66.

2020

1656. **Адруг В.** Катерининська церква в Чернігові поповнилася унікальною іконою / Віталій Адруг // Деснянка. – 2020. – 10 груд. – С. 8.

Керівник Чернігів. громад. орг. краєзнавців «Колекціонер» В. Іванець подарував церкві унікальну ікону Божої Матері XVIII ст., що довгий час перебувала у парафії с. Старі Яриловичі Ріпкинського (нині Чернігівського) р-ну.

1657. **Борисоглібський** собор XII ст. / [авт. тексту А. Глухенький] ; НАІЗ «Чернігів стародавній». – Чернігів : Лозовий В. М., 2020. – 63 с., [4] фотоіл. с. : іл.

1658. **Бугера І.** Західноєвропейські гравюри як зразок для настінних розписів XIX ст. Чернігівського Троїцького собору / Ірина Бугера // Сіверян. літопис. – 2020. – № 6. – С. 23–31.

1659. **Бугера І.** Консерваційно-реставраційні роботи 1970-х рр. настінного живопису Чернігівського Троїцького собору XVII ст. / Ірина Бугера // Чернігівські старожитності : зб. наук. пр. – Чернігів, 2020. – Вип. 6. – С. 5–11.

1660. **Ванжула О. М.** Чернігівський Спасо-Преображенський собор у реаліях міського соціуму (1943–1960 рр.) / Олена Ванжула // Сіверщина в історії України. – Вип. 13. – С. 66–71.

1661. **Ванжула О.** Чернігівський Спасо-Преображенський собор за часів нацистської окупації / Олена Ванжула // Чернігівські старожитності : зб. наук. пр. – Чернігів, 2020. – Вип. 6. – С. 12–22.

1662. **Галета Л.** 80 тисяч гривень для [Свято-Георгіївської] церкви [в Седневі Чернігів. р-ну – благодійна допомога] / Лариса Галета // Деснянка. – 2020. – 10 груд. – С. 1.

1663. **Галета Л.** В очікуванні реставрації / Лариса Галета // Деснянка. – 2020. – 5 листоп. – С. 1–2.

Дерев'яна Георгіївська церква в Седневі Чернігівського р-ну.

1664. **Галета Л.** Про втрачений храм і вчителя, який віддав свою хату під церкву / Лариса Галета // Деснянка. – 2020. – 22 жовт. – С. 4, 16.

Нарис про втрачений об'єкт архітектурної спадщини України – Троїцьку церкву в с. Пакуль Чернігівського р-ну. На тому місці, де вона стояла до середини 1930-х років, встановлений кам'яний поклінний хрест. У 2004 р. в центрі села відкрили оновлену Троїцьку церкву в подарованому будинку вчителя географії Г. Ковальчука. Настоятель отець Тарасій Свистун.

1665. **Гаркуша А.** Книга Буття у настінному розписі Спасо-Преображенського собору (XI ст.) м. Чернігова / Алла Гаркуша // Сіверян. літопис. – 2020. – № 4. – С. 12–23.

Автор ст. дає детальний опис та аналіз композицій, який дозволив з'ясувати, що живопис центральної бані і підбанного простору Спасо-Преображенського собору складається з трьох композиційних частин і створює сюжетну лінію, яку можна назвати «Створення світу» і яка ілюструє першу главу Книги Буття.

1666. **Гаркуша А.** Старозавітний цикл у настінному розписі XIX ст. Спасо-Преображенського собору (XI ст.) у м. Чернігові / Алла Гаркуша // Чернігівські старожитності : зб. наук. пр. – Чернігів, 2020. – Вип. 6. – С. 23–26.

1667. **Глухенький А.** Закриття Борисоглібського собору м. Чернігова на початку 1930-х років / Андрій Глухенький // Сіверян. літопис. – 2020. – № 4. – С. 60–67.

1668. **Дробязко Н.** Земельні непорозуміння [Батуринського Микола-Крупницького монастиря під час Національної революції середини XVII ст.] / Наталія Дробязко // Світ-інфо. – 2020. – 15 жовт. – С. 15.

1669. **Казиміров Д.** Максаківський Спасо-Преображенський монастир / Дмитро Казиміров // Світ-інфо. – 2020. – 9 січ. – С. 12.

У Менському (нині Корюківському) р-ні. Збудований у другій пол. XVII ст.

1670. **Іванченко О.** [Народна артистка України] Ніна Матвієнко подарувала ікону [Пресвятої Богородиці «Ассирійська» Ніжинському храму Іоанна Богослова] / Ольга Іванченко // Гарт. – 2020. – 21 трав. – С. 16.

1671. **Кіяшко Л.** Батуринський Миколаївський Крупницький монастир : його доля на початку XX ст. / Любов Кіяшко // Світ-інфо. – 2020. – 23 січ. – С. 13.

1672. **Крутий В.** На Менщині палаци та церкви будував один з найвідоміших європейських архітекторів / Віталій Крутий // Наше слово. – 2020. – 15 трав. – С. 5.

Архітектор Джакомо Кваренгі збудував Троїцьку церкву в Бігачі; Андріївську церкву в Стольному, комплекс Домницького монастиря.

1673. **Литовченко О.** До питання про господарську діяльність Чернігівського Єлецького монастиря на початку ХХ ст. / Олександр Литовченко // Сіверян. літопис. – 2020. – № 2. – С. 107–115.

1674. **Литовченко О.** З історії богослужбового облачення 1820 р. Єлецького монастиря в Чернігові / Олександр Литовченко // Чернігівські старожитності : зб. наук. пр. – Чернігів, 2020. – Вип. 6. – С. 77–80.

Йдеться про зникнення з Успенської церкви мантії настоятеля.

1675. **Ляшев О.** Як виглядав Михайлівський храм Роїща [Чернігівського р-ну]? / Олександр Ляшев // Світ-інфо. – 2020. – 16 квіт. – С. 12.

1676. **Миколайко Т.** Будинок архієрея колишнього Троїцького монастиря у Чернігові / Тетяна Миколайко // Чернігівські старожитності : зб. наук. пр. – Чернігів, 2020. – Вип. 6. – С. 81–85.

Історія зведення. Інформ. про ремонт та перебудови споруди, зазначено установи, що працювали в ній у ХХ ст.

1677. **Миколайко Т.** Закриття Троїцького жіночого монастиря у м. Чернігові на початку 1960-х років / Тетяна Миколайко // Сіверян. літопис. – 2020. – № 2. – С. 116–122.

1678. **Непотенко І.** Релігійно-просторова форма Троїцького монастирського існування у Чернігові у 1918–1921 рр. / Інна Непотенко // Чернігівські старожитності : зб. наук. пр. – Чернігів, 2020. – Вип. 6. – С. 97–102.

1679. **Нижник Л.** До питання про володіння П'ятницького жіночого монастиря м. Чернігова за часів Гетьманщини : (за док. Центрального держ. іст. архіву України та іншими джерелами) / Людмила Нижник // Сіверян. літопис. – 2020. – № 4. – С. 24–32.

1680. **Нижник Л.** Метричні книги П'ятницької церкви [в Чернігові] 1899–1919 рр. як джерело інформації про становий склад парафіян / Людмила Нижник // Чернігівські старожитності : зб. наук. пр. – Чернігів, 2020. – Вип. 6. – С. 103–111.

1681. **Остриця Є.** Батури́нський Миколо-Крупницький монастир – духовна скарбниця Північно-Дніпровського Лівобережжя / Євгенія Остриця // Ніжинська старовина : зб. наук. пр. – Ніжин ; Київ, 2020. – Вип. 28. – С. 120–126.

1682. **Пилипенко В.** Дерев'яні церкви [Чернігівської] області / Володимир Пилипенко // Світ-інфо. – 2020. – 15 жовт. – С. 16.

Йдеться про Троїцьку церкву із дзвіницею с. Новий Білоус Чернігів. р-ну, Георгіївську церкву селища Седнів Чернігів. р-ну, Миколаївську церкву м. Новгород-Сіверський, Успенську церкву с. Сильченкове Талалаївського (нині Прилуцького) р-ну, Успенську церкву с. Волосківці Менського (нині Корюківського) р-ну.

1683. **Пільтяй Н.** Нетипові записи метричних книг Покровської церкви [Батурина поч. ХХ ст.] / Наталія Пільтяй // Світ-інфо. – 2020. – 15 жовт. – С. 15.

1684. **Пільтяй Н.** Священнослужителі Покровської церкви [в Батурині] / Наталія Пільтяй // Світ-інфо. – 2020. – 3 верес. – С. 13.

1685. **Пільтяй Н.** Станове піклування у повсякденному житті парафії Покровської церкви в Батурині (кінець ХІХ – початок ХХ ст.) / Наталія Пільтяй // Ніжинська старовина : зб. наук. пр. – Ніжин ; Київ, 2020. – Вип. 28. – С. 41–44.

1686. **Половнікова С.** Світські поховання у крипті Троїцького собору [в Чернігові]. ХVІІ – початок ХХ століть / Світлана Половнікова // Чернігівські старожитності : зб. наук. пр. – Чернігів, 2020. – Вип. 6. – С. 197–200.

1687. **Прищеп О.** Збирає кошти на порятунок храму [отець Тимон, настоятель Свято-Георгіївської церкви в Седневі Чернігівського р-ну] / Олексій Прищеп // Гарт. – 2020. – 3 груд.). – С. 8.

1688. **Руденко В.** Чернігівський Іллінський монастир за результатами археологічних досліджень [останніх кількох десятиліть] / Володимир Руденко, Тетяна Новик // Чернігівські старожитності : зб. наук. пр. – Чернігів, 2020. – Вип. 6. – С. 201–215.

1689. **Ситий І.** Дві монастирські печатки з Чернігівщини [Новгород-Сіверського та Максаківського Спасо-Преображенських монастирів] / Ігор Ситий // Знак. – 2020. – № 82. – С. 3–4.

1690. **Сніжок З.** Місця поховання парафіян Батуринської Воскресенської церкви / Зоя Сніжок // Батуринська старовина : зб. наук. пр. – Чернігів, 2020. – Вип. 8. – С. 203–208.

1691. **Тимошик С.** «Небо на землі» / Сергій Тимошик // Деснянка. – 2020. – № 41 (15 жовт). – С. 4.

Богоявленська церква с. Володькова Дівиця Носівського (нині Ніжинського) р-ну датується 1740 р. За нез'ясованих обставин вона припинила своє існування. Стараннями настоятеля почали збирати кошти на новий храм.

1692. **Травкіна О.** Про розбудову Чернігівського кафедрального Борисоглібського монастиря наприкінці XVII – на початку XVIII століть та місцезнаходження Чернігівського колегіуму / Ольга Травкіна // Сіверян. літопис. – 2020. – № 1. – С. 52–68.

1693. **Травкіна О.** Про час будівництва підземних церков Іллінського монастиря в Чернігові / Ольга Травкіна // Чернігівські старожитності : зб. наук. пр. – Чернігів, 2020. – Вип. 6. – С. 235–248.

На основі аналізу арх. та друкованих джерел, особливостей архітектури висувається гіпотеза, що підземні церкви будувалися наприкінці XVII ст.

1694. **Церква** Різдва Богородиці села Масани [Чернігівського р-ну] // Світ-інфо. – 2020. – 6 лют. – С. 14.

Тепер Масани – мікрорайон Чернігова.

1695. **Юхименко Г.** Згоріла церква, зник дзвін... / Ганна Юхименко // Гарт. – 2020. – 25 черв. – С. 10.

Причиною загоряння храму в с. Слобода Городнянського (нині Чернігівського) р-ну стала блискавка. За переказами старожилів, будувати його почали в 1894 р. Був діючим з 1912 р.

2021

1696. **Іванченко О.** У Ніжині [у Спасо-Преображенській церкві] мироточить ікона [святителя І. Максимовича, архієпископа Чернігівського] / Ольга Іванченко // Гарт. – 2021. – 29 лип. – С. 9.

1697. **Литовченко О. Л.** До питання благоустрою території Чернігівського Єлецького монастиря в 1970-х рр. / Олександр Литовченко // Сіверян. літопис. – 2021. – № 3. – С. 28–38.

1698. **Нижник Л.** Поховання прихожан П'ятницької церкви на погостах церков і монастирів м. Чернігова в кінці ХІХ – на початку ХХ ст. / Людмила Нижник // Сіверян. літопис. – 2021. – № 4. – С. 28–32.

1699. **Прищепя О.** «Готовий узяти хреста і йти на Київ» / Олексій Прищепя // Гарт. – 2021. – 15 лип. – С. 2.

Так говорить о. Тимон (Тимур Блинець) – настоятель Свято-Георгіївської церкви в Седневі, тому що храм не реставрується.

ПЕРСОНАЛІЇ

2017

1700. **Землянська С.** Життя в окупації. Доля священника Михайла Барзиловича / Світлана Землянська // Скарбниця української культури. – Чернігів, 2017. – Вип. 18. – С. 167–173.

Нарис про М. О. Барзиловича (1888–1954) – священника, уродженця с. Підгірне Чернігівського р-ну, засудженого у 1931 р. за антирад. агітацію на три роки. Під час окупації Чернігова був настоятелем Воскресенської церкви. Після вигнання окупантів засуджений військовим трибуналом військ НКВС на 10 років позбавлення волі. Реабілітований у 1991 р. Помер і похований у Чернігові на Старобілоуському цвинтарі.

1701. **Саєнко Н.** Протоієрей Симеон Беглевський / Наталія Саєнко // Світ-інфо. – 2017. – 2 лют. – С. 12.

Настоятель батуринаської Іоано-Богословської церкви С. К. Беглевський (1826–1903).

1702. **Страшко Є. М.** Освітня та просвітницька діяльність Георгія Кониського / Євгенія Страшко // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2017. – Вип. 88. – С. 11–18.

1703. **Тарасенко О.** До листування Чернігівського архієпископа Філарета Гумілевського (1805–1866) / Олександр Тарасенко // Сіверян. літопис. – 2017. – № 1/2. – С. 105–116.

1704. **Терещенко М.** Тернистий шлях ічнянських праведників / Микола Терещенко // Світ-інфо. – 2017. – 5 січ. – С. 13.

Нарис про отця Євфимія, у миру Юхима Гаркавенка (1864–1957) з Ічні.

1705. **Тимошик М.** Петро Огієвський із Данини [на Ніжинщині] : священник, журналіст, проповідник, письменник / Микола Тимошик // Сіверян. літопис. – 2017. – № 1/2. – С. 94–104.

2018

1706. **Співак В.** Філософські погляди Антонія Радивиловського в контексті української духовної культури XVII століття / В. Співак. – Чернігів : SCRIPTORIUM, 2018. – 327 с.

А. Радивиловський (?–1688) – укр. православний церковний діяч і письменник. Закінчив Києво-Могилянську академію. Був архідияконом Чернігівської кафедри.

2019

1707. **Матушек О.** Освіта у біографії Лазаря Барановича / Олена Матушек // Чернігівські Афіни: наук, альманах з літературознавства, історії, філософії та культурології. – Чернігів, 2019. – Вип. VII. – С. 49–59.

1708. **Студьонова Л.** Священик Волкович / Людмила Студьонова // Світ-інфо. – 2019. – 18 квіт. – С. 14.

А. В. Волкович (1866–1922) – протоієрей, полковий священник, панотець військ Центральної Ради. Уродженець с. Жукотки Чернігів. р-ну.

1709. **Назаренко В.** Засновник козацького скиту на Афоні [старець ієросхимонах Григорій (Голуб) родом з Коропа] / Віталій Назаренко // Чернігівщина. – 2019. – 12 груд. – С. 4.

Внучатий племінник гетьмана І. Самойловича, до прийняття чернецтва він був бунчуковим товаришем Ніжинського козацького полку.

1710. **Прищепа О.** Чернігів відвідав митрополит Епіфаній [предстоятель Православної церкви України] / Олексій Прищепа // Гарт. – 2019. – 12 груд. – С. 3.

1711. **Шумило С.** «Сіверський архієпископ» та опальний митрополит Ісайя (Копинський) як натхненник козацьких повстань та чернечого відродження в Україні у XVII ст. / Сергій Шумило // Сіверян. літопис. – 2019. – № 1. – С. 58–69.

Ст. присвяч. маловивченій постаті і духовно-культурній спадщині Ісайї Копинського, який на поч. XVII ст. був одним із засновників Густинського монастиря на Прилуччині.

1712. **Шуміло В.** Схиархімандрит Лаврентій (Проскура) [(1868–1950)] – член Істинно-Православної церкви на Чернігівщині / Віталій Шуміло // Сіверян. літопис. – 2019. – № 4/5. – С. 67–80.

1713. **Шуміло В.** Фальсифікації радянських слідчих органів 1930-х років у справах духовенства Істинно-Православної церкви / Віталій Шуміло // Сіверян. літопис. – 2019. – № 1. – С. 70–75.

На прикладі слідчої справи Чернігівського єпископа Стефана Проценка.

2020

1714. **Васюта О.** Ще раз до питання про переїзд Антонія Печерського до Чернігова у 1069 р. / Олег Васюта // Чернігівські старожитності : зб. наук. пр. – Чернігів, 2020. – Вип. 6. – С. 147–162.

1715. **Герасименко В.** Життя та діяльність Чернігівського єпископа Веніаміна (Биковського) [1821–13.02.1893] / Віталій Герасименко // Сіверян. літопис. – 2020. – № 1. – С. 115–123.

Єпископ Веніамін (В. П. Биковський) керував Чернігівською єпархією в період 1882–1893 рр. Особливу увагу приділено діяльності владики як правлячого архієрея. Народився в с. Дубнівка (не існує) Прилуцького повіту. Похований у Чернігові, в головному храмі Троїцько-Іллінського монастиря під вівтарем.

1716. **Глухенький А.** Священик Борисоглібського собору м. Чернігова Дмитро Лебідь та його доля / Андрій Глухенький // Чернігівські старожитності : зб. наук. пр. – Чернігів, 2020. – Вип. 6. – С. 27–33.

У ст. досліджено процес існування Борисоглібського собору як кафедрального храму Чернігівської єпархії УАПЦ у 20-х рр. ХХ ст. Д. Лебідь був священником собору з липня 1922 р. до травня 1924 р. Репресований 1929 р. Помер 1930 р. на засланні. Реабілітований 1989 р.

1717. **Іванченко О.** Отець Януарій: «Люблю Ніжин – і щасливий» / Ольга Іванченко // Гарт. – 2020. – 20 лют. – С. 1, 9.

Бесіда із дияконом Ніжинської церкви Івана Богослова отцем Януарієм (Іван Гончар).

1718. **Шуміло В.** Єпископ Глухівський та Ніжинський Дамаскін (Цедрик) як один із головних ідеологів ПЦ в Україні / Віталій Шуміло // Сіверян. літопис. – 2020. – № 3. – С. 28–60.

Біографія одного з відомих у свій час і авторитетних церковних діячів Чернігівщини періоду 1920–1930-х рр. єпископа Дамаскіна (Цедрика) як одного з ідеологів та засновників Істинно-Православної (або інакше – Катакомбної) Церкви в Україні та, зокрема, на Чернігівщині.

1719. **Шуміло В.** Настоятель Троїце-Іллінського монастиря Георгій (Смельницький) як один із ідеологів ПЦ на Чернігівщині : за матеріалами слідчих справ / Віталій Шуміло // Сіверян. літопис. – 2020. – № 2. – С. 89–106.

Розстріляний 31 жовт. 1937 р. за постановою Судової трійки при Чернігів. облуправлінні НКВС за приналежність до «контрреволюційної організації» Істинно-Православна Церква.

ПАМ'ЯТКИ ІСТОРІЇ ТА КУЛЬТУРИ. ОХОРОНА КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ 2017

1720. **Величко В.** Пам'ятник Богдану Хмельницькому в Чернігові: до питання реконструкції монумента за задумом його творців на першому етапі / Віктор Величко // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 282–285.

1721. **Вонг Д.** У Седневі з'явився «Лірник» : [урочисте відкриття на початку фестивалю «Седнівська осінь» скульптури А. Сладкевича за назвою «Лірник»] / Діна Вонг // Чернігів. відом. – 2017. – 4 жовт. – С. 15.

1722. **Доценко А.** Будинок полкової канцелярії в Чернігові: новітня історія / Алла Доценко // Сіверян. літопис. – 2017. – № 4. – С. 137–145.

Висвітлено стан будинку полкової канцелярії у зв'язку з передачею його історичному музею у 1962 р., а також реставраційні роботи кінця ХХ – поч. ХХІ ст.

1723. **Доценко А.** Будинок полкової канцелярії в Чернігові. Сторінки історії. Кінець ХІХ ст. / Алла Доценко // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 159–167.

1724. **Задля** чого скульптор із Ужгорода їхав до Березни? // Деснянка. – 2017. – 25 трав. – С. 2.

Встановлення нового пам'ятника-погруддя композитору, диригенту Г. Г. Верьовці скульптора з Ужгорода М. Бевеня.

1725. **Зозуля С. Ю.** Втрачені пам'ятки архітектури Ніжина – споруди міського та грецького магістратів / Сергій Зозуля, Олександр Морозов // Сіверщина в історії України. – Глухів ; Київ, 2017. – Вип. 10. – С. 59–67.

1726. **Курданов А.** А пам'ять живе / Андрій Курданов, Оксана Ільчук // Отчий поріг. – 2017. – № 12 (груд.). – С. 14.

Відкриття у с. Жукотки Чернігівського р-ну пам'ятника на честь воїнів-односельців, які загинули на фронтах Другої світової війни.

1727. **Литовченко О.** До питання збереженості пам'яток старовини Чернігова / Олександр Литовченко // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 66–72.

Робота зі збереження пам'яток старовини кандидата архітектури, краєзнавця А. А. Карнабеда (1927–2005).

1728. **Ломоносов М.** Пам'ятник Бернесу знайшли в канаві. Без руки й гітари... / Михайло Ломоносов // Деснянка. – 2017. – 11 трав. – С. 1.

Бронзова скульптура відомого актора й співака М. Бернеса була вкрадена у ніч із 2 на 3 трав. 2017 р. з Графського парку Ніжини.

1729. **Меморіальну** дошку видатному українському бджоляру [П. Прокоповичу] відкрили у Ніжині // Деснян. правда. – 2017. – 13 лип. – С. 3.

1730. **Непотенко І.** Охорона культурної спадщини Національного архітектурно-історичного заповідника «Чернігів стародавній»: нормативне регулювання / І. Непотенко // Карнабідівські читання : зб. наук. праць / Нац. архіт.-іст. заповідник «Чернігів стародавній», Центр пам'ятокознавства НАН України і Укр. т-ва охорони пам'яток історії та культури. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – Вип. 1/3. – С. 356–362.

1731. **Непотенко І.** Пам'яткоохоронна діяльність у Чернігові у 1920-х рр.: шляхи реалізації / Інна Непотенко // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 184–189.

1732. **Новак А.** Камінь, ножиці, папір... / Анатолій Новак // Чернігівщина. – 2017. – 10 серп. – С. 7.

Історія елегантної Тріумфальної арки, зведеної неподалік пристані у Чернігові. З часом споруда була знищена, але від неї лишилися фундаменти.

1733. **Онищенко Н.** Про Ніжин з любов'ю... / Надія Онищенко // Слово Просвіти. – 2017. – 2–8 берез. – С. 12.

Про пам'ятки історії та культури м. Ніжина та стан їх збереження.

1734. **Понятишин Н.** Для тих, кому в Ніжин / Надія Понятишин // Пам'ятки України. – 2017. – № 7. – С. 31–32.

Достопам'ятності стародавнього міста.

1735. **Реконструкція** історичної будівлі [Чернігівської] міської ради відбувалась у 50-х роках минулого століття / прес-служба Чернігів. міськради // Семь дней. – 2017. – 3 авг. – С. 9.

Побудована у 1908 р. для контори Державного банку.

1736. **Романченко О.** Щодо діяльності Чернігівської обласної організації Українського товариства охорони пам'яток історії та культури у другій половині 1980-х років / Олександр Романченко // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 93–98.

Діяльність А. А. Карнабеда з підготовки Зводу пам'яток історії та культури Чернігів. обл.

1737. **Сергєєв С.** Перебудови та ремонти в спорудах Чернігівського будинку губернського правління першої третини ХІХ ст. / Сергій Сергєєв // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 403–408 ; Сіверян. літопис. – 2017. – № 4. – С. 88–93.

1738. **Терещенко О.** Будинок родини Вербицьких у Чернігові / Олена Терещенко // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 209–212.

Історія та сучасний стан пам'ятки історії – будинку Вербицьких.

1739. **Терещенко О.** Будинок художника О. М. Снопка по вул. Гетьмана Полуботка у м. Чернігові / Олена Терещенко // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 421–423.

Оригінальний зразок житлової архітектури XIX ст. Порушено питання про незадовільний стан споруди та необхідність внесення її до реєстру пам'яток архітектури для подальшого збереження.

1740. **Терещенко О.** «Чернігівський замок» та його власник: маєток Г. М. Глебова як зразок української неоготики / Олена Терещенко // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2017. – Вип. 1/3. – С. 111–115.

Історія та сучасний стан пам'ятки архітектури місцевого значення – чернігів. маєтку Г. М. Глебова. Автор характеризує місце цієї пам'ятки в ряду інших замських дворянських резиденцій Лівобережної України XIX – поч. XX ст.

1741. **Травкіна О. І.** Історія будинку Чернігівського колегіуму: від спорудження до сьогодення / Ольга Травкіна // Сіверщина в історії України. – Глухів ; Київ, 2017. – Вип. 10. – С. 53–55.

2018

1742. **Балабко О.** «Ці пам'ятники ніколи не охоронялися...» : Михайло Коцюбинський як індикатор суспільних настроїв / Олександр Балабко // Пам'ятки України. – 2018. – № 1/2. – С. 57–59.

Щодо наруги вандалів над бронзовим погруддям письменника в Чернігові.

1743. **В особняку** Спановського, 100-річній пам'ятці архітектури, б'ють шибки // Світ-інфо. – 2018. – 20 груд. – С. 12.

Пам'ятка розташована у Чернігові. Особняк належав нащадку польського шляхетського роду В. Спановському.

1744. **Домоцький Б.** Знак гетьману українському віднині стоятиме у Новгороді-Сіверському / Борис Домоцький // Деснянка. – 2018. – 20 груд. – С. 8.

14 груд. 2018 р. відкрито меморіальний знак на честь події 1688 р., коли у Новгороді-Сіверському Дем'ян Многогрішний отримав булаву гетьманства на Лівому березі Дніпра.

1745. **Доценко А.** Будинок полкової канцелярії в першій половині ХХ ст., або Страсті за Чернігівським архівом / Алла Доценко / Сіверян. літопис. – 2018. – № 4. – С. 36–52.

Історія і стан Будинку полкової канцелярії – пам'ятки цивільної архітектури XVII ст. у першій пол. ХХ ст. (1917–1953), коли тут знаходився обл. архів.

1746. **Доценко А.** Будинок полкової канцелярії [у Чернігові] в 70–80-х роках ХІХ ст. / Алла Доценко // Чернігівські старожитності : зб. наук. пр. – Чернігів, 2018. – Вип. 5 (8). – С. 91–101.

1747. **Звід** пам'яток історії та культури України. Чернігівська область. [Вип. 4]. Талалаївський район / [Навч.-наук. ін-т іст. та соціогуманітар. дисциплін ім. О. М. Лазаревського Нац. ун-ту «Чернігівський колегіум» ім. Т. Г. Шевченка та ін. ; обл. редкол.: О. Мисник (голова) та ін. ; роб. група: О. Коваленко (керівник) та ін. ; упоряд.: Е. Ілляшенко та ін.]. – Енцикл. вид. – Чернігів : Лозовий В. М., 2018. – 97 с. : іл.

1748. **Кириченко В.** До легенди про будинок капітана Г. К. Остапенка / Владислав Кириченко, Володимир Пилипенко // Сіверян. літопис. – 2018. – № 1/2. – С. 93–99.

1749. **Литовченко О. Л.** Панорама Чернігівського Дитинця за матеріалами кінострічки «Там, на неведомых дорожках...» (1982 р.) / Олександр Литовченко // Сіверщина в історії України. – Глухів ; Київ, 2018. – Вип. 11. – С. 350–353.

1750. **Литовченко О.** Фотографії пам'яток Чернігова 1930–1940-х рр. з фондів Центрального державного кінофотофоноархіву України ім. Г. С. Пшеничного / Олександр Литовченко // Чернігівські старожитності : зб. наук. пр. – Чернігів, 2018. – Вип. 5 (8). – С. 102–112.

1751. **Михеєнко Н.** Моніторинг температурно-вологісного режиму Колегіуму ХVІІ–ХVІІІ ст. у м. Чернігові / Наталія Михеєнко // Сіверян. літопис. – 2018. – № 6. – С. 108–116.

1752. **Назаренко В.** Найстаріший монастир Лівобережжя – у небезпеці / Віталій Назаренко // День. – 2018. – 9–10 лют. – С. 32.

Про необхідність укріплення Єлецької гори у м. Чернігові для уникнення зсуву та загрози Єлецькому Успенському монастирю.

1753. **Огієвська Р.** З історії батуринської садиби Кочубеїв / Руслана Огієвська // Світ-інфо. – 2018. – 4 жовт. – С. 13.

1754. **Осташко І.** Унікальна історія про старі будиночки – окрасу Чернігова / Ірина Осташко // Голос Чернігівщини. – 2018. – 22 лют. – С. 4.

1755. **Павленко В.** Обстеження технічного стану історико-архітектурних пам'яток Чернігівщини / Володимир Павленко, Микола Корзаченко // Чернігівські старожитності : зб. наук. пр. – Чернігів, 2018. – Вип. 5 (8). – С. 43–57 : іл.

1756. **Рига Д.** Руйнування споруди колишнього благородного пансіону Чернігівської класичної чоловічої гімназії в роки Другої світової війни / Данило Рига // Сіверян. літопис. – 2018. – № 4. – С. 53–57.

1757. **Сергєєв С.** Відновлення споруди обласного архіву м. Чернігова / Сергій Сергєєв // Чернігівські старожитності : зб. наук. пр. – Чернігів, 2018. – Вип. 5 (8). – С. 61–67.

1758. **Сергєєв С.** Стан колишнього будинку Чернігівського архієпископа на поч. XIX ст. / Сергій Сергєєв // Сіверян. літопис. – 2018. – № 4. – С. 30–35.

Історія будинку Держ. арх. Чернігів. обл., який розташований у цій споруді, зведений у XVIII ст.

1759. **Синагога**, ставшая театром // Деснянка. – 2018. – 17 трав. – С. 6.

Будинок хоральної синагоги у Чернігові, що зведений у 1863 р., де з 1988 р. розмістився Молодіжний театр.

1760. **Сім** унікальних шкіл // Деснянка. – 2018. – 17 трав. – С. 3.

На Варвинщині визнали сім шкіл унікальними і взяли під захист Міністерства культури України. Мова йде про земські навчальні заклади, що були побудовані у 1901–1916 рр. за проектом архітектора О. Сластіона (1855–1933).

1761. **Травкіна О.** Відбудова будинку Чернігівського колегіуму у 50-тих роках ХХ ст. / Ольга Травкіна // Чернігівські старожитності : зб. наук. пр. – Чернігів, 2018. – Вип. 5 (8). – С. 68–82.

1762. **Травкіна О.** До питання про час будівництва будинку Чернігівського колегіуму та особливості його архітектури / Ольга Травкіна // Сіверян. літопис. – 2018. – № 3. – С. 32–44.

1763. **Федосенко Н.** Врятуймо мереживні будинки разом! / Наталія Федосенко // Гарт. – 2018. – 15 лют. – С. 10.

Про збереження дерев'яних будинків Чернігова з витонченим мереживним різьбленням.

2019

1764. **Будинок** [у Чернігові], де жив відомий фотограф Мойсей Шамбон [1871–1945] // Світ-інфо. – 2019. – 21 листоп. – С. 14.

1765. **Вертіївська** сотня: відкрито пам'ятний знак // Світ-інфо. – 2019. – 6 черв. – С. 12.

Урочисте відкриття Пам'ятного знака на честь заснування у 1652 р. Вертіївської сотні Ніжинського полку Війська Запорозького відбулося у Вертіївці, адміністративному центрі об'єднаної територіальної громади.

1766. **Доценко А.** Історія досліджень будинку полкової канцелярії м. Чернігова / Алла Доценко // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2019. – Вип. 4. – С. 105–112.

1767. **Звід** пам'яток історії та культури України. Чернігівська область. [Вип. 5]. Варвинський район / [авт. кол.: О. М. Бондар та ін. ; упоряд.: Е. М. Ілляшенко та ін.] ; Чернігів. облдержадмін. та ін. – Чернігів : Лозовий В. М., 2019. – 149 с.

1768. **Зелена** оаза Сокиринського парку // Прилуки. Фортеця. – 2019. – № 10 (черв.). – С. 42–46 : фот.

Історія створення палацово-паркового комплексу у маєтку Галаганів.

1769. **Іванченко О.** У Ніжині з'явився пам'ятник... двірнику [виготовлений місцевим ковалем М. Кияшком] / О. Іванченко // Гарт. – 2019. – 5 груд. – С. 9.

1770. **Корнієнко С.** Перша меморіальна дошка Героям Української Революції / Сергій Корнієнко // Світ-інфо. – 2019. – 6 черв. – С. 3.

Ніжин. і Чернігів. громади до Дня Героїв встановили першу в Чернігові меморіальну дошку землякам – учасникам Української Революції 1917–1921 рр.

1771. **Непотенко І.** Збереження культурної спадщини: виклики та локальні особливості / Інна Непотенко // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2019. – Вип. 4. – С. 150–157.

Про особливості процесу входження пам'яток Чернігова до Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

1772. **Остерська В.** А у Новгороді-Сіверському пачку цигарок [поставили] / Валентина Остерська // Вісник Ч. – 2019. – 19 верес. – С. 7.

Пам'ятний знак у вигляді пачки цигарок новгород-сіверці присвятили своєму землякові, швейцарському підприємцю Зіно Давидоффу (1906–1994) – засновнику всесвітньовідомої швейцарської компанії Davidoff.

1773. **Остерська В.** Двометрову «кінокамеру Довженка» поставили у Сосниці / Валентина Остерська // Вісник Ч. – 2019. – 19 верес. – С. 7.

З нагоди 125-річчя видатного укр. кінорежисера О. П. Довженка встановлено металеву кінокамеру.

1774. **Пам'ятки** монументальної архітектури Північного Лівобережжя України XI–XIII ст. : каталог / Нац. ун-т «Чернігівський колегіум» ім. Т. Г. Шевченка ; упоряд., ред. О. Ярошенко, авт. ст. О. Черненко. – Чернігів : Scriptorium, 2019. – 226 с. : іл.

1775. **Прищепа О.** Красну площу [в Чернігові] перемостять / Олексій Прищепа // Гарт. – 2019. – 11 квіт. – С. 3.

1776. **Пучинець М.** Відкрили монумент слави / Марія Пучинець // Чернігівщина. – 2019. – 17 жовт. – С. 3.

У Семенівці на території місцевого парку відкрили Стелу воїнам-захисникам незалежності, суверенітету, територіальної цілісності України.

1777. **Руденок В.** Болдині гори у м. Чернігові : (питання топографії та топоніміки) / Володимир Руденок // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2019. – Вип. 4. – С. 178–184.

1778. **Сергеев С.** Відбудова споруд та приміщень Чернігівського історичного крайархіву в 40-50-х рр. ХХ ст. / Сергій Сергеев // Сіверян. літопис. – 2019. – № 1. – С. 51–57.

Про стан колишнього будинку архієпископа в Чернігові у повоєнний період. У ст. описані пошкодження, які були завдані будівлі під час Другої світової війни.

1779. **Стельмах О.** Пам'ятний знак на честь заснування сотні відкрито у Вертіївській ОТГ / Оксана Стельмах // Деснян. правда. – 2019. – 23 трав. – С. 14.

1780. **Терех М.** До історії Батуринських некрополів / Микола Терех // Світ-інфо. – 2019. – 3 жовт. – С. 13.

1781. **Травкіна О.** Реставрація будинку Чернігівського колегіуму у 1970–1980-х роках ХХ ст. / Ольга Травкіна // Карнабідівські читання : зб. наук. пр. – Чернігів, 2019. – Вип. 4. – С. 234–243.

1782. **«Чорний монах»** і таємний тунель до Києва : які загадки зберігають Антонієві печери в Чернігові // Світ-інфо. – 2019. – 17 січ. – С. 14.

1783. **Шило О.** Кордівка: п'ять в одному / Олександр Шило // Деснян. правда. – 2019. – 13 черв. – С. 4.

Про проєкт майбутньої реконструкції Центрального парку культури і відпочинку та частини лісопарку «Кордівка» в Чернігові.

1784. **Штанько-Ткаченко Н.** Старовинні будинки Монастирища [Ічнянщина] / Ніна Штанько-Ткаченко // Оживає минувшина : творчість ічнянців. – Київ, 2019. – Кн. 10. – С. 76–79.

2020

1785. **Берегти** пам'ятки історії // Світ-інфо. – 2020. – 6 серп. – С. 2.

Департамент культури і туризму Чернігівської ОДА підготував список пам'яток іст.-культурної спадщини обл.

1786. **Горобець С.** Наш земляк Микола Ковалевський / Сергій Горобець // Світ-інфо. – 2020. – 1 жовт. – С. 13.

У Сосниці 12 верес. 2020 р. відкрито пам'ятний знак на честь земляка – політ. і держ. діяча, члена Української Центральної Ради, міністра уряду УНР, кооператора, публіциста М. М. Ковалевського (1892–1957).

1787. **Забарний О.** Ніжин – кам'яна квітка українського бароко : нариси / Олександр Забарний. – Ніжин : Лисенко М. М., 2020. – 128 с.

1788. **Зберегти** об'єкт історії «Будинок Чернігівської громадської бібліотеки» [по вул. Преображенській, 24] // Світ-інфо. – 2020. – 4 черв. – С. 3.

Чернігівська міська прокуратура розпочала кримінальне провадження за фактом псування вказаного об'єкту історії нествановленими особами, які здійснюють будівельні роботи.

1789. **Знесли** індустриальну пам'ятку – Парафіївський цукрозавод // Світ-інфо. – 2020. – 3 груд. – С. 4.

Парафіївський цукровий завод в Ічнянському (нині Прилуцькому) р-ні будувався з 1846 р. коштом поміщика і укр. мецената, власника відомого маєтку неподалік, у с. Качанівка, Григорія Тарновського. В експлуатацію завод ввели у 1852 р.

1790. **Іванченко О.** Підпалили... козла / Ольга Іванченко // Гарт. – 2020. – 3 груд. – С. 3.

Постраждала дерев'яна скульптура козла в центрі Козельця, яка з 2018 р. є символом міста. За однією з легенд назва населеного пункту походить від древнього слова «козелес» (ліс диких кіз).

1791. **Курико В.** Дерев'яний Чернігів / Віра Курико // Локальна історія. – 2020. – № 4. – С. 80–85 : іл.

Дерев'яні будинки із минулих століть: поява чернігів. мережива, давні символи, власники садиб.

1792. **Місія** – різьблений порятунок // *Семь дней.* – 2020. – 14 мая. – С. 20.

У Чернігові рятують дерев'яне фасадне оздоблення будинку на вулиці Зеленій, якому понад 120 років.

1793. **Найдюк Н.** На Петропавлівському цвинтарі Чернігова: екскурсія з Анатолієм Новаком / Наталія Найдюк // *Деснянка.* – 2020. – 12 листоп. – С. 4.

Розповідь про Старе (Петропавлівське) кладовище на вулиці Старобілоуській обл. центру.

1794. **Наш** древній Чернігів. Княжий Дитинець. Спасо-Преображенський собор // *Світ-інфо.* – 2020. – 6 лют. – С. 12 ; 20 лют. – С. 12 ; 5 берез. – С. 12 ; 19 берез. – С. 12 ; 2 квіт. – С. 12.

1795. **Пішла** епоха: поліклініка переїхала з історичної будівлі // *Семь дней.* – 2020. – 31 [груд.]. – С. 7.

Історія та невідоме майбутнє будівлі в Чернігові на проспекті Миру, 36, що була споруджена за проектом інженера І. Якубовича в 1912 році.

1796. **«Покорщина»** – усадьба Дараганов [на східній околиці Козельця] // *Деснянка.* – 2020. – 19 листоп. – С. 6.

Історія. Архітектура.

1797. **У Чернігові** реставрують різьблення на будинку ХІХ століття [на вулиці Зеленій, між вулицею Гончою та річкою Стрижень] // *Деснянка.* – 2020. – 14 трав. – С. 8.

Роботи проводяться волонтерами за власний кошт у рамках некомерційного проєкту «Дерев'яне мереживо Чернігова».

2021

1798. **Вишеньки** [село в Новгород-Сіверському р-ні] : пишний та романтичний палац, до якого не приїжджають туристи // *Світ-інфо.* – 2021. – 20 трав. – С. 12.

Палац графа Петра Рум'янцева-Задунайського, збудований у 1787 р., є унікальним, бо поєднав у собі відразу декілька архітектурних стилів.

ЧЕРНІГІВЩИНА ТУРИСТИЧНА

2017

1799. **Кириченко В.** Чернігівське екскурсійне бюро (1919–1924 рр.) та початок шкільного туризму на Чернігівщині / Владислав Кириченко, Володимир Пилипенко // Сіверян. літопис. – 2017. – № 3. – С. 148–153.

1800. **Любецький** шлях : [туристичний маршрут] / фото Г. Скрипки // Отчий поріг. – 2017. – № 6 (черв.). – С. 14.

1801. **Менщина.** Приїдь, побач і закохайся : [фотопутівник, турист. іл. путівник] / [текст В. Неруш ; фото: О. Прищепа та ін.]. – Мена : Домінант, 2017. – 61 с. : іл.

1802. **Пучинець М.** Українська Швейцарія в Чорнотичах / Марія Пучинець // Чернігівщина. – 2017. – 18 трав. – С. 1, 9.

Зони відпочинку і туризму в урочищі Бернадське у с. Чорнотичі Сосницького (нині Корюківського) р-ну.

1803. **Птахів С.** Чернігівщина: край туристичних скарбів / Семен Птахів // Укр. туризм. – 2017. – № 3. – С. 32–35.

1804. **Скубан Ю.** Господиня «Зеленої світлиці» / Юлія Скубан // Деснян. правда. – 2017. – 27 лип. – С. 5.

Родинний бізнесовий хутір «Зелена світлиця» у с. Хаснки Ічнянського р-ну, який приймає туристів з усієї України.

1805. **Романова А.** Чернігів – місто легенд / А. Романова. – Харків : Віват, 2017. – 103 с. : іл., портр.

1806. **Туризм** у Чернігові: туристів багато, сервісу замало // Чернігів. відом. – 2017. – 10 трав. – С. 2.

1807. **Шило О.** Як привабити туристів у Чернігів? / Олександр Шило // Деснян. правда. – 2017. – 26 січ. – С. 4.

Програма розвитку туризму та промоції Чернігова.

2018

1808. **Єлісеєва М.** 96,5% туристів бажають відвідати Чернігів іще раз / Марта Єлісеєва // Чернігів. відом. – 2018. – 19 верес. – С. 3.

Про позитивні і негативні сторони туристичної складової міста йшлося на пресконф., присвяч. аналізу туристичного ринку Чернігова.

1809. **Завгородній Р.** Новий унікальний туристичний об'єкт: залізнична станція «Качанівка» / Руслан Завгородній // Деснянка. – 2018. – 20 верес. – С. 3.

На залізничній станції «Качанівка» у Парафіївці (Ічнянщина) створений та діє унікальний музей, що наочно репрезентує історію залізниці, пов'язує її із Качанівським маєтком та Парафіївським цукровим заводом – взірцем модерної індустріальної архітектури ХІХ ст.

1810. **Іванченко І.** Сила Соколиного хутора / Ірина Іванченко // Літ. Україна. – 2018. – 23 серп. – С. 6.

Осередок зеленого туризму на Ічнянщині.

1811. **Ткаченко С.** Зміни на «Голубих озерах» [у туристичному комплексі] / Світлана Ткаченко // Гарт. – 2018. – 5 лип. – С. 11.

1812. **Туристичні** ворота з'явилися на Чернігівщині // Голос Чернігівщини. – 2018. – 22 лют. – С. 2.

1813. **Шило О.** Чим приваблює Чернігів? / Олександр Шило // Деснян. правда. – 2018. – 27 верес. – С. 4.

2019

1814. **Казьміна О.** Підвищуймо показник гостинності України / Олена Казьміна // Укр. туризм. – 2019. – № 3. – С. 50–53 : фот.

Попит на туристичні поїздки є не тільки до найбільших міст України, а й до таких куточків, як дворянські садиби півдня Чернігівської обл.

1815. **Міден Е.** Анімаційні театралізовані екскурсії в Чернігові – що це? / Ервін Міден // Деснян. правда. – 2019. – 27 черв. – С. 15.

1816. **Погуда Н. В.** Стратегічні напрями розвитку туризму у Чернігові / Н. В. Погуда, О. В. Чухіна // Економіка та держава. – 2019 – № 1. – С. 95–99.

У статті проведено діагностику туристичного потенціалу Чернігова та визначено основні передумови розвитку туризму міста.

1817. **Сидорова В.** «Любеч – улюбленець Бога» / Вікторія Сидорова // Деснян. правда. – 2019. – 22 серп. – С. 14 : фот.

Туристичний маршрут із такою назвою.

2020

1818. **Антоненко І. Я.** Розвиток туристичного потенціалу Чернігівського регіону / І. Я. Антоненко, В. С. Харенко // Інвестиції: практика та досвід. – 2020. – № 2. – С. 24–28.

Аналіз туристичного потенціалу Чернігівської області, визначено основні аспекти розвитку туризму в регіоні.

1819. **Герасименко О.** Туристичний путівник : прогулянки Черніговом / О. Герасименко, В. Топчій, С. Іващенко, А. Новак. – Мена, 2020. – 112 с. : іл.

Нариси з історії Чернігова. Прогулянки Валом, навколо Красної площі, по Лісковиці. Архітектурне «намисто» Чернігова. Дерев'яне мереживо. Музеї міста.

1820. **Коржинська Т.** Чернігівщина туристична / Тетяна Коржинська // Деснян. правда. – 2020. – 30 січ. – С. 3.

1821. **Котова А.** Імплементация новітніх підходів до організації екскурсійної діяльності на прикладі онлайн-екскурсії «Видатні жінки Чернігова» / Анна Котова // Жінки Чернігівщини: історія і сучасність. Жінка в умовах сучасної реальності: самоідентифікація і перспективи : матеріали XIII обл. наук.-практ. конф. (Чернігів, 25 листоп. 2020 р.). – Чернігів, 2020. – С. 89–92.

1822. **Неруш В.** Карантин: суцільна проблема чи нові можливості для розвитку внутрішнього туризму? / Вікторія Неруш // Жінки Чернігівщини: історія і сучасність. Жінка в умовах сучасної реальності: самоідентифікація

і перспективи : матеріали XIII обл. наук.-практ. конф. (Чернігів, 25 листоп. 2020 р.). – Чернігів, 2020. – С. 37–39.

1823. **Могінська П.** «Прохорів хутір» – зелений туризм на Дніпрі. Краще, ніж у Туреччині / Поліна Могінська // Деснян. правда. – 2020. – 13 серп. – С. 1, 9.

Про базу відпочинку «Прохорів хутір», який знаходиться у Чернігівському р-ні, с. Прохорів.

1824. **Сидорова В.** Коли в області стартує туристичний сезон? / Вікторія Сидорова // Деснян. правда. – 2020. – 20 лют. – С. 10.

Про завдання на 2020-й рік у сфері розвитку туризму розповідає заступник директора Департаменту культури та туризму, національностей та релігій ЧОДА, начальник упр. туризму та охорони культурної спадщини П. Веселов.

1825. **На Чернігівщині** створили заповідник для фотополування // Деснянка. – 2020. – 31 груд. – С. 15.

На території мисливського госп-ва «Моровське» в Козелецькому (нині Чернігівському) р-ні розвели диких тварин для фотополування і планують розвивати туризм.

1826. **Чаус І.** Голубі озера – як духовний простір Чернігівщини : інтерв'ю / І Чаус ; [спілкувалась] Людмила Пархоменко // Деснян. правда. – 2020. – 23 лип. – С. 9.

1827. **Чернігів** дочекався туристів? // Семь дней. – 2020. – 17 сент. – С. 8–9.

За даними інформ. центру «Київстар», протягом літа Чернігів відвідало понад 600 тисяч жителів інших областей, які користуються сім-картами цього оператора. Попри карантинні обмеження в місті побувало близько 15 тисяч французів, німців та британців.

1828. **Чернігів** – місто для творчості та культурних інновацій // Семь дней. – 2020. – 12 марта. – С. 18–19.

Туристична галузь у 2019 р. принесла Чернігову втричі більший сумарний туристичний збір, ніж у 2018 р. Про це повідомив начальник упр. культури та туризму Чернігівської

міськради *О. Шевчук*, звітуючи на розширеній нараді у муніципалітеті.

1829. **Чернігів** – місто легенд : турист. карта міста / Департамент культури і туризму, національностей та релігій Чернігів. облдержадмін., Орг.-метод. центр контролю та техн. нагляду закл. культури і туризму Чернігів. облради. – Чернігів : Сухомлин Я. В., 2020. – 1 розг. арк. : іл. – (Чернігівщина туристична).

1830. **Чернігів** у тренді медичного туризму // Деснян. правда. – 2020. – 23 січ. – С. 7, 13.

2021

1831. **Пилипенко В.** Відкриваємо Чернігів поза історичним центром / Володимир Пилипенко // Деснян. правда. – 2021. – 11 берез. – С. 9.

Про те, як зробити так, щоби туристи приїжджали до Чернігова знову і знову, розповів кандидат історичних наук, екскурсовод і викладач Національного університету «Чернігівський колегіум».

1832. **Рекреаційний** відпочинок на Чернігівщині / Департамент культури і туризму, національностей та релігій Чернігів. облдержадмін. – [Б. м. : б. в.], [2021]. – 39 с. : іл. кольор. – (Чернігівщина туристична).

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

(включено прізвища авторів, укладачів, а також осіб, яким присвячено матеріали. Номери, що відносяться до прізвищ осіб яким присвячені матеріали, наводяться в дужках)

А

Авдієнко Н. 506
Авер'янова Н. О. 1507
Адаменко М. (1287), (1316), (1358), 1411–1420, 1454–1456
Адруг А. К. 660, (796), 798, 806, 829, 856, 1187, 1197
Адруг В. 100, 248, 447, 555, 717, 766, 780, 907, 953, 1168, 1656
Альтер Есселін (справжнє ім'я Орке Серебреник) (740)
Ананко Ю. (276), (284), 1379
Андрієнко І. Г. (361)
Андросенко Н. М. 535
Аніщенко О. О. 1496
Антоненко І. Я. 1818
Антоненко П. Я. 123, (176), 414, 781, 782, 844, 1364
Антонишин С. (437)
Антоній Печерський (1714)
Анцибор О. 124, 1459
Арендар Г. 660
Арсенич-Баран Г. В. (424), (1258), 1421–1423, 1457, 1493
Артюшенко В. 910
Атаманчук І. 119
Атаян Г. 915
Атрощенко О. І. 1458

Б

Баглій А. 1140
Бадалов О. П. 1029
Баєва О. (679), (809)
Байрамова А. 1365
Бакіров А. (1044), (1055), (1064), (1068), (1070), (1073), (1094–1096), (1099), (1126)
Бакіров В. С. 889
Балабко О. В. 48, (1314), 1742
Балабушка В. 1558
Банюк В. (1141)
Баран І. (1226)
Баранович Лазар, єпископ Чернігівський (590)
Барановська Л. (259)
Барановський П. (813)
Барзилович М. О. (1700)
Батюк А. 620, 824,
Батьковська О. (1255), (1257)
Бахін С. 8, 9,
Башта Г. 934
Бевень М. (1723)
Беглевський С. К. (1701)
Бедрик Ю. (1306)
Безкровний Д. 1424
Безносюк О. (749)
Бекетова І. 910
Белявська Я. (258)
Бельман С. 101, 352, (424), 767, 1015

Береговий В. (217), (240), (371)
Бережняк Д. О. 1210
Березинець І. (430)
Березовський М. С. (1012)
Бернес М. (1728)
Берто С. (71)
Бешун О. (992)
Биков Л. (1149)
Биковський В. П. (1715)
Билина П. (282)
Бих Я. (1024)
Бичек М. 1276
Бичук М. 1063, (1082), (1143), (1153), (1177)
Биш О. (1084–1086), (1093), (1115), (1123), (1233)
Бібік Н. 857, 880
Білецький-Носенко П. П. (1294)
Білогура О. 1425
Біломитцева М. 39
Білоус Л. 910
Блакитний М. М. 639, 1538, 1541, 669, 670, 1547
Близнюк Г. (264), (1205)
Близнюк М. 449
Бобир О. 1004
Бобрик Д. 17
Бовда Ю. 1626
Богданов І. 986
Богданова М. 1277
Боголюб Р. (869)
Богомаз Т. (1180)
Богомолець-Лазурська Н. М. (1131)
Богуславська В. (740)
Боднарук Л. (947)
Божок В. М. 125, 858, (1257), 1366
Божок С. (778), (787), 987, 987, 1016, 1254, 1533
Бойко В. І. (139)
Бойко Вадим (208)
Бойко Л. 1559
Бондар Є. (186)
Бондар О. М. 1767
Бондаревич-Черненко Л. (728), (1102), (1241)
Бондаренко Ю. 847
Бондарь О. (361)
Бораківський Г. М. 1367
Бордонос М. (1242), 1368
Борисенко Л. П. 1369, 1460
Борткевич С. (1031)
Бортнянський Д. (1027)
Борщ М. М. 968, (1001), (1010)
Борщ Р. М. (45), (1001), (1035)
Брагіда Е. (1142)
Брагінець С. (402), 1306
Брезме В. (727)
Брей О. 881, 897
Брик О. Г. (352), (364), (365), (746), (1260), (1271), 1426, 1427, 1461, 1497, 1512, 1513
Брик Я. (1264)
Бріцина О. 1530

Броварець В. (1025)
Бровченко І. К. (808)
Бровченко. М. Ф. (808), (1040)
Брюзгін Г. (960)
Брюховецька Л. 1120
Бугера І. С. 544, 1601, 1658,
1659
Буденний В. Й. 1370, 1498
Будзар М. 640, 807
Будлянський М. Г. (278), (281),
(285), (321), (333), (380), (424),
(1248), (1309), (1354), 1371
Булах В. (1232)
Бунак О. В. 535
Буняєв А. (1129)
Буренко В. М. 461
Буренко І. С. 1428, 1514
Бутко С. 29, 189, 373, (424),
(433), 477, (736), 859, (1220)

В

Вайло Л. 320
Вакуленко Л. 147
Ванжула О. 556, 572, 583,
1560–1563, 1602, 1628, 1660,
1661
Василенко А. 1564, 1603,
1623, 1629
Василенко Г. І. (1210)
Василенко І. (1008)
Василенко Н. Т. 1372
Василенко О. 450
Василюк І. (194), (237)
Васюк Ю. (1237)

Васюта О. О. 1565, 1714
Васюта О. П. 935, 920, 955,
972
Велика А. 1094, 1095
Величко В. 192, 860, 894, 1720
Вербенс Д. 1499
Вербицькі, родина (1738)
Веремейчик О. 760, 1627
Вересоцька В. 148
Вертіль О. 845, 1329
Верьовка Г. (1011), (1723)
Веселов П. (1824)
Веселова Л. (1117), (1182),
(1248)
Вєтров А. 1500
Виговський І. (597)
Винник Т. А. 50, 1462
Висоцька О. О. 1511
Вишняков О. 895
Вілегжаніна І. (749)
Віленський З. М. (894)
Вітинник С. 1308
Власюк С. (987)
Вовненко Л. І. 1463
Войток Г. 198, (138), 260,
(1232)
Волкович А. В. (1708)
Волконська О. С. (824)
Вонг Д. 456, 1044, 1045, 1148,
1721
Воробей Н. Ф. 1550, 1551
Ворожбит Н. (1044), (1050),
(1055), (1070)
Ворона В. (411–413)
Вороний М. М. (1343), (1344)

Г

- Гаврик В. 49, 537, 830, 831, 988, 1046, 1183
 Гаврилюк Н. 1227
 Гаврильцева П. М. (999)
 Гавриш К. 1309
 Гадзінський О. Є. 1464
 Гайдамака А. В. (892), (898)
 Гайдук М. (234), (246)
 Гайдук С. (773), 969, 989–991, 1020, 1032, 1034, 1035, 1042, 1057, 1064
 Гайовий Г. Т. (1305), (1327)
 Галета Л. 262, 263, 720, 749, 768, 861, 956, 992, 993, 1018, 1170, 1215, 1216, 1237, 1278, 1631, 1662–1664
 Гальченко Я. 994
 Ганна Барвінок (Білозерська-Куліш О. М.) (752), (1363)
 Ганненко Л. (264)
 Гарачковська О. О. (1258)
 Гаркавенко Ю. (1704)
 Гаркуша А. 575, 813, (1043), 1566, 1567, 1604, 1605, 1632, 1665, 1666
 Гармаш Д. 832, (862)
 Гафурова Р. (1220)
 Гейда О. 1633
 Георгій (Смельницький), настоятель Троїце-Іллінського монастиря (1719)
 Герасименко В. 1552, 1715
 Герасименко Л. А. 2
 Герасименко О. 1819
 Герасимова Н. 1133
 Герасько М. 814
 Гільов І. 49, 51–54, 79–81, 88, 199, 200, 264, 538–540, 557, 558, 685–688, 741, 815, 832, 862, 921, 995, 996, 1005, 1047, 1063, 1121, 1122, 1149, 1205, 1206
 Гільчук В. П. 1429
 Глебов Г. М. (1740)
 Глібов Л. І. (1361)
 Глухенький А. А. 1542, 1568, 1569, 1634, 1635, 1657, 1667, 1716
 Глущенко М. (707)
 Гобанова О. 1211
 Гоголь М. В. (17), (398), (476), (1346)
 Головка Д. А. (161), (1334)
 Гольцов В. 54, (1051), (1219), 1123
 Гончар О. 265
 Гончаренко В. 641, 660, 661, 671
 Гончаренко М. (990)
 Гончаренко О. 1238, 1310, 1311
 Горбань Н. 159, 172
 Гордієнко Д. 826, 1607
 Гордієнко О. 742
 Горлач Л. Н. (213), (215), (222), 970, 1279, 1280, 1331, 1332, (1335), 1348, 1374, (1507), 1570

Горленко В. (995)
Горобець С. 40, (424), (433),
529, 662, 677, (736), 849, 1019,
(1220), 1786
Грабовський П. А. (267), (301),
(1451)
Гранчак Ю. М. 1375
Гребеник Т. 1124
Гребенюк О. 847
Грек О. (903)
Григор'єва Ж. (1122)
Григор'єва Л. 1239
Григорук Ю. (749)
Гринь М. 755
Гриценко М. 642, 694
Грицун Ю. (1004)
Грищенко В. (424), 1430
Грищенко Д. (1146)
Грінченко Б. (748)
Громова В. (745), (1252), 1431
Гузь Б. 1333
Гуйда М. (851)
Гусева Л. 173
Гуцало Є. (1282), (1323)
Галаган Г. (478), (513), (714),
(716)
Галагани, рід (487), (488),
(640)

Д

Давидофф Зіно (1772)
Дамаскін (Цедрик), єпископ
Глухівський та Ніжинський
(1718)

Дарагани, рід (1796)
Дацько О. 160
Дейнека К. 1048
Дем'янчук Г. 1020, (1034)
Демиденко І. М. (1002)
Демиденко М. (1039)
Демченко С. 1, 695, 863
Демченко Т. (1252)
Денисенко О. Й. 889
Дерейчук І. 55
Дешура О. 266, 654
Дєдов Б. 479, (833), (836),
(868)
Джуломанов О. Р. (1254)
Дзюба С. В. 49, 82, 83, 149,
161–163, 202, 267, 321,
(348), 355, (419), (424), 696,
697, 726, 727, 752, 769, 770,
786, 787, 997, 1006, 1013,
1021, (1238), 1240, 1241,
(1245), (1263), (1310), (1311),
1312, 1334, 1410, 1432, 1465,
1466, 1501, 1502, 1515–1517
Дзюба Т. (424), (1238), (1245),
(1263), (1310), (1311), 1432,
1465, 1502
Діденко Т. 451
Дідовець М. 896
Дімітрієвич С. (1059)
Дмитренко Н. 452–454, 507
Добролюбов М. (1077),
Довгий О. П. (1290), (1325),
(1339)

Довженко О. П. (35), (112), (149), (1330), (1331), (1340), (1773)
Должикова І. О. 31
Домоцький Б. 480, 508, 918, 1212, 1349, 1636, 1744
Дорошенко Н. (264)
Дорошенко П. (597)
Доценко А. 544, 1722, 1723, 1745, 1746, 1766
Дочинець М. (739)
Дробот О. 455
Дробязко Н. 591, 594, 602, 603, 622, 623, 1668
Дрозд В. (1345)
Дроздова К. 761, 762, 793, 816, 1213
Дрофань А. (1347), (1352)
Дуб Г. 986
Дубовий В. (860)
Дудко В. І. (1300)
Дудко Т. (212), (230),
Дульцев О. 721
Дунін-Борковський В. А. (1318)
Дячишин Б. (1248)
Дьомкіна С. 1335

Є, Ж, З

Євдокименко В. А. (918)
Євдокименко І. (1037)
Євченко О. (997)
Єгорова З. 481
Єжель Ю. 998
Єлісеєва М. 10, 164, 165, 203–205, 268–270, 323–326, 401, 409, 418, 456, 541, 559, 560, 697–700, 709–711, 833, 898–900, 922, 936, 957, 1007, 1008, 1022–1024, 1065, 1066, 1076, 1077, 1184, 1228, 1242, 1808
Ємець В. (698), (882), (896)
Ємець О. (666), 682)
Єременко С. (609)
Єрмак В. 166
Єрмоленко М. 771
Єфремов Є. 1531
Єфремов С. (400)
Жагловська А. 1335
Желіхівська Н. 604
Жигун Т. 788
Жук М. (743), (890)
Журавель В. (993)
Журавель С. 11
Журавльова Т. 643
Забарний О. (424), 908, 1282, (1307), 1377, 1467, 1787
Заболотна Н. Ю. 1468
Заболотний О. (430)
Заболотська А. (1467)
Заваліна Н. 373
Завгородній Р. 1809
Заворотна К. 958
Задорожна О. 85, 885, (902)
Зайцева І. 915
Зайченко В. 1185, 1188
Заїка О. Я. 884

Закревська Д. 1025
Заньковецька М. К. (1145)
Запольська В. 86
Запорожець Т. 1078
Заріцький С. (757)
Захарова-Заборовська О. 482
Здоровило Т. 120, 723, 919
Зеленська О. Д. (1130)
Землянська С. 1700
Зібров П. (1030)
Зіневич Л. 432
Зінько Т. 1175
Зубко Л. 175, 461, 457, (463),
550, (1725)

I, І

Ібрагімова Л. 841
Іваненко О. І. 387
Іванець А. (1016)
Іванець В. (447)
Іваницька С. (1252)
Іванов Д. (1288), (1507)
Іванова А. 1313
Іванченко І. 1810
Іванченко О. 1036, 1171, 1181,
1255, 1696, 1717, 1769, 1790
Іваньков А. (1220)
Івахненко О. І. (908)
Іващенко С. 1819
Івченко В. 1314
Ігнатенко І. 542, 810, 827, 1572
Ілленко А. 901, 1079, 1134
Ілляшенко Е. (1747), 1767
Інютін В. (191), (202)

Іонанов Б. (1534)
Ісаєнко А. (1179)
Ісаченко О. 865
Їжакевич І. (567)

К

Кавунник О. 959
Каганова І. Я. 171, 207–210,
224, 242, 271–274, 357, 358,
Казакова Л. 148, 177
Казановська Г. 1378
Казиміров Д. 1669
Казка А. В. (1359)
Казьміна О. 1814
Калініна (Корнієвська) Т. 1038
Калюжна Н. 150
Кальченко К. 1503
Каменецький А. Г. (1206)
Камишна-Терещенко С. (424),
(1242), 1504
Кантер Л. (1157)
Кантур Ю. 923
Капранов В. (216)
Капранов Д. (216)
Каранда М. 885, 902, (1058),
1067, (1127)
Карась С. 56, 87, 88, 151, 275,
467, 561
Карбовська Н. 331
Кармазіна Н. 845
Карманов Ю. О. 1573
Карнабед А. А. (248), 249),
(552), (575), (1727), (1736),
Карпенко Ю. (415), 491, 1014,
1021

Карпенко-Криниця П. Д. (1293)
Касьянов Г. 1049, (1060), (1061), (1072), (1074), (1089), (1128), (1135)
Катеринич П. П. (999)
Кацнельсон А. І. (1295)
Качуровський І. В. (1224), (1231)
Кашка В. (276), (284), 1379
Кваренгі Джакомо (1672)
Квітницький С. 57, 128, 213, 214, 276–281, 419, 728–731, 834, 842, 1229, 1243–1246, 1267, 1284
Кедровська Н. 644
Кезля В. (1288), (1296)
Кибальчич М. І. (474)
Кирилук В. Д. 1433
Кириченко В. 1748, 1799
Кириченко М. Л. (494)
Кирієнко І. (327)
Кирюша О. 1571
Кияновський В. (471)
Кияшко М. (1769)
Кіктєв В. М. (794)
Кіріченко О. 1553
Кіяшко Л. 595, 605, 818, 1671
Клепак А. 645, 866
Клименко А. 817, 867, 1200
Клочко Н. 468
Клюй Т. 152, 153
Ковалевський М. (36), (1786)
Коваленко А. (563)
Коваленко О. К. (667), 1583, (1747)
Ковалець Я. (1507)
Коваль А. 285
Коваль В. К. (1279)
Коваль С. О. 1434
Ковальов О. 1195
Ковальова А. 794, 795, 1150–1152, 1158, 1182, 1256
Ковальовський В. П. (41)
Ковальчук Г. (1664)
Ковтун В. І. (889), (891)
Ковшун М. (757)
Кожан В. М. (996)
Кожем'яко А. 130
Козимір Т. 1308
Козир О. (815)
Койда Л. 1380
Кокотюха А. А. (370)
Кокта Г. 32
Коленченко О. А. 1469
Колесник О. 868
Колесникова Л. (1125), (1129), (1182)
Колоша В. (1231), (1232)
Колошин А. (1212)
Коляда І. 886
Компанець О. (385)
Конечна О. М. 1435
Коноваленко С. (1218)
Коновалова Н. Н. 1458
Коржинська Т. 1820
Корзаченко М. 1755
Корнієвський О. С. (1018), (1019), (1038)

Корнієнко В. 1607
Корнієнко О. (834), (1257)
Корнієнко С. 1770
Корнющенко І. 1336
Коробко М. 732, 1220
Королева Н. (1318)
Коса Н. 1470
Косенко Ю. (1244)
Коссовська А. 1436
Костенецька О. М. 1471
Костенко І. 484
Костриця О. В. 485
Костюченко О. (1209)
Коськін Д. (1467)
Косьяненко В. 606
Кот-Котевич Д. М. (1124)
Котова А. 1821
Коцур О. (988)
Коцюбинська А. (1231)
Коцюбинська І. М. (729),
(1284), (1337)
Коцюбинська М. Х. (1224)
Коцюбинський І. 733, 1337
Коцюбинський М. М. (1153),
(1278)
Коцюбинський Ю. (731)
Кочубей В. (602)
Кочубей М. М. (824)
Кочубей Н. (159)
Кочубеї, рід (493)
Кошмал В. 131, (196), (199),
216, 217, (389), 458, 469, 470,
544, (685), 734, (799), (853),
942, 1153
Кошмал З. (199)
Коштурна Н. 607
Кравченко В. (367), 1472
Кравченко Т. 1637
Кравчук В. (842)
Кравчук Ю. (1087)
Красножон М. (933), (953)
Крачило О. В. 1437
Кривда М. 509
Кривець А. 486
Кривець Н. 178
Крисанова Д. (702)
Кріп Є. (688), (704), (834),
(879), (881), (887), (897)
Кропива Д. 838
Кроха-Деркач Д. 1381
Крутий В. 1672
Крутов Є. (1175)
Кугут-Ісаєнко Н. І. 1382
Куделко С. М. 889
Кудін В. (899)
Кудлай А. П. (57)
Кудлай О. (1467)
Кужельний В. П. 789
Кужільний І. 735
Кузик А. (1132)
Кузик В. 1026
Кузьменко В. (1231), (1233),
1247, (1324), 1338, 1350
Кузьменко М. (40), (1321)
Кузьменко П. (1317)
Куліш І. (455)
Куліш П. О. (493), (528), (751),
(1285), (1329), (1342), (1349),
(1354)

- Кульбака О. 999
 Куніцин І. (926)
 Куннова О. 286, 336, 403–405, 410, 801
 Купрієнко Н. 471
 Курас Г. (272)
 Курач С. 487, 701, 712, 713, 721, 869–872
 Курданов А. Л. 219, 361, 377, 510, (329), 872, 1154, 1173, 1176, (1251), (1270), 1726
 Курико В. 154, 819, 1177, 1791
 Куриленко В. Є. (522)
 Куриленко М. (6)
 Куровський Д. 909
 Куртова І. 624
 Кухарук Р. 1316
 Куценко В. К. 220, 287
 Куценко П. (1507)
 Кушніренко М. (1319), 1511
- Л**
- Лаврентій (Проскура), схиархімандрит (1712)
 Лаврентьева Н. Б. 221
 Лагідна М. 155
 Лаєвський С. 673
 Лазарчук А. Г. (880)
 Лазун О. 702
 Ланська Л. (289), (416), 1383
 Лантух О. С. 1384
 Лашкар'єв П. О. (826)
 Лебідь А. (1344)
 Лебідь Д. (1716)
- Левенок І. (768)
 Леп'явко С. (1248), (1269), 1373
 Лепеха І. (264)
 Лепкий Б. (733)
 Леся Українка (Косач Л. П.) (374), (1107)
 Летошко В. (231)
 Леус В. 58, (277), (1283), (1312), (1326), 1385, 1438, 1439, 1519
 Лефор С. (1178)
 Лижичко Р. (940)
 Лизогуби, родина (655)
 Липківська А. 1050, 1068, 1069
 Липовецька Є. (830)
 Лисенко І. М. 1009
 Лисенко М. В. (1003)
 Лисицин І. В. (871)
 Лисянський Ю. (531)
 Литвин М. 1070
 Литвин О. 59
 Литовченко О. 1155, 1638, 1639, 1673, 1674, 1697, 1727, 1749, 1750
 Лихачова С. 873, 1207
 Лівіцький А. (362)
 Лісовенко К. (1257)
 Літошко Т. 488, 763, 1339
 Лобановська В. 924, 937
 Лобачева І. М. 535
 Лобода Г. 132, 223
 Логвиненко А. М. 1473, 1505

Ломакіна Г. (195), (227)
Ломоносов М. 60, 102, 133,
1728
Лопата В. (586), (870), (914)
Лугова О. О. 1386
Луговик Т. 1190
Лук'яненко Л. Г. (24)
Лук'яшко Н. 288
Луняк Є. 1285
Луцук О. С. (1213)
Луцюк Л. (1226)
Люко Дашвар (Чернова І. І.)
(1098)
Ляшев О. 1608, 1675
Ляшенко Т. В. 938
Львов М. (818)

М

Маджуга Г. 134, 1410
Маджуга Р. 1051
Маджуга Я. 1113
Мазепа І. С. (13), (332), (346),
(350), (581), (585), (593), (597),
(637), (1100), (1556)
Мазур М. (817)
Майко І. 473
Майковський А. 1640
Майшев О. 63, 362
Макар В. (190)
Макаренко А. 1159
Макаренко М. О. (649), (813)
Макаренко О. (105)
Макаренко П. Ф. 1387, 1474
Макеєв В. 61, 62

Максименко Н. (1182)
Максименко С. 1475
Максимович І. (1696)
Малай Т. 511
Малевич К. С. (886)
Малетич О. 1458
Малець В. М. (1338)
Мальована А. М. 145, 157,
170, 171, 180, 290, 338
Мамчич О. Б. (401), (424),
(696), 1388, 1440, 1476, 1520
Манжай К. 879
Мантула А. (540), (541),
Маринчик С. Г. 925, 1000,
1001, (1219), 1221, 1230,
(1244), (1280), 1286, (1303),
1351–1353
Марко Вовчок
(Вілінська М. О.) (1349)
Марочко В. І. 1340
Мартиненко Л. 291
Мартиненко Н. (1233)
Марченко Б. (52)
Марченко Л. 489, 490
Марченко Т. 530, 531, 532,
1478
Марчук А. (830)
Марчук Н. О. 1389
Маслов В. (468)
Маслов О. (228)
Мастерова В. 429, (1236),
(1252), (1281), (1320), 1390,
1479, 1506
Матвеев І. (1089)

Матвейцева В. (747)
Матушек О. 1707
Матушак І. М. 596
Махіна Л. О. 777
Мащенко С. Т. 1354, 1441
Мельник К. (304)
Мельничук В. В. (1224)
Менелас А. (812)
Меркулова В. (1507), 1521
Миколайко Т. 1574–1576,
1610, 1611, 1641, 1676, 1677
Миколайчук І. В. (756)
Миргородська Т. 363
Мироненко В. 1201
Мироненко І. 1571
Мироненко О. 921
Мирошниченко О. М. 1548
Мисник В. 874
Мисник О. (1747)
Михайленко В. (274), (438),
(1315), 1317, 1391, 1395
Михайлишин В. 875
Михайлов А. 103
Михеєнко Н. 1577, 1578, 1612,
1613, 1642, 1751
Мицик Ю. А. 1027, 1539, 1615
Мишко-Куліш Н. 1222
Міден Е. 1815
Міклашевський А. (797)
Міненко Р. 49, 64, 65, 89–91,
1052–1056, 1080, 1096,
1105–1107, 1126
Мірошник В. 459
Місечко Т. 592
Мічкова О. (264)
Міщенко Т. 608
Многогрішний (Ігнатович) Д.
(503), (593), (597), (1744)
Мовчан В. 135
Могильницька Г. 1318
Могінська П. 34, 39, 42, 1823
Могучов Л. Б. (560), (883),
(917)
Мойсієнко А. (1220)
Мойсієнко С. 1057
Мокросноп Н. П. 224, 1259
Молибога О. (361)
Молодий В. (236)
Мороз Е. (1092)
Мороз М. (327)
Мороз П. В. (1116)
Морозов О. 905, (1725)
Морозова А. В. 1583
Морська І. О. 1442, 1480
Москаленко М. (744)
Москалець К. 1392
Мостович Д. (1216)
Моціяка О. 1534
Мрожек С. (1095)
Мстислав Хоробрий,
чернігівський князь (590)
Мудрицька В. 381, 646, 647,
673, 680
Мурашко О. О. (895)
Мусієнко М. (1467)
Мусієнко Р. 66, 736, 745, (733),
887, (1233)
Мушкетик Ю. М. (1332),
(1351), (1353)

Н

- Нагорний О. 1058
Назаренко В. 543, 562, 563, 772, (779), (784), 1579, 1643, 1709, 1752
Назаренко О. (770), (791)
Найдюк Н. 382, 722, 724, 1174, 1793
Найдьон Р. (255)
Нарбут Г. І. (916)
Народенко С. П. (1253)
Наталушко В. (900)
Науменко В. 41–43, 850, 1097, 1098, 1143, 1218
Наумов Р. (18)
Небаба М. (590)
Небилиця М. (911)
Непотенко І. В. 544, 545, 550, 1616, 1644, 1678, 1730, 1731, 1771
Неруш В. 1801, 1822
Нестеренко Л. О. 1081
Нестеренко О. Г. (793), 1355
Нестеренко П. А. (1336)
Нестор Літописець (590)
Нехай В. 136, 137
Нечепа В. (946)
Нижник Л. 1543, 1580–1582, 1645, 1679, 1680, 1698
Ніколенко-Яриловець Д. 737
Новак А. 811, 1732, (1793), 1819
Новик Т. 549, 578, 1557, 1591, 1592, 1647, 1648
Новицький М. (1344)
Новік О. 626, 636
Норов О. О. (85), (1065)
О
Обедніков Д. (937), (1007), (1258)
Обушний Г. 1373
Овчаренко В. (136)
Огієвська Р. 493, 1753
Огієвський П. (1705)
Оксінь Т. 609
Олександрова В. 1271
Олексієнко М. В. 980
Оленівська Л. 514, 751, 1342
Олесь Н. 406
Олешко В. (693)
Олійник О. 911, 1249, 1288–1290, 1319, (1356), 1357
Онанко Н. (705)
Онищенко Н. 67, 92, 494, 888, 926, 960, 1114, 1145, 1733
Оніщенко О. (901), (1215)
Орлик Г. (601), (615), (622), (623), (629), (633)
Орлик П. (593), (597)
Осадча Л. (1039)
Остапенко Г. К. (1748)
Остапчук І. 138, 597, 1115, 1754
Остерська В. 1179, 1772, 1773
Остриця Є. 1681
Острякова О. О. 721
Охріменко С. (1328)

П

- Пабат В. 1191
Павленко В. 1755
Павленко Д. 20, 961, 1082, 1083,
Павленко К. (1036)
Павленко С. О. (125), (332), (346), (350), (581), (585), (772), 1100, 1320, 1617
Павлова О. Г. 889
Павлусенко Н. (587)
Павлюк І. 778, 1127, 1231
Палагнюк А. 915
Пантюк С. 1084, (1085), (1136)
Панько М. Л. (1201)
Панько С. 1618, 1619
Параджанов С. (753)
Пархоменко В. (925), (1000)
Пархоменко Л. 121, 365, 383, 689, 738, 746, 774, 974, 981, 1002, 1049, 1059, 1060, 1072–1074, 1084, 1085, 1086, 1101, 1102, 1108–1110, 1128, 1135, 1136, 1147, (1277), (1507), 1537
Пархоменко Т. (1535)
Петлюра С. В. (667)
Петренко В. 835
Петренко Н. (1276)
Петренко О. 477, 648, (859)
Петрова О. 836
Петрожицька Д. (1181)
Петруняк Я. 227
Петрусенко С. О. 1393
Петруш А. (15)
Петруша Ю. (1217)
Петусь А. Ю. (823)
Печко О. 924
Печорна (Сердюк) О. (390), (1256)
Печорний П. П. (873)
Пилипенко В. 1682, 1799, 1831
Пилипенко С. (954)
Пилипець В. М. 1394, 1443, 1482, 1522
Пилипчук О. 1028
Підгайний С. 1344
Підлужна А. 106
Пікуль П. 867
Пільтяй Н. 627, 1683–1685
Піскун Н. 628
Піщура А. (1204)
Плаксюк Ю. (260), (280)
Плаунова О. М. 235, 294, 295, 386, 387
Повозник В. 1293
Повозник Л. О. 1444
Погуда Н. В. 1816
Погуляй В. (58)
Пода А. 515
Подлевський С. 843, 1584–1587, 1620
Позняк О. 107
Покришень А. (1096), (1153), (1219), (1224), 1483
Покровський Р. (1101)
Полішук Т. 297, 930
Половець В. 1294

Половнікова С. 663, 664, 1295, 1686
Помаз В. 181–184, 1358
Пономаревська О. 837, 879
Пономаревський С. (750), 962
Пономаренко М. 516
Понятишин Н. 1734
Попович О. 298, 299, 342–346
Поппеллер Г. (19)
Попруга В. 764
Посполітак Є. 93, 1087, (1233)
Потапенко В. В. (1535)
Потебня В. П. 1484
Потіпака Ю. (172)
Примак В. М. 158, 185, 347
Притиковська Л. М. 158, 302
Приходько І. 1345
Прищепа О. 390, 1011, 1030, 1146, 1160, 1166, 1217, 1621, 1687, 1699, 1710, 1775, 1801
Провозін П. 1588
Прокопович П. (1729)
Прокопюк М. (863)
Присяник І. Г. (1292)
Проценко С. (1713)
Прочай Н. 94, 1223
Птахів С. 1803
Пузан М. М. 1523
Пурига І. 1192
Пухальська Х. (1022)
Пухкало О. 108
Пучинець М. 927, (391), 496, 517, 518, 546, (786), 1214, 1776, 1802

Пушкіна А. 1061, 1075, 1088, 1089, 1103, 1111, 1112, 1117, 1118, 1147

Р, С

Радей І. 519
Радивиловський А. (1706)
Радушинська О. (749)
Райхіль К. М. 180
Ральченко І. 448, 690, 691, 718, 876, 877
Реброва Н. 610, 629
Ревуцький Л. М. (1026), (1029)
Редьковець Л. 1090
Реп'ях С. П. (247), (261), (271), (1297), (1298), (1302), (1239)
Решетнюк-Костарчук Р. І. (46)
Ржезніков А. (857)
Рига Д. 547, 548, 1544, 1545, 1756
Риженко А. 1590
Ричко І. (998)
Рідковець Л. М. 1524, 1589
Різніченко В. (609)
Ровенчин Д. (27)
Рожок В. І. (991), (1017)
Розмаріцин Я. 721
Розумій І. В. 387
Розумовський К. Г. (627), (634), (635)
Розумовські-Дарагани, родина (713)
Рой С. 476, 498, 808, 1040, 1546

Ролік А. В. 1396
Романова А. 1805
Романовська Т. (1537)
Романченко О. Д. 1646, 1736
Ромець В. В. 1485
Рощак О. (1144)
Руденко Л. 878
Руденко Н. 1091
Руденок В. Я. 544, 549, 550, (555), (561), 565, 1557, 1591, 1592, 1622–1624, 1647, 1648, 1688, 1777
Рудницький С. М. (1015)
Рум'янцев-Задунайський П. (1798)
Русов О. О. (340), (351)
Русова С. Ф. (11), (166), (340), (351)
Савенок В. 392
Савченко В. Ф. 1486
Савченко-Більський В. О. (142), (691), (718), (876), (877)
Савчин Я. 348
Савчук О. О. 916
Сагайдачний А. (842)
Сасенко Н. 109, 520, 630, 637, 913, 1649, 1701
Сасенко О. (486), (520), (907), (910), (913)
Саксаганський П. (316)
Салтан Н. (1214)
Самійленко О. (1322)
Самойленко Г. В. 21, (398), (1240), 1250, 1346
Самойлович І. (597), (630), (1709)
Самокиш М. С. (905)
Самохіна Н. 1003, 1041
Самрук Н. 915
Самченко В. 95, 521
Сапон В. 776, (1251), (1262), (1288), (1291), 1296, 1297, (1301), 1525
Сапон Д. 1251, 1262,
Сапроненкова О. 867
Сапун-Дегтяренко Н. О. 1445
Сашко Лірник (Власюк О. І.) (423)
Свистун Г. 499
Свистун Т. (1664)
Світко Лана (Сусленко С. В.) 393
Святний С. (1248)
Северин М. 87
Севрук Г. (120), (919)
Сеїтаблаєв А. (1150), (1164)
Селянський Д. 68
Семенцов А. 1198, (1200), (1211)
Семеняка Б. П. (874)
Сенцовський В. (1219), 1298, 1322, 1487
Сенчик О. О. (1224)
Сергеев С. 500, 1737, 1757, 1758, 1778
Сергієнко І. (1257)
Сердюк Н. 611, 612, 631, 632
Сержант Л. 1202

Сетун С. 928
Сидор О. 1594
Сидоренко Є. (1082)
Сидоренко О. 1208
Сидоренко С. (1252)
Сидоренко Т. 929, (1220),
(1240), 1397, 1446, 1595
Сидорова В. 110, 229, 411,
501, 502, 566–568, 613, 656,
747, 800, 841, 906, 1062, 1137,
1209, 1817, 1824
Силенко Т. (934)
Симоненко В. (1097)
Симоненко Н. В. 491, 522
Синельник І. 657
Синельникова А. В. 485
Сита Л. 649, 665
Ситий І. 462, 523, 524, 650,
658, 659, 666–668, 674, 675,
682, 1689
Сіліч Д. (425)
Сінько В. 874
Скидан М. О. 1526
Скорик М. (929)
Скоробагатько М. 1410
Скоропадський П. (699), (706)
Скочко Н. 1323
Скрипка Г. 1800
Скрипка К. 230–239, 303, 304
Скрипка О. (974)
Скубан Ю. 1804
Славіна В. 739, 975
Сладкевич А. (1721)
Слапчук В. 779, 1224, 1232,
1263
Сластіон О. (1760)
Смаль В. 939
Смаль О. 525
Смерека-Малик О. (703)
Смоляк О. 1398
Сніжок З. 1690
Снопок О. М. (1739)
Соболев Д. (1180)
Соболь Ю. О. 551, 1554
Соколов Ю. Ю. 1399, 1488
Соколюк Л. Д. 890
Солдатова К. 614, 638
Солобай П. 578
Соломаха О. 111, 803, 1031,
1535
Солонікова В. 1299
Сорока П. (1219)
Сосновський В. 1180
Соченко М. (559)
Спановський В. (1743)
Спаська Є. Ю. (453), (1190),
(1202)
Співак В. 1706
Спутай С. (327)
Стадниченко Т. (861)
Старчевод Ю. (749)
Стасенко Б. 838
Стахур В. (1139)
Стебун І. І. (1295)
Стельмах О. 112, 1049, (1099),
1779
Стельмашевська О. 12
Степанець О. (446)

- Степовик Д. В. 914
 Стефанович А. (689)
 Стеценко Н. 139, 457, 463, 839
 Стеценко Т. 683
 Стороженко О. П. (1333)
 Стратілат М. І. (875)
 Страшко Є. М. 1702
 Стрига А. О. (1005)
 Строкун І. (876)
 Студьонова Л. В. (209), (210),
 (219), (359), (312), (363), 369,
 (397), 796, 1264, 1359, 1360,
 1708
 Субботенко І. (238)
 Сукач М. В. (45), 930, (1031)
 Сулімовський С. (954)
 Супронюк О. 1300
 Сурай В. (1137)
 Сурай С. (1137)
 Сухова Т. 897
 Суховерський В. (1032),
 (1248)
 Сухоліт Н. 851
 Сушко М. Ф. (424), (1258),
 1400, 1489, 1508, 1527
 Сушко Н. 598, 616, 1556
- Т, У**
- Талашко В. Д. (1133)
 Тарабара С. (325)
 Тарасевич О. (828)
 Тарасенко І. 1539
 Тарасенко Л. 464, 569
 Тарасенко О. 1361, 1549,
 1583, 1703
- Тарновський А. П. (1041)
 Тарновський Г. (1787)
 Тарновський С. В. (1041)
 Тарновський-молодший В.
 (866)
 Тарновський-старший В. В.
 (1041)
 Татарин В. 69, 70, 1225
 Тегелей Н. 1196
 Теревун С. (994), (1224),
 (1257)
 Терех М. 1780
 Терехович Л. Н. (266), (297),
 (300), (1231), (1259), (1299),
 (1308), 1447
 Терещенко М. 1704
 Терещенко О. 422, 436,
 440–442, (446), 823, (1272),
 1738–1740
 Тимон (Тимур Блинець),
 настоятель Свято-
 Георгіївської церкви в Седневі
 (1699)
 Тимошик М. 1705
 Тимошик С. 140, 1199, 1651,
 1691
 Тимченко В. (1053), (1080),
 (1119)
 Тира Н. 465
 Титенок Я. 96, 306, (1159)
 Титов О. М. 461
 Тихий В. (1160)
 Тищенко М. (779)
 Тищенко М. 22, (779)

Ткач Л. Ю. 1509
Ткач Мик. М. (730), (1265),
1327, (1341), (1362), 1401,
1448, 1532
Ткач Мих. (207), 397, (738),
1252, 1265, 1274, (1288), 1301,
1324–1326, 1362, 1402, 1403,
1449, 1477, 1481, 1490, 1491
Ткач Ю. В. 694, 707, 715, 721
Ткаченко В. 763, 1193
Ткаченко С. 1811
Ткачук А. (989), 1042
Товстоляк Н. 651
Томаш С. 765
Топська Н. 1012
Топчий В. О. (727), 1302, 1450,
1510, 1819
Травкіна О. І. 552, 554, 579,
1540, 1597, 1609, 1692, 1693,
1741, 1761, 1762, 1781
Трало Н. В. 1404
Тройна С. І. 858
Трубенюк М. (680)
Трубенюк О. (43)
Трухан О. 676
Труш О. 1458
Турчин М. (232), 544
Тютюнник Є. (267), (301),
690, (1243), 1451, (1507)
Ук Дара Чан (697)
Устіннікова Т. 788
Устінов В. М. (816)
Утиро Н. О. 243–245, 310,
311, 349

Ф, Х, Ц, Ч

Федевич Л. 797
Федешов Д. (1105)
Федірко А. 1545
Федорченко А. 757, 758
Федорченко Л. (741)
Федосенко Н. 593, 652, 804,
1163, 1233, 1652, 1763
Федусь В. 141
Фещенко Є. 113, 940
Філевич М. Ю. 916
Фриз В. (1219)
Фтомова І. 412, 942
Фудзіко І. (931)
Фурс М. (420), 1492, 1528
Фурса (Байда) Н. 1234
Фурса Н. (436)
Фурса О. 847
Фурсова Ю. 617–620
Хавило А. 466
Халімон Н. (327)
Хамрак М. 943, 1186
Харді М. (769)
Харенко В. С. 1818
Хармак М. 1194
Харченко О. 615
Хаусбрандт У. (19)
Хауха І. 839
Хижняков В. М. (210)
Хмельницький Б. (597),
(1720)
Холецька Л. 1500
Хоменко А. (960), 1405
Хоменко В. (1263)

- Хохлова О. (1446)
Цешковський Г. (599)
Чабан І. (1006)
Чабан Т. (1006), 1013
Чайка І. 706
Чаус І. П. (166), 1826
Чекаль О. Г. 916
Челебіджіхан Н. (8)
Чепурний В. 3–7, 13–15, 23–28, 35, 36, 47, 97, 114, 117, 350, 351, 413, 503, 527, 536, 553, 571, 580, 581, 634, 716, 753, 840, 855, 931, 932, 945–952, 966, 976–978, 985, 1275, 1554, 1653
Череп-Пероганич Т. (749)
Черненко Н. 1303
Черненко О. Є. 1598, 1599, 1650, 1774
Черняков С. 544
Чернякова О. 853
Чечель Л. 1266
Чівіліхін В. (1360)
Чорна С. 38
Чумак Т. 504
Чумаченко А. 1625
Чухіна О. В. 1816
- Ш, Щ**
- Шамбон М. (1764)
Шаповал Н. 1406
Шаповал П. 891
Шаповалова Є. (834)
Швець В. К. 1407, 1452, 1453
Швидун В. Б. 1408
Шевела М. 1131
Шевченко А. (206), (211),
Шевченко В. (193), (233)
Шевченко В. 805
Шевченко І. М. 483
Шевченко С. (1286), (1313)
Шевчик І. 1600
Шевчук О. 68, (1828)
Шевчуковський А. (1033)
Шекун-Коломийченко М. (1114)
Шепель І. 599
Шептицька Т. 1093
Шеремет В. 72, 933, 1204, 1529
Шеремет О. (408)
Шеремет Т. 142, 143
Шеремко А. (1077)
Шикалова М. (1203)
Шикула І. 144
Шило О. 71, 105, 312, 582, 1783, 1807, 1813
Шипенко П. І. (1081)
Шитікова де Ескобар Г. 1465
Шишко С. (904)
Шкляр В. (726)
Шкребко І. (1244)
Шкуліпа А. Г. (1258), (1348), (1350), 1494
Шкурко А. (187), (192), (708), (865), (893), (912)
Шльончик О. М. (681), (992), (1023)

Шматок З. 791, 1328, 1409
Шоходько В. С. (450), (453)
Шраг І. (752)
Штань О. О. 1495, 1511
Штанько-Ткаченко Н. 1347,
1784
Штернберг В. І. (884)
Шумило С. 1711–1713
Шуміло В. 1718, 1719
Шумська Н. 692, 707
Шупта Д. (1252)
Шурда Н. (510)
Шурубенко О. Ф. 145, 157,
170, 179, 185
Шутько Л. (163), 1410
Щербонос В. 73–78, 98, 115,
(415), (424), 1014
Щирський І. (856)
Щур В. (830)

Якубенко Л. 775
Якубіна Ю. В. 1304
Якубович І. (1795)
Януарій (Іван Гончар), диякон
Ніжинської церкви Івана
Богослова (1717)
Яремченко В. 1558
Ярова Г. (1082)
Яровий А. З. (1207)
Ярослав Мудрий, князь (1148)
Ярошенко О. 820, (1138),
1650, 1774
Ясенчук О. (1139), 1305
Ясний А. 99, 153
Ясновська Л. 16
Ятченко Ю. М. (864)
Ященко Н. С. 505

Ю, Я

Юрченко С. 812
Юськов М. Д. (1028)
Юхименко Г. 312, 1164, 1167,
1203, 1654, 1695
Юхно Ф. 1655
Ющенко О. Я. (1289)
Яблонська Т. Н. (872), (915)
Яблонський Б. (104)
Яворницький Д. (477)
Ягн О. Ю. (824)
Ягодовський І. Д. 822
Якимченко О. Г. (878)
Яковичин Л. (1240)

ГЕОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

Б

- Бакланова Муравійка, село у Чернігівському р-ні 1293
Батурин, місто у Ніжинському р-ні 86, 95–97, 108, 109, 113, 521, 591–638, 814, 818, 940, 1186, 1194, 1556, 1594, 1649, 1668, 1671, 1681, 1683–1685, 1690, 1701, 1753, 1780
Бахмач, місто у Ніжинському р-ні 1231, 1255, 1257
Березань, місто в Київській області 1158
Березна, селище у Чернігівському р-ні 1011, 1535, 1594, 1617, 1724
Бігач, село у Чернігівському р-ні 1672
Бобровиця, місто у Ніжинському р-ні 161, 987, 999, 1232
Борзна, місто у Ніжинському р-ні 124, 466, 486, 520, 803, 880, 895, 907, 910, 913, 943

В

- Варвинський р-н (нині у складі Прилуцького р-ну) 1760, 1767
Вертіївка, село у Ніжинському р-ні 25, 40, 1344, 1351, 1353, 1765, 1779
Вершинова Муравійка, село у Чернігівському р-ні 66
Виблі, село у Чернігівському р-ні 1175, 1596
Вихвостів, село у Чернігівському р-ні 1654
Вишеньки, село у Новгород-Сіверському р-ні 1798
Вінниця, місто 54, 1047
Володькова Дівиця, село у Ніжинському р-ні 140, 1199, 1651, 1691
Волосківці, село у Корюківському р-ні 892, 1682

Г

- Галайбине, село у Ніжинському р-ні 1336
Глухів, місто у Сумській обл. 1012, 1027, 1718
Головеньки, село у Ніжинському р-ні 1643
Гончарівське, селище у Чернігівському р-ні 1150, 1152, 1160, 1214

Горбове, село у Чернігівському р-ні 144
Городище, село у Корюківському р-ні 1290, 1325, 1339,
1570, 1637
Городня, місто у Чернігівському р-ні 496, 525, 775, 967,
1295, 1300
Грабів, село у Прилуцькому р-ні 1286, 1313
Густина, село у Прилуцькому р-ні 1590, 1711

Д

Данилівка, село у Корюківському р-ні 1018
Данина село у Ніжинському р-ні 1705
Держанівка, село у Ніжинському р-ні 1309
Деснянка, село у Чернігівському р-ні 1002
Дніпровське, село у Чернігівському р-ні 1529
Добрянка, селище у Чернігівському р-ні 1218
Домниця, селище у Чернігівському р-ні 1672
Дягова, село у Корюківському р-ні 772

Ж, З, І

Жукотки, село у Чернігівському р-ні 1708, 1726
Забарівка, село у Корюківському р-ні 1328
Загребелля, село у Корюківському р-ні 1358
Займище, село у Корюківському р-ні 1167
Замглай, селище у Чернігівському р-ні 146
Заньки, село у Ніжинському р-ні 459, 494
Запоріжжя, місто 1252
Звеничів, село у Чернігівському р-ні 789
Золотинка, село у Чернігівському р-ні 1529
Івангород, село у Прилуцькому р-ні 14
Ізмаїл, місто в Одеській обл. 946
Іржавець, село у Прилуцькому р-ні 1026
Ічня, місто у Прилуцькому р-ні 8, 29, 906, 1191, 1221, 1223,
1229, 1230, 1244, 1280, 1303, 1347, 1352, 1704, 1784

К

- Кавала, місто у північній Греції 964
Калюжинці, село у Прилуцькому р-ні 1350
Качанівка, селище у Прилуцькому р-ні 83, 94, 469–471, 477, 481, 483, 504, 516, 517, 536, 884, 1163, 1171
Київ, місто 74, 105, 886, 922, 1022, 1041, 1077, 1131, 1154, 1231, 1233, 1244, 1257, 1258, 1263, 1570
Киселівка, село у Корюківському р-ні 22
Кладьківка, село у Чернігівському р-ні 1625
Клевин, село у Новгород-Сіверському р-ні 1167
Клочків, село у Чернігівському р-ні 915
Козелець, селище у Чернігівському р-ні 1016, 1179, 1537, 1594, 1618, 1619, 1790, 1796
Комарівка, село у Ніжинському р-ні 923
Короп, селище у Новгород-Сіверському р-ні 6, 77, 474, 891, 1222, 1315
Корюківка, місто 103, 125, 858, 894, 1018, 1019, 1203, 1216, 1257, 1276
Красилівка, село у Чернігівському р-ні 1252
Красносільське, село у Ніжинському р-ні 997
Крупичполе, село у Прилуцькому р-ні 5
Крути, село у Ніжинському р-ні 9, 12, 23, 38
Куликівка, селище у Чернігівському р-ні 169, 1037
Курінь, село у Ніжинському р-ні 1232, 1292
Кучинівка, село у Корюківському р-ні 1167, 1231, 1259, 1299, 1308

Л

- Ланьчжоу, місто (КНР) 949
Лисогори, село у Прилуцькому р-ні 1333
Лихачів, село у Ніжинському р-ні 1131
Лісконоги, село у Новгород-Сіверському р-ні 1314
Лос-Анджелес, місто (США) 1041
Лосівка, село у Новгород-Сіверському р-ні 1555

Луцьк, місто 58, 1263
Любеч, селище у Чернігівському р-ні 59, 73, 757–766, 1158,
1627, 1800, 1817

М

Макишин, село у Чернігівському р-ні 1324, 1338
Макиївка, село у Ніжинському р-ні 875
Максаки, село у Корюківському р-ні 1669, 1689
Мала Дівиця, селище у Прилуцькому р-ні 1217
Манжосівка, село у Прилуцькому р-ні 908
Мезин, село у Новгород-Сіверському р-ні 491, 522, 889
Мена, місто у Корюківському р-ні 523, 791, 1208, 1801
Миси, село у Чернігівському р-ні 1165
Михайло-Коцюбинське, селище у Чернігівському р-ні 510,
1256, 1536
Монастирище, село у Прилуцькому р-ні 41, 1000
Мрин, село у Ніжинському р-ні 1254

Н

Нарбутівка, село Шосткинського р-ну Сумської обл. 916
Ніжин, місто 17, 21, 27, 44, 67, 92, 104, 106, 107, 133, 160,
173, 450–454, 458, 460, 464, 465, 475, 476, 484, 492, 498, 505,
519, 530–532, 797, 808, 878, 888, 902–905, 926, 927, 929, 959,
960, 970, 974, 1036, 1040, 1048, 1125, 1129, 1145, 1180, 1210,
1250, 1258, 1267, 1282, 1285, 1289, 1304, 1307, 1323, 1344, 1350,
1363, 1376, 1380, 1467, 1534, 1546, 1594, 1595, 1630, 1652, 1670,
1696, 1709, 1717, 1718, 1725, 1728, 1729, 1733, 1734, 1769, 1770,
1787
Нова Басань, село у Ніжинському р-ні 870, 914
Новгород-Сіверський, місто 32, 462, 488, 503, 506, 508, 511,
535, 934, 1167, 1212, 1541, 1544, 1545, 1550, 1573, 1588, 1650,
1682, 1689, 1744, 1772
Новий Білоус, село у Чернігівському р-ні 1682
Нові Млини, село у Ніжинському р-ні 1615
Носівка, місто у Ніжинському р-ні 150, 793, 1025, 1234

О

- Обирок, артхутір у Ніжинському р-ні 72, 1157
Одеса, місто 1252
Оленівка, село у Ніжинському р-ні 178, 449, 493, 509, 514,
528
Олешня, село у Чернігівському р-ні 55, 98, 969, 1185, 1811,
1826
Олишівка, селище у Чернігівському р-ні 142, 143, 876, 877,
1133
Орлівка, село у Чернігівському р-ні 1263
Остер, місто у Чернігівському р-ні 473, 495, 524, 918, 1226,
1585, 1586

П

- Пакуль, село у Чернігівському р-ні 1664
Парафіївка, селище у Прилуцькому р-ні 1789, 1809
Петрівка, село в Прилуцькому р-ні 1279
Петрушин, село у Чернігівському р-ні 15
Петрушівка, село у Прилуцькому р-ні 835, 840, 1810
Підгірне, село у Чернігівському р-ні 1700
Піски, село у Чернігівському р-ні 57, 161, 1232
Плиски, село у Ніжинському р-ні 82, 114
Полтавська обл. 126, 130
Понорниця, селище у Новгород-Сіверському р-ні 1317
Прилуки, місто 58, 136, 137, 138, 139, 159, 172, 175, 176,
455, 457, 463, 468, 478, 489, 490, 497, 513, 794, 807, 812, 1045,
1081, 1233, 1241, 1294
Прохорів, село у Чернігівському р-ні 1823

Р

- Радуль, селище у Чернігівському р-ні 1205
Ріпки, селище у Чернігівському р-ні 11, 482, 864, 1335
Роїще, село у Чернігівському р-ні 873, 1608, 1675
Рудка, село у Чернігівському р-ні 1251, 1291

Рудьківка, село у Ніжинському р-ні 1533

Рябці, село у Чернігівському р-ні 867

С

Сахнівка, село у Чернігівському р-ні 1265, 1341, 1362

Седнів, селище у Чернігівському р-ні 1, 51, 447, 472, 838, 851, 872, 912, 915, 1154, 1162, 1176, 1359, 1559, 1621, 1631, 1662, 1663, 1682, 1687, 1699, 1721

Семенівка, місто у Новгород-Сіверському р-ні 1776

Сибереж, село у Чернігівському р-ні 1288, 1296

Сивки, село у Чернігівському р-ні 1166, 1173

Сильченкове, село у Прилуцькому р-ні 1682

Слобода, село у Чернігівському р-ні 1695

Смолин, село у Чернігівському р-ні 1160

Сновськ, місто у Корюківському р-ні 61, 156, 774, 1167

Сокиринці, село у Прилуцькому р-ні 159, 485, 487, 488, 1768

Солонівка, село у Чернігівському р-ні 771

Сосниця, селище у Корюківському р-ні 35, 36, 112, 135, 499, 512, 515, 518, 526, 527, 534, 805, 869, 1078, 1200, 1211, 1215, 1287, 1316, 1330, 1331, 1340, 1773, 1786

Старий Білоус, село у Чернігівському р-ні 501

Степанівка, село у Корюківському р-ні 1305, 1327

Стольне, село у Корюківському р-ні 993, 1213, 1672

Студинка, село у Новгород-Сіверському р-ні 1306

Суховаля, місто в північно-східній Польщі 971

У, Х, Ч

Узруй, село у Новгород-Сіверському р-ні 1167

Хаєнки, село у Прилуцькому р-ні 1804

Хмільниця, село у Чернігівському р-ні 1090, 1589

Хороше Озеро, село у Ніжинському р-ні 991, 1017

Чернівці, місто 64

Чернігів 3, 4, 7, 10, 13, 16, 18–20, 24, 30, 31, 33, 34, 42, 43, 45–47, 49, 52, 53, 56, 60, 62, 63, 65, 69 –71, 75, 76, 78–81, 84, 85,

87–91, 93, 99–101, 105, 110, 111, 115–123, 128, 130–132, 134, 141, 148, 149, 152–155, 162–166, 168, 174, 177, 181–184, 186–446, 456, 462, 467, 479, 500, 502, 529, 537–590, 639–756, 767–769, 773, 776–779, 781, 784, 786, 792, 796, 798–802, 804, 806, 809–811, 813, 815, 816, 819, 821–823, 825–834, 836, 837, 841–850, 852, 854, 856, 860–863, 865, 868, 871, 871, 874, 879, 881–883, 885, 890, 893, 896–901, 909, 917, 919, 921, 924, 930–933, 935–937, 941, 944, 945, 947, 948, 951, 953, 954, 956–958, 961–966, 968, 972, 973, 975–986, 988–990, 992, 994–997, 1001, 1003, 1004–1008, 1010, 1013–1015, 1020–1024, 1028–1035, 1039, 1042–1044, 1046, 1047, 1049–1077, 1079, 1080, 1082–1089, 1091–1113, 1115–1124, 1126–1128, 1130, 1132, 1134–1144, 1146–1148, 1150, 1151, 1153, 1159, 1160, 1168, 1169, 1172, 1174, 1177, 1178, 1181, 1182, 1184, 1187, 1189, 1192, 1196, 1197, 1201, 1204, 1206, 1207, 1219, 1220, 1224, 1226, 1228, 1231, 1233, 1236–1240, 1242, 1243, 1245, 1246, 1248, 1252, 1253, 1257, 1258, 1260–1262, 1264, 1269, 1271, 1272, 1274, 1275, 1277, 1278, 1281, 1283, 1284, 1297, 1298, 1301, 1302, 1310–1313, 1318–1322, 1326, 1336, 1343, 1344, 1355–1357, 1360, 1361, 1538, 1542, 1543, 1547, 1549, 1551, 1554, 1557, 1560–1569, 1572, 1574–1582, 1584, 1587, 1591–1594, 1597–1607, 1609–1614, 1616, 1620, 1622–1624, 1626, 1628, 1629, 1632–1635, 1638, 1639, 1641, 1642, 1644, 1645, 1647, 1648, 1653, 1655–1661, 1665–1667, 1673, 1674, 1676–1680, 1686, 1688, 1692–1694, 1697, 1698, 1703, 1706, 1707, 1710, 1713–1716, 1720, 1722, 1723, 1727, 1730–1732, 1735, 1737–1743, 1745, 1746, 1748–1752, 1754, 1756–1759, 1761–1764, 1766, 1770, 1771, 1775, 1777, 1778, 1781–1783, 1788, 1791–1795, 1797, 1799, 1805–1808, 1812, 1813, 1815, 1816, 1819, 1821, 1827–1831

Чернігівський р-н 2, 780, 788, 817, 938, 1270, 1571

Чернігівська обл. 50, 102, 145, 157, 158, 170, 171, 179, 180, 185, 461, 507, 533, 770, 783, 785, 790, 795, 853, 859, 886, 920, 955, 962, 1009, 1155, 1156, 1161, 1170, 1180, 1183, 1188, 1190, 1193, 1198, 1202, 1227, 1235, 1247–1249, 1266, 1268, 1273, 1530, 1531, 1540, 1552, 1553, 1558, 1640, 1712, 1718, 1719, 1736, 1747, 1755, 1785, 1803, 1814, 1818, 1820, 1822, 1824, 1825, 1832

Чорнобиль, місто 950

Чорнотичі, село у Корюківському р-ні 1802

Ш

Шабалинів, село у Новгород-Сіверському р-ні 14, 1636

Шатура, село у Ніжинському р-ні 1646

Шестовиця, село у Чернігівському р-ні 988, 1149

Шибиринівка, село у Чернігівському р-ні 129

Я

Яблунівка, село у Прилуцькому р-ні 939

Ясне, село у Новгород-Сіверському р-ні 1167

ЗМІСТ

Від укладачів.....	3
Культурне і мистецьке життя області.....	4
Фестивалі, мистецькі свята, конкурси.....	11
Бібліотечна справа.....	22
Чернігівська обласна універсальна наукова бібліотека імені Софії та Олександра Русових.....	31
Чернігівська міська бібліотека ім. М. Коцюбинського.....	61
Музеї. Музейна справа. Архіви.....	67
Національний архітектурно-історичний заповідник «Чернігів стародавній».....	79
НІКЗ «Гетьманська столиця» в Батурині.....	86
Чернігівський історичний музей ім. В. В. Тарновського.....	92
Чернігівський художній музей імені Г. Ґалаґана.....	99
Чернігівський літературно-меморіальний музей-заповідник Михайла Коцюбинського.....	104
Історико-археологічний комплекс «Древній Любеч».....	109
Засоби масової інформації.....	111
Розвиток мистецтв.....	114
Архітектура.....	116
Образотворче мистецтво. Скульптура.....	120
Персоналії.....	124
Музичне життя.....	134
Персоналії.....	144
Театральне мистецтво.....	154
Персоналії.....	165
Кіномистецтво. Фотомистецтво.....	170

Персоналії.....	174
Народно-прикладне мистецтво.....	175
Персоналії.....	177
Літературне життя.....	180
Персоналії.....	188
Твори літераторів Чернігівщини.....	200
Фольклор.....	213
Релігія. Діяльність церкви.....	215
Церкви. Монастирі. Собори.....	218
Персоналії.....	236
Пам'ятки історії та культури.	
Охорона культурної спадщини.....	240
Чернігівщина туристична.....	251
Іменний покажчик.....	256
Географічний покажчик.....	277

ДЛЯ НОТАТОК

Довідкове видання

**КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКЕ ЖИТТЯ
ЧЕРНІГІВЩИНИ
(2017–2021 РР.)**

Бібліографічний покажчик
Випуск 2

Відповідальний за випуск *Ю. О. Соболь*
Укладачі: *О. І. Іваненко, О. М. Плаунова*
Комп'ютерне верстання *О. Ф. Шурубенко*
Дизайн обкладинки *І. В. Розумій*

Ризограф
Чернігівської обласної універсальної наукової
бібліотеки імені Софії та Олександра Русових

Тираж 50 пр.

Видавець і виготовлювач
КЗ «Чернігівська обласна універсальна наукова
бібліотека імені Софії та Олександра Русових»,
проспект Миру, 41, м. Чернігів, 14000
e-mail: chounb@ukr.net

